

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

הסוכנות: משרד האגרונום והמים
תת הסוכנות: משרד התשתיות הטכניות - רשות המים
שם תיק: לשכה משפטית
מס' תיק: 2000-2000
תקופת החומר: 14/03/2013
מס' מקורי: 50306 / 9 - גל
מזהה פנימי:

2000

שם: לשכה משפטית
מס': 50306 / 9 - גל
מזהה פיזי: 2238255
מזהה לוגי: 139.12/1 - 889
מס' פריט: 30/10/2013
מזהה פנימי: 02-109-04-12-09
כתובת:

מס' תיק

מס' תיק מקורי

מחלקה

אין לשם גספליי
 חשבונית
 2000

תקנות המים (מענקים למפיקים ולספקים של מים שעלותם גבוהה) (הוראת שעה)
 התש"ס - 2000

בתוקף סמכותי לפי סעיף 160 (ב) (3) לחוק המים, התשי"ט - 1959¹, אני מתקין תקנות אלה:

- הגדרות
1. בתקנות אלה -
- "מפיק" - אדם המפיק מים ממקור מים על פי רשיון הפקה, בין לצריכה עצמית ובין להספקה לאחרים, לרבות תאגיד צרכן;
- "ספק" - אדם המספק מים לאחר על פי רשיון הפקה, ובתנאי שלא סופקו לו המים מספק אחר;
- "נקודת מדידה" - אצל מפיק - פי התאחד או מקור השאיבה, לרבות מתקני אגירה הדרושים לוויסות הספקת מים למשך יממה אחת.
 אצל ספק - בנקודת המעבר היא הנקודה בה מועברים המים מרשות הספק לרשות הצרכן;
- "כמות מים מוקצית" - כמות המים המוקצית כדן, על פי רשיון הפקה;
- "כמות המים המופקת" - כמות המים המופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המדידה;
- "כמות המים המסופקת" - כמות המים המסופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המעבר ובתנאי שלא תפתח מ - 1959 שהכמות המופקת אלא אם קבע נציב המים שינוי במקום נקודת המדידה, אם אולם כן שגשח הספקה מיוחדת מצדיקה שינוי כאמור ובלבד שנקודת המדידה אינה כוללת את נקודת המעבר להספקת מים לרשות הצרכן.
2. חישוב עלות המים
- (א) חישוב עלות מים, לעניין תקנות אלה, ייעשה בהתאם לתקנות המים (חישוב עלות מים) (תשנ"ב 1991), ובכפוף להוראות תקנות אלה או תקנות אחרות שיבואו במקומן (להלן - עלות מים מוכרת).
- (ב) חישוב עלות המים ייעשה על פי כמות המים המופקת אצל מפיק, ואצל ספק על פי כמות המים המסופקת.
- (ג) היטל הפקה, כמשמעותו בסעיף 116 (א) לחוק, אם הוטל על המפיק ושולם על ידו, ייכלל בחישוב עלות המים.
3. מענקים בגין כמות מים מוקצית בלבד
- (א) מענקים לפי תקנות אלה יינתנו בשל כמות מים מוקצית בלבד.
- (ב) מענקים כמפורט בתקנות אלה יינתנו בהתאם למטרות המים, כפי שצוינו

¹ סי"ח התשי"ט, עמ' 169; התשנ"ג, עמ' 16.

ברשיון הפקה.

לסעיף זה "תקנות המים (תעריפי מקורות)" : תקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות) (תשמ"ז - 1987). מפיק או ספק לחקלאות, לייצור תעשייתי או לצורכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים, אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על התעריף הקבוע למטרת הצריכה שלו בתקנות המים (תעריפי מקורות), או תקנות שיבואו במקומן (להלן תעריף מקורות), יהיה זכאי למענק בשווי מחצית מסכום ההפרש שבין עלות המים המוכרת לבין תעריף מקורות, כפול כמות המים המופקה או המסופקת, לפי העניין.

4. שינוי המענק

תקנות אלה לא יחולו על מפיק או ספק הגובה מצרכניו תעריפים שנקבעו לפי חוק.

Handwritten notes in the right margin, including "מפיק" and "מספר".

הוראות תקנות אלה לא יחולו על ספק של מים מותפלים, מי שפכים מטנחיים, ומי שטפונות ועל מפיק של מים שהוגדרו ברשיון חפקה כמים מלוחים או מלוחים לענין מטרת המים השונות, על פי קביעת נציב המים.

Handwritten notes in the right margin, including "מפיק" and "מספר".

מפיק שלא שולם אגרת רשיון חפקה לפי תקנות המים (אגרות עבור רשיונות) (תשמ"ח - 1988), או היטל חפקה בהתאם לחוראות חוק המים, חתשי"ט 1959 בעבור חפקה מים במשך השנה לגביה מבוקש המענק או בעבור שנים קודמות, לא יהיה זכאי למענק לפי תקנות אלה.

(ג)

מפיק או ספק, הרואה עצמו זכאי למענק, כאמור בתקנות אלה, יגיש בקשתו לנציב המים ויצורף את כל המסמכים הנדרשים לחישוב עלות המים שלו. בקשה כאמור תוגש לנציב המים לא יאוחר משלושה חודשים מתום השנה שבעבורה מבוקש המענק.

(א)

מועד תשלום המענקים - ועדינת חשבון סופי

על אף האמור בתקנות משנת 1999 (א) רשאי ספק או מפיק המבקש הענקות עבור שנת הכספים 1999 להגיש את בקשתו להענקות כאמור, לא יאוחר משלושה חודשים מיום פרסומן של תקנות אלה ברשומות.

(ב)

ראו נציב המים או החשב הכללי, צורך לדרוש מן המפיק או הספק מסמכים נוספים לביסוס הבקשה למענק, יודיע על כך למפיק או לספק, אשר יגיש את המסמכים שנדרשו ממנו לא יאוחר מתשעים יום מיום הדישה, אלא אם קבע נציב המים או החשב הכללי, בהודעתו מועד אחר.

(ג)

במהלך שנת הכספים עבורה מבוקש המענק, רשאי נציב המים לאשר בקשה לתשלום מקדמה על חשבון המענק, אם שוכנע נציב המים מן הנימוקים המפורטים בבקשה כי הוכחה זכאות למענק באותה שנה ובלבד שתשלום המקדמה לא יעלה על עשרים וחמישה אחוזים משווי המענק המבוקש.

(ד)

תוך תשעים ימים מיום שאישר נציב המים באישור החשב הכללי, כי המפיק או הספק המציא לו את כל המסמכים שנדרשו על ידו לביסוס הבקשה למענק והמפיק או הספק נמצא זכאי לסכום המענק (להלן - המועד הקובע) ייערך חשבון סופי עם המפיק או הספק, בהתאם לעלות המים המוכרת וישולם לו המענק בקיזוז סכומים שקיבל כמקדמה.

(ה)

Large handwritten notes in the right margin, including "מפיק" and "מספר".

השלוחי סיגורים על מענק שלא שולם במרעז

7. (א)

על מענק שלא שולם במרעז הקובע לאחר חשבון סופי, יחולו הוראות סעיף 124 ט לחוק, לעניין הפרשי הצמדה וריבית לאתר המרעז הקובע ועד יום השלום בפועל.

(ב)

ההצמדה והריבית כאמור בתקנת משנה (א) יחולו מסוף חודש לאתר המרעז הקובע.

תקנות אלה יהיו בתקף עד יום ה' בטבת תשס"א (31/12/2000).

הצמדה וריבית
המנוחה

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות

הצמדה וריבית

הצמדה וריבית
המנוחה

הצעה

**תקנות המים (מענקים למפיקים ולספקים של מים שעלותם גבוהה)
התש"ס - 2000**

בתוקף סמכותי לפי סעיף 160 (ב) (3) לחוק המים התשי"ט-1959(1) (להלן - החוק), ובהסכמת שר האוצר, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"מפיק" - אדם המפיק מים ממקור מים על פי רשיון הפקה, בין לצריכה עצמית ובין להספקה לאחרים, לרבות תאגיד צרכן;

"ספק" - אדם המספק מים לאחר על פי רשיון הפקה.

"נקודת מדידה" - אצל מפיק - פי הבאר או מקור השאיבה, לרבות מתקני אגירה בגודל סביר לוויסות הספקת מים.
אצל ספק - הנקודה בה מועברים המים מרשות הספק לרשות הצרכן (להלן - "נקודת המעבר").

"כמות מים מוקצית" - כמות המים המוקצית כדין, על פי רשיון הפקה.

"כמות המים המופקת" - כמות המים המופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המדידה;

"כמות המים המסופקת" - כמות המים שסופקה בפועל בנקודת המעבר ובתנאי שלא תפחת מהכמות המופקת מינוס 5%, לכל היותר. במערכות הספקה יוצאות דופן ובעלות תנאים מיוחדים, רשאי נציב המים לקבוע אחוזים העולים על 5%, כאמור.

"עלות מים" - אצל מפיק - כלל הוצאות ההפקה השנתיות, כשהן מחולקות בכמות המים המופקת.

אצל ספק - כלל הוצאות ההפקה וההספקה השנתיות, כשהן מחולקות בכמות המים המסופקת.

---

(1) ס"ח התשי"ט, עמ' 166; התשנ"ט, עמ' 90.

2. חישוב עלות המים

- (א) חישוב עלות מים, לענין תקנות אלה, ייעשה אך ורק בהתאם לתקנות בדבר חישוב עלות מים, המתפרסמות כדין מפעם לפעם, ובכפוף להוראות תקנות אלה. (להלן - עלות מים מוכרת).
- (ב) חישוב עלות המים ייעשה על פי כמות המים המופקת, אצל מפיק ועל פי כמות המים המסופקת, אצל ספק.
- (ג) היטל הפקה, כמשמעותו בסעיף 116(א) לחוק, אם הוטל על המפיק ושולם על ידו, יכלל בחישוב עלות המים.

3. מענקים בגין כמות מים מוקצית בלבד

- (א) מענקים כמפורט בתקנות אלה יינתנו אך ורק בגין כמות מים מוקצית.
- (ב) מענקים כמפורט בתקנות אלה ינתנו בהתאם למטרות המים, כפי שצויינו ברשיון הפקה.

4. שיעורי מענק

מפיק או ספק של מים לחקלאות, לייצור תעשייתי או לצרכי בית, מלאכה, מסחר, שרותים ושרותים ציבוריים, אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על התעריף הקבוע למטרת הצריכה שלו בתקנות בדבר תעריפים למים המסופקים מאת מקורות, כפי שהן מתפרסמות כדין מפעם לפעם (להלן - תעריף מקורות), יהיה זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות המים המוכרת לבין תעריף מקורות.

5. תקנות אלה לא יחולו על מפיק או ספק הגובה מצרכניו עבור המים תעריפים שנקבעו כדין.

6. מועדי תשלום המענקים, תשלום על חשבון מענק ועריכת חשבון סופי.

- (א) מפיק או ספק, הרואה עצמו זכאי למענק, כאמור בתקנות אלה, יגיש בקשתו לנציב המים ויצרף מסמכים, המוכיחים את אומדן עלות המים שלו. בקשה כאמור תוגש לא יאוחר מאשר תשעה חדשים מסוף שנת הכספים, עבורה מבוקש המענק.
- (ב) במהלך שנת הכספים עבורה מבוקש המענק, רשאי נציב המים לתת למפיק או לספק סכומים על חשבון המענק, שלא יעלו על שמונים וחמישה אחוזים מהמענק המבוקש, שהוכר כסביר על ידי נציב מים לאותה שנה.

- (ג) ראה נציב המיס צורך לדרוש מן המפיק או הספק מסמכים נוספים לביסוס בקשתו, יודיע על כך למפיק או לספק, אשר יגיש את המסמכים שנדרשו ממנו לא יאוחר מתשעים יום מיום הדרישה, אלא אם קבע נציב המיס בהודעתו מועד אחר.
- (ד) תוך שנה אחת מסוף שנת הכספים ייערך חשבון סופי עם המפיק או הספק, בהתאם לעלות המיס המוכרת וישולם לו הפרש המענק, אם יגיע לו.

7. מפיק או ספק, אשר קבל לפני תחילתן של תקנות אלה מענק על פי תקנות המיס (תשלום מענקים לצרכנים מסויימים) התשל"ג-1973 (להלן - מענק עבור שאיבה נוספת), ימשיך לקבל מענק כאמור על בסיס אותם נתונים שקבל את המענק עבור שאיבה נוספת.

8. (א) הוראות תקנות אלה לא יחולו על מי שמפיק או מספק מיס מותפלים, מי-שפכים מטוהרים, מי שטפונות או מיס שהוגדרו ברשיון הפקה כמיס מליחים או מלוחים לענין מטרת המיס השונות, על פי קביעת נציב המיס.

(ב) במקרים מיוחדים רשאי נציב המיס, בהסכמת שר האוצר, להחיל תקנות אלה, כולן או מקצתן, על מיס כאמור בתקנת משנה (א), אם שוכנע כי מטרת ההפקה של מיס כאמור חיונית ומצדיקה מתן מענק.

(ג) במקרים בהם כלל נציב המיס בכמות המיס המוקצית מי שפכים מטוהרים, שהומרו תמורת מיס שפירים, רשאי הוא לקבוע, כי למרות האמור בתקנת משנה (א), יהיה המפיק או הספק זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות המיס המוכרת של מי השפכים המטוהרים לבין תעריף מקורות למי קולחין.

9. תשלומי פיגורים על מענק שלא שולם במועדו

(א) על מענק שלא שולם במועדו, לאחר החשבון הסופי, על אף שהמפיק או הספק המציא לנציב המיס את כל המסמכים שנדרשו על ידו לביסוס הבקשה למענק במועדים הנקובים בתקנות אלה, יחולו הוראות סעיף 124 ט לחוק, לעניין הפרשי הצמדה וריבית.

(ב) ההצמדה והרבית יחולו מה-30 ביוני של אותה שנה לגביה נעשה חישוב הזכות למענק.

10. תקנות אלה יהיו בתקף עד ליום ה' בטבת תשס"א (31 בדצמבר 2000).

ד"ר אפרה אשכנזי

*הצעת חוק
מס' 160
לתיקון חוק המים
(הוראת שעה)
תקנות המים
(מענקים למפיקי מים
שעלות המים שלהם גבוהה)
החוק (להלן - החוק)
אני מתקין תקנות אלה:*

תקנות המים (מענקים למפיקי מים שעלות המים שלהם גבוהה) (הוראת שעה).

התשס"א - 2001

בהתאם לסעיף 160(ב)(3) לחוק המים, התשי"ט - 1959¹ (להלן - החוק) אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות בתקנות אלה -

"מפיק" - בעל רשיון הפקה המפיק מים ממקור מים, בין לצריכה עצמית ובין להספקה לאחרים;

"מפיק מים" - מפיק או ספק;

"ספק" - מפיק מים, המספק מים לאחר, ובלבד שהמים לא סופקו לו ממפיק מים אחר;

"נקודת מדידה" -

אצל מפיק - פי הבאר או מקור השאיבה, לרבות מיתקני אגירה הדרושים לויסות הספקת מים למשך יממה אחת;

אצל ספק - הנקודה שבה מועברים המים מרשות הספק לרשות הצרכן;

"נקודת המעבר" - נקודת המדידה אצל ספק;

"כמות מים מוקצית" - כמות המים המוקצית כדין על פי רשיון הפקה;

"כמות המים המופקת" - כמות המים המופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המדידה;

"כמות המים המסופקת" - כמות המים המסופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המעבר ובלבד שלא פחתה מ- 95% מהכמות המופקת.

2. (א) עלות מים גבוהה לענין מענקים לפי תקנות אלה תחושב לפי תקנות המים (חישוב עלות מים), התשנ"ב-1991², ובכפוף להוראות תקנות אלה (להלן חישוב עלות מים גבוהה)

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 169; התשנ"ב, עמ' 16.

- עלות מוכרת).

(ב) החישוב ייעשה אצל מפיק - על פי כמות המים המופקת, ואצל ספק- על פי כמות המים המסופקת.

(ג) בחישוב העלות ייכלל היטל הפקה כמשמעותו בסעיף 116(א) לחוק, אם הוטל על המפיק ושולם בירו.

3. מענקים בגין כמות מים מוקצית בלבד
מענקים לפי תקנות אלה יינתנו לפי תקנה 4 בשל כמות מים מוקצית ובהתאם למטרות המים שצוינו ברשיון הפקה.

4. מענק
(א) מפיק מים לחקלאות, לייצור תעשייתי או לצורכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים, אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על התעריף הקבוע למטרת הצריכה שלו, לפי הענין, בתקנות התעריפים, יהיה זכאי למענק בשווי ההפרש שבין עלות המים המוכרת שלו לבין התעריף האמור, כשהוא מוכפל בכמות המים המופקת או המסופקת, לפי הענין; בתקנה זו, "תקנות התעריפים" - תקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז - 1987.³

(ב) נציב המים רשאי לקבוע כי מפיק מי שפכים מטוהרים, שהומרו תמורת מים שפירים, יהיה זכאי לתשלום הענקות לפי תקנות אלה, בשיעור ההפרש שבין עלות המים המוכרת של מי השפכים המטוהרים (??) לבין התעריף הקבוע למי קולחין בתקנות התעריפים.

5. הפחתת סכום מענק
ראה נציב המים כי סכום המענקים לכלל מפיקי המים גבוה מסכום שנקבע בתקציב לצורך מתן מענקים לפי תקנות אלה, יופחתו סכומי המענקים באופן יחסי, כך שסך כל סכומי המענקים לא יעלה על התקציב כאמור שנקבע לשנת הכספים שבשלה משולמים המענקים.

6. סיוע לתחילה
תקנות אלה לא יחולו על -
(1) מפיק מים הגובה תשלום מצרכניו בהתאם לתעריפים שנקבעו לפי

² ק"ת התשנ"ב, עמ' 224.

³ ק"ת התשמ"ז, עמ' 1109.

תקנות התעריפים כאמור בתקנה 7:

(2) ספק של מים מותפלים, מי שפכים מטוהרים או מי שטפונות, ועל מפיק של מים שהוגדרו ברשיון ההפקה כמים מליחים לענין מטרת המים השונות, על פי קביעת נציב המים.

(3) מפיק שלא שילם אגרת רשיון הפקה לפי תקנות המים (אגרות עבור רשיונות), התשמ"ח - 1988⁴, או היטל הפקה בהתאם להוראות החוק, בעד הפקת מים במשך השנה שלגביה מבוקש המענק או בעד שנים קודמות.

(א) 7. חשבון סופי ומעודי תשלום
מפיק מים הרואה עצמו זכאי למענק לפי תקנות אלה, יגיש בקשה לנציב המים ויצרף לה את כל המסמכים הנדרשים לחישוב עלות המים שלו; בקשה כאמור תוגש בתוך תשעים ימים מתום השנה שבעדה מבוקש המענק; החלטת נציב המים בבקשה תינתן באישור החשב הכללי או נציגו.

(ב) ראה נציב המים או החשב הכללי כי יש צורך במסמכים נוספים לביסוס הבקשה למענק, יודיע על כך למפיק המים, וזה יגיש לנציב המים את המסמכים שנדרשו ממנו בתוך שישים ימים מיום הדרישה, זולת אם קבע נציב המים או החשב הכללי, בהודעתו פרק זמן אחר.

(ג) אישר נציב המים כי מפיק מים המציא לו את כל המסמכים שדרש לביסוס הבקשה, ומפיק המים נמצא זכאי לסכום המענק, יערוך נציב המים, לא יאוחר מהיום ה- 180 מיום הגשת הבקשה (להלן - המועד הקובע), חשבון סופי עם מפיק המים, באישור החשב הכללי, בהתאם לעלות המים המוכרת וישולם לו המענק בניכוי סכומים ששולמו לו כמקדמה לפי תקנה 8, אם שולמו.

(א) 8. מקדמות
מפיק מים יגיש לנציב המים דוח כספי ליום אחרון של הרבעון הראשון של השנה שבעדה מבוקש המענק (להלן - דוח כספי לתקופת הביניים), כשהוא כולל לפי מיטב אומדנו את כל הפרטים הנדרשים

⁴ ק"ת התשמ"ח, עמ' 934.

1990

לקבלת הענקות לגבי הרבעון הראשון של השנה. בתקנה זו "רבעון" - תקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום האחרון של החודש השלישי של השנה.

(כ) מפיק המים יגיש דוח כאמור בתקנת משנה (א) לא יאוחר מתום הרבעון השני של השנה; הדוח יוגש בחתימת רואה חשבון המאשר את אמיתותו.

(ג) במהלך שנת הכספים שבעדה מבוקש המענק, רשאי נציב המים לאשר בקשה לתשלום מקדמה על חשבון המענק, אם שוכנע בהתאם לדוח שהוגש לפי תקנת משנה (א), כי הוכחה זכאות למענק בשל אותה שנה, ובלבד שתשלום המקדמה לא יעלה על שישים אחוזים משווי המענק המבוקש לאותה שנה.

הוא לא יגיש את המענק

(א) הוראת סעיף 124 ט לחוק, לענין הפרשי הצמדה וריבית, תחול מיום הגשת הבקשה על ידי מפיק מים כאמור בתקנה 7 (א) ועד יום התשלום בפועל.

9. תשלומי פיגורים על מענק שלא שולם במזעור

(ב) הפרשי ההצמדה והריבית כאמור בתקנת משנה (א), יחושבו בשל התקופה שמסוף החודש לאחר יום הגשת הבקשה.

הוא לא יגיש את המענק

10. תוקף תקנות אלה עד יום ה' בטבת תשס"א (31 בדצמבר 2000), והן יחולו על מים שהופקו או סופקו בשנים 1999-2000.

תוקף ותחולה

(א) 11. על אף האמור בתקנה 7, רשאי ספק או מפיק המבקש מענקים לגבי שנת 1999 להגיש את בקשתו להענקות כאמור, בתוך שלושה חודשים מיום תחילתן של תקנות אלה.

הוראת מעבר
על אף האמור בתקנה 7, רשאי ספק או מפיק המבקש מענקים לגבי שנת 1999 להגיש את בקשתו להענקות כאמור, בתוך שלושה חודשים מיום תחילתן של תקנות אלה.

(ב) על אף האמור בתקנה 8, רשאי נציב המים לשלם מקדמות לגבי מים שהופקו או סופקו בשנת 1999, בשיעור העולה על 60% ובלבד שלא תעלה על 85%.

הוא לא יגיש את המענק

הוא לא יגיש את המענק

(חמ 3-1174)

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות

מזכר

(להחכרות פנימית במשרד הממשלה)

אל:

ג'ורג' סטרי

התאריך

10/1/01

מאת:

ד"ר ג'ורג' סטרי

תיק מס

הערות:

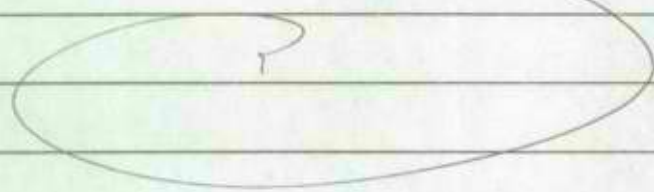
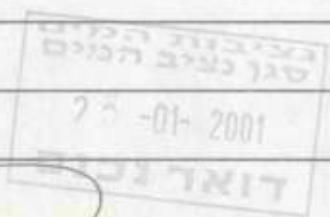
הקדמה ליום ג'ורג' סטרי

סימון:

הקדמה 00/22/01

הוא נקרא ג'ורג' סטרי

הוא נקרא ג'ורג' סטרי

ג'ורג' סטרי

הוא נקרא ג'ורג' סטרי... (הוא נקרא ג'ורג' סטרי...)
ג'ורג' סטרי
1010 סדרה
ג'ורג' סטרי
1.1.01

[Faint, mostly illegible handwritten notes on lined paper]

Case

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

ד. הוצאות קבועות בקווים (מוצרי גפט) (מקדם הפחתה שנתי של 2.6 אחוז)

13,283 אחזקת קווים, כולל הגנה קתודית ק"מ/שנה

*30,557 החזר הון בקווים לצרכנים סופיים ק"מ/שנה

כ"ט בחשון התשס"א (27 בנובמבר 2000)

(חמ 2651-3)

אברהם (ביינה) שוחט

שר האוצר

שר התשתיות הלאומיות

הודעת המים (עדכון תעריפים למים), התשס"א-2000

כתוקף סמכותי לפי סעיף 112א(ב), לחוק המים, התשי"ט-1959¹ (להלן - החוק), אני מודיע בזה לאמור:

1. היות שחלפו שישה חודשים מיום העדכון של תעריפי המים לתעשייה על פי סעיף 112א לחוק והיות שבתקופת ששת החודשים האמורים חלו שינויים בסל מים הקובע לפי הסעיף האמור בשיעור של 2.4%, לפיכך נוסח פסקה (2) של תקנה 7 לתקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז-1987², הוא מיום י"ח בחשון התשס"א (16 בנובמבר 2000) כדלקמן:

עדכון תעריפי מים לתעשייה
מיום י"ח בחשון התשס"א

2. מים לתעשייה

2.1 מים שמורים

שם מפעל מקורות	בשקלים חרשים למק
(א) בית שאן מעיינות	0.441
בית שאן קידוחים	0.918
(ב) כל שאר מפעלי מקורות	1.411

2.2 מים נחותים ומים מליוחים

2.2.1 מים נחותים לתעשייה, שנפסלו לשתייה על ידי רשות בריאות במשרד הבריאות ונציב המים אישר שהם מים מאיכות נחותה, למעט השפרין - לכמות המים שהוקצבה בשנת הרישוי - תעריפים נמוכים ב-20% מהתעריפים הנקובים בפסקת משנה (2.1ב), לפי הענין.

2.2.2 מים שמליחותם בין 550 מיליגרם כלור לליטר לבין 700 מיליגרם כלור לליטר - לכמות המים שהוקצתה בשנת הרישוי - תעריפים נמוכים ב-15% מהתעריפים הנקובים בפסקת משנה (2.1ב), לפי הענין.

2.2.3 מים שמליחותם מעל 700 מיליגרם כלור לליטר - לכמות המים שהוקצתה בשנת הרישוי - תעריפים נמוכים ב-25% מהתעריפים הנקובים בפסקת משנה (2.1ב), לפי הענין.

2.2.4 קולחין לתעשייה, למעט השפרין - לכמות המים שהוקצתה בשנת הרישוי - תעריפים נמוכים ב-20% מהתעריפים הנקובים בפסקת משנה (2.1ב), לפי הענין.

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 169; התשנ"ג, עמ' 16.
² ק"ת התשמ"ז, עמ' 1109; התשי"ט, עמ' 663.

הנ"ל
28
21
35
28

2.2.5 (א) קביעת תכולת הכלורידים לענן תקנה זו תיעשה על ידי מקורות.

(ב) הקביעה כאמור תיעשה על סמך דגימה של מים, שתיערך אחת לשנה, בחודש אוקטובר של אותה שנה; הקביעה תהווה בסיס לתעריף המים המליחים בשנת הרישוי העוקבת, ולא ייעשה שינוי בתעריף המים כאמור במהלך שנת הרישוי;

(ג) הדגימה של המים תילקח בנקודה שבה מועברים המים מרשות הספק לרשות הצרכן (נקודת המעבר);

(ד) הדגימה של המים תילקח בידי נציג מוסמך של מקורות, בנוכחות הצרכן או נציג מטעמו;

(ה) תוצאות הדגימות יועברו בידי מקורות לנציבות המים, לא יאוחר מ-15 לחודש נובמבר של כל שנה. עותק מתוצאות הדגימות תעביר מקורות לצרכן, 10 ימים לפחות לפני כן.

2.2.6 הוראות פסקה זו לא יחולו באזורים, שבהם מצא נציב המים, כי השימוש במים נחזותים, במים מליחים או במי קולחין עלול לזהם מקורות מים.

כ"ח בחשון התשס"א (26 בנובמבר 2000)
(חמ 807-3)

שמעון טל
נציב המים

הודעת המים (עדכון תעריפים למים) (מס' 2), התשס"א-2000

בתוקף סמכותי לפי סעיף 112א(ב) לחוק המים, התשי"ט-1959¹ (להלן - החוק), אני מודיע בזה לאמור:

עדכון תעריפי
מים לצריכה
ביתית

1. היות שחלפו שישה חודשים מיום העדכון של תעריפי המים לצריכה ביתית על פי סעיף 112א לחוק והיות שבתקופת ששת החודשים האמורים חלו שינויים בסל הקובע לפי הסעיף האמור בשיעור של 2.4%, לפיכך נוסח פסקה (3) של תקנה לתקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז-1987², הוא מיום י"ח בחשון התשס"א (16 בנובמבר 2000) כדלקמן:

3- מים לצריכה ביתית
בכל מפעלי מקורות

כ"ח בחשון התשס"א (26 בנובמבר 2000)
(חמ 807-3)

*1.448

שמעון טל
נציב המים

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 169; התשי"ג, עמ' 16.
² ק"ת התשמ"ז, עמ' 1109; התשי"ט, עמ' 664.

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, הלשכה המשפטית

טל': 03-6369771/610; פקס: 03-6369751
רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

לכבוד

עוה"ד רבקה דותן

פרקליטות מחוז ת"א (אזרחי)

בפקס :- 03-6918541

ו' בשבט תשס"א
30 בינואר 2001

הנדון: ת"א 7112/99 – מור שמגר נגד התעשייה הצבאית ואח'

סימוכין – מיכתבי (441-00) מיום 18.12.00

בהמשך למכתבי שבסימוכין, הריני לעדכנך, כי האוצר טרם העביר התקציב למימון
הסקר בתיק שבנדון.

בכבוד רב ובב"ח

אושרי פרנסט, עו"ד
היועצת המשפטית

העתק-

נציב המים

סגן נציב המים ✓

זוהר ינון, אגף התקציבים, משרד האוצר

שמואל קסלר השרות ההידרולוגי

מרב כהן, כאו.

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, הלשכה המשפטית
 טל': 03-6369610-1/795; פקס: 03-6369751
 רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

כ" בטבת תשס"א
 15 בינואר 2001

לכבוד
 מנהלי אגפים

סימננו: 019-01

הנדון: תביעה אזרחית 3390/98 - קרן איזון נגד מפעלי מים חצבני דן

אני מוצאת לנכון להודיעך, כי במסגרת תביעה שהגישה קרן איזון נגד מפעלי המים חצבני דן לתשלום חובם בהיטלי איזון ותשלום מיוחד חוב בהיקף מליוני שקלים, הגישה הנתבעת (האגודה) הודעת צד גי נגד המדינה וקרן האיזון. החוב הוא החל משנת 1991.

עקב הגשת התביעה יש להפסיק כל התדיינות עם חצבני דן ומפעלי המים והניקוז בגליל העליון (הקשורים אף הם לתביעה).

כל הדברות או הסדר בנדון צריך להעשות אך ורק באמצעות פרקליטות המחוז, דרך הלשכה המשפטית.

על פי הוראת נציב המים, אנא הנחה אנשיך בהתאם.

בברכה,
 אושרי פרוסט, עו"ד
 היועץ המשפטי

העתק: נציב המים.

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, הלשכה המשפטית
טל': 03-6369610-1/795; פקס: 03-6369751
רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

ט"ז בטבת התשס"א
11 בינואר 2001

לכבוד
יובל בורנשטיין
סגן החשב הכללי
משרד האוצר, ירושלים

סימנו: 018-01

הנדון: תקנות המים (מענקים למפיקי מים שעלותם גבוהה)
(הוראת שעה) התשס"א-2001

בהמשך לישיבה שהתקיימה במשרדך ביום 3.1.01 ולמכתבי אל עו"ד רונית תושיה (רצ"ב) ומבלי לפגוע באמור בו, מועבר אליך נוסח סעיף המענקים למפעלי קולחין בהמרה.

בברכה,
אושרי פרוסט, עו"ד
היועץ המשפטי

העתק: נציב המים.
רונית תושיה, משרד האוצר.
צביקי נור, כאן.
אריה ברקול, כאן.

בנוסח המוצע לתקנות המים (מענקים למפיקי מים שעלות המים שלהם גבוהה)
(הוראה שעה) התשס"א-2001.

אחרי סעיף 6 א (2) יבוא:

" 6(א)(3) במקרים בהם כלל נציב המים בכמות המים המוקצית מי שפכים מטוהרים, שהומרו תמורת מים שפירים, רשאי הוא לקבוע, כי למרות האמור בתקנת משנה (א), יהיה המפיק או הספק זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות המים המוכרת של מי השפכים המטוהרים לבין תעריף מקורות למי קולחין. "

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, הלשכה המשפטית
טל': 03-6369610-1/795; פקס: 03-6369751
רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

ח' בטבת התשס"א
3 בינואר 2001

לכבוד
רונית תושיה
הלשכה המשפטית
משרד האוצר, ירושלים

סימננו: 007-01

הנדון: תקנות המים (מענקים למפיקי מים שעלותם גבוהה)
(הוראת שעה) התשס"א-2001
מכתבך מיום 03.01.01

לנוסח המוצע על ידך אעיר כדלקמן:

אודה באם תמשכי את ההצעה ממשרד המשפטים עד שיסוכם הנוסח ביננו.
אנו עומדים מאחורי הנוסח המקורי שהוצע ע"י משרדנו.

א. בתקנה 1 - לא ברור מדוע הוספה הגדרה נוספת של "מפיק מים".

ב. בתקנה 5 - נושא מיגבלת התקציב, הופך את התקנות לבלתי ישימות. סוכם בישיבה
האחרונה על דעת, רוטן וולפמן, כי האוצר יעמיד תקציב "מלא" לנושא הענקות ככל שיידרש.

ג. בתקנה 6א(2) - קיים כיום הסדר לגבי "מיש"א" ו"עמק חפר" אשר ביצעו המרות של מים
שפירים תמורת מי הקולחין המטוהרים ומקבלים הענקות שוטפות בגינן.
הרפרנס צ"ל זהה לתעריף מקורות (50 אג''). לא ניתן להחיל עליהם תקנה זו.

ד. בתקנה 7 -

1. בפסקאות א' ו-ג' יש לתקן מ - 90 יום ל - 180 יום.

2. יש למחוק את "החשב הכללי" כיוון שנציב המים אחראי לנושא.

ה. בתקנה 8 - משרדנו דורש כי המקדמה תהיה בגובה 85%. להזכירך הסכים רוטן וולפמן
להעלות זאת ל - 60%.

ו. בתקנה 9 - סוכם עם רוטן וולפמן שהאוצר יבדוק מה ההסדר הקיים במס הכנסה וכך גם ינהג
בתקנות אלה.

בברכה,
אושרי פרוסט, ע"ד
היועץ המשפטי

Handwritten notes in the top left corner, including a signature and the date 15/1/01.

הכנסת
יו"ר ועדת הכספים

ציבות המים
לשכת נציב המים
15-01-2001
דואר נכנס

ועדת הכספים/אישורים/694
ירושלים, י"ד בטבת, תשס"א
9 בינואר, 2001

Handwritten notes in the center, including the date 15.1.01 and a signature.

לכבוד
מר אחוד ברק
ראש הממשלה
ושר החקלאות ופיתוח הכפר

נכבדי,

הנדון: תקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות) (תיקון מס' 3), התשס"א - 2000
מכתבד מיום כ"ח בכסלו התשס"א (25.12.00)

הנני מתכבד להודיעך כי ועדת הכספים, בישיבתה היום, החליטה לאשר את התקנות הנ"ל.

בכבוד רב,

חה"כ אלי גולדשמידט

Handwritten signature of Eli Goldschmidt.

העתק: נציב המים

שם המשלוח

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

אל:	אלה כהן
מאת:	צביה גוי
התאריך:	10/1/01
תיק מס:	

הנדון: כל המעבד - נאום אמירה נא

סימוכין: דבר יוסף ודבר הנהל 10/1/01

1. המעבד אבא וצ'ין כהן ונ'ה
2. הנהל לא משנה זה המעבד אבא לא עשה כלום
3. ביום ליל הנהל יש עסק ארמיה

3

הוציא אילנה
8.1.01

מרח 1010

אלה 10/1/01

שמעון רייסמן ושות', משרד עורכי דין ונוטריון
 SHIMON RAISMAN & co. Law Offices & Notary

SHIMON RAISMAN,	Advocate
ALON SILBERSHTZ,	Advocate
RAMI FILO,	Advocate
YOSEF MESSER,	Advocate
MINA RAISMAN,	Advocate
RINAT GANANI-YUNGER	Advocate
VERED RICANATI-ROSHAR,	Advocate
RONEN AHARONI,	Advocate
MAYA LUBARTOVSKI,	Advocate
RONEN LEIBOWITZ,	Advocate

שמעון רייסמן,	עורך דין
אלון זילברשץ,	עורך דין
רמי פילו,	עורך דין
יוסף מסר,	עורך דין
מינה רייסמן,	עורכת דין
רינת גנני-יונגר,	עורכת דין
ורד ריקנטי-רוסחר,	עורכת דין
רוגן אהרוני,	עורך דין
מאיה לוברטובסקי,	עורכת דין
רוגן ליבוביץ,	עורך-דין

תל-אביב, דרך פתח תקווה 90, TEL-AVIV, ISRAEL, 90 PETAH TIKVA RD.
 ת.ד. 20500 תל-אביב 61204 TEL-AVIV 20500 P.O.B.
 טלפון 03-5611777 TEL. פקס 972-3-5612014 FAX.
 דואר אלקטרוני: raisman@zahav.net.il E-mail

מספרנו: ת/ 991

תאריך: 01 ינואר 2001

+ פקס: 6369750

Handwritten notes:
 7.1.04
 מר שמעון טל
 נציב המיס
 משרד התשתיות הלאומיות
 רח' המסגר 14
 ת"ד 20365
 תל אביב 61203

לכבוד
 מר שמעון טל
 נציב המיס
 משרד התשתיות הלאומיות
 רח' המסגר 14
 ת"ד 20365
 תל אביב 61203

א.נ.

**הנדון: סרובך ליתן צו הרשאה
 להגלשת קולחין ממאגר נשר
 מכתב מיום 18.12.00**

הריני מתכבד לפנות אליך בשם מרשי איגוד ערים אילון בענין שבנדון כדלהלן.

1. נדהמתי למקרא האמור במכתבך שבנדון ובמיוחד לשמע הטענה כי האיגוד גילה חוסר מעש בכל הקשור לאו הנוגע לסילוק מי הקולחין ממאגר נשר.
2. אני רוצה לקוות כי האמור במכתבך נובע מאינפורמציה לא נכונה אשר נמסרה לך.
3. להלן פירוט עיקר העובדות הנוגעות לענין:
  - א. כחלק בלתי נפרד מהקמת מטי"ש אילון הכתובה מדינת ישראל ונציב המיס דאז לאיגוד את אופן סילוק מי קולחין ממאגר נשר.

עפ"י התביעה שאושרה ביום 9.2.97 אמורים היו להיות כל עודפי מי הקולחין מסולקים לקו ארצי הידוע בכינוי הקו המזרחי ואשר נועד להוביל קולחין של האיגוד ושל יצרנים נוספים לשיוש חקלאי לדרום הארץ.

קו זה נועד להיות מוקם ע"י מדינת ישראל מאו מקורות.

ב. בפועל החליט מי שהחליט בנציבות המים להקפיא את נושא הקו המזרחי במועד כלשהוא. מובן מאליו ששום הודעה בענין זה לא נשלחה לאיגוד ועד היום לא ברור אם בכלל ומתי יצא לפועל הקו המזרחי.

ג. על רקע זה של חוסר יכולת לקבל החלטה הועלו, במועדים שונים, בנציבות המים רעיונות לסלק את מי הקולחין לכיוון נחל שורק.

ואולם מר צמח ישי במכתב מיום 10.3.99 הורה לאיגוד שלא לכלול בתקציבו קו לסילוק לנחל שורק שכן יתכן שכל הקולחין יסופקו באזור או במסגרת מפעלי השבה שסוכמו ואושרו ע"י האוצר נציבות המים.

העתק ממכתבו של מר צמח ישי מצורף כנספח א' למכתבי.

ד. ביום 15.2.00 הוציא קודמך בתפקיד לפתע צו הרשאה ובו נדרש האיגוד להשלים הקמתו של צינור שיוביל את עודפי הקולחין ישירות לתוך ערוץ נחל שורק.

ה. האיגוד ערער על קביעה זו של קודמך בתפקיד בפני בית הדין לענייני מים וזכה בערעור.

ו. בנוסף אתה עצמך הודעת למרשי ביום 10.10.00 כי חלו שינויים בנסיבות אשר הביאו להוצאת צו ההרשאה הנ"ל וכי לא יהיו כנראה עודפי קולחין באזור ולפיכך ביטלת את הדרישות ממרשי להקים צינור לנחל שורק ואו להגיש תוכניות לניצול חקלאי.

העתק מהודעתך מצורף כנספח ב' למכתבי.

4. אינני מבין כיצד אדוני מודיע למרשי ולבית הדין לענייני מים בחודש אוקטובר שנה זו, כי לא יהיו עודפי קולחין באזור וחדשים לאחר מכן כשמתברר שיש עודפי קולחין מסרב אדוני להוציא צו הרשאה.

5. העובדה היא כי מדינת ישראל לא מסוגלת להחליט מה ברצונה לעשות עם מי הקולחין ומשנה את דעתה חדשות לבקרים.

הטחת אשמה של חוסר מעש במרשי בנסיבות אלו טוב היה שלא תשמע.

6. בכל הכבוד מתן או אי מתן צו הרשאה אינו עונש ואינו פרס.

צו הרשאה נועד להסדיר בנסיבות קימות בדרך מיטבית את נושא סילוק קולחין.

7. אבקש מאדוני לשקול בשנית ובדחיפות מתן צו הרשאה ולהודיעני על כך בחזור.

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
המינהל לתשתיות ביוז

כי"ב באדר תשנ"ט
10 במרץ 1999
צ-838

לכבוד
מר דוד סומך
גבר איגוד ערים
אילון

ה.נ.

חנדון: מסגרת תקציבית לחלמת שלב ת"ש אילון
סימוכין: מכתבם מיום 26.1.99
מכתבי מ- 10.2.99

קיבלתי מכתבך מיום 28.2.99 ולאחר דיונים עם אנשי המקצוע שלנו ויו"ר האיגוד מר יואל לבני
הרונני להשיב לך כדלקמן:

1. אין לכלול כעת קו סילוק לשורק במסגרת התקציב כי יכול להיות שכל חקולחין יסופקו
באיזור ורק במידה שאין לקוחות מקומיים נבחן אלטרנטיבות אחרות במסגרת מפעלי
השבח שכעת סומכה ואושרה ע"י האוצר ונציבות חמים (15,000,000).
2. פרזיקט מט"ש אילון מוטבצע ע"י קבלן במחיר קבוע וגם קבענו סעיף התייקרות לכן הבלתי
צפוי מראש צריך להיות מזערי 2-3%. יש להפחית את הסעיף ב- 5,000,000 ולהעמידו
על 2,000,000 יוצא כי התקציב המואשר על ידנו הינו 100,000,000 ש"ח.

3. קיבלט חתחייבות משרד השיכון ואנו מצפים לקבלת התחייבות מבני תעשייה ונמל התעופת.

4. אני מדגיש פעם נוספת כי לא ישולמו סכומים כלשהם שאינם כלולים בתקציב אלא רק לאחר אישור בכתב מטעמנו לפי בקשת האיגוד וזאת כנאמר בפיסקה האחרונה של מכתבך.

לסיכום:
נא לערוך חלוקת השקעות מחדש ולהעביר את הפרוייקט לאישור משרד הפנים.

בברכה

צמח ישי
ראש המינהל לתשתיות ביוב

חשבוני:
מר יעקב אפרתי
מר יואל לבאי
מר יחיאל קמחי
מר דנה פלד
- מנכ"ל הפנים
- יו"ד האיגוד
- מימ יו"ד האיגוד
- מנכ"ל האיגוד

פנימי:
מר בני רייך
מר אברהם חלזמי
- סמנכ"ל לארגון וכספים, כלכלה ותאגידים
- מתאם חמיסי ותקציבי

רחוב הארבעה 18, הקריה, ת.ד. 20365, ת"א 64739, טל': 4-6971991-03, פקס: 03-6971624-03

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, לשכת נציב המים
טל: 03-6369600, פקס: 03-6369750
רחוב המסגר 14, תייד 20365, תל-אביב 61205

י"א בתשרי התשס"א
10 באוקטובר 2000

סימננו: 358-00

לכבוד
יונה פלד
איגוד ערים איילון
תייד 767, רמלה
=====

הנדון: חוק המים התשי"ט-1959 - צו הרשאה להזרמת קולחין לנחלים - שנוי תנאים

ביום 15.2.00 הוציא לכם נציב המים צו הרשאה להגלשת קולחין לנחל איילון.
עותק הצו מצורף בזה, לנוחיותכם.

בצו ההרשאה הנ"ל נכללו מספר תנאים, שבגינם הוגש על ידכם ערר מיום מס' 103/00 לבית הדין
למים.

היות ומצאתי, כי חלו שינויים בנסיבות אשר הביאו להוצאת צו ההרשאה הנ"ל, וכי לא יהיו,
כנראה, עודפי קולחין באזור, הנני להודיעכם בזה, כי אני מבטל את שני התנאים שכנגדם עררתם
לבית הדין. דהיינו - אני מבטל את תנאי מס' 1, שחייב אתכם להגיש תכנית הכוללת ניצול חקלאי
מקסימלי של הקולחין באזור ואת התנאי מס' 2.5, שחייב אתכם להשלים, תוך שנתיים ימים
מיום מתן צו ההרשאה, הקמתו של צינור, שיובייל את עודפי הקולחין ממאגר נשר לנחל שורק.
ממילא, בטלה חובתכם להגיש, תוך ששה חדשים מיום מתן הצו, את התכנית להנחת הצינור,
לרבות לוח הזמנים לבצוע העבודה.
כמו כן, בטל מאליו המשפט האחרון של הצו.
כל שאר תנאי הצו - עומדים בעינם.

בכבוד רב

שמעון טל
נציב המים

העתק: שי גולדברגר, משרד הבריאות
ד"ר י' בראור, המשרד לאיכות הסביבה.
ד"ר דקל אמיר-שפירא, המשרד לאיכות הסביבה.
הלשכה המשפטית, כאן.
גף לאיכות מים, כאן.

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות**נציבות המים, הלשכה המשפטית**

טל': 03-6369610-1/795; פקס: 03-6369751

רחוב המטגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

ט' בטבת התשס"א

4 בינואר 2001

סימנו: 009-01

אל

יוחנן שליין, חשב משק המים

הנדון: ת"א 438/96

מכתבי מיום 27.12.00

למכתבי שבסימוכין אבהיר כדלקמן:

בהמשך לפגישות אצל הגב' מרים רובינשטיין ולשיחות עם עו"ד רונית תושיה, הסתבר כי יש להמציא לגב' רובינשטיין את פירוט השטחים שלא היו מוכרזים ברשויות הניקוז הרלוונטיות לתביעה בעת אירוע השיטפונות בחורף 92/91, זאת במטרה להחליט אם ובאיזה סכום תשתתף המדינה בפשרה.

בעצתו של מר רמי גרתי, פנינו למר דן רוזנצבייג, (ששימש בעבר כמנהל אגף שימור קרקע וניקוז), כדי שיכין מפה כזו. הוא העריך את העבודה בסדר גודל של 6 - 10 שעות, כאשר עבור כל שעת עבודה מבקש שכר יועץ 230 ש"ח.

לדעתי, ניתן לעשות זאת בהזמנת עבודה.

אשר על כן, האמור במכתבי שבסימוכין, אינני רלוונטי.

בכבוד רב,

אושרי ברושט, עו"ד
היועץ המשפטי

העתק: נציב המים.

מר צביקי נור, כאן.

מר שמואל קליין, כאן.

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
 נציבות המים, הלשכה המשפטית
 טל': 03-6369771/610; פקס: 03-6369751
 רחוב חמסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

א' בטבת התשס"א
 27 בדצמבר 2000

לכבוד
מר יוחנן שליין, כאן

הנדון: ת.א. 438/96 מנורה בע"מ נ. מ"י ואח'

תיק זה עוסק בנוזקי שטפונות חורף שנת 1992.

מדובר בנוזקים לשטחים ונכסים בתחום ת"א - ר"ג - ב"ב שהוצפו ע"י נחלי איילון וירקון. את התביעה הגישו חברות ביטוח בהן היו מבוטחים הניזוקים.

התביעה החלה בסכום של כ- 120 מלש"ח וכרגע מדובר באפשרות של פשרה סביב 30 מלש"ח.

הנושא נדון בשלב זה בפרקליטות המדינה בהליך של ניסיון פישור מחוץ לכותלי ביהמ"ש אצל גבי מרים רובינשטיין, מנהלת המחלקה האזרחית.

הנתבעים הינם נתיבי איילון, עריית ת"א, עריית ר"ג, עריית ב"ב, איגוד ערים גוש דן (ביוב), רשות נחל הירקון, רשות ניקוז ירקון, מקורות, תה"ל, ועדה מחוזית ת"א ועדה מקומית ת"א (מ.הפנים) וכן האגף לשימור קרקע חקלאית וניקוז (מ.החקלאות).

בשלב זה הציעה הגבי רובינשטיין שהצדדים יגיעו לפשרה סביב 30 מלש"ח כאשר הסכום יחולק בין הנתבעים.

מדובר במקרה שארע טרם אכרזת הניקוז הנוכחית כאשר היו רשויות ניקוז קודמות. טענת חלק מהנתבעים היא כי חלק מהשטח לא היה מוכרז כלל כאזור ניקוז, שפירושו, בהתאם לחוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות, התשי"ח - 1957 שהמדינה חיתה צריכה לטפל בו (במקרה זה נציב המים).

מבלי להכנס לבידיקה לגופו של עניין אם טענה זו נכונה או לא ומבלי להכנס לשאלת אחריות נציבות המים, וכמובן מבלי להודות בעובדות אלה ואו טענה זו, הסכמנו לשקול אפשרות של פשרה.

הצהרנו בישיבה בנוכחות כל הגורמים, כולל האוצר, כי כל סכום שנציבות המים תדרש לשלם יהיה צריך להיות מתקציב מיוחד ונוסף של האוצר מעבר לתקציב נציבות המים וזאת בהתחשב בסכומים ובעובדה שתלויות ועומדות תביעות נזיקין נוספות בסכומים גבוהים בבתי המשפט השונים בארץ.

בישיבה שהתקיימה ביום 26.12.00 נדרשנו ע"י הגב' מרים רובינשטיין לבוא בדברים עם משרד האוצר דרך חשבות המשרד כדי לבוא עם עמדה ברורה בדבר גובה הסכום שהמדינה מוכנה לשלם.

אודה עבור הסדרת הנושא עם משרד האוצר.

מטעם משרד האוצר השתתפה בישיבות עוה"ד רונית תושיה.

בכבוד רב,

אושרי פרוסט, עו"ד
היועצת המשפטית
נציבות המיס

העתק:

נציב המיס - כאן

סגן נציב המיס - כאן

מר רמי גרתי - כאן

אין אנה אשליה

מזכר

(להתחברות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:	התאריך	10/1/73
מאת:	חיק מס	

רומה סני

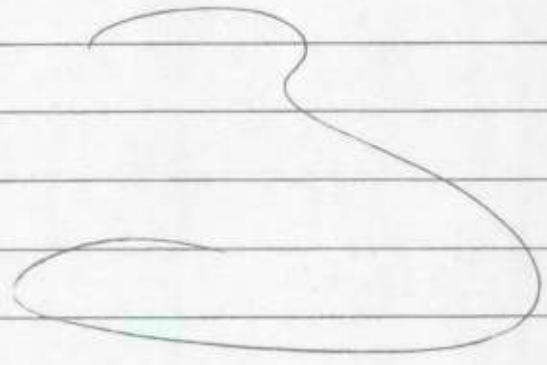
צביון ניו

אביון זמן אבר - אגדה

סימון: (אין) 10/1/73 (אגדה)

המאסה לא נחיה ל וכו' אביו

אגדה אביון אגדה אביון

האגדה אביון אגדה אביון

10/1/73

האגדה אביון
4.1.01

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

• צביקי ניר

מאת:

ולחמה סיני

הנדון:

אליקי זיק חבר

סימוכין:

התאריך

10/1/72

חיק מס

צביקי אלם

1. אלם תמנתו לפני בנז נאלר .
2. הודעת נחה ד סין טיהו צ אינה גרקה יציון
שין א זיק חבר .
3. הנה ע 1 , יאנו השל ארמניץ הליצה , בה ,
נסי למסה א' , הייך נחה .
4. על ופולחץ .

בכמה

היסיני

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות

נציבות המים, הלשכה המשפטית

טל': 03-6369772; פקס: 03-6369751
רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

בס"ד

ז' בטבת התשס"א
2 לינואר 2001

לכבוד
עו"ד בועז נאור
הרברט סמואל 44
חדרה 38362

בפקס מס' 04-6342073

הנדון: תשלומים לאפיקי עמק חפר-אגודת מים שתופית חקלאית בע"מ
מכתבך מיום 3/12/00

מכתבך שבסימוכין הועבר אלי למתן תשובה.

1. בישיבה שהתקיימה אצל נציב המים בתאריך , בנוכחות נציגי מרשתך ונציגי מקורות, העלתה מרשתך את האפשרות כי הרחבת מפעלה יעשה בשותפות עם מקורות, וזאת למרות שנציבות המים אישרה למרשתך מענק בסך של -30,000,000 ש"ח למטרה זו.
2. בישיבה האמורה הודיע נציב המים, דאז, למרשתך כי אם תחליט להרחיב את מפעלה בשותפות עם מקורות הרי שנציבות המים תראה במפעל הקיים, ובהרחבתו העתידית, כמפעל של מקורות, ועקב כך, תאלץ להפסיק את מתן המענקים למרשתך.
3. החלטה זו של מרשתך, להרחיב את מפעלה הקיים בשותפות עם מקורות, סתמה את הגולל על זכאותה לתמיכה כספית שוטפת במפעלה ו/או לזכאותה למענקים. במצב דברים זה, לא נוכל עוד להכיר במפעל של מרשתך כמפעל הזכאי למענקים, כאמור, אלא כמפעל של מקורות, שאינו זכאי, עפ"י החוק, לכל תמיכה שהיא. הבחנה והפרדה בין מרשתך ובין מקורות, הן לעניין המפעל הקיים והן לעניין הרחבתו בעתיד, תהא מלאכותית ונוגדת את השכל הישר.
4. כמו כן, משבוטלה קרן איזון והמדינה (קרי-נציבות המים) נכנסה בנעליה אופן ביצוע תשלומי המענקים למפיקים, כדוגמת מרשתך, כפוף להוראות החשכ"ל. לידיעתך, במהלך שנת 2000 הורה החשכ"ל כי לא ישולמו למפיקים שעלותם גבוהה מקדמות מעבר ל- 25% מסך התמיכה המשוערת לשנה זו. הוראה זו של החשכ"ל, המחייבת את נציבות המים, מנעה את המשך העברת המקדמות למרשתך.

בכבוד רב,

רוחמה סיני, עו"ד

BOAZ NAOR - LAW OFFICES **בועז נאור - משרד עורכי דין**

Boaz Naor adv.
Eyal Kremer adv.
Michal Hashimshoni adv.
Rafael Dayan adv.
Sternberg Anita adv.

חדרה, רח' הרברט סמואל 44 מיקוד 38362
Tel: 06-6341974
Fax: 06-6342073 :מקס

בועז נאור ע"ד
איל קרמר ע"ד
מיכל השמשוני ע"ד
דיין רפאל ע"ד
שטרנברג אניטה ע"ד

E-mail: mail@naorlaw.co.il

4059 - 025 - 57/א
חדרה, 3 בדצמבר 2000

**נציבות המים
לשכת נציב המים**
11-12-2000
דואר נכנס

לכבוד
מ"ר שמעון טל - נציב המים
נציבות המים
המשרד לתשתיות לאומיות
ת.ד. 20365
תל - אביב 64739

*הודעה
11/12/00*

שום/ ובפקסימיליה
מבלי לפגוע בזכויות

י.ו.א

הנדון: תשלומים לאפיקי עמק חפר- אגודת מים שיתופיות חקלאית בע"מ

מירשתי אפיקי עמק חפר אגודת מים שיתופיות חקלאית בע"מ - מילאה די לפנות אליכם כדלקמן:

1. עם ביטול קרן תאיזון והעברת תקציב התמיכות למפעלי מים לנציבות נערכה עבודה מסודרת לתביעת זכאותה של מרשתי לתמורות במפעלה כאמור. עפ"י אותה עבודה נקבעו על ידכם (במסמך שהוצאתם ואף הועבר לכל הרשויות הנוגעות בדבר) סכומי התמורות וכן נקבעו הסכומים להם תהא מרשתי זכאית לקבל כמקדמות ע"מ התמורות עד לבירור סופי של הנתונים ועד להסדרת הנוהלים הפנימיים אצלכם.
2. בפועל הועברו בגין שנת 2000 שני תשלומים ע"מ מקדמות הרבעון הראשון והשני (סה"כ 450,000 ₪) אולם בתמורות בגין הרבעון השלישי שהיו אמורות להגיע ב- 9.2000 לא שולמו עד היום וכאשר אנו נמצאים כבר ימים ספורים לפני המועד היעוד לתשלום הרביעי שגם ביצוע העברתו בפועל אינו ברור בשלב זה.
3. בחעדר התמורות הגיע מרשתי לעברי פי פחת וקיימת סכנה ממשית להמשך קיומה. מרשתי כבר כיום נמצאת במצב שבו היא מפירה חיובים לצדדים שלישיים ואינה עומדת בתשלומים לספקים - אשר המקור לכיסוי החיובים כלפיהם הוא התמורות אותם התחייבתם להעביר. מצב זה קשה שבעתים שכן מדובר בהסתמכות על תשלומים ממדינת ישראל שהתקבלו כבטוחה ראויה ע"י אותם נושים המאיימים כעת על קיומה של האגודה. (מעבר לנוקים הישירים הנובעים מהעיכוב כמו ריביות חריגות, קנסות, הלנה וכו').
4. בנסיבות אלה הורתנו מרשתי כי אם לא שולמו לה לאלתר ובימים הקרובים תשלומי המקדמות השלישי והרביעי - ובהעדר כל פתרון אפשרי אחר - לפנות לערכאות בבקשה לצו אשר יורה למדינת ישראל לקיים את התחייבותה המפורשת ולחעביר למרשתי הסכומים שנקבעו.

אין באמור לעיל כמובן למצות את טענות וזכויות מרשתי הנשמרות במלואן לפעול בכל דרך חוקית שתמצא לנכון ולפשותמצא לנכון לפעול למען קבלתה סכומים המגיעים לה ושיפוייה בגין הנוקים שנגרמו ואו יגרמו לה בשל מחדלכם מלקיים חיובים כדן כמוצהר וכמוסכם.

בכבוד רב
בועז נאור - עו"ד

העתק:

אפיקי עמק חפר - הנהלה

101

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, הלשכה המשפטית
טל': 03-6369610-1/795, פקס: 03-6369751
רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

ח' בטבת התשס"א
3 בינואר 2001

סימנו: 007-01

לכבוד
רונית תושיה
הלשכה המשפטית
משרד האוצר, ירושלים

הנדון: תקנות המים (מענקים למפיקי מים שעלותם גבוהה)
(הוראת שעה) התשס"א-2001
מכתב מיום 03.01.01

לנוסח המוצע על ידך אעיר כדלקמן:

אודה באם תמשכי את ההצעה ממשרד המשפטים עד שיסוכם הנוסח ביננו. אנו עומדים מאחורי הנוסח המקורי שהוצע ע"י משרדנו.

- א. בתקנה 1 - לא ברור מדוע הוספה הגדרה נוספת של "מפיק מים".
- ב. בתקנה 5 - נושא מיגבלת התקציב, הופך את התקנות לבלתי ישימות. סוכם בישיבה האחרונה על דעת, רוטן וולפמן, כי האוצר יעמיד תקציב "מלא" לנושא הענקות ככל שיידרש.
- ג. בתקנה 6א(2) - קיים כיום הסדר לגבי "מיש"א" ו"עמק חפר" אשר ביצעו המרות של מים שפירים תמורת מי הקולחין המטוהרים ומקבלים הענקות שוטפות בגינן. הרפרנס צ"ל זהה לתעריף מקורות (50 אג'). לא ניתן להחיל עליהם תקנה זו.
- ד. בתקנה 7 -
  - 1. בפסקאות א' ו-ג' יש לתקן מ - 90 יום ל - 180 יום.
  - 2. יש למחוק את "החשב הכללי" כיוון שנציב המים אחראי לנושא.
- ה. בתקנה 8 - משרדנו דורש כי המקדמה תהיה בגובה 85%. להזכירך הסכים רוטן וולפמן להעלות זאת ל - 60%.
- ו. בתקנה 9 - סוכם עם רוטן וולפמן שהאוצר יבדוק מה ההסדר הקיים במס הכנסה וכך גם ינהג בתקנות אלה.

בברכה,
אושרי פרוסט, עו"ד
היועץ המשפטי

חוק המים (מענקים למפיקי מים שעלות המים שלהם גבוהה) (הוראת שעה)
 חוק המים (מענקים למפיקי מים שעלות המים שלהם גבוהה) (הוראת שעה)
 חוק המים (מענקים למפיקי מים שעלות המים שלהם גבוהה) (הוראת שעה)
 חוק המים (מענקים למפיקי מים שעלות המים שלהם גבוהה) (הוראת שעה)

החש"א - 2001

בתוקף סמכותי כשר התשתיות והלאומיות וכשר האוצר, לפי סעיף 160(ב)(3) לחוק המים, התשי"ט - 1959¹ (להלן - החוק) אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות .1 בתקנות אלה -

"מפיק" - בעל רשיון הפקה המפיק מים ממקור מים, בין לצריכה עצמית ובין להספקה לאחרים, לרבות תאגיד צרכן;

* "מפיק מים" - מפיק או ספק;

"ספק" - בעל רשיון הפקה, המספק מים לאחר, ובלבד שהמים לא סופקו לו מספק אחר;

"נקודת מרידה" -

אצל מפיק - פי הבאר או מקור השאיבה, לרבות מיתקני אגירה הדרושים לויסות הספקת מים למשך יממה אחת;
אצל ספק - הנקודה שבה מועברים המים מרשות הספק לרשות הצרכן;

"נקודת המעבר" - נקודת המרידה אצל ספק;

"כמות מים מוקצית" - כמות המים המוקצית כדין על פי רשיון הפקה;

"כמות המים המופקת" - כמות המים המופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המרידה;

"כמות המים המסופקת" - כמות המים המסופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המעבר ובלבד שלא פחתה מ- 95% מהכמות המופקת.

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 169; החש"א, עמ' 16.

חישוב עלות המים 2. (א) עלות מים גבוהה לענין מענקים לפי תקנות אלה תחושב לפי תקנות המים (חישוב עלות מים), התשנ"ב-1991², ובכפוף להוראות תקנות אלה (להלן - עלות מוכרת).

(ב) החישוב ייעשה אצל מפיק - על פי כמות המים המופקת, ואצל ספק - על פי כמות המים המסופקת.

(ג) בחישוב העלות ייכלל היטל הפקה כמשמעותו בסעיף 116(א) לחוק, אם הוטל על המפיק ושולם בידו.
ל יג'

מענקים בגין כמות מים מוקצית בלבד 3. מענקים לפי תקנות אלה יינתנו בהתאם לאמור בסעיף 4 ולכל היותר בשל כמות מים מוקצית ובהתאם למטרות המים שצוינו ברשיון הפקה.

מענק 4. מפיק מים לחקלאות, לייצור תעשייתי או לצורכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים, אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על התעריף הקבוע למטרת הצריכה שלו, לפי הענין, בתקנות התעריפים, יהיה זכאי למענק בשווי ההפרש שבין עלות המים המוכרת שלו לכין התעריף האמור, כשהוא מוכפל בכמות המים המופקת או המסופקת, לפי הענין: בתקנה זו, "תקנות התעריפים" - תקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז - 1987³.

הפחתת סכום מענק 5. ראה נציב המים כי סכום המענקים לכלל מפיקי המים גבוה מסכום שנקבע בתקציב לצורך מתן מענקים לפי תקנות אלה, יופחתו סכומי המענקים באופן יחסי, כך שסך כל סכומי המענקים לא יעלה על התקציב שנקבע כאמור, בשנת הכספים שבשלה משולמים המענקים.

סייג לתחולה 6. (א) תקנות אלה לא יחולו על -

(1) מפיק מים הגובה תשלום מצרכניו בהתאם לתעריפים שנקבעו לפי החוק.

² ק"ת התשנ"ב, עמ' 224.

³ ק"ת התשמ"ז, עמ' 1109.

מכני 1987.

נראה שיש להוסיף את המענקים שנקבעו לפי חוק המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז - 1987.

הספר יקבי
 מ'ש'ו' ו'מ'ן חפ'י'
 ש'מ'צ'ו' ה'מ'ל' - ו'מ'ק'ב'י'
 ה'ז'נ'ק' - ש'ו'ס'פ'
 ה'מ'ן
 פ'נ'פ'ס'ו'ס' ק'מ'צ'ו'ק'
 ל' כ'מ'ו' ה'ז'נ'ק'
 ש'מ'ל' - 50 - 50

(2) ספק של מים מותפלים, מי שפכים מטהורים או מי שטפונות, ועל מפיק של מים שהוגדרו ברשיון ההפקה כמים מליחים או מלוחים לענין מטרת המים השונות, על פי קביעת נציב המים.

(ב) מפיק שלא שילם אגרת רשיון הפקה לפי תקנות המים (אגרות עבור רשיונות), התשמ"ח - 1988⁴, או היטל הפקה בהתאם להוראות החוק, בעד הפקת מים במשך השנה שלגביה מבוקש המענק או בעד שנים קודמות, לא יהיה זכאי למענק לפי תקנות אלה.

(א) מפיק מים הרואה עצמו זכאי למענק לפי תקנות אלה, יגיש בקשה לנציב המים ויצרף לה את כל המסמכים הנדרשים לחישוב עלות המים שלו; בקשה כאמור תוגש לנציב המים בתוך תשעים ימים מתום השנה שבעדה מבוקש המענק, החלטת נציב המים תינתן באישור החשב הכללי או נציגו.

(ב) ראה נציב המים או החשב הכללי כי יש צורך במסמכים נוספים לביסוס הבקשה למענק, יודיע על כך למפיק המים, וזה יגיש את המסמכים שנדרשו ממנו בתוך תשעים ימים מיום הררישה, אלא אם כן קבע נציב המים או החשב הכללי, בהודעתו פרק זמן אחר.

(ג) תוך מצאת ועשרים ימים מיום הגשת הבקשה ובלבד שאישור נציב המים כי מפיק המים המציא לו את כל המסמכים שהוא דרש לביסוס הבקשה למענק כאמור בתקנת משנה (ב), ומפיק המים נמצא זכאי לסכום המענק (להלן - המרעד הקובע) יערוך נציב המים חשבון סופי עם מפיק המים, באישור החשב הכללי, בהתאם לעלות המים המוכרת וישולם לו המענק בניכוי סכומים ששולמו לו כמקדמה לפי תקנה 8, אם שולמו.

8. במהלך שנת הכספים שבעדה מבוקש המענק, רשאי נציב המים לאשר בקשה לתשלום מקדמה על חשבון המענק, אם שוכנע כי הוכחה זכאות למענק בשל אותה שנה, ובלבד שתשלום המקדמה לא יעלה על עשרים וחמישה אחוזים משווי המענק המבוקש לאותה שנה.

מועדי תשלום
 המענקים ועריכת
 חשבון סופי

מקדמות

ה'ו'ס'פ'
 ש'ה'מ'ק'ש'
 ת'ז'ז'
 ה'נ'ע'ק'
 ס'ל'
 ז'ל'ה' י'מ'

י'ש' ק'ה'ל'פ'ס'
 ל' ח'ל'ב'ב'ל'
 י' ק'ו'ב'ה'ה'ג'
 מ'ת'ל' - ה'ת'ל'

ל'פ'ו' ע'ל'י'
 י'מ'י'
 ה'ת' - ה'ת'כ'

י'ש' ק'ה'ל'פ'ס'
 י'ו'ן ו'ל'מ'ת'
 א'ו'ש'י'ב'י' נ'י'ס' כ'י'
 50 - 50
 א'מ'ת'ו' ל'פ'י'ת'
 85 - 1

מס' 10124 ט' להוק, לענין הפרשי הצמדה וריבית תחול ממועד החשבון הסופי כאמור בתקנה 7 (ג) ועד יום תשלום בפועל.
הפרשי הצמדה והריבית כאמור בתקנת משנה (א), יחושבו בשל התקופה שמסוף החודש לאחר המועד הקובע.
תוקף ותחולה
הוראת מעבר

9. תשלומי פיגורים על מענק שלא שולם במועד

(א) הוראות סעיף 124 ט' להוק, לענין הפרשי הצמדה וריבית תחול ממועד החשבון הסופי כאמור בתקנה 7 (ג) ועד יום תשלום בפועל.
(ב) הפרשי הצמדה והריבית כאמור בתקנת משנה (א), יחושבו בשל התקופה שמסוף החודש לאחר המועד הקובע.

10. תוקף ותחולה
תוקף תקנות אלה עד יום ה' בטבת תשס"א (31 בדצמבר 2000), והן יחולו על מים שהופקו או סופקו בשנים 1999 ו-2000.

11. הוראת מעבר
(א) על אף האמור בתקנה 7, רשאי ספק או מפיק המבקש מענקים לגבי שנת 1999 להגיש את בקשתו להענקות כאמור, בתוך שלושה חודשים מיום תחילתן של תקנות אלה.

(ב) על אף האמור בתקנה 8, רשאי נציב המים לשלם מקדמות לגבי מים שהופקו או סופקו בשנת 1999, בשיעור העולה על 25% ובלבד שלא תעלה על 85%.

התשס"א ( ) _____ (2000)

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות

מדינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה

ו' טבת, תשס"א
1 ינואר, 2001
מספרנו: בג"צ 9461/00

אב"מ הא"ס x 5

אל: משרד התשתיות הלאומיות - יועמ"ש - פקס: 5006796

משרד האוצר - יועמ"ש - פקס: 6514836

נציבות המים - יועמ"ש - 03-6369751

משרד החקלאות - יועמ"ש - 03-9485836

הנדון: בג"צ 9461/00 - אגודת המים בעמק הירדן

רצ"ב העתק העתירה שבנדון וכן החלטת כבוד השופט א' מצא.

לאור החלטת כבוד השופט, תתקיים ישיבה במשרדה של החתומה מטה ביום ג' 9 בינואר 2001
בשעה 13:00.

כמו כן, אבקשכם לעדכנני בדחיפות רבה מי מטעמכם מטפל בנושא ולהעביר לידי את עמדתכם
בעניין זה.

במידה ומועד הישיבה אינו מתאים למי מהמשתתפים, הנכם מתבקשים ליצור קשר עם גיל
המתמחה שלי בטל: 6466681.

בברכה,

דנה בריסקמן
סגנית בכירה א' לפרקליטת המדינה

בג"ץ 9461/00

דת המים בעמק הירדן נ. שר התשתיות הלאומיות
תאריך הגשה: 26/12/00

בבית המשפט העליון בירושלים
ביושבו כבית משפט גבוה לצדק

רשימת המיועדים הנורווגיים

1. אגודת המים בעמק הירדן, אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

2. מי גולן, אגודת מים שיתופית חקלאית למשקי רמת הגולן בע"מ

3. אגודת המים השיתופית בעמק חרוד

4. מפעל המים חצבני-דן אגודה שיתופית חקלאית להספקת מים בע"מ.

5. מפעל הדן אגודה שיתופית חקלאית להספקת מים בעמק החולה בע"מ

6. קבוצת דגניה א' אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

7. מעלה גמלא מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ

8. קיבוץ תל יוסף אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

9. קיבוץ כפר בלום אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

10. להבות הבשן אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

ע"י בייכ עוה"ד מ. בלטר ואו א. גוט ואו ש. אלוני ואו ד"ר מ. רוזן ואו י. לירז ואו י. וינר ואו א. צור ואו ג. אורגל ואו ע. כהן ואו ז. סלילת ואו א. גרא ואו ל. קלטניק ואו מ. פלורסהיים ואו א. וינדר ואו י. רוטנברג ואו י. סלומון ואו ס. וינרב ואו ח. דורון ואו י. הלוי ואו א. דראל ואו א. רוזן ואו צ. לוי ואו ר. פז ואו י. נפתלי ואו מ. אביבי ואו מ. צירקה ואו ס. שוחט-נחמד ואו א. נתיב ואו ל. סובול ואו ש. אבני ואו א. וינר ואו ד. עבדי ואו א. רוקח ואו ק. רובין ואו ג. ספייסר ואו מ. ניב ואו מ. קראוס ואו ש. מונטיפיורי ואו א. דין ואו ד. בוטסזן ואו ל. רוניק ואו ט. ענבר ואו מ. בר-שלום ואו מ. אזולאי ואו ה. נודלר-דונגי ואו ז. סוחוליצקי ואו ע. דרור ואו נ. אבו-חייט ואו ש. ירדן ואו ע. כהן ואו ר. נאסר ואו ח. עמשלום ואו ר. פרידמן ואו י. רבינא ואו ש. שטיינר ואו ס. קוקס ואו י. קדם ואו ר. בן יצחק ואו א. בר-אליעזר ואו ש. גוטמן-עמירה ואו א. דדו ואו א. כהן ואו י. לוזון ואו א. ספדי

מרח' קויפמן 2, בית הטכסטיל תל-אביב 68012
טל': 03-5.111.111 פקסי: 03-5102166

ג' כו"מ
26.12.00

בית המשפט העליון
מדור קליטת
26-12-2000
נתקבלה

מסדר הנ
מחלקת הבג
26.12.00
היחיד

לאו ג

העותרות

1. שר התשתיות הלאומיות

2. שר האוצר

3. שר החקלאות

ע"י פרקליטות המדינה

רח' צלאח א-דין 29

ירושלים

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי ולמתן צו ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו על תנאי המכוון אל המשיבים, המורה להם להתייצב וליתן טעם:

- א. מדוע לא יראו את תקנות המים (היטלי הפקה), התש"ס-2000 כבטלות.
- ב. מדוע לא ימנעו מלחטיל היטלי הפקה על העותרות.
- ג. מדוע לא ימנעו מגביית היטלי הפקה מהעותרות, וזאת עד להשלמת פעולות נוספות המחויבות על פי החוק.
- ד. מדוע לא יאפשרו לעותרות להצטרף ל"הסכם העלויות" כפי שקיים בין מקורות חברת מים בע"מ (להלן: "מקורות") לבין ממשלת ישראל.

כמו כן מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו ביניים המורה למשיבים שלא לגבות היטלי הפקה בחתאם להוראות תקנות המים (היטלי הפקה), התש"ס-2000 עד להכרעה בעתירה זו.

ואלה נימוקי העתירה:

תמצית העתירה

רקע

1. ביום 4.2.99 נתקבל בכנסת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999), התשנ"ט-1999. במסגרת חוק ההסדרים הנ"ל, בוטלה "קרן האיזון" שהוקמה על פי חוק המים, התשי"ט-1959 (להלן: "חוק המים").
2. צמצום ההפרשים במחירי המים באזורי הארץ השונים, על מנת שלחקלאים בכל מקום בארץ תהיה הזדמנות שווה לעסוק בחקלאות, ולא תהיה אפליה לרעה של חקלאים שיכולים לקבל מים זולים לעומת כאלה שאינם יכולים, היתה מאז ומתמיד מדיניותו של המחוקק ומדיניות הממשלה.
3. כל חקלאי ידע, כי מחירי המים שהוא ישלם יהיו דומים לאלה שמשלמים החקלאים האחרים, וכי בעניין זה לא תהיה כל אפליה לרעה של חקלאי על פני רעהו.
4. על בסיס עקרון זה, יכלו החקלאים לתכנן את גידוליהם, חלקם בחר לעסוק בגידולים המחייבים השקעות הון, כגון מטעים או חממות, וחלקם בחר בגידולים שהשקעות ההון בהם קטנות יותר כגון גידולים חד-שנתיים. בכל שיקוליהם הסתמכו החקלאים על כך שלא תהיה אפליה במחירי המים.
5. הביטוי בחוק של מדיניות זו, של צמצום ההפרשים במחירי המים בין אזורי הארץ השונים, היתה מטרתה היחידה של קרן האיזון בסעיף 116 לחוק המים:

"116 (א) תהיה קרן-איזון לדמי-מים שמטרתה להקטין את ההפרשים בין דמי-המים באזורי

הארץ השונים, ולא תשמש לכל מטרה אחרת (להלן - קרן-איזון)."

6. בעת קיומה של קרן האיזון, נעשה האיזון על פי הוראות חוק המים, לפיהן, היו זכאים מפיקי וספקי מים, אשר עלות ההפקה וההספקה של המים שסיפקו לצרכניהם היתה גבוהה ממחיר מטרה שקבעה הממשלה באישור וועדת הכספים של הכנסת, לקבל הענקות בגובה ההפרש, ואילו מפיקים וספקי מים אשר עלות הפקת והספקת המים לצרכניהם היתה נמוכה ממחיר המטרה, שילמו היטל בגובה ההפרש.
7. להיטל תמיד היתה תקרה, אשר במועד ביטול קרן האיזון היתה 8.8 אגורות למטר מעוקב של מים לצריכה חקלאית, ולגבי יישובי הצפון אשר מוגדרים כ"קו עימות", היה ההיטל 4.4 אגורות למטר מעוקב.
8. בהתאם להוראות החוק, היו ההענקות וההיטלים "מגולגלים" על הצרכן, וכך הושגה מטרת החוק לצמצום ההפרשים במחירי המים ברחבי הארץ, ומחירם אמור היה להיות אחיד בכל מקום, הוא מחיר המטרה שקבעה כאמור הממשלה¹.
9. עקרונות קביעת עלות המים של המפיקים והספקים, נקבעו בחוק המים, והוראות מפורטות נקבעו בתקנות חישוב עלות המים, התשנ"ב-1991² (להלן: "תקנות חישוב עלות המים"). על פי החוק והתקנות נלקחו בחשבון בחישוב עלות המים, הן השקעות ההון והן ההוצאות השוטפות. כך ידע מפיק מים, שנציבות המים אישרה לו להקים מפעל מים, כי יקבל את החזר ההשקעות שלו במשך השנים, על פי שיעורי הפחת שנקבעו בתקנות חישוב עלות המים.
10. על בסיס הוראות חוק המים והמנגנון שהיה קבוע בחוק המים, השקיעו העותרות 1 - 5 עשרות מיליוני שקלים בהקמת מפעלי מים. כל השקעה במפעל מים נעשתה לאחר בדיקה קפדנית של נציבות המים, כלכלית והנדסית, ורק לאחר שהתקבל אישורו של נציב המים, התבצעה ההשקעה.
11. כאמור, בתחילת שנת 1999, במסגרת חקיקת חוק ההסדרים, בוטלה קרן האיזון, ועימה מנגנון האיזון (הענקות והיטלים) שהיה קבוע בחוק.
12. עם ביטול מנגנון קרן האיזון, ע"י תיקון חוק המים בחוק ההסדרים, הוסרה מהחוק גם מטרת קרן האיזון, "שמטרתה להקטין את ההפרשים בין דמי-המים באזורי הארץ השונים...", מטרה שהיתה נר לרגלן של הכנסת והממשלה כל השנים.
13. במקום קרן האיזון, נקבעו בסעיפים 116 ו-160 לחוק המים "היטל ההפקה" ותשלום מענקים. את מנגנון תשלומי ההיטל ומתן ההענקות, השאיר המחוקק לתקנות שיותקנו ע"י המשיב מס' 1, שר התשתיות.

¹ המקרה היחיד שמחיר המים היה נמוך ממחיר המטרה, היה לאותם צרכנים, שעלות ההפקה וההספקה של מפיקי המים מהם קיבלו את המים, היתה נמוכה ממחיר המטרה ביותר מאשר מקסימום ההיטל. כך לדוגמה, אם מחיר המטרה היה חצי ש"ח למ"ק מים וההיטל המקסימלי היה 8 אג, כאשר עלות ההפקה של אותם מפיקים היתה 40 אג, למ"ק, שילמו הצרכנים רק 48 אג למ"ק (עלות ההפקה + ההיטל המקסימלי).

² התקנות החליפו תקנות ישנות יותר משנת 1975.

14. העותרת מס' 1, אשר עד למועד ביטולה של קרן האיזון היתה זכאית לקבל הענקות מקרן האיזון, ואשר במועד ביטולה של קרן האיזון טרם הוחזרה לה מלוא השקעתה במפעל המים שלה, פנתה לשרי האוצר והחקלאות, בבקשה שיוחל עליה "הסכם העלויות", אותו הסכם אשר נחתם בין מקורות חברת מים בע"מ ובין ממשלת ישראל, לפיו משלמת ממשלת ישראל לחברת מקורות תמיכות. הפניה התבססה על הצהרת המדינה בבג"צ, כי תהיה מוכנה להחיל את אותו הסדר על מפיקים וספקי מים נוספים לחברת מקורות.

15. במענה לפנייתה של העותרת 1, השיבה עורכת הדין חנה פרנקל ממשרד האוצר, כדלקמן:
 "בד בבד עם ביטולה של קרן האיזון, כתוצאה, בין היתר, מביטולה של הקרן, קבע המחוקק בסעיף 160 (ב) לחוק המים, התשי"ט-1959, מסגרת למתן מענקים מתוך תקציב המדינה למפיקי מים פרטיים. חלק מאותם מענקים נועד לתמוך במפיקי המים אשר להם עלויות הפקה ואספקה גבוהות במיוחד.

....
עינינו הרואות כי המחוקק לא הסתמך בביטול קרן האיזון אלא קבע מסגרת למתן מענקים שנועדה בין היתר לחוות תחליף למנגנון מתן ההענקות שבוטל. מדברי ההסבר לעיל עולה כי המענקים מיועדים למפיקים פרטיים, להוציא מקורות, ונועדו להגשים מטרת נוספות כמו עידוד קיומם של מפיקים פרטיים וקיומה של תחרות במשק המים. כאמור, מקורות אינה אמורה להיכלל בהסדר בחוק למתן תמיכות לפיו, ולא בכדי. התמיכות למקורות ניתנות, כידוע, במסגרת "הסכם העלויות" שבינה ובין הממשלה. בכך ביטא המחוקק את דעתו לפיה מתן תמיכות לכלל מפיקי המים יעשה ע"פ המסגרת שהתוותה בחוק, ואילו למקורות, על רקע ייחודה כספק מים הגדול במדינה אשר לו חובה לספק מים לכולם ובתעריפים שיקבעו לה, יינתנו תמיכות במסגרת הסכם כולל בין הממשלה לחברה המסדיר את כלל היחסים ביניהן ואשר תנאיו ועקרונותיו נותנים ביטוי לייחודה של מקורות כאמור.

על רקע האמור לעיל אנו בדעה כי אין הצדקה לייחד את מרשתך, אגודת המים עמק הירדן, מיתר ספקי המים ולהעניק לה תמיכות שלא במסגרת החוק האמורה. נציין כי כיום טרם הותקנו תקנות למתן מענקים לפי סעיף 160 (ב) לחוק המים. אנו שוקדים כעת על גיבושן במטרה להתקין בהקדם. (הדגשות לא במקור)

16. תשובה זו נשלחה בחודש נובמבר 99, אולם, למרות השקידה המצוינת במכתב, ולמרות האמור בסעיף 160 (ב) לחוק המים, כפי שתוקן במסגרת חוק ההסדרים, טרם הותקנו התקנות למתן מענקים לתמיכה במפיקי מים ולמטרות אחרות שקבע החוק. למרות ששוקדים על התקנת תקנות למתן מענקים למעלה משנה, ביום 13.7.00 הותקנו תקנות המים (היטלי הפקה), התש"ס-2000, לפיהן יוטלו על מפיקי המים היטלי הפקה בשיעורים הקבועים בתקנות³. התקנות אמורות להיכנס לתוקפן ביום 1.1.01.

17. במצב שנוצר עקב עיוות זה הנוגד את החוק ואת מטרתו, ולמרות שהם אינם נהנים מתמיכות כמקורות וצרכניה, יאלץ כל אחד מהחקלאים העותרים 6 - 10, לשלם כמיליון ש"ח נוספים בשנה עבור המים שהוא משתמש לחקלאות, דבר שכאמור אין הוא יכול לעשות, בעוד שהחקלאים אשר רוכשים מים מחברת מקורות לא ישלמו את ההיטלים, וימשיכו להנות באופן בלעדי מהתמיכות במחירי המים שמשלמת המדינה.

³ מורסם בקובץ התקנות 6047, כ"ז בתמוז התש"ס, 30.7.00, עמוד 783.

18. התוצאה תהיה שהעותרים 6 עד 10 וכמוהם כ- 35% מהחקלאים במדינה שחברת מקורות אינה מספקת להם מים לא יוכלו להמשיך ולעסוק בחקלאות, ובהינף קולמוס, בניגוד לחוק, ללא כל מחשבה ובחוסר סבירות קיצוני, גרמו המשיבים לכך ששטחים החקלאים של חלק ניכר מהחקלאים בארץ, יהפכו לשדות קוצים ולישימון.

19. חברת מקורות, אשר מספקת כ-65% מצריכת המים לחקלאות בישראל, לא תשא בהיטל ההפקה, וצרכניה לא יחויבו לשלם היטל זה, ובמקביל ממשיכה חברת מקורות לקבל תמיכות וסובסידיות ממדינת ישראל.

20. למרות הרצון לעודד תחרות, בהפקה ובהספקה של מים, כפי שמציינת נציגת משרד האוצר במכתבה הני"ל, הטלת היטלי ההפקה, בטרם הושלמה התקנת התקנות למתן מענקים, תגרום לכך, שמקורות שהיא מונופול המספק 65% מהמים לחקלאות, תהפוך לספק היחיד במדינה. כן יגרום הדבר לכך שהשקעות של מאות מיליוני ש"ח שנעשו במפעלי מים, שאינם של חברת מקורות, ירדו לטמיון ולכך שהעותרות 1 - 5 שהשקיעו סכומי עתק בחקמת מפעלי מים, שחלקם ניתן בהלוואות, תוך הסתמכות על החוק, לפיו היו זכאיות להחזר השקעותיהן במשך השנים, לא יקבלו החזר זה.

הטעמים למתן צו ביניים

21. כאמור, תקנות המים (היטלי הפקה), התש"ס-2000 אמורות להכנס לתוקפן ביום 1.1.01. אי מתן צו יחייב את העותרות לשלם היטלי הפקה, והן לא יוכלו לשלם את מחירי המים בתוספת ההיטל, דבר שעלול לגרום לתוצאות קשות בכל הקשור לקבלת החלטות על המשך צריכת מים לחקלאות ולהמשך עיסוק העותרות 6 - 10 בחקלאות.

22. בניגוד לתוצאות הקשות של חיוב העותרות בהיטלי הפקה, בטרם נדונו טענותיהן, לא יגרם כל נזק, אם הגביה תידחה עד לאחר ההכרעה בעתירה, שכן ניתן יהיה לגבות את ההיטלים במלואם לאחר ההכרעה בעתירה, אם היא תידחה.

רקע עובדתי

23. העותרות 1 - 5 הינן אגודות שיתופיות חקלאיות העוסקות בהפקת והספקת מים והן בעלות רשיונות הפקה לפי סעיף 23 לחוק המים, והן עוסקות בהפקת והספקת מים לצרכניהן, חברי העותרות, מזה עשרות שנים.

24. העותרים 6 - 10 הינם צרכני מים של העותרות.

25. ביום 4.2.99 נתקבל בכנסת חוק החסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב וחמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999), התשנ"ט-1999. במסגרת חקיקת חוק זה, תוקן בין היתר סימן ב' בפרק הרביעי לחוק המים, סעיפים 116 - 124.

26. בהתאם להוראת סעיף 116 (א) בנוסחו החדש, שר התשתיות הלאומיות, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם מועצת המים, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע היטל שישלמו מפיקי מים לאוצר המדינה (להלן - היטל הפקה). סעיף קטן (ב) קובע: היטל הפקה יוטל על כל מפיקי המים ממקור מים מסוים ויחושב לפי יחידות של כמות המים המופקת; גובה ההיטל ישקף את המחזור האזורי והכלל ארצי במים, ויכול שיהיה שונה לכל מקור מים ולגבי כל אחת ממטרות המים והשימושים בהם.

27. כמו כן חוקק סעיף 160 לחוק המים במסגרת חיקוקו של חוק ההסדרים. סעיף 160 לחוק המים קובע:

160. הוראות מעבר לענין ביטול קרן האיזון (תיקון: תשנ"ט)

(א) (1) קרן האיזון, כמשמעותה בסימן ב' לפרק רביעי כנוסחו ביום י"ב בטבת התשנ"ט (31 בדצמבר 1998) (להלן - הדין הקודם), תחדל לפעול בתוך 60 ימים מיום י"ג בטבת התשנ"ט (1 בינואר 1999) (להלן - היום הקובע), ואולם לא ייגבו היטלי איזון ולא יינתנו הענקות מקרן האיזון, בשל התקופה שמהיום הקובע ואילך.

(2) סכומים שנותרו לזכות הקרן ביום הקובע וטרם הוצאו, וכן כל הנכסים והזכויות העומדים לזכות הקרן, יועברו לאוצר המדינה בתוך 60 ימים מהיום הקובע.

(3) על אף האמור בכל דין או הסכם, בשל התקופה שעד היום הקובע, לגבי נכסים, זכויות, סמכויות, חובות והתחייבויות של קרן האיזון לפי הסכמים, התקשרויות, עסקאות ולפי כל דין, תבוא המדינה במקום הקרן, והוראות הדין הקודם ימשיכו לחול לענין חיוב בהיטלים והזכות להענקות בשל התקופה שעד היום הקובע; ואולם אין בהעברת החובות וההתחייבויות של קרן האיזון למדינה, לרבות העברת תביעות תלויות ועומדות נגדה, כדי להטיל על המדינה חובת תשלום מעבר לסך כל הסכומים הנכסים והזכויות שהועברו אליה מהקרן.

(4) שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר, רשאים להורות בכל ענין שיידרש לשם הסדרת סיום פעילות קרן האיזון.

(ב) שר התשתיות הלאומיות, בהסכמת שר האוצר, יקבע כללים למענקים שישולמו מתוך הסכומים שהועברו מקרן האיזון כאמור בסעיף קטן (א) וסכומים נוספים, בכפוף לסכומים שיתוקצבו לענין זה בתקציב המדינה, בחוק תקציב שנתי, האת למטרות האלה:

(1) הקמה של מפעלים ומיתקנים ליצירה ופיתוח של מקורות מים נחותי איכות, שישמשו להמרה של מים שפירים;

(2) השבחת מים שנפסלו או שעומדים להיפסל מלשמש כמקור מי שתיה, על מנת לאפשר המשך השימוש בהם כמי שתיה;

(3) תמיכה במפיקי מים שעלות המים שלהם, לרבות היטל הפקה - אם הוטל עליהם, עולה על שיעור שייקבע בתקנות.

(ג) עד קביעת היטל הפקה לפי הוראות סימן ב' לפרק רביעי, החל ביום ט"ו בשבט התשנ"ט (1 בפברואר 1999), ישלמו מפיקי מים ממקורות המים השפירים באקויפר החוף, לפי מטרות המים, היטלי הפקה בסכומים האלה:

(1) מים לצריכה חקלאית - 14.6 אגורות למ"ק;

(2) מים לצריכה תעשייתית - 25.6 אגורות למ"ק;

(3) מים לצריכה ביתית - 59.6 אגורות למ"ק;

עדכון ההיטלים כאור בפסקאות (1) עד (3) ייעשה בדרך שבה מעודכנים התעריפים לדמי מים לפי סעיף 112א, בשינויים המחויבים לפי הענין.

28. ביום 13.7.00 התקין שר האוצר וממלא מקום שר התשתיות הלאומיות אברהם (בייגה) שוחט את תקנות המים (היטלי הפקה), התש"ס-2000, לפיהן יוטלו על מפיקי המים היטלי הפקה בשיעורים הקבועים בתקנות⁵, ובכך למעשה נסתיימה תחולתם של התעריפים נשוא סעיף 160 ג' דלעיל.

29. כללים על פי סעיף 160ב' לקבלת מענקים, להקמה של מתקנים ופיתוח של מקורות מים נחותי איכות שימשו להמרה של מים שפירים, טרם נקבעו. למרות שכללים כאמור טרם נקבעו ופורסמו, ניתנים מענקים כאמור על-ידי נציבות המים שבמשרד התשתיות הלאומיות בהתאם להחלטות שרירותיות אשר הקריטריונים לקבלתן לא פורסמו, תוך הפלייה של ספקים שונים על-פני אחרים.

30. כללים לקבלת מענקים להשבת מים שנפסלו או שעומדים לחפסל מלשמש כמקור מי שתיה, על מנת לאפשר המשך השימוש בהם כמי שתיה טרם נקבעו. למרות שכללים כאמור טרם נקבעו ופורסמו, ניתנים מענקים כאמור על-ידי נציבות המים שבמשרד התשתיות הלאומיות בהתאם להחלטות שרירותיות אשר הקריטריונים לקבלתן לא פורסמו, תוך הפלייה של ספקים שונים על-פני אחרים.

31. כללים לתמיכה במפיקי מים שעלות המים שלהם, עולה על השיעור שייקבע בתקנות, לא נקבעו בתקנות ושיעור עלות מים שמעליו יהיו זכאים מפיקי המים לתמיכה ושיעורי התמיכה לא נקבעו.

32. קביעת שיעורי היטלי ההפקה נעשתה בהתעלם מהוראת סעיף 112 לחוק המים, הקובע:

"112. קביעת תעריפים לדמי מים חירוגם (תיקון: תשל"ו, תשנ"ג)
(א) שר החקלאות רשאי, לאחר התייעצות עם מועצת המים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, ולענין מים המסופקים לרשויות מקומיות - לאחר התייעצות גם עם שר הפנים, לקבוע בתקנות תעריפים לדמי מים, בדרך כלל או לגבי אזור פלוני או לגבי סוג-ספקים פלוני, ורשאי הוא לדרג את דמי-המים לפי מטרות-המים, לפי השימושים במים, למעט שימושם בחקלאות, לפי עונות השנה או שעות היממה, לפי נתונים גיאוגרפיים, טופוגרפיים או לפי נתונים אחרים - הכל בשים לב למשקיותם של מפעלי-המים שעליהם יחולו התעריפים ובשים לב ליכולת התשלום של צרכני המים במטרה פלונית ולתצרוכת-המים לאותה מטרה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תעריפים למים המסופקים על ידי רשויות מקומיות ייקבעו בידי שר הפנים בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת." (החדגשות אינן במקור).

33. על מקורות חברת מים בע"מ (להלן: "מקורות"), המספקת כ-65% מצריכת המים לחקלאות בישראל, אשר היא מפיק וספק המים היחיד שיש בכוחו לווסת את ההפקה בין מקורות המים השונים בהתאם למצבו של מקור המים, לא יוטל היטל ההפקה, וצרכניה לא ישאו בהיטל זה, ואם יוטל, תשיב המדינה למקורות את סכומי היטל ההפקה שנגבו ממנה בהתאם ל"הסכם העלויות" שבין ממשלת ישראל ובין מקורות.

34. החל משנת 1993 מתחשבת חברת מקורות מול ממשלת ישראל בהתאם ל"הסכם העלויות" שביניהן, אשר לפיו משלמת הממשלה לחברת מקורות את ההפרש בין עלויות ההפקה וההספקה שלה, אשר נקבעות באופן נורמטיבי כמפורט בהסכם העלויות, ובין הסכומים שגובה מקורות מצרכניה עבור המים שהיא מספקת להם.
35. בשנת 1994 הוגשה עתירה על-ידי העותרת 1 וצרכניה כנגד "הסכם העלויות". במסגרת הדיון בבג"צ 2632/94 הנ"ל הגישה המדינה תצהיר של מר דוד ברוך, מי ששימש בזמנו כסגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר. בתצהיר זה ניתנה התחייבות של שרי החקלאות והאוצר שכל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגביו הסדר דומה להסכם העלויות עם מקורות.
36. התחייבות זו אף מצאה את מקומה בפסק הדין בו נדחתה העתירה.
37. למרות התחייבות זו, פנייתה של העותרת 1 לשרי האוצר והחקלאות להחיל עליה הסדר הדומה להסכם העלויות נענתה בשלילה, מהטעם שתוך זמן קצר יקבעו כללים לקבלת מענקים למפיקים שעלות המים שלהם גבוהה, כפי שיפורט להלן. תשובה זו ניתנה לפני כשנה, אולם עד היום לא הותקנו כללים אלו.
38. הטלת היטלי ההפקה על המפיקים הפרטיים בלבד נגועה באפליה פסולה של מפיקים אלו וצרכניהם ביחס לחברת מקורות וצרכניה.
39. סעיף 119 לחוק המים קובע שמפיק מים שעליו הוטל היטל הפקה רשאי לגבות מצרכן, יחד עם התמורה לכל יחידת מים המסופקת לו, סכום השווה להיטל הפקה בשל אותה יחידה, אלא אם כן, נקבעה התמורה בתעריף, הכולל את היטל ההפקה.
40. הטלת היטלי ההפקה גורמת לאפליה פסולה בין צרכני המים של מקורות, אשר אינם נושאים בהיטלי ההפקה, ובין צרכני המים מהמפיקים הפרטיים, אשר נושאים בהיטל ההפקה.
41. אי החלת "הסכם העלויות" על העותרות מהווה הפליה פסולה של העותרות ביחס לחברת מקורות ובניגוד להתחייבות מפורשת של המדינה שניתנה במסגרת בג"צ.
42. הטלת היטלי הפקה על העותרות עומדת בניגוד להוראות החוק, בניגוד למטרות היטל ההפקה כפי שפורטו בדברי ההסבר להצעת החוק, כפי שפורסמו בהצ"ח 2785 מיום 29.12.98. הטלת היטל ההפקה על מפיקי המים, באופן בו מוצע בתקנות יש בו כדי לפגוע פגיעה משמעותית באגודות המים המספקות מים לחבריהן כגון העותרות וצרכניהם, והוא מהווה מס שרירותי מפלה ובלתי סביר.
43. קביעת היטלי הפקה והשתתם על מפיקי המים הפרטיים, בטרם נקבעו המנגנונים למתן מענקים למטרות המנויות בסעיף 160 (ב) לחוק המים, וללא שנקבעו תעריפים למים הנרכשים על ידי ספק מים, כקבוע בסעיף 35א (ה) לחוק המים, מסכלת את מטרת היטל ההפקה, וגורמת לפגיעה חמורה ובלתי סבירה במפיקי המים הפרטיים, אשר יהיו מחוייבים בתשלום היטל הפקה, מבלי שתינתן להם האפשרות לפתח את מקורות המים מהם הם מפיקים, תוך המשך הפלייתם ביחס לחברת מקורות ותוך פגיעה קשה ביכולת תפקודן והמשך פעילותן של העותרות.

44. העותרת מסי' 1 מפיקה מים, בהתאם לרשיון הפקה מסי' 1100 שניתן לה מדי שנה על ידי נציב המים, מהירמוך ומחכנרת. העותרת מסי' 1 מפיקה ומספקת מים החל משנת 1978. העותרת מסי' 1 מספקת את המים שהיא מפיקה לצרכניה הכוללים מספר קיבוצים וחקלאים אחרים באזור עמק הירדן, מפעלים המצויים באזור עמק הירדן ואחרים.
45. כמו כן מספקת העותרת מסי' 1 מים לרשות המים הארצית (מדינת ישראל).
46. העותרת 1 סיפקה במהלך השנים כ-40 מיליון מ"ק לצרכניה מדי שנה, ועוד כ-30 מיליון מ"ק לרשות המים הארצית. בשנים האחרונות קוצצו מכסות המים על-ידי נציבות המים וכמויות המים שסיפקה העותרת 1 לצרכניה, היו נמוכות יותר, כ-25 עד 30 מיליון מ"ק בשנה.
47. העותרת מספר 2 מפיקה מים, בהתאם לרשיון הפקה מסי' 9288 שניתן לה מדי שנה על-ידי נציב המים, ממאגרים שהוקמו על-ידה למים עיליים, נחלים וקידוחים לאקוויפר מרכז הגולן. העותרת מסי' 2 מפיקה ומספקת מים החל משנת 1978. העותרת מסי' 2 מספקת את המים שהיא מפיקה ליישובי רמת גולן.
48. מדי שנה מספקת האגודה לצרכניה כ-40 מיליון מ"ק, כאשר 2/3 מכמות זו מקורה בהפקה עצמית של האגודה, ו-1/3 מהכמות הינם מים הנרכשים מחברת מקורות.
49. העותרת מסי' 3 מפיקה מים, בהתאם לרשיון הפקה מסי' 169 שניתן לה מדי שנה על-ידי נציב המים, מבארות המצויים באזור עמק חרוד, וממעיינות המצויים באזור, מעין חרוד ומעין חומה בעמק בית שאן. העותרת 3 מפיקה ומספקת מים החל משנת 1934. העותרת 3 מספקת את המים שהיא מפיקה לצרכניה הכוללים קיבוצים ומושבים באזור, מפעלים המצויים באזור כגון מחלבות תנובה, בתי ספר באזור, כלא שטה ולמועצה האזורית.
50. מדי שנה מספקת העותרת 3 לצרכניה כ-31.5 מיליון מ"ק.
51. העותרת מסי' 4 מפיקה מים, בהתאם לרשיון הפקה מסי' 273 שניתן לה מדי שנה על-ידי נציב המים, מנחל הדרן. העותרת 4 מפיקה ומספקת מים החל משנת 1950. העותרת 4 מספקת את המים שהיא מפיקה לצרכניה הכוללים קיבוצים בגליל העליון, מפעלים המצויים באזור, מטולה וחקלאים במטולה, חברת מקורות ועוד.
52. במהלך השנים הפיקה וסיפקה העותרת 4 לצרכניה בין 30 ל-36 מיליון מ"ק, כאשר בשנים האחרונות, לאחר שקוצצו מכסות המים פחתה הכמות לכ-26 מיליון מ"ק בשנת 1998 וכ-16 מיליון מ"ק בשנת 2000.
53. העותרת מסי' 5 מפיקה מים, בהתאם לרשיון הפקה מסי' 272 שניתן לה מדי שנה על-ידי נציב המים, ממעין הדרן. העותרת 5 מפיקה ומספקת מים החל משנת 1948, ומפעל המים כפי שהוא קיים היום הוקם בשנת 1962. העותרת 5 מספקת את המים שהיא מפיקה לצרכניה באזור הגליל העליון.

54. במהלך השנים הפיקה וסיפקה העותרת 5 לצרכניה כ-24 מיליון מ"ק, כאשר בשנים האחרונות, לאחר שקוצצו מכסות המים פחתה הכמות לכ-20 מיליון מ"ק בשנת 1998 וכ-11 מיליון מ"ק בשנת 2000.

55. העותר 6 הינו אגודה שיתופית חקלאית, המתפרנס בין היתר מחקלאות, והוא צרכן מים המקבל את המים שהוא צורך מהעותרת 1, ומשלם עבור המים שהוא צורך בהתאם לעלות הפקת והספקת המים של העותרת 1, ובנוסף, אם יוטלו היטלי ההפקה, ישא העותר 6, בנוסף לתשלום עבור עלות הפקת והספקת המים, גם בהיטל ההפקה. המדובר בתוספת של כ-1,200,000 ש"ח בשנה, אשר אם יחוייב בה, עלול להאלץ לזנוח את עיסוקו בחקלאות, מבלי שיהיה לו ולחבריו מקור הכנסה חליפי.

56. העותר 7 הינו אגודה שיתופית חקלאית, המתפרנס בין היתר מחקלאות, והוא צרכן מים המקבל את המים שהוא צורך מהעותרת 2, ומשלם עבור המים שהוא צורך בהתאם לעלות הפקת והספקת המים של העותרת 2, ובנוסף, אם יוטלו היטלי ההפקה, ישא העותר 7, בנוסף לתשלום עבור עלות הפקת והספקת המים, גם בהיטל ההפקה. המדובר בתוספת של כ-900,000 ש"ח בשנה, אשר אם יחוייב בה, עלול להאלץ לזנוח את עיסוקו בחקלאות, מבלי שיהיה לו ולחבריו מקור הכנסה חליפי.

57. העותר 8 הינו אגודה שיתופית חקלאית, המתפרנס בין היתר מחקלאות, והוא צרכן מים המקבל את המים שהוא צורך מהעותרת 3, ומשלם עבור המים שהוא צורך בהתאם לעלות הפקת והספקת המים של העותרת 3, ובנוסף, אם יוטלו היטלי ההפקה, ישא העותר 8, בנוסף לתשלום עבור עלות הפקת והספקת המים, גם בהיטל ההפקה. המדובר בתוספת של כ-1,200,000 ש"ח בשנה, אשר אם יחוייב בה, עלול להאלץ לזנוח את עיסוקו בחקלאות, מבלי שיהיה לו ולחבריו מקור הכנסה חליפי.

58. העותר 9 הינו אגודה שיתופית חקלאית, המתפרנס בין היתר מחקלאות, והוא צרכן מים המקבל את המים שהוא צורך מהעותרת 4, ומשלם עבור המים שהוא צורך בהתאם לעלות הפקת והספקת המים של העותרת 4, ובנוסף, אם יוטלו היטלי ההפקה, ישא העותר 9, בנוסף לתשלום עבור עלות הפקת והספקת המים, גם בהיטל ההפקה. המדובר בתוספת של כ-800,000 ש"ח בשנה, אשר אם יחוייב בה, עלול להאלץ לזנוח את עיסוקו בחקלאות, מבלי שיהיה לו ולחבריו מקור הכנסה חליפי.

59. העותר 10 הינו אגודה שיתופית חקלאית, המתפרנס בין היתר מחקלאות, והוא צרכן מים המקבל את המים שהוא צורך מהעותרת 5, ומשלם עבור המים שהוא צורך בהתאם לעלות הפקת והספקת המים של העותרת 5, ובנוסף, אם יוטלו היטלי ההפקה, ישא העותר 10, בנוסף לתשלום עבור עלות הפקת והספקת המים, גם בהיטל ההפקה. המדובר בתוספת של כ-1,000,000 ש"ח בשנה, אשר אם יחוייב בה, עלול להאלץ לזנוח את עיסוקו בחקלאות, מבלי שיהיה לו ולחבריו מקור הכנסה חליפי.

60. כל אחת מהעותרות 1 - 5 הקימה מפעל מים לאחר שהקמתו אושרה על-ידי נציבות המים, וזאת רק לאחר שתוכנית המפעל נבדקה היטב בקפידה על-ידי מהנדסים וכלכלנים מטעם נציבות המים. מדי שנה ניתן לכל אחת מהעותרות 1 - 5 כשיון הפקה והספקת מים על-ידי נציב המים.
61. בטרם הקמתם של מפעלי המים של העותרות 1 ו-2 נבדקה גם הצעת חברת מקורות להקים מפעלי מים לחספקת מים לצרכני עותרות אלו, והצעותיהן של העותרות נבחרו על-ידי נציבות המים לאחר שנמצא שמפעליהן יעילים וחסכוניים יותר מאשר מפעל אשר יוקם על-ידי חברת מקורות, ומטעמים של חסכון למשק הלאומי ולתקציב המדינה, אושרו הקמת מפעלים אלו על-ידי העותרות, במקום הקמת מפעלים על-ידי חברת מקורות.
62. צרכני מפעל המים של העותרת 3 אינם מחוברים למערכת המים הארצית, ולולא מפעל המים של העותרת 3, לא היה ניתן לספק להם מים.

המצב המשפטי שקדם להטלת היטל הפקה

63. התיקון לחוק המים אשר התקבל בכנסת ביום 4.2.99, בו נקבעו היטלי הפקה, ביטל את קרן האיזון שהוקמה מכוח חוק המים. קרן האיזון היתה תאגיד שמטרתו היתה לצמצם את ההפרשים במחירי המים באזורי הארץ השונים.
64. צמצום ההפרשים במחירי המים באזורי הארץ השונים, על מנת שלחקלאים בכל מקום בארץ תהיה הזדמנות שווה, ולא תהיה אפליה לרעה של חקלאים שיכולים לקבל מים זולים לעומת כאלה שאינם יכולים, היתה מאז ומתמיד מדיניותו של המחוקק ומדיניות הממשלה.
65. כל חקלאי, ידע כי מחירי המים שהוא ישלם יהיו דומים לאלה שמשלמים החקלאים האחרים, וכי בעניין זה לא תהיה כל אפליה לרעה של חקלאי על פני רעהו.
66. על בסיס עקרון זה, יכלו החקלאים לתכנן את גידוליהם, חלקם בחר לעסוק בגידולים המחייבים השקעות הון, כגון מטעים או חממות, וחלקם בחר בגידולים שהשקעות ההון בהם קטנות יותר כגון גידולים חד-שנתיים. בכל שיקוליהם הסתמכו החקלאים על כך שלא תהיה אפליה במחירי המים.
67. הביטוי בחוק של מדיניות זו, של צמצום ההפרשים במחירי המים, היתה בקביעת מטרתה היחידה של קרן האיזון בסעיף 116 לחוק המים:
- "116 (א) תהיה קרן-איזון לדמי-מים שמטרתה להקטין את ההפרשים בין דמי-המים באזורי הארץ השונים, ולא תשמש לכל מטרה אחרת (להלן - קרן-איזון)."**
68. בהתאם להוראות חוק המים שבוטלו ביום 4.2.99, קבע החוק את הטכניקה להגשמת מטרה זו, דהיינו, לצמצום ההפרשים במחירי המים באזורי הארץ השונים. הוראות החוק לעניין הסדר האיזון, כפי שהיו בתוקף עד ליום 31.12.98, ובוטלו ביום 4.2.99, הינן כדלקמן:
- א. שר החקלאות לאחר התייעצות עם מועצת המים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, קבע מחיר מירבי למים (להלן: **"המחיר המירבי"**).

ב. ספק או מפיק מים שעלות ההפקה וההספקה של מים, שהוא מפיק ומספק, נמוכה מהמחיר המירבי, היה מחוייב **בהיטל איזון** בגובה ההפרש שבין העלות שלו למחיר המירבי, עד לגובה תקרת ההיטל. ספק או מפיק של מים, שעלות ההפקה וההספקה של מים שלו גבוהה מהמחיר המירבי, זכאי לקבל **הענקה** בגובה ההפרש שבין המחיר המירבי לעלות המים שלו.

ג. כך למשל, אם המחיר המירבי שנקבע על פי החוק למטר מעוקב אחד של מים הוא 0.50 ש"ח, ועלות ההפקה וההספקה של מ"ק מים ע"י מפיק זספק המים היא 40 אג', היה חייב מפיק זספק המים בתשלום היטל איזון בגובה של 10 אג'⁶, אם עלות ההפקה וההספקה היא 60 אג', היה זכאי להענקה בגובה 10 אג' לכל מ"ק מים שהוא מפיק ומספק בעלות זו.

ד. את הסמכות והדרך לקבוע ולגבות היטלי איזון, קבעו תקנות המים (היטלי איזון) תשמ"ז-1987, אשר הותקנו מכוח סעיף 118 לחוק המים בנוסחו אז, ואת הסמכות והדרך לקבוע ולשלם הענקות, קבעו תקנות המים (הענקות) התש"ס-1980, שהותקנו מכוח סעיף 121 לחוק המים בנוסחו אז.

ה. היטלי האיזון היו מועברים לקרן האיזון ומשמשים כאחד ממקורות הקרן לשלם את ההענקות לאותם מפיקים וספקי מים הזכאים לכך כאמור.

ו. מנגנון האיזון, לפיו נגבו היטלים ממפיקים שעלות המים שלהם נמוכה, וניתנו הענקות למפיקים/ספקים שעלות המים שלהם גבוהה, גרם לכך שצרכני המים ברחבי הארץ, ישלמו מחיר מים מאוזן, בין שעלות הפקת המים ואספקת המים שלהם גבוהה מהמחיר המירבי ובין שהיא נמוכה ממנו.

טרם ביטולה של קרן האיזון, היו צרכני המים של חברת מקורות וצרכני המים של המפיקים האחרים אמורים לשלם עבור המים שהם צורכים מחיר דומה. צרכני מקורות שילמו בהתאם לתעריף שנקבע בתקנות המים (תעריפים למים המסופקים על ידי חברת מקורות), התשמ"ז-1987, וצרכני המפיקים האחרים שילמו מחיר דומה לאחר הפעלת מנגנון האיזון המתואר לעיל. במרבית הזמן, היו המחיר המירבי ומחיר מקורות זהים, ועודכנו באותם מועדים.

הטלת היטלי ההפקה כקבוע בתקנות המים (היטלי הפקה) התש"ס-2000 תגרום לאפלייתם של צרכני המים חברי האגודות המפיקות ומספקות מים, אשר מחיר המים שהם משלמים אינו מסובסד, בניגוד למחיר המים שמשלמים צרכני חברת מקורות, ובנוסף, יוטל עליהם היטל הפקה, אשר לא מוטל על צרכני מקורות.

⁶ אם תקרת היטל האיזון נמוכה מ- 25 אג' יחוייב ספק המים רק בסכום ההיטל.

71 הדבר דומה למקרה, בו היתה הממשלה מסבסדת את מכירות הסולר למשאיות של חברת פז, ומטילה היטלים על מכירות הסולר של יתר חברות הדלק. ברור שאף בעל משאית שאינו רוכש את הסולר מחברת פז, לא היה יכול לשרוד בשוק ההובלת. השוני היחיד בענייננו הוא שצרכני המים שהקימו אגודות להפקת והספקת מים, והשקיעו במפעלי המים עשרות מיליוני ש"ח (מכוני שאיבה, בריכות אגירה, צנרת וכדו') אינם יכולים לקבל את המים ממקורות. וגם אם הם יחליטו שהדרך היחידה שלהם לקיים חקלאות היא לרכוש את המים ממקורות, יקח זמן רב, עד שמקורות תוכל לבצע את כל ההשקעות הדרושות להביא מים לחקלאים אלה.

72 מעבר להרס החקלאות בתקופת הביניים עד לביצוע השקעות כניל, וירידה לטמיון של השקעות עתק במפעלי מים, מעודדות התקנות כפי שהן, את הפיכת מקורות למונופול, והנצחתו של המונופול, בשל הסיבסוד הממשלתי, והוצאה מהשוק של כל יתר מפעלי המים.

73 המים לשימוש חקלאי הינם תשומה בגידול החקלאי, כאשר בסופו של יום החקלאים שמקבלים מים מאגודות המים בהן הם חברים וחקלאים שמקבלים מים מחברת מקורות מוכרים את התוצרת החקלאית שלהם באותם שווקים. כאשר צרכני המפיקים הפרטיים יאלצו לשלם כמעט כפליים עבור המים שהם צורכים לעומת צרכני מקורות, לא יוכלו חקלאי אלה להתחרות בצרכני מקורות, ולא תוותר להם ברירה אלא לנטוש את עיסוקם בחקלאות.

74 במיוחד חמור הדבר כאשר אין מדובר בכך שעלות המים שהחקלאים צורכים הינה שונה, אלא שהשוני במחירים נוצר עקב סבסודם של המים שצורכים חקלאים המקבלים מים מחברת מקורות, ומנגד הטלת מס על החקלאים שמקבלים מים מהמפיקים והספקים הפרטיים.

הטיעון המשפטי

לא ניתן להטיל היטלי הפקה בטרם נקבעו כללים לתמיכה במפיקים אשר עלות המים שלהם גבוהה

75 עם ביטול מנגנון האיזון שהיה קבוע בחוק, נותרו מפיקי המים הפרטיים כדוגמת העותרות ללא מנגנון תמיכה בעלויות המים שהם מפיקים ומספקים, וזאת כאשר חברת מקורות מקבלת תמיכה ממדינת ישראל בגובה ההפרש בין עלויות הפקת והספקת המים שלה, ובין התמורה שהיא מקבלת מצרכניה עבור המים שהיא מספקת להם.

76 יצויין כי חברת מקורות מספקת לצרכניה מים בהתאם לתעריף שנקבע בתקנות. במהלך מרבית השנים, היה תעריף מקורות זהה ל"מחיר המירבי" לפיו נערך האיזון, וכך היו אמורים צרכני המים השונים, של חברת מקורות ושל המפיקים הפרטיים לשלם אותו מחיר עבור המים אותם הם צורכים.

77 המחוקק היה ער לכך שביטול התמיכה לה זכאים המפיקים הפרטיים עלול לפגוע בהם פגיעה קשה אשר לא תאפשר את המשך פעילותם, ולפיכך קבע, בסעיף 160 ב' (3) ששר התשתיות הלאומיות, בהסכמת האוצר, יקבע כללים לתמיכה במפיקים שעלות המים שלהם גבוהה. המחוקק לא השאיר לשר התשתיות הלאומיות שיקול דעת בנוגע לקביעת הכללים למתן המענקים, אלא חייבו לקבוע כללים אלו.

78. בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר, בכל הנוגע לסעיף זה, כדלהלן:

"בשל ההוראה המוצעת בדבר העברת הנכסים והזכויות של הקרן (בנוסף להתחייבויותיה) לאוצר המדינה ובשל מהות פעילותה של קרן האיזון שמוצע לבטל ושכללה תמיכה מתקציב המדינה, וכן כדי לקדם מטרות שונות לתועלת משק המים, ובנייהן יצירה ופיתוח של מקורות מים שישימשו להמרה של מים שפירים, ועידוד המשך קיומם של מפיקי מים פרטיים לשם פיתוח התחרות במשק המים, מוצע לקבוע בחוק מסגרת למתן מענקים מתוך תקציב המדינה. מענקים אלו יינתנו לשם הקמת מפעלי מים להשבת קולחין לשם המרת השימוש במים שפירים במי קולחין ומעולות לטיוב ולהשבחה של מים שנפסלו מלשמש כמי שתיה. כן מוצע לתמוך במפיקי מים אשר להם עלויות הפקה ואספקה גבוהות במיוחד, ובכך לעודד את המשך קיומם של מפיקי מים פרטיים לשם פיתוח התחרות במשק המים"⁷

79. הטלת היטלי הפקה על המפיקים הפרטיים, בטרם נקבעו כללים לקבלת מענקים לתמיכה במפיקי מים אשר עלות המים שלהם גבוהה מהווה הפלייה פסולה של מפיקי המים הפרטיים ביחס לחברת מקורות אשר מקבלת תמיכות בגין עלויות המים שלה, עומדת בניגוד להוראות חוק המים, ומטילה נטל כבד ובלתי סביר על מפיקי המים הפרטיים, אשר לא יאפשר את המשך פעילותם, וזאת בניגוד למטרת התיקונים בחוק המים, אשר נועדו לעודד המשך קיומם של מפיקי מים פרטיים, ועידוד התחרות במשק המים.

80. הטלת היטלי ההפקה על המפיקים הפרטיים תגרום גם לאפלייתם של צרכני המפיקים הפרטיים, אשר ישאו בהיטל ההפקה בנוסף לעלות הפקת והספקת המים שלהם, בעוד שצרכני מקורות ישלמו עבור המים שהם צורכים מחיר שמסובסד על-ידי המדינה דרך "הסכם העלויות" שבין ממשלת ישראל ובין חברת מקורות, ובנוסף לא ישאו בהיטל ההפקה המוטל על המפיקים הפרטיים, בו נושאים צרכני המפיקים הפרטיים, בנוסף לתשלום מלוא עלות המים שהם צורכים.

החלת הסכם העלויות על העותרות

81. כאמור, החל משנת 1993 הוצאה חברת מקורות ממסגרת מנגנון האיזון שהיה קבוע בחוק המים כמתואר לעיל, והיא מתחשבת ישירות מול ממשלת ישראל בהתאם ל"הסכם העלויות" שבין חברת מקורות ובין ממשלת ישראל, באופן שהממשלה משלמת לחברת מקורות את ההפרש בין עלויות הפקת והספקת המים שלה, המחושבות באופן נורמטיבי כמפורט בהסכם העלויות, ובין הסכומים שגובה מקורות מצרכניה עבור המים שהיא מספקת להם.

82. במסגרת עתירה לבג"צ נגד הסכם העלויות שהגישו העותרות 1 וצרכניה, (בג"צ 2632/94 דגניה א', אגודה חקלאית שיתופית בע"מ ואחי נ' שר החקלאות, פד"י נ (2) 715) התחייבו שרי החקלאות והאוצר שכל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגביו הסדר דומה להסכם העלויות עם מקורות.

⁷ הצ"ח 2785, י' בטבת התשנ"ט, 29.12.98, בעמוד 242.

עם ביטולה של קרן איזון פנתה העותרת 1 לשרי החקלאות והאוצר בבקשה להחיל עליה את הסדר דומה להסדר הקבוע בחסכם העלויות, בהתאם להתחייבותם של שרי החקלאות והאוצר במסגרת בג"צ 2632/94, אשר לגביה נאמר בפסק הדין במסגרת אותו בג"צ כדלקמן:

"עם זאת, אין צריך לומר שהדבקת התווית של "סובסידיה" על הסכם העלויות אינה משריינת אותו מפיקוח שיפוטי. כבר נפסק, כי מתן תמיכות חייב להיעשות על-פי אמות מידה של סבירות ושוויון ומתוך קריטריונים ברורים, גלויים, ענייניים ושווים (ראו בג"צ 59/88, בשג"צ 418/88 צבן נ' שר האוצר ואח', בעמ' 706; ראו גם: א' רובינשטיין, "פיקוח בג"צ על מתן תמיכות כספיות" עיוני משפט ג (תשל"ג-ל"ד) 324 ובג"צ 49/83, בעמ' 523). דומה, כי המשיבים בענייננו ערים לכללים אלה, וברוח זו יש לפרש את הדברים שבתצהיר התשובה מטעם המשיבים 1-4 ו-6 (סעיף 40), ולפיהם:

"..... שרי החקלאות והאוצר הביעו הסכמה עקרונית לכך שכל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגביו הסדר דומה להסכם העלויות, וזאת בשניונים המחוייבים ובהתחשב במעמדה המיוחד של מקורות במשק המים".

יש להניח, כי שרי החקלאות והאוצר יכבדו הצהרה זו, כך שגם בפני העותרים פתוחה הדרך לחתימה על הסכם עלויות עם המדינה.

העתקי הפניות מצורפים לעתירה זו ומסומנים "א" ו"ב" בהתאמה.

במענה לפניה זו התקבלה תשובתה של עו"ד חנה פרנקל ממשרד האוצר בו נאמר, בין היתר, כדלקמן:

"בד בבד עם ביטולה של קרן האיזון, כתוצאה, בין היתר, מביטולה של הקרן, קבע המחוקק בסעיף 160 (ב) לחוק המים, התשי"ט-1959, מסגרת למתן מענקים מתוך תקציב המדינה למפיקי מים פרטיים. חלק מאותם מענקים נועד לתמוך במפיקי המים אשר להם עלויות הפקה ואספקה גבוהות במיוחד.

..... עינינו הרואות כי המחוקק לא הסתפק בביטול קרן האיזון אלא קבע מסגרת למתן מענקים שנועדה בין היתר להוות תחליף למנגנון מתן ההענקות שבוטל. מדברי ההסבר לעיל עולה כי המענקים מיועדים למפיקים פרטיים, להוציא מקורות, ונועדו להגשים מטרת נוספות כמו עידוד קיומם של מפיקים פרטיים וקיומה של תחרות במשק המים. כאמור, מקורות אינה אמורה להיכלל בהסדר בחוק למתן תמיכות לפיו, ולא בכדי. התמיכות למקורות ניתנות, כידוע, במסגרת "הסכם העלויות" שבינה ובין הממשלה. בכך ביטא המחוקק את דעתו לפיה מתן תמיכות לכלל מפיקי המים יעשה ע"פ המסגרת שהתוותה בחוק, ואילו למקורות, על רקע ייחודה כספק מים הגדול במדינה אשר לו חובה לספק מים לכולם ובעריפים שיקבעו לה, יינתנו תמיכות במסגרת הסכם כולל בין הממשלה לחברה המסדיר את כלל היחסים ביניהן ואשר תנאיו ועקרונותיו נותנים ביטוי לייחודה של מקורות כאמור.

על רקע האמור לעיל אנו בדעה כי אין הצדקה לייחד את מרשתך, אגודת המים עמק הירדן, מיתר ספקי המים ולהעניק לה תמיכות שלא במסגרת החוק האמורה. נציין כי כיום טרם הותקנו תקנות למתן מענקים לפי סעיף 160 (ב) לחוק המים. אנו שוקדים כעת על גיבושן במטרה להתקין בהקדם."

העתק תשובתה של עו"ד פרנקל מצורף לעתירה ומסומן "ג"

למרות האמור במכתבה של עו"ד פרנקל, למעלה משנה לאחר שנשלח מכתב זה, טרם הותקנו תקנות למתן מענקים לפי סעיף 160 (ב) לחוק המים.

יוצא איפוא, שמצד אחד המשיבים מסרבים לאפשר לעותרות להצטרף להסכם העלויות שבין חברת מקורות ובין ממשלת ישראל, בניגוד להתחייבותם בג"צ 2632/94, בנימוק שמפיקי המים הפרטיים זכאים לקבל תמיכות ע"פ החוק, ומצד שני, לא נקבעו כללים למתן תמיכות כאמור על פי החוק.

87. מקורות לעומת זאת, לא רק שמקבלת תמיכות ממשלת ישראל בהתאם להסכם העלויות, אלא שהיא גם לא תחוייב לשלם חיטלי הפקה, ואם תחוייב, הרי שתקבל שיפוי בגין היטל זה מממשלת ישראל.

88. המשך מתן סובסידיה לחברת מקורות, בעוד שלמפיקי המים הפרטיים כדוגמת העותרות בוטלה האפשרות לקבל תמיכה במידת הצורך שהיתה קבועה בחוק מהווה הפלייה פסולה.

89. סירובם של המשיבים לאפשר לעותרות להצטרף להסדר העלויות מהווה הפרה של הבטחה שלטונית שניתנה על ידי מי שהיה מוסמך לתיתה, הוצהרה בפני בית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק, ומצאה את ביטויה בפסק הדין שניתן בבג"צ 2632/94 הנ"ל.

90. קל וחומר, בנסיבות אלו, כאשר הטעם שהציגו המשיבים לאי מילוי התחייבותם להחיל הסדר בדומה להסכם העלויות על מפיקי המים הפרטיים אינו קיים כלל, על המשיבים לאפשר לעותרות להצטרף להסדר העלויות.

פגיעה בתחרות במשק המים וחוסר סבירות

91. בדברי ההסבר להצעת החוק, כפי שהובאו בסעיף 24 לעיל, נאמר במפורש שחכללים לקבלת מענקים לתמיכה במפיקי המים הפרטיים נועדו על מנת לעודד את המשך קיומם של מפיקי המים הפרטיים לשם פיתוח התחרות במשק המים. כך נאמר גם בדברי ההסבר בכל הנוגע לסעיף 35א' להצעת החוק, שעניינו מתן סמכות לנציב המים לחייב בעל תשתית להולכת מים לרכוש מים המופקים על-ידי מפיק מים אחר.

92. הטלת היטלי הפקה על המפיקים הפרטיים בלבד, כאשר מקורות וצרכניה אינם נושאים בהיטלים אלו מצד אחד, ומתן תמיכות לחברת מקורות בלבד, תוך הימנעות מקביעת כללים למתן מענקים לתמיכה במפיקי מים אשר עלויות ההפקה והאספקה שלהם גבוהות מצד שני, יגרמו להתמוטטותם של מפיקי המים הפרטיים, ולא יאפשרו להם להמשיך ולהתקיים.

93. העדפה זו של המונופול הגדול במשק המים נעשית באמצעות הסכם עלויות אשר כאמור מפצה את מקורות על ההפרש לבין עלויות הפקה והספקה נורמטיביות לבין הכנסות ממכירת מים.

94. העדפתה הכפולה של מקורות, הן באי תשלום החיטלים והן בקבלת התמיכות, אינה מאפשרת למפיקי המים האחרים כל תחרות שהיא עם חברת מקורות, ובוודאי אינה עולה בקנה אחד עם "עידוד התחרות במשק המים". וזאת גם אם מחירי המפיק הפרטי, כדוגמת העותרות 1-5, זומים או עדיפים על המחיר המסובסד של מקורות.

95. כאמור, בכל הנוגע למים לצריכה חקלאית, מדובר בתשומה במסגרת הגידול החקלאי, והפליה צרכני המפיקים הפרטיים תגרום לכך שלא יוכלו להתחרות בצרכני מקורות בשיווק התוצרת החקלאית, דבר שיגרום לכך שיהיו נאלצים לנטוש את עיסוקם בחקלאות.

96. הפגיעה בצרכני המים לחקלאות המקבלים את המים שהם צורכים ממפיקי המים הפרטיים הינה כפולה ומכופלת, שכן עם צימצום עיסוקם בחקלאות או נטישת עיסוקם בחקלאות, חשופים החקלאים לאובדן זכות החכירה בקרקעות שהוחכרו להם ומחן הם מתפרנסים, מהטעם שהחכירה ניתנה להם לצורך עיבוד חקלאי, ובהעדרו הם עלולים לאבד את קרקעותיהם.

97. העדפת מקורות וצרכניה, מלבד היותה העדפה פסולה ובלתי חוקית, אשר שוללת כל אפשרות של תחרות במשק המים, גורמת לעיוות חמור ובלתי סביר: במצב הני"ל, החקלאות בקרבת מקורות מים (מקום בו מרוכזים מירב מפעלי המים הפרטיים) תשחק הרווחיות עד כדי כך שבקרבת מקורות המים גידולים עתירי מים עלולים להיות גידולים בהפסד, בה בשעה שבאזורים המרוחקים ממקורות המים, גידולים אלה רווחיים וזאת למרות שלאזורים הקרובים למקורות המים יתרון יחסי במונחי כלכלה לאומית.

98. הטלת חיטלי ההפקה על המפיקים הפרטיים תגרום למצב בו ככל שענף חקלאי מסוים הינו עתיר מים יותר כך כדאי לעסוק בו באזורים המרוחקים ממקורות המים הטבעיים אשר המים מועברים אליהם באמצעות מערכות להפקה והספקה יקרות וגדולות שלהקמתן נדרש מימון ממלכתי ולא לפעול באמצעות מערכות מים פרטיות אשר מחירי המים שלהן הם ממשיים ולא מסובסדים.

99. מרבית מפעלי המים הפרטיים, כדוגמת מפעלי המים של העותרות 1-5, קיבלו אישור להקמתם רק לאחר שנבחנה חלופה להקמת מפעל מים על-ידי חברת מקורות, ורק לאחר שנמצא שהקמת המפעל על-ידי המפיק וספק הפרטי יעילה יותר וזולה יותר. כך לדוגמא, עלות אספקת המים של חברת מקורות לרמת הגולן מתקרבת ל-2 ש"ח למ"ק, בעוד שעלות הפקת והספקת המים של מי גולן, העותרת 2, לאותו אזור הינה כ-60 אגורות למ"ק (פחות משליש!). משמעות הטלת חיטלי ההפקה על המפיקים הפרטיים הינה הנצחת המונופול של מקורות, והנצחת חוסר היעילות.

100. הטלת חיטל ההפקה על המפיקים הפרטיים בלבד הינו בניגוד לחוק, תוך חריגה מסמכות ופעולה בלתי סבירה היוצרת עיוות כלכלי חמור. מהותו של העיוות הינו הכבדה ניכרת על צרכני מים אשר כל חטאם הינו בכך שמימנו בעצמם את מפעלי המים שלהם, ולא נשארו סמוכים על שולחן הממשלה. למותר לציין כי "חטא" זה אושר ע"י הרשויות המוסמכות וקיבל היתרים ורשיונות כנדרש.

101. הטלת חיטלי ההפקה על המפיקים הפרטיים מהווה פגיעה בזכות הקניין של המפיקים הפרטיים ושל צרכניהן, בניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

102. אשר על כן, גם מטעם זה, הטלת חיטלי ההפקה על המפיקים הפרטיים, ואי מתן אפשרות למפיקים אלו להצטרף להסכם העלויות שבין מקורות ובין ממשלת ישראל, הינם בלתי סבירים, ויש לפסלם על הסף.

חיטלי ההפקה עומדים בניגוד לחוראת סעיף 112 לחוק המים

103. כאמור לעיל, קובע סעיף 112 לחוק המים כי תעריפים לדמי מים יקבעו בשים לב למשקיותם של מפעלי-המים שעליהם יחולו התעריפים ובשים לב ליכולת התשלום של צרכני המים במטרה פלונית ולתצרוכת-המים לאותה מטרה.

104 סעיף 109 לחוק המים קובע ש"דמי מים" הם מחיר המים וכל תמורה אחרת בקשר להספקת מים.

105 תקנה 3 לתקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), תשמ"ז-1987 קובעת:

3. תעריפים כוללים היטלי איזון, הענקות ותשלום מיוחד ואינם כוללים מע"מ התעריפים הנקובים בתקנות אלה כוללים את היטלי האיזון, הענקות מקרן האיזון ותשלום מיוחד, כמשמעותם בתקנות בדבר היטלי איזון, הענקות מקרן האיזון ותשלום מיוחד, המתפרסמות כדין מפעם לפעם; התעריפים אינם כוללים מס ערך מוסף.

106 סעיף 119 לחוק המים קובע:

119. גביית היטל הפקה מהצרכן (תיקון: תשנ"ט)
מפיק מים שעליו הוטל היטל הפקה רשאי לגבות מצרכן, יחד עם התמורה לכל יחידת מים המסופקת לו, סכום השווה להיטל הפקה בשל אותה יחידה, אלא אם כן, נקבעה התמורה בתעריף, הכולל את היטל הפקה.

107 משמעות הוראות אלו הינה, שבעוד שצרכני מקורות ישלמו עבור המים שהם מקבלים בהתאם לתעריף שנקבע בתקנות, המסובסד על ידי ממשלה, הרי שצרכני העותרות ישאו במלוא עלות הפקת והספקת המים, גם אם זו גבוהה, ובנוסף יאלצו לשאת בהיטלי הפקה שהוטלו על מפיקי המים הפרטיים.

108 קביעת שיעורי היטלי הפקה נעשתה בהתעלם מהוראת סעיף 112 הקובע כי קביעת דמי מים תעשה בשים לב ליכולת התשלום של צרכני המים. הטלת היטלי הפקה, בנוסף לביטול ההענקות שהתקבלו מקרן האיזון שבוטלו, הענקות שעל פי החוק היו מחוייבים הספקים להעביר לצרכניהם מטילה על צרכני אגודות המים עול כבד, אשר אינו עולה בקנה אחד עם יכולת התשלום של צרכנים אלו.

109 כל זאת, כאשר הקיצוצים במכסות המים גורמים לייקורם של המים הנצרכים על ידי צרכני האגודות חברים הצרכנים, שכן חלק ניכר מעלות הפקת והספקת המים הינן הוצאות ההון שהושקע במפעלי המים, אשר שיעורן אינו משתנה עם שינוי הכמויות המופקות ומסופקות, וכאשר מקצצים את מכסות המים, מתחלקת ההוצאה הקבועה הני"ל, על כמות קטנה יותר של מים, וגורמת לייקורו של כל מ"ק מים באופן ניכר. לעומת צרכני אגודות המים, התעריפים שמשלמים צרכני מקורות אינם משתנים עקב הקיצוץ במכסות.

110 יש לזכור שמים הינם אחת התשומות במסגרת הגידול החקלאי, והמגדלים השונים, בין שהם מקבלים את המים מחברת מקורות, ובין שהם מקבלים את המים מאגודות בהם הם חברים, משווקים את גידוליהם לאותו שוק, שבו הם מקבלים מחירים דומים עבור תוצרתם החקלאית. חקלאי אשר נדרש לשלם עבור המים שהוא צורך מחיר גבוה בהרבה מחקלאי אחר, לא יוכל להתחרות עימו, ויהיה מחויב לייבש את שדותיו ולעקור את מטעיו.

111 המחוקק נתן דעתו לכך שדמי המים צריכים להיקבע בחתחשב ביכולתם של הצרכנים לשלם, כאמור בסעיף 112, ואף בתיקון האחרון של חוק המים, קבע מסגרות לתמיכה במפיקים שעלות הפקת המים שלהם גבוהה. אולם השתת היטלי ההפקה מתעלמת כאמור משתי הוראות אלה, ועומדת בניגוד להן. משמעות הדבר שלא רק אגודות המים לא יוכלו להמשיך ולהתקיים, אלא גם צרכניהם, המהווים כ-35% מחקלאי ישראל.

112 גם מטעם זה הטלת היטלי ההפקה הינה בלתי חוקית, ויש לבטלה.

לא ניתן להטיל היטלי הפקה בטרם נקבעו מנגנונים לקבלת מענקים לפיתוח מקורות מים חליפיים.

113 בדברי ההסבר להצעת החוק, הוסברה מטרת הטלת היטל ההפקה:

"עוד מוצע להטיל היטל הפקה על כל מפיקי מים ממקור מים נתון במטרה להביא לניצול נכון יותר של מקורות המים. היטלי ההפקה ישקפו את המחסור האזורי והכלל ארצי במים ויביאו להפנמת שיקולי המחסור במים."

כאמור לעיל, המחוקק הטיל על שר התשתיות הלאומיות לקבוע את הכללים למתן מענקים לצורך המטרות המפורטות בסעיף הנ"ל, לרבות מענקים לפיתוח מקורות מים חליפיים ואו נחותים כאמור בסעיף 160 (ב) ו-2. החוק נקט בלשון "יקבע" ולא "רשאי לקבוע", ובכך חייב את שר התשתיות הלאומיות לקבוע כללים כאמור, ולא הותיר הפעלת סמכות זו לשיקול דעתו של השר. למרות זאת, לא הותקנו תקנות, ולא נקבעו כללים.

115 למרות שלא נקבעו ואו לא פורסמו הכללים, ניתנו מענקים על-ידי נציבות המים שבמשרד התשתיות הלאומיות למספר פונים, בהתאם לקריטריונים שאינם ידועים, בניגוד לכל אמת מידה הגדרשת לחלוקת סובסידיה או מענקים על-ידי המדינה.

116 קביעת היטלי הפקה, ללא קביעת מנגנון לקבלת מענקים כאמור, עומדת בניגוד להוראות החוק, ולפיכך אסורה. עד למועד קביעת המנגנון לקבלת מענקים כאמור, ופרסומו כנדרש, לא רשאית המדינה, וזאת בהתאם להוראות החוק, להשית על מפיקי המים את היטל ההפקה.

117 לא רק שקביעת היטלי הפקה ללא קביעת מנגנון מענקים עומדת בניגוד להוראות החוק, אלא שיש בה כדי לסכל את מטרתו של החוק, ולגרום פגיעה חמורה למפיקי המים, לצרכני המים, ולמשק המים הלאומי בכללותו;

118 כאמור בדברי ההסבר להצעת החוק, היטל ההפקה אמור היה להקבע באופן שיבטא את מחסור המים האזורי והארצי, ויעודד את מפיק המים שלא לשאוב ממקורות מים בעייתיים או גרעוניים, ולהעדיף את השאיבה ממקור המים התקין. בפועל, המפיק-היחיד שיש ביכולתו לווסת את השאיבה מהאקוויפרים השונים הוא מקורות, אולם לגבי מקורות, לא נקבע כל מנגנון אשר יש בו כדי לעודדה למעט בשאיבה מהאקוויפרים הגרעוניים, ולהעדיף את השאיבה מהאקוויפרים התקינים.

119. כאשר הוצאות היטל ההפקה שתשלם חברת מקורות, אם תשלם כלל, ממילא נכללות בהוצאות אשר מכוסות על-ידי אוצר המדינה על פי הסכם העלויות, מותירות את חברת מקורות, אשר מפיקה ומספקת כ-65% מצריכת המים בישראל אדישה להיטל ההפקה, ויאפשר לה להמשיך ולהפיק מים מהאקוויפרים הגרעוניים, אשר עלות ההפקה בהם נמוכה יותר, מבלי שתדרש לשלם על הפגיעה העצומה שנגרמת בכך למשק המים הלאומי.
120. אף כי אגודות המים, בניגוד לחברת מקורות, אינן יכולות לווסת את שאיבת המים בין מקורות המים השונים, הרי שיש ביכולתן לפעול לטיוב מקורות מים שנפסלו לשתייה, להתפלת בארות, ולפיתוח מקורות מים נחותי איכות, שישימשו להמרה של מים שפירים.
121. המחוקק, אשר ביקש לעודד פיתוח מקורות מים נוספים, קבע, בצד היטל ההפקה, את החובה לקבוע מנגנון לקבלת מענקים לצורך פיתוח מקורות המים כאמור. אי קביעת מנגנון לקבלת מענקים, מותיר את מפיקי המים ללא היכולת לווסת את צריכת המים, וללא היכולת לפתח מקורות מים חליפיים.
122. כאמור, למרות שלא פורסמו כללים למתן המענקים כאמור, ניתנו מענקים למספר מפיקים, בעוד בקשותיהם של מפיקים אחרים נדחו, וזאת מבלי שפורסמו קריטריונים לקבלת מענקים אלו.
123. בגסיבות אלו, אין למפיקי המים ברירה, אלא להמשיך ולהפיק את מלוא כמות המים ממקור המים הקיים, ולשאת במלוא תשלום היטל ההפקה. בכך לא רק שנגרמת פגיעה חמורה במפיקי המים האחרים, מלבד חברת מקורות, אלא שמטרות היטל ההפקה מסוכלות ואינן יכולות להיות מיושמות כלל.
124. בכך הופך היטל ההפקה מכלי לפיתוח ולוויסות ניצול המשאבים הקיימים, אליו התכוון המחוקק, למס שרירותי ומפלה, אשר עלול לגרום לקריסת כל מפיקי המים בישראל, למעט חברת מקורות.
125. מבחינתו של צרכן המים לחקלאות, משמעות העלאת התעריפים וקביעת היטל הפקה, מבלי שהושלמו מפעלי התפלת מים, ולפני שבכלל החלה הקמתם, היא ש"הפגמת המחסור" משמעה ייבוש השטחים החקלאיים.
126. מטרתו המוצהרת של היטל ההפקה היתה להעמיד את "מחיר המים" בגובה עלות הגדלת היצע המים בישראל, בעיקר על-ידי הקמת מתקני התפלה. בטרם מוקמים מתקני התפלה, וגדל היצע המים בישראל, הרי שכל שנותר מהיטל ההפקה הוא מס שרירותי, אשר מוטל רק על מפיקים פרטיים וצרכניהם, אשר יגרום לחיסולם של המפיקים הפרטיים, וחיסול החקלאות של צרכניהם.
127. אשר על כן, אין להטיל היטלי הפקה על העותרות, וזאת עד לקביעת מנגנון לקבלת מענקים להשבחת מים שנפסלו כמי שתיה, לקביעת הסדרים מוסכמים לקניה / מכירה של מים ולהקמה של מפעלים ומתקנים ליצירה ופיתוח מקורות מים נחותי איכות.

הטעמים למתן צו ביניים

128. כאמור, תקנות המים (היטלי הפקה), התש"ס-2000 אמורות להכנס לתוקפן ביום 1.1.01. אי מתן צו הביניים יאפשר למשיבים לגבות מהעותרות היטלי הפקה, והן לא יוכלו לשלם את מחירי המים בתוספת ההיטל, דבר שעלול לגרום לתוצאות קשות בכל הקשור לקבלת החלטות על המשך צריכת מים לחקלאות.

129. בניגוד לתוצאות הקשות של חיוב העותרות בהיטלי הפקה, בטרם נדונו טענותיהן, לא יגרם כל נזק, אם הגביה תידחה עד לאחר ההכרעה בעתירה, שכן ניתן יהיה לגבות את ההיטלים במלואם לאחר ההכרעה בעתירה, אם היא תידחה.

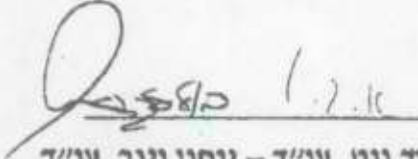
130. גביית היטלי ההפקה בשלב זה, עלולה לגרום להתמוטטותן של העותרות 1-5, ולנטישת העיסוק בחקלאות על-ידי העותרים 6-10, וזאת בטרם נדונו טענותיהן ועלולה לרוקן את העתירה מכל תוכן.

131. אי מתן צו הביניים עלול לגרום לכך שעד שיקבע האם ההיטלים אינם חוקיים, והאם יש לקבוע כללים למתן מענקים בטרם הטלת ההיטלים, לא יהיה למי להעניק את המענקים, שכן העותרים לא יוכלו להמשיך ולקיים את פעילותם, ויאלצו לנטוש את עיסוקם בחקלאות.

132. אי מתן צו הביניים עלול לאלץ את העותרים לעקור מטעים, לייבש שדות ולהפסיק את כל פעילותם החקלאית, וזאת בטרם הוכרעה העתירה.

133. צו הביניים מחויב על מנת למנוע גבייה בלתי חוקית של ההיטלים מ-35% מהחקלאים בלבד, בעוד שיתר 65% מהחקלאים, צרכני מקורות, ימשיכו לעסוק בחקלאות, ואילו צרכני אגודות המים לא יוכלו עוד להתחרות בהם, ויאלצו לנטוש את העיסוק בחקלאות.

אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי כמבוקש ברישת העתירה, וצו ביניים אשר יורה למשיבים להמנוע מהטלת היטלי הפקה על העותרים עד להכרעה בעתירה.

 אהוד גוש, עו"ד - יוחנן וינר, עו"ד
 ב"כ העותרות

תצהיר

אני הח"מ, אריה בלקינד, ת.ו. 005595301 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק מצהיר בזה בכתב כדלקמן:

1. אני משמש כמנכ"ל אגודת חמים בעמק הירדן, העותרת מס' 1, וחבר קבוצת דגניה א', העותרת מס' 6.

2. אני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה בבג"צ _____, ובקשה למתן צו ביניים.

3. האמור בסעיפים 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 34, 35, 36, 37, 44, 45, 46, 55, 62, 63, 68, 69, 73, 74, 75, 76, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 91, 95, 99, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 113, 120, 128, 131, 132 נכון.

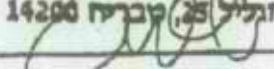
4. האמור בסעיפים 5, 10, 12, 18, 19, 20, 21, 22, 29, 30, 32, 33, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 77, 78, 79, 80, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 108, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 133 נכון למיטב ידיעתי ואמונתי.

5. הריני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי דלעיל אמת.

אריה בלקינד

אישור

הנני מאשר כי ביום 25/12/2000 התייצב בפני שביט ירדן, עו"ד מרח' הגליל 25 טבריה, מר אריה בלקינד, ת.ו. 005595301 ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו לעיל וחתם עליה בפני.

שביט ירדן, עו"ד
מס' רשיון 25934
הגליל 25, טבריה 14200

שביט ירדן, עו"ד

אגודת המים בעמק הירדן
אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

בנין המועצה האזורית עמק הירדן 15132 סל. 06-6774777, פקס. 06-6761744

05 אפריל 1999
72-99

שר החקלאות
משרד החקלאות
רח' ארניה 8
הקרנה, תל אביב

לכבוד
שר האוצר
משרד האוצר
קרית בן גוריון
ירושלים

שלום רב,

הנדון: התחלת תנאי "הסכם עלויות" שבין מקורות חברת מים בע"מ ובין מדינת ישראל על אגודת המים בעמק הירדן.

הרינו לפנות לכבודכם בבקשה להחיל על אגודת המים בעמק הירדן בע"מ (להלן "אגודת המים") הסדר דומה להסדר החל על מקורות חברת מים בע"מ (להלן "מקורות") לפי "הסכם העלויות" שבין מקורות ובין המדינה.

1. אגודת המים בעמק הירדן בע"מ הינה מפעל מים פרטי מהמתקדמים בישראל המטפל בכ- 50 מיליון מ"ק בשנה. אגודת המים מפיקה ומספקת מים מזוה שנים רבות, בהיקף של עשרות מיליוני מ"ק בשנה, אשר מסופקים לצרכניה של אגודת המים וכן למערכת המים הארצית.
2. אגודת המים נמצאת בסמוך למקורות מים מרכזיים, במדינת ישראל והשקיעה במהלך השנים בשמירתם וניצולם, תוך שהיא פועלת למניעת פגיעה וזיהומים במקורות המים הנייל.
3. אגודת המים הקימה את "מפעל סירין" לאחר שהוצגו בפני נציבות המים תוכניות אגודת המים להקמת המפעל הנייל, וחלופות אחרות, בין השאר על ידי חברת מקורות. נציבות המים, לאחר שבחנה את התוכניות שהוצגו בפניה, ולאחר שהעבירה את התוכניות הליך של שיפוט בנציבות המים, החליטה כי הקמת המפעל, בראיה ממלכתית, על ידי אגודת המים, הינה כלכלית וחסכונית יותר מאשר הקמת המפעל על ידי אחרים לרבות על ידי חברת מקורות.
4. חישובי עלויות של העלאת המים לרמת סירין, החזר והוצאות תפעול, הסתמכו על קבלת הענקות מקרן האיזון על פי חוק המים, התשי"ט - 1959.
5. בעקבות החלטת נציבות המים להעדיף את המפעל שהוצע על ידי אגודת המים ובהתחשב בהענקות להן היתה זכאית אגודת המים מקרן האיזון על פי חוק המים, התשי"ט - 1959, השקיעה אגודת המים והחברים בה סכומים עצומים בהקמתו של המפעל.
6. בחוק החסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999), התשנ"ט - 1999 בוטלה קרן האיזון, ומנגנון מתן ההענקות שהיה קבוע בחוק.

7. אי לכך, אנו פונים לכבודכם בבקשה שתחילו עלינו את ההסדר החל על מקורות לפי "הסכם העלויות".
8. החלת הסדר כזה על אגודת המים תמנע את אפלייתה של אגודת המים לרעה, ואת אפלייתם של צרכני אגודת המים מול צרכני חברת מקורות, המהווים רוב של צרכני המים לחקלאות בישראל. החלת הסדר כאמור על אגודת המים מתחייבת על פי כללי השוויון, הסבירות ועל פי דיני המנהל הציבורי.
9. במסגרת הדיון בעתירה בבג"צ 2632/94 דגניה א' ואח' נ' שר החקלאות ואח', אשר אגודת המים היתה בין העותרות בעתירה הנ"ל, הצהירה המדינה, מפי מר דוד ברוך, סגן ממונה על התקציבים במשרד האוצר כלהלן:
- "יצויין בנסיף כי שרי החקלאות הביעו הסכמה עקרונית לכך שכל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגבי הסדר דומה להסכם העלויות, וזאת בשינויים המחוייבים ובהתחשב במעמדה המיוחד של מקורות במשק המים" (סעיף 40 לתצהיר מטעם המדינה בבג"צ 2632/94).
- העתק התצהיר מצורף למכתב זה ומסומן "א".
10. התחייבות זו מצאה את ביטוייה אף בפסק דינו של בית המשפט העליון, במסגרת העתירה הנ"ל. בסעיף 22 לפסק הדין קובע כבוד השופט אור:
- "עם זאת, אין צריך לומר שהדבקת התווית של "סובסידיה" על הסכם העלויות אינה משריינת אותו מפיקוח שיפוטי. כבר נטקס, כי מתן תמיכות חייב להעשות על פי אמות מידה של סבירות ושוויון ומתוך קריטריונים ברורים, גלויים ענייניים ושווים (ראו בג"צ 59/88 צבן נ' שר החקלאות, פ"ד מב (4) 705, 706; ראו גם א' רובינשטיין, "פיקוח בג"צ על מתן תמיכות כספיות", עיוני משפט ג' 324 ובג"צ 49/83 המחלבות המאוחדות בע"מ נ' המועצה לענף החלב, פ"ד לו (4) 516, 523).
- דומה, כי המשיבים בענייננו ערים לכללים אלה, וברוח זו יש לפרש את הדברים שבתצהיר התשובה מטעם המשיבים 1 - 4 - 6 (סעיף 40) לפיהם:
- "... שרי החקלאות והאוצר הביעו הסכמה עקרונית לכך שכל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש ולהחיל לגבי הסדר דומה להסכם העלויות, וזאת בשינויים המחוייבים ובהתחשב במעמדה המיוחד של מקורות במשק המים"
- יש להניח, כי שרי החקלאות והאוצר יכבדו הצהרה זו, כך שגם בפני העותרים פתוחה הדרך לחתימה על הסכם עלויות עם המדינה.
- ובהמשך פסק הדין:
- "על מנת להשלים את התמונה בעניין, יודגש שוב כי בתצהיר התשובה מטעם המשיבים 1-4 ו-6 הובעה הסכמה עקרונית מצד שרי האוצר והחקלאות לכך ש:
- "כל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגבי הסדר דומה להסכם העלויות, וזאת בשינויים המחוייבים ובהתחשב במעמדה במיוחד של מקורות במשק המים" (סעיף 40 לתצהיר התשובה).
- יש לקוות, כי בכך יבואו הספקים על סיפוקם."

אגודת המים בעמק הירדן

אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

בנין המועצה האזורית עמק הירדן 15132 טל. 06-6774777, פקס. 6-6751744

11. יצויין כי במסגרת תשובתה של המדינה בבג"צ הנ"ל, בסעיף 31 ד', הצהירה המדינה כי בפועל כללי ההכרה בעלויות שבהסכם מחמירים יותר מאלה שבתקנות "הדגשה במקור".

12. לאור כל האמור לעיל, אנו פונים אליכם שתפעלו בהתאם להתחייבויות שר האוצר ושר החקלאות כפי שניתנה בבית המשפט הגבוה לצדק, ותחילו על אגודת המים בעמק הירדן חסדר דומה להסדר הקבוע ב"הסכם העלויות".

בברכה

אריק בלקינד
מנכ"ל
אגודת המים עמק הירדן

אגודת המים
בעמק הירדן
אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

העתק: מאיר בן מאיר - נציב המים
עו"ד יוחנן וינר - בלטר גוט אלוני ושות'
תיק הסכם עלויות - כאן
תיק נציבות - כאן.

2

בלטר, גוט, אלוני ושות' משרד עורכי דין BALTER, GUTH, ALONI & CO. LAW OFFICES

בית הטקסטיל, רחוב קויפמן 2, תל אביב 68012, טל' 03-5.111.111
ת.ד. 50207 תל אביב 61500 TEL AVIV 50207 P.O.B.
פקסימיליה: 972-3-5102166 FAX:
דואר אלקטרוני: BGALAW@COMPUSERVE.COM E-MAIL:

רחוב הלל 23, קומה 5, ירושלים 94581, טל' 02-6233250
ת.ד. 2430 ירושלים 91024 JERUSALEM P.O.B. 2430
פקסימיליה: 972-2-6233248 FAX:
דואר אלקטרוני: EGUTH@BGALAW.CO.IL E-MAIL:

רחוב הגליל, פסג' רקתי, טבריה 14200, טל' 06-6722815
פקסימיליה: 972-6-6723183 FAX:
דואר אלקטרוני: ATZUR@INTER.NET.IL E-MAIL:

- * משה בלטן
- * אהוד גוט
- * שאול אלוני
- ד"ר מאיר רוזן
- יעקב לירז
- יוחנן וינר
- אבנר צור
- מרק צל
- נילה אורנגל
- עירית כהן
- זאב סלילת
- אבי גרא (רו"ח)
- ליאורה קלטניק
- * מרק פלורסהייט
- אסתר וינדר
- יסכה רוטנברג
- יאיר סלומון
- סמדר וינרב
- ברנל גולדברג
- חנן דורון
- יצחק הכוי
- ארגון דראל
- אסנת רוזן
- ציון לוי
- רביד פז
- יפעת נמטלי
- מיכל אביבי
- מוריה צירקה
- קייט שאו
- סיגלית שוחט - נחמד
- אורן נתיב
- לימור סובל
- תמיר הכוי
- אנדי אגרט
- טוביה גפן
- שרון אבני
- אורית וינר
- אהוד רוקח
- דוד עבדי
- כרוך צבע
- קריג רובין
- גרי ספויטר
- מרב ניב
- מטוי קראוס
- שרון מונטיפיורי
- אלון פסטר
- אורלי דין
- דוד בוטסזן
- לינד רוניק
- מירי אולכאי
- הילה גודלי
- זהר סוחוליצקי
- סוניה שניידר
- ענבל דרור
- חיה ברונפלד-ליברמן
- נרם בשארה
- גיפרי מייקלס
- שביט ירדן
- עמית כהן
- ראמי נאסר
- חיים עמשוס
- רוזע פרידמן
- יואב רבינא

10.10.99 תל אביב:

לכבוד

ד"ר אליקים רובינשטיין
היועץ המשפטי לממשלה

נכבדי,

הנדון: החלת תנאי "הסכם העלויות" שבין מקורות חברת מים בע"מ ובין מדינת ישראל על אגודת המים בעמק הירדן

בשם מרשתנו, אגודת המים בעמק הירדן (להלן: "אגודת המים"), הרינו לפנות אליך על מנת שתפעל לכך ששרי האוצר והחקלאות ימלאו את התחייבותם כפי שניתנה בפני בית הדין הגבוה לצדק, במסגרת בג"צ 2632/94 דגניה א' ואח' נ' שד החקלאות ואח', להחיל על אגודת המים הסדר דומה ל"הסכם העלויות" שבין מקורות ובין המדינה. מרשתנו, אגודת המים בעמק הירדן חיתה אחת מהעותרות בבג"צ הנ"ל.

הציטוט של התחייבות המדינה במסגרת הבג"צ הנ"ל והבעת דעת הבג"צ כי על המדינה לקיים התחייבות זו מובאים בהמשך מכתב זה.

1. אגודת המים בעמק הירדן בע"מ הינה מפעל מים פרטי מחמתקדמים בישראל המטפל בכ-50 מיליון מ"ק בשנה. אגודת המים מפיקה ומספקת מים מזה עשרות שנים, בהיקף של עשרות מיליוני מ"ק בשנה, אשר מסופקים לצרכניה של אגודת המים וכן למערכת המים הארצית.

2. אגודת המים נמצאת בסמוך למקורות מים מרכזיים, במדינת ישראל והשקיעה כסף רב במהלך השנים בשמירתם וניצולם, תוך שהיא פועלת למניעת פגיעה וזיהומים במקורות המים הנ"ל.

3. אגודת המים הקימה את "מפעל סירין" לאחר שהוצגו בפני נציבות המים תוכניות אגודת המים להקמת המפעל הנ"ל, וחלופות אחרות, בין השאר על ידי חברת מקורות. נציבות המים, לאחר שבחנה את התוכניות שהוצגו בפניה, ולאחר שהעבירה את התוכניות הליך של שיפוט בנציבות המים, החליטה כי הקמת המפעל, בראיה ממלכתית על ידי אגודת המים, הינה כלכלית וחטכונית יותר מאשר הקמת המפעל על ידי אחרים לרבות על ידי חברת מקורות.

- חבר לשכת עורכי
- הדון מאיר יורק
- חבר לשכות עורכי
- הדון ושלמה שרבי
- הדון ושלמה שרבי
- מרילנד וירג'יניה
- חבר לשכות עורכי
- הדון בושינגטון
- ומסילפיה
- חבר לשכות עורכי
- הדון בג' טקס
- ונוי ג'רסי
- חבר לשכת עורכי
- הדון אונגליה ווילס
- חבר לשכת עורכי

4. חישובי עלויות של חלואות המים לרמת סירין, החזר הון והוצאות תפעול, הסתמכו על קבלת הענקות מקרן האיזון על פי חוק המים, התשי"ט-1959.
5. בעקבות החלטת נציבות המים להעדיף את המפעל שהוצע על ידי אגודת המים ובהתחשב בהענקות להן היתה זכאית אגודת המים מקרן האיזון על פי חוק המים, התשי"ט-1959, השקיעו אגודת המים והחברים בה סכומים עצומים בהקמתו של המפעל. וזאת מכספם ומבלי להסתמך על תקציבי המדינה.
6. כידוע לך, בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999), התשי"ט-1999 בוטלה קרן האיזון, ומנגנון מתן ההענקות שהיה קבוע בחוק בוטל אף הוא.
7. אי לכך, פנתה אגודת המים, ביום 5.4.99 לשרי האוצר והחקלאות וביקשה להחיל עליה הסדר דומה ל"הסכם העלויות" החל על מקורות. עד היום לא התקבלה כל תשובה לפניה זו.
- ... העתק פנייתה של אגודת המים מצורף ומסומן "א".
8. החלת הסדר כזה על אגודת המים תמנע את אפלייתם של אגודת המים לרעה, ואת אפלייתם של צרכני אגודת המים מול צרכני חברת מקורות, המהווים רוב של צרכני המים לחקלאות בישראל. החלת הסדר כאמור על אגודת המים מתחייבת על פי כללי השוויון, הסבירות ועל פי דיני המנהל הציבורי.
9. במסגרת הדיון בעתירה בבג"צ 2632/94 דגניה א' ואח' נ' שר החקלאות ואח', הצהירה המדינה, מפי מר דוד ברוך, סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר כלהלן:
- "יצויין בנוסף, כי שרי החקלאות והאוצר הביעו הסכמה עקרונית לכך שכל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגביו הסדר דומה להסכם העלויות, וזאת בשינויים המחוייבים ובהתחשב במעמדה המיוחד של מקורות במשק המים" (סעיף 40 לתצהיר מטעם המדינה בבג"צ 2632/94)
- ... העתק התצהיר מצורף למכתב זה ומסומן "ב".
10. התחייבות זו מצאה את ביטוייה אף בפסק דינו של בית המשפט העליון, במסגרת העתירה הנ"ל. בסעיף 22 לפסק הדין קובע כבוד השופט אור:
- "עם זאת, אין צריך לומר שהדבקת התווית של "סובסידיה" על הסכם העלויות אינה משריינת אותו מפיקוח שיפטי. כבר נפסק, כי מתן תמיכות חייב להעשות על פי אמות מידה של סבירות ושוויון ומתוך קריטריונים ברורים, גלויים ענייניים ושווים (ראו בג"צ 59/88 צבן נ' שר האוצר, פ"ד מב (4) 705, 706; ראו גם א' רובינשטיין, "פיקוח בג"צ על מתן תמיכות כספיות", עיוני משפט ג' 324 ובג"צ 49/83 המחלבות המאוחדות בע"מ נ' המועצה לענף החלב, פ"ד לו (4) 516, 523). דומה, כי המשיבים בענייננו ערים לכללים אלה, וברוח זו יש לפרש את הדברים שבתצהיר התשובה מטעם המשיבים 1 - 4 ו-6 (סעיף 40) לפיהם:

"... שרי החקלאות והאוצר הביעו הסכמה עקרונית לכך שכל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגביו הסדר דומה להסכם העלויות, וזאת בשינויים המחוייבים ובהתחשב במעמדה המיוחד של מקורות במשק המים"

- 3 -

יש להניח, כי שרי החקלאות והאוצר יכבדו הצהרה זו, כך שגם בפני העותרים פתוחה הדרך לחתימה על הסכם עלויות עם המדינה.

ובהמשך פסק הדין:

"על מנת להשלים את התמונה בעניין, יודגש שוב כי בתצהיר התשובה מטעם המשיבים 1-4 ו-6 הובעה הסכמה עקרונית מצד שרי האוצר והחקלאות לכך ש:

"כל ספק יהיה זכאי לפנות לממשלה ולבקש להחיל לגביו הסדר דומה להסכם העלויות, וזאת בשינויים המחוייבים ובהתחשב במעמדה המיוחד של מקורות במשק המים" (סעיף 40 לתצהיר התשובה)

יש לקוות, כי בכך יבואו הספקים על סיפוקם.

11. יצויין כי במסגרת תשובתה של המדינה בבג"צ הנ"ל, בסעיף 31 ד', הצהירה המדינה כי בפועל כללי ההכרה בעלויות שבהסכם מחמירים יותר מאלה שבתקנות (הדגשה במקור)
12. כאמור לעיל, פנייתה של אגודת המים לשרי האוצר והחקלאות לא נענתה עד היום.
13. נודה לך אם תפעל למילוי התחייבותם של שרי האוצר והחקלאות כמפורט לעיל, ולמניעת הפלייתה של אגודת המים לרעה ביחס למקורות.

בכבוד רב

ג.ל.א

בלטר, גוט, אלוני ושות' - עורכי דין

אהוד גוט, עו"ד

מדינת ישראל

משרד האוצר - הלשכה המשפטית

כ"א בחשוון התש"ס
2 בנובמבר 1999
י.מ. 1999-2151

אל:

אהוד גוט, עו"ד
בלטר, גוט, אלוני ושות', משרד עורכי דין,
רחוב הלל 23, קומה 5,
ת.ד. 2430 ירושלים 94581

הנדון: החלת תנאי "הסכם העלויות" שבין מקורות חברת המים בע"מ ובין מדינת ישראל על אגודת המים עמק הירדן
מכתבך אל היועץ המשפטי לממשלה מיום 10.10.99

ראשית, אבקש להתנצל על האיתור במתן התשובה. פניית מרשתך כפי שקיבלה ביטוייה במכתבה שבסימוכין, נרונה בשעתו בין הגורמים הנוגעים לעניין וגובשה עמדה לגביה, כפי שיפורט להלן, ואולם בשל טעות היא לא הובאה לידיעת מרשתך.

להלן התייחסותנו לפניה:

מפנייתך שבסימוכין עולה כי היא נסמכת על הצהרת המדינה בבג"ץ 2632/94 וכן על עובדת ביטולה של קרן האיזון במסגרת חוק ההסדרים לשנת הכספים 1999 (להלן - חוק ההסדרים) וביטול מנגנון ההענקות שהיה קבוע בחוק המים ובוצע דרך הקרן האמורה.

הצהרת המדינה בבג"ץ האמור כללה הסכמה עקרונית מצידה לשקול פניית ספקי מים המבקשים להחיל לגביהם "הסדר דומה לחסדר העלויות, וזאת בשינויים המחוייבים ובהתחשב במעמדה המיוחד של מקורות במשק המים".

ההצהרה בשעתה ניתנה על רקע מבנה משק המים, ההסדרים שחיו קיימים אז והמצב החוקי ששיקף אותם. בינתיים הנסיבות השתנו וקרן האיזון בוטלה.

בר כבר עם ביטולה של קרן האיזון, כתוצאה, בין היתר, מביטולה של הקרן, קבע המחוקק בסעיף 160(ב) לחוק המים, החש"ט-1959, מסגרת למחן מענקים מתוך תקציב המדינה למפיקי מים פרטיים. חלק מאותם מענקים נועד לתמוך במפיקי מים אשר להם עלויות הפקה ואספקה גבוהות במיוחד.

בהקשר זה, ראוי לצטט את דברי החסבר שצורפו לתיקון (ר') הצעות חוק 2753, עמ' 18, מיום 26.10.98 בהם נאמר כזו הלשון:

"בשל ההוראה המוצעת בדבר העברת הנכסים והזכויות של הקרן (בנוסף להתחייבויות) לאוצר המדינה, ובשל מהות פעילותה של קרן האיזון שבוטלה, וכן כדי לקדם מטרת שונות לתועלת משק המים, וביניהן, יצירה ופיתוח של מקורות מים שימשו להמרה של מים שפירים, ועירוד המשך קיומם של מפיקי מים פרטיים לשם פיתוח התחרות במשק המים, מוצע, לקבוע בחוק מסגרת למחן מענקים מתוך תקציב המדינה. מענקים אלו ינתנו לשם... בן מוצע לתמוך במפיקי מים אשר להם עלויות הפקה ואספקה גבוהות במיוחד, ובכך לעודד את המשך קיומם של מפיקי מים פרטיים לשם פיתוח התחרות במשק המים". (הדגשות שלי - ח.פ.)

ר"ח: קפלן 1 ירושלים 91131 ת.ד. 883 טל': 02-53171111 פקס': 02-6514836

אוצר ברשת: www.mof.gov.il

עינינו הדואות כי המחוקק לא הסתפק בביטול קרן האיזון אלא קבע מסגרת למתן מענקים שנועדה בין היתר, לחוות תחליף למנגנון מתן ההענקות שבוטל. מדובר ההסבר לעיל עולה כי המענקים מיועדים למפיקים פרטיים, להוציא מקורות, ונועדו להגשים מטרת נוספות כמו עידוד קיומם של מפיקים פרטיים וקיומה של תחרות במשק המים.

כאמור, מקורות אינה אמורה להיכלל בהסדר בחוק למתן תמיכות לפיו, ולא בכדי. התמיכות למקורות ניתנות, כידוע, במסגרת "הסכם העליות" שבינה לבין הממשלה. בכך ביטא המחוקק את דעתו לפיה מתן תמיכות לכלל מפיקי מים יעשה ע"פ המסגרת שהותוותה בחוק, ואילו למקורות, על רקע ייתורה כספק מים הגדול במדינה אשר לו חובה לספק מים לכולם ובהעריפים שייקבעו לה, יינתנו תמיכות במסגרת הסכם כולל בין הממשלה לחברה המסדיר את כלל היחסים ביניהן ואשר תנאיו ועקרונותיו נותנים ביטוי ליחודה של מקורות כאמור.

על רקע האמור לעיל אנו בדעה כי אין הצדקה לייחד את מרשתת, אגודת המים עמק הירדן, מיתר ספקי המים ולהעניק לה תמיכות שלא במסגרת החוק האמורה.

נציין כי כיום טרם הותקנו תקנות למתן מענקים לפי סעיף 160(ב) לחוק המים. אנו שוקדים כעת על גיבושן במטרה להתקינן בהקדם.

בברכה,
חנה פרנקל, עו"ד

הצתק:

מר אליקים רובינשטיין - היועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים
עו"ד דנה בריסקמן - סגנית בכירה אי לפרקליטת המדינה, פרקליטות המדינה
עו"ד ימימה מזוז - היועצת המשפטית, משרד האוצר
מר דוד מילגרום - הממונה על אגף התקציבים, משרד האוצר
עו"ד שלום ברלנד - היועץ המשפטי, משרד החקלאות ופיתוח הכפר

בני קרייזל

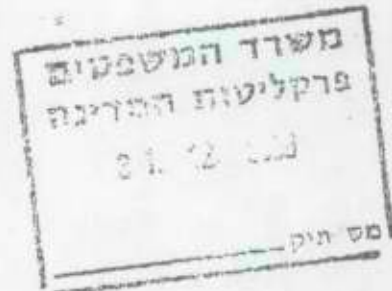
בבית המשפט העליון

בג"ץ 9461/00 - א'

כבוד השופט א' מצא

בפני:

- העותרות:
1. אגודת חמים בעמק הירדן, אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
  2. מי גולן, אגודת מים שיתופית חקלאית למשקי רמת הגולן בע"מ
  3. אגודת המים השיתופית בעמק חרוד
  4. מפעל המים חצבני-דן אגודה שיתופית חקלאית להספקת מים בע"מ
  5. מפעל הדן אגודה שיתופית חקלאית להספקת מים בעמק החולה בע"מ
  6. קבוצת דגניה א' אגודה שיתופית בע"מ
  7. מעלה גמלא מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ
  8. קיבוץ תל יוסף אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
  9. קיבוץ כפר בלום אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
  10. להבות הבשן אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

נ ד

1. שר התשתיות הלאומיות
2. שר האוצר
3. שר החקלאות

המשיבים:

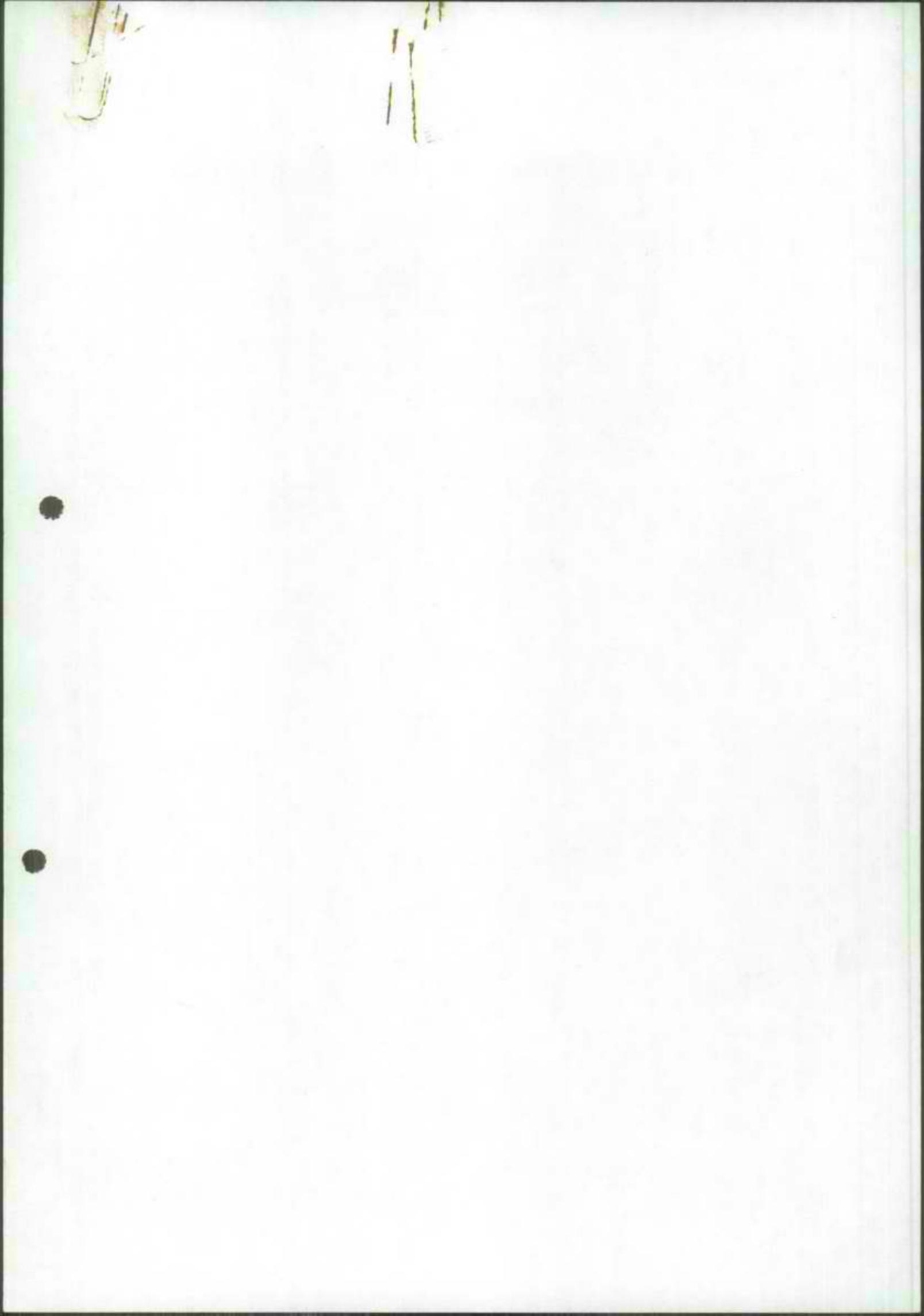
עתירה למתן צו על-תנאי וצו-ביניים

עו"ד א' גוט, עו"ד י' וינר

בשם העותרות:

ה ח ל ט ה

העתירה תיקבע לדיון לפני הרכב, והחרכב שלפניו תידון יידרש, לפי הצורך, גם לבקשה למתן צו ביניים.

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, הלשכה המשפטית
 טל': 03-6369610-1/795; פקס: 03-6369751
 רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

כ"א בכסלו התשס"א
 18 בדצמבר 2000

סימנו: 441-00

לכבוד
 עו"ד רבקה דותן
 פרקליטות מחוז ת"א
 רחוב הנריטה סולד 1, תל-אביב

הנדון: ת"א 7112/99 - מור שמגר נגד התעשייה הצבאית ואח'

בהמשך לשיחתנו בנושא הנדון הנני להבהיר כדלקמן:

בשיחה שקיימתי עם מר זוהר ינון מאגף התקציבים שבאוצר, הובהר לי כי עד שלא יוצא צו לתיקון מעוות על פי סעיף 20 לחוק המים התשי"ט-1959, לא יועברו התקציבים לביצוע הסקר ממשרד האוצר כפי שקבע היועמ"ש.

לדעתו, מכתב הפנייה שלך אל התע"ש איננו מספיק.

אשר על כן, אודה באם תנחי אותי כיצד לפעול, ובין השאר באם להוציא צו לתיקון מעוות מטעם נציב המים.

בכבוד רב ובב"ח,
 אושרי פרוסט, עו"ד
 היועץ המשפטי

העתק: נציב המים.
 צביקי נור, סגן נציב המים
 זוהר ינון, אגף התקציבים, משרד האוצר.
 שמואל קסלר, השירות ההידרולוגי.
 מירב כהן, כאן.

מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות

נציבות המים, הלשכה המשפטית

טל': 03-6369610-1/795; פקס: 03-6369751
רחוב המסגר 14, ת"ד 20365, תל-אביב 61203

כ" בכסלו התשס"א

17 בדצמבר 2000

סימננו: 438-00

לכבוד

עו"ד דידי לחמן מסר
משרד המשפטים, ירושלים

הנדון: סמכויות נציב המים ודרכי אכיפה

מצב משק המים הינו בכי רע. המשך דלדול מקורות המים שלנו מעמיד בסכנה את יכולת אספקת הכמויות הנדרשות עד כדי פגיעה באספקת מי שתיה.

עדיין צפוי חסר נוסף במקורות מים ולמרות הקיצוץ הצפוי בחקלאות בשיעור 50% מההקצאות נובע בעיקר מיבוא מים שתוכנן ולא יבוצע בשנת 2001 ומאי השגת החסכון הצפוי במים במיגזר העירוני.

כמו כן יתכן והחורף יכזיב וכמות הגשמים תהיה מתחת לממוצע.

כדי למנוע הדרדרות במצב משק המים נדרשת נקיטת אמצעים דרסטיים ובלתי שגרתיים, מעל ומעבר לאלה שניתנים לביצוע בתחום סמכותם הקיימת של שר התשתיות, שר החקלאות ונציב המים יחד על פי חוקי המים.

בהעדר הסעד של חקיקה לשעת חרום, אמצעי שנקטנו בו מספר פעמים בעבר, אין ברירה אלא להיזקק לחקיקה מיוחדת ומהירה, שתאפשר לבעלי הסמכויות הנ"ל לנקוט אמצעים מיוחדים במינם, לפחות למשך מספר שנים קרובות, מתוך ידיעה שעד אז תתממשנה החלטות הממשלה ותשאנה את הפירות המצופים.

לשלמות התמונה יצויין, כי לפני מספר חודשים, כאשר צפה נציב המים את העומד להתרחש, הוחלט על קיצוץ מיכסות המים לחקלאות בשיעור של 50% לשנת 2001, והצעה ברוח זו הופקדה לעיון הציבור, על פי ההליכים הקבועים לכך בחוק המים התשי"ט-1959. ההליכים ליישומה של הצעה זו נמצאים בעיצומם וטרם הסתיימו.

כפי שניתן לשער, עוררה ההצעה התנגדות גדולה בקרב החקלאים, אשר רואים במים אמצעי ייצור עיקרי ובקיצוץ פגיעה במטה לחמם, ואלה הגישו בג"צ בנדון. הבג"צ עומד להתברר בימים הקרובים.

במקביל, הוכנו הצעות לתקנות, אשר תבטחנה חסכון במים במיגזר העירוני - ברשויות המקומיות.

הכוונה היא להסדיר בתקנות אלה את חובת הרשויות המקומיות להתקין אביזרים לחיסכון במים בתחומיהן ולא לאפשר אספקת מים לבניה חדשה, שלא הותקנו בה האביזרים האמורים.

כמו כן, הוצעו תקנות האוסרות על רחיצת כלי רכב בצינור והמחייבות התקנה של מערכות לשימוש חוזר במים במוסכים ובתחנות שרות, בהם מתבצעת רחיצת כלי רכב.

נושא נוסף שניסינו להסדירו בתקנות הוא - הגבלת ההשקיה של גינון ציבורי ופרטי. הצעה זו עוררה, כצפוי, התנגדות רבה בציבור ובעיקר אצל אדריכלי הגנים והנוף, ושאר בעלי המקצוע העוסקים בעניין. כל אלה מקשים עלינו להתקדם וליישם את ההצעות בנדון.

התקנות בדבר חובת התקנת אביזרים חוסכי מים, הובאו לדיון, בסופו של התהליך החוקי שעברו, בפני ועדת הכלכלה של הכנסת וזו סירבה לאשרן בטענה, שחובת התקנת אביזרים, כאמור, צריכה למצוא ביטויה בתקנות על פי חוק התכנון והבנייה ואילו את התקנות בדבר רחיצת כלי רכב אין טעם להתקין, משום שלא ברור מי יאכוף אותן.

התקנות בדבר הגבלת הגינון הציבורי והפרטי עדיין לא הוגשו לוועדת הכלכלה.

זאת ועוד. נציב המים זקוק לסמכות מפורשת ליזום ולפרסם מכרזים להתפלת מים, ובכלל זה מים מליחים; להשבת קולחין ולביצוע קידוחים להפקת מים.

כמו כן, לשם הבטחת יעילות באספקה ובניוד של המים בין האזורים השונים, זקוק נציב המים לסמכות לחייב חיבורן של מערכות הפקה פרטיות למערכות המים של חב' מקורות, המפעילה את מערכת המים הארצית.

במבנה הקיים של חוקי המים, ספק אם יש לו סמכויות כאלה. מכל האמור לעיל עולה, כי על מנת לאפשר אספקת מים תקינה בשנים הקרובות, חייב נציב המים להיות מצויד בסמכויות ביצוע ואכיפה כאלה, שאין לו במערכת חוקי המים הקיימת.

הסמכויות המבוקשות, נועדו לאפשר לנציב המים לבצע שינויים וקיצוצים בהקצאות המים, בעיקר בעונות חרום, בשנים שחונות, לשימושים השונים (חקלאות, תעשייה צריכה ביתית ושירותים), לרבות שינוי שיטת הקצאת המים ל"התישבות המתוכננת", בלא היזקקות להליכים הקבועים בחוק המים כגון: הפקדות ושמיעת התנגדויות, האורכים, מטבע הדברים, זמן ממושך ובעיקר סמכויות אכיפה "אזרחיות" (להבדיל מפליליות), דהיינו הטלת עיצומים כספיים על מי שיפר את הוראות נציב המים.

דוגמת העיצומים הכספיים המפורטת בסעיפים 354-363 לחוק החברות התשנ"ט-1999, נראים לנו מתאימים ביותר, וניתן לאמצם לעניינינו, בשנויים המחוייבים על פי הענין.

נודה לכם על עזרתכם והדרכתכם בנדון.

בכבוד רב,
אושרי פרוסט, עו"ד
היועץ המשפטי

העתק: נציב המים.

איך לנסות לשכוח

רשומות

ספר החוקים

15 בפברואר 1999

1704

כ"ט בשבט התשנ"ט

עמוד

חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999), התשנ"ט-1999

90

תיקונים עקיפים:

- פקודת העיריות - מס' 70
- פקודת המועצות המקומיות - מס' 25
- חוק ערי ואזורי פיתוח, התשמ"ח-1988 - מס' 5
- חוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקוני חקיקה), התשנ"ח-1998
- חוק הנמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969 - מס' 3
- חוק הרשויות המקומיות (נמלאות לראש רשות וסגניו), התשל"ז-1977 - מס' 2
- חוק רישום שיכונים ציבוריים (הוראת שעה), התשכ"ד-1964 - מס' 4
- חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 - מס' 48
- חוק נירות ערך, התשכ"ח-1968 - מס' 17
- חוק המים, התשי"ט-1959 - מס' 11 X
- פקודת התעבורה, התשכ"א-1961 - מס' 48
- חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 - מס' 19
- חוק הגנת הרייר (נוסח משולב), התשל"ב-1972 - מס' 3
- חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 - מס' 6
- חוק הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי, התשנ"ב-1992 - מס' 5
- חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, התשנ"ג-1993
- חוק סל הקליטה, התשנ"ה-1994
- חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 - מס' 34
- חוק הבטחת הבנסה, התשמ"א-1980 - מס' 14
- חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 - מס' 9
- פקודת הרוקחים (נוסח חדש), התשמ"א-1981 - מס' 7
- חוק שירותי תיירות, התשל"ז-1976 - מס' 3
- חוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961 - מס' 9
- חוק הכוק, התשמ"ב-1982 - מס' 19
- חוק הגליל, התשמ"ה-1988 - מס' 8
- חוק מיצוי נפגעי אסון טבע, התשמ"ט-1989 - מס' 3
- חוק הסנווריה הציבורית, התשנ"ז-1995
- חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972
- חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997
- חוק עובדים ורים (העסקה שלא בדיון), התשנ"א-1991
- חוק עובדים ורים (העסקה שלא בדיון), התשנ"א-1991 - מס' 2
- חוק הדיור הציבורי (וכייות רכישה), התשנ"ט-1998

- (6) חבר בורסה, ובלבד שהוא רוכש את נייר הערך בעבור עצמו ובעבור לקוחות שהם משקיעים מסוגים;
- (7) תאגיד שעיסוקו בתחום שוק ההון, הנמצא בבעלות מלאה של משקיעים מסוגים¹⁶;
- (3) בסעיף 24(ב), בסופו יבוא "ולגבי ניירות ערך מסחריים - ליותר משנים עשר חודשים";
- (4) בסעיף 32, אחרי "באישור שנתן" יבוא "לרבות בחוות דעת, בדו"ח, בסקירה או באישור שנכללו בתשקיף בדרך של הפניה אליהם";
- (5) בסעיף 35א, בהגדרה "תעודות התחייבות" בסופה יבוא "וניירות ערך מסחריים".

פרק ה': משק המים

12. בחוק המים, התשי"ט-1959¹⁶ -

תיקון חוק המים - מס' 11

(1) אחרי סעיף 35 יבוא:

- 35א. (א) לשם קיום הפקה, הספקה או צריכה סדירות ויעילות של מים, הוזלתם, או ניצול מיטבי של תשתיות מים, רשאי נציב המים להורות לספק מים לרכוש מים ממי שהנציב הורה לו, ובלבד שאין בהוראה לפי סעיף קטן זה כדי לפגוע פגיעה משמעותית בספק המים; הוראה כאמור יכול שתהיה בתנאים ולתקופה כפי שיקבע נציב המים; הוראה עצמו נפגע מהחלטת נציב המים רשאי לערור עליה לפני בית הדין.
- (ב) הוראה לפי סעיף קטן (א) המתייחסת לספק מים שהינו רשות מקומית, תינתן בהסכמת שר הפנים.
- (ג) נציב המים יקבע בהוראה את התנאים לרכישת מים לפי סעיף זה, לרבות סוג המים, כמותם, איכותם ומועדי מתן השירותים, וזאת בהתאם לתעריפים שנקבעו לפי סעיף קטן (ה).
- (ד) סירב או עיכב ספק מים את רכישת המים, יהיה המפיק או הספק זכאי, מכללי לגרוע מכל סעד אחר, לפנות לבית הדין לשם אכיפת הוראות נציב המים.
- (ה) שר התשתיות הלאומיות בהסכמת שר האוצר, ובכל הנוגע לספק מים שהוא רשות מקומית - גם בהסכמת שר הפנים, יקבע תעריפים למים הנרכשים על ידי ספק המים לפי סעיף קטן (א) לפי עלותם.

(2) בפרק רביעי, במקום כותרת סימן ב' ובמקום סעיפים 116 עד 124 יבוא:

סימן ב': היטל הפקה ממקורות מים

116. (א) שר התשתיות הלאומיות, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם מועצת המים, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע היטל שישלמו מפיקי מים לאוצר המדינה (להלן - היטל הפקה).

¹⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

(ב) היטל החפקה יוטל על כל מפיק הנזים מנקוד מים מסוים ויחושב לפי יחידות של כמות המים המופקת; גובה ההיטל ישקף את המחזור האזורי והכלכלי ארצי במים, ויכול שיהיה שונה לכל מקור מים ולגבי כל אחת ממטרות המים והשימושים בהם.

(ג) ערכון היטלי הפקה ייעשה בדרך שבה מעודכנים התעריפים לרמי מים לפי סעיף 112א, כשינויים המחויבים לפי הענין.

(ד) בטרם ייקבע היטל הפקה, תינתן למפיק מים ולצרכנים מנקוד המים שלגביו יחול ההיטל, הודגנות להשמיע טענות.

117. מי שנדרש לשלם היטל הפקה רשאי לערור על החיוב לפני בית הדין בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו הודעה לתשלום ההיטל, ואולם אין בהגשת הערר כדי לעכב את התשלום בהתאם לדרישה.

118. (א) היטל החפקה ייגבה כאילו היה מס שפקודת המסים (גביה) חלה עליו; לא שולם היטל הפקה על ידי מפיק המים שעליו הוטל, רשאי נציב המים לבטל, להתלות או לשנות את רשיון ההפקה של אותו מפיק מאותו מקור.

(ב) על ביטולו, התלוייתו או שינויו של רשיון הפקה לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיפים 30 עד 33, כשינויים המחויבים לפי הענין.

119. מפיק מים שעליו הוטל היטל הפקה רשאי לגבות מצרכן, יחד עם התמורה לכל יחידת מים המסופקת לו, סכום השווה להיטל הפקה בשל אותה יחידה, אלא אם כן, נקבעה התמורה בתעריף, הכולל את היטל הפקה.

דין המדינה 120. דין המדינה לענין היטל הפקה כדין כל מפיק או צרכן;

(3) בסעיף 1124, בכותרת השוליים ובהוראת הסעיף, במקום "לקרן האיוון יבוא לאוצר המדינה";

(4) בסעיף 10124, המילים "או תחזירו קרן האיוון, לפי הענין" - יימחקו;

(5) בסעיף 10130(א), פסקאות (10) עד (12) - יימחקו;

(6) אחרי סעיף 159 יבוא:

(1) קרן האיוון, כמשמעותה בסימן ב' לפרק רביעי בנוסחו ביום י"ב בטבת התשנ"ט (31 בדצמבר 1998) (להלן - הדין הקודם), תחדל לפעול בתוך 60 ימים מיום י"ג בטבת התשנ"ט (1 בינואר 1999) (להלן - היום הקובע), ואולם לא ייגבו היטלי איוון ולא יינתנו הענקות מקרן האיוון, בשל התקופה שמהיום הקובע ואילך.

(2) סכומים שנתרו לזכות הקרן ביום הקובע וטרם הוצאו, וכן כל הנכסים והזכויות העומדים לזכות הקרן, יועברו לאוצר המדינה בתוך 60 ימים מהיום הקובע.

11 חוקי אי. כרך ב', עמ' 1574.

(3) על אף האמור בכל דין או הסכם, בשל התקופה שעד היום הקובע, לגבי נכסים, זכויות, סמכויות, חובות והתחייבויות של קרן האיוון לפי הסכמים, התקשרויות, עסקאות ולפי כל דין, תבוא המדינה במקום הקרן, והוראות הדין הקודם ימשיכו לחול לענין חיוב בהיטלים וחובות להענקות בשל התקופה שעד היום הקובע, ואולם אין בהעברת החובות וההתחייבויות של קרן האיוון למדינה, לרבות העברת חביעות תלויות ועומדות נגדה, כדי להטיל על המדינה חובת תשלום מעבר לסך כל הסכומים, הנכסים והחובות שהועברו אליה מהקרן.

(4) שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר, רשאים להורות בכל ענין שיידרש לשם הסדרת סיום פעילות קרן האיוון.

(ב) שר התשתיות הלאומיות, בהסכמת שר האוצר, יקבע כללים למענקים שישולמו מחוץ הסכומים שהועברו מקרן האיוון כאמור בסעיף קטן (א) וסכומים נוספים, בכפוף לסכומים שיתוקצבו לענין זה בתקציב המדינה, בחוק תקציב שנתי, וזאת למטרות האלה:

(1) הקמה של מפעלים ומיתקנים ליצירה ופיתוח של מקורות מים נחוצי איכות, שימשו להמרה של מים שפירים;

(2) השבחת מים שנפסלו או שעומדים להיפסל מלשמש כמקור מי שתיה, על מנת לאפשר המשך השימוש בהם כמי שתיה;

(3) תמיכה במפיקי מים שעלות המים שלהם, לרבות היטל ההפקה - אם הוטל עליהם, עולה על שיעור שייקבע בתקנות.

(ג) עד קביעת היטל הפקה לפי הוראות סימן ב' לפרק רביעי, החל ביום ט"ז בשבט התשנ"ט (1 בפברואר 1999), ישלמו מפיקי מים ממקורות המים השפירים באקוויפר החוף, לפי מטרות המים, היטלי הפקה בסכומים האלה:

(1) מים לצריכה חקלאית - 14.6 אגורות למ"ק;

(2) מים לצריכה תעשייתית - 25.7 אגורות למ"ק;

(3) מים לצריכה ביתית - 59.7 אגורות למ"ק;

ערכון ההיטלים כאמור בפסקאות (1) עד (3) ייעשה בדרך שבה מעודכנים התעריפים לרמי מים לפי סעיף 1012, בשינויים המחויבים לפי הענין.

פרק ו': תחבורה ציבורית

תיקון מקורות התעבורה - מס' 48

13. בפקודת התעבורה, התשכ"א-1961¹⁸ -

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "דרך" ובאנ:

"אוטובוס" - רכב מנועי המיועד להסיע שמונה אנשים או יותר מלבד הנהג; ואשר צוין ברשיון הרכב כאוטובוס;

"אוטובוס ציבורי" - רכב ציבורי שהוא אוטובוס;

¹⁸ תיקון מס' 48
¹⁹ תיקון מס' 48
²⁰ תיקון מס' 48
²¹ תיקון מס' 48
²² תיקון מס' 48

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

אין לשנה אשכנז

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:	אשרי כהנס פנס
מאת:	צביקה נ' -
הנדון:	אנצ' וקום באיג ארס'ית
סימבין:	דנ'אל ק'אמג - הקד'ה ארס'ית

1. האם יקום האנצ' הנ"ל
2. אם כן עברו לה בקו"מ
3. אם לא עברו לקום מה זכ"ה

ד.ר.מ (12.91) 10,000x100 91/95101

מדף 1010

הילפי אשכנז
13.2.00

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות

לשכת היועץ המשפטי
י"ג כסלו, תשס"א
10 דצמבר, 2000

18.12.00
זמן
זמן

20-12-2000
יצויבות המים
לשכת נציב המים
17-12-2000
דואר נכנס

אל: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק המים (תיקון - תעריפי תאגיד לתעסוקת נכים ומוגבלים), התשס"א - 2000
פ / 2353 של ח"כ גדעון עזרא

משרד התשתיות הלאומיות מתנגד להצעת החוק שבנדון מהטעמים הבאים:

1. הצעת החוק קובעת בחוק המים התשי"ט - 1959 (להלן: "חוק המים"), תעריפי מים מופחתים לתאגיד לתעסוקת נכים ומוגבלים, המחזיק נכס המשמש משתלה או מחסן גינון.
2. אנו סבורים כי אם הממשלה סבורה שיש לדאוג לרווחת הנכים והמוגבלים, הרי שיש לעשות כן ע"י תמיכה כספית ישירה באוכלוסיה הרלוונטית, ולא ע"י הפחתת תעריפי המים המשמשים לתעסוקתם, וזאת על מנת לוודא כי הסבסוד אכן מסייע לנזקק עצמו ולא לגורמים אחרים (כגון מנהלי התאגיד או בעלי מניותיו).
3. זאת ועוד - נכים ומוגבלים מקבלים על פי רוב תמיכה ממשלתית ישירה ובנוסף הם זכאים לפטורים שונים והנחות בתשלום מיסים. לפיכך איננו סבורים כי יש הצדקה וצורך לתמוך בהם גם באמצעות תעריפי מים, המשמשים את התאגיד בו הם מועסקים!
4. יתרה מכך, אף אם הממשלה מעוניינת לסבסד את תעריפי המים כאמור, הרי שיש לעשות כן בחקיקת המשנה. כידוע, חוק המים קובע כי **תעריפי המים יקבעו בתקנות** ע"י שר התשתיות הלאומיות, לאחר קיום היוועצות עם מועצת המים ובאישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת. גם תעריפי מים המסופקים על ידי הרשויות המקומיות נקבעים בתקנות ע"י שר הפנים בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.
5. בתקנות המים (תעריפים לרשויות המקומיות), נקבעו עשרות שימושים שונים ותעריפים נפרדים לכל שימוש, כגון: תעריפים לצריכה תעשיתית, לצריכה ביתית, לגינות נוי וכיו"ב. תעריפים אלו מתעדכנים מפעם לפעם. חריג לכך, הוא תיקון לחוק המים שהתקבל בשנה שעברה, ואשר עיגן תעריפי מים של מספר מצומצם של שימושים וביניהם מקוואות, בתי מרחץ ובתי חולים.

רח' יפו 216, ת.ד. 13106 ירושלים 91130 E-MAIL: aben-ari@mni.gov.il

טל': 02-5006797 פקס: 02-5006796

6. מכאן, שקביעת התעריפים המיוחדים וההגדרות הפרטניות (כגון מהו תאגיד לתעסוקת נכים, מהו מחסן גינון וכיו"ב), צריכה להתבצע בתקנות ולא בחוק המים. הטעם לכך הוא שחקיקה ראשית על פי רוב קובעת את ההסדרים העקרוניים והכלליים, ואילו החקיקה המשנית, קרי תקנות, צווים וכיו"ב, נקבעים הסדרים משניים ופרטניים, כגון זה המוצע בהצעת החוק. יתרה מכך - הליכי החקיקה המשנית קצרים ופשוטים יותר מהליכי חקיקה ראשית, ולכן - במקום שיש לערוך לעיתים תכופות שינויים, עדכונים ובחינות נוספות, המתחייבים מטבע הדברים ככל שמדובר בתעריפים, יש לעשות כן בחקיקה משנית.

ב ב ר כ ה ,

סימה סלע
סימה סלע, עוזרת

עוזרת ליועץ המשפטי

העתק : יעקב אפרתי, מנכ"ל המשרד

שמעון טל, נציב המים

עו"ד אושרי פרוסט, יועצת משפטית נציבות המים

ארז ימיני, אגף תקציבים, משרד האוצר

u:\sscia\w6doc\ss0394.doc

29

חיוב נציב מים

סכום האגרה
בשקלים חדשים

3,880	(ג) לפני תום שנת הארכה שלישית
4,657	(ד) לפני תום שנת הארכה רביעית
562	(3) אגרת התנגדות (תקנה 3(א)) - האגרה שנקבעה לענין סעיף 30 לחוק ובתקנות נוהלי הלשכה
1,124	(4) בקשה לביטול (תקנה 4) - כפל אגרת ההתנגדות כאמור בפסקה (3) לפי תקנה 103 לתקנות הלשכה

כ"ד בחשוון התשס"א (22 בנובמבר 2000)
(חמ 2846-3)

שלמה גור
המנהל הכללי של משרד המשפטים

**כללי מס הכנסה (ניכוי הוצאות חיבור למרשמי מחשב) (תיקון),
התשס"א-2000**

בחוק סמכותי לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות חיבור למרשמי מחשב) התשס"א-1989, אני קובע כללים אלה:

1. בסעיף 1 לכללי מס הכנסה (ניכוי הוצאות חיבור למרשמי מחשב) התשנ"א-1991 -

הצויות המים
סגן נציב המים
02-12-2000
דואר
3810

(א)	בסעיף קטן (א), בסופו יבוא:
שנת המס	הסכום
2000*	2,300 שקלים חדשים
(ב)	בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא:
שנת המס	הסכום
2000*	6,000 שקלים חדשים

י"א בחשוון התשס"א (9 בנובמבר 2000)
(חמ 168-3)

יהונתן קפלן
נציב מס הכנסה

* ק"ת התשס"א, עמ' 898.
* ק"ת התשנ"א, עמ' 796; התש"ס, עמ' 124.

תיקון טעויות דפוס

- בתקנה 4(א) לתקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות) (תיקון מס' 2), התש"ס-2000, שפורסמו בקובץ התקנות 6047, התש"ס, עמ' 779, בפסקה 1.2.1 (של תקנה 7 לתקנות העיקריות), במקום "0.663" צריך להיות "0.633".
- בתקנה 1(ו) לתקנות הנכים (מבחנים לקביעת דרגת נכות) (תיקון), התשס"א-2000, שפורסמו בקובץ התקנות 6063, התשס"א, עמ' 47, בפרט 9, פרט משנה 2), בפסקת המשנה האחרונה, במקום הסימון (ג) צריך להיות (ד).

(חמ 807-3)

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים
הלשכה המשפטית

X
[Handwritten signature]

תאריך: 3-12-00

לכבוד

3591 נני
_____
_____

נציבות המים
שכונת המים
12-12-2000
דואר מומן

חודון: מפיץ משפטי - רסן ניקול כנכ -

רסן - ניקול) כנכ - הינה האגף לפעילות
4 פ' בין המשפט ביצמו בתביעות
המשפט - ואפ"ל בתביעות - פלילי
לפני המפיקה היא הנגלה
אלו קשר לאמר לעין -
אלו אלו אלפי - המפיקה מסייעת
התפיקה היחיד המשפט' שלה

212
מדינת ישראל

משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים, הלשכה המשפטית
 טל': 03-6369610-1/795; פקס: 03-6369751
 רחוב המסגר 14, תייד 20365, תל-אביב 61203

ו' בכסלו התשס"א
 3 בדצמבר 2000

אל: שמעון טל

סימננו: 417-00

הנדון: היטלי הפקה/תשלום מיוחד
 מכתבו של א' ברקול מיום 9.11.00

למכתב שבסימוכין אפרט כדלקמן:

היטלי הפקה:

סעיף 118 לחוק המים קובע כי אם לא שולם היטל הפקה ע"י מפיק מים שעליו הוטל ההיטל, רשאי נציב המים לבטל, להתלות או לשנות את רשיון ההפקה של אותו מפיק מאותו מקור.

תשלום מיוחד:

סעיף 124 ו' לחוק המים קובע כי מי שהוטל עליו תשלום מיוחד, לא יואשם בפלילים ולא יבוטל רשיון ההפקה שניתן לו. התשלום המיוחד הוא תחליף אדמיניסטרטיבי למפורט לעיל. באם לא ישולם התשלום המיוחד שהוטל, ניתן לנקוט באמצעי גבייה לפי פקודת המיסים (גביה) סעיף 124ג' לחוק.

בבדכה,
 אושרי פרוסט, עו"ד
 היועץ המשפטי

העתק: צביקי נור.
 אריה ברקול.
 נגה בליץ.

גדל שנה / נחמה

(לחברות פסיקה בפורום המעלה)

התאריך	3-12-00
חיק מס'	

מזכר

אלו: שנה יקב / א.מ. א.מ.

מאת:

אשבי

דבריו:

מגדל שנה

סימון:

יבג הבנין - ענשלו - י
 אשבי איוג הסביבה
 קבוצת אשבי של של
 אשבי אשבי

מגדל שנה / א.מ. א.מ.

אשבי אשבי

מדינת ישראל

המשרד לאיכות הסביבה

רח' כנפי נשרים 5, ת"ד 34033 ירושלים 95464 טלפון: 6553731-02 פקס: 6553744-02 חלשכה המשפטית

אורי

Date: 30 נובמבר, 2000 תאריך:

Fax No.: מס' פקס:

Number of Pages: (Including Cover) מס' דפים: (כולל זה)

To: אל: עו"ד אסנת מנדל, לידי אבנר

From: מאת: עו"ד אוריס שליט

הנדון: בג"צ החוף הירוק- פולג

שלום רב,

מצ"ב חוות דעתו המזוקנת של מר נדעון מזור ובח התייחסות למשמעויות החריגה מהיתר ההורמה לים ומצו ההרשאה.

ביום א' אהיה במשרד ועל-פי הנחייתכם, אחתים את גידי על התצהיר כדי שתוכלו לחגיש את ההודעה.

לידיעתכם, חוות הדעת המתוקנת נשלחה גם לנציבות המים לידיעה.

למקרה שתתעוררנה שאלות נוספות מקצועיות היום, תוכלו למנות למר נדעון מזור, ט"ל - 08-9788809 במחוז מרכז, המשרד לאיכות הסביבה.

בברכה,

אוריס שליט, עו"ד

הצ'קאים -

ע"פ אורי כהנא } ציבור החיים

ע"פ אורי סלום

מדינת ישראל

המשרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז

ענף מים ושפכים עירוניים

רמלה, רח' הרצל 91 ת.ד. 562 מיקוד 72100 טל': 9788810-08 פקס: 9788819-08

חוות דעת של מומחה

איכות קולחים מכון טיפול בשפכים רעננה

שם המומחה: גדעון מזור.
מקום עבודה: המשרד לאיכות הסביבה, מחוז מרכז.
תפקיד: ראש ענף מים ושפכים עירוניים.

אני, החתום מטה, נתבקשתי על ידי מדינת ישראל/ המשרד לאיכות הסביבה, לחוות דעתי המקצועית בשאלה המפורטת להלן שנתעוררה בבית המשפט בעניין שבנדון.
אני נותן חוות דעת לעניין חשש לזיהום מקורות מים. אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית משפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלעניין חזראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית משפט, דין חוות דעתי זו, כשהיא חתומה על ידי כדן עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי:

תואר ראשון: ביולוגיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים.
תואר שני: מדעי הסביבה, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

ואלה פרטי נסיוני:

1992-1999: עוזר מחקר, מחלקה לביוכימיה, אוני עברית.
1995-1999: עור מחקר, מחלקה למיקרוביולוגיה סביבתית, אוני בן גוריון.
1996-2000: דע"נ מים ושפכים עירוניים, משרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז.

זאת חוות דעתי:

א. בתאריך 23/11/2000 ביצעתי דיגום קולחים במכון לטיפול בשפכים של העיר רעננה. בעת הדיגום נלקחו 3 דיגמות (חטף) קולחים על פי הפירוט בטבלה הבאה, והן הועברו באותו יום בקירור לאנליזה במעבדת בקטוכס בנס ציונה.

שעה	מיקום	דגימה מס'
09:20	אחרי כלוריציה, טרם חזרמה לבריכות ליטוש	1
09:20	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	2
13:00	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	3

בעת נטילת דגימה מס' 1, היה נוכח מנהל מכון הטיפול בשפכים. בעת נטילת דגימה מס' 3, היה נוכח מר ניסים קלו ממחלקת חמים והביוב של עיריית רעננה.

ב. שפכי העיר רעננה עוברים טיפול במכון לטיפול בשפכים של העיר רעננה. הקולחים מהמכון עוברים לאחר הטיפול תהליך של חיטוי לצורך הפחתת כמות החיידקים והפטוגנים, ומשם הם מועברים לבריכת ליטוש (הבריכה המערבית). מנקודת היציאה מבריכת הליטוש, מוזרמים הקולחים להשקיה חקלאית או לנחל פולג.

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז
ענף מים ושפכים עירוניים

רמלה, רח' הרצל 91 ת.ד. 562 מיקוד 72100 טל': 9788810-08 פקס: 9788819-08

לפיכך, דגימה מס' 1 נלקחה בתום תהליך הטיפול במכון ולפני האיגום בבריכת הליטוש, דגימות 2 ו-3 נלקחו בזמנים שונים מנקודת ההזרמה של הקולחים אל הנחל.

יודגש כי הדגימה הינו דיגום חטף שנלקח בנקודת זמן מסויימת. לפיכך תוצאות בדיקת המעבדה לדיגומים, משקפות את פעילות המכון בעת נטילת הדגימות, ואינן משקפות בהכרח את תפקוד המכון לאורך זמן.

ב. להלן תוצאות אנליזות המעבדה לדגימות הנ"ל, בהשוואה לערכים שנקבעו בצו הרשאה שנקבע ע"י נציב המים בתאריך 14/3/1999, ובהשוואה לערכי חיתר החזרמה לים שהוצא ע"י הועדה למתן היתרים להזרמת שפכים לים:

דוגמה	BOD	COD	SS (105°C)	כלורידים	אמוניה	זרחן כללי	ניטראט	ניטריט	חנקן קילדל	חנקן כללי	קולי צואתי
											10
1	5.4	66	11	204	< 0.02	11.8	68.5	<0.003	5.4	73.9	2900
2	4	38	<1	199	3.2	18.2	40	3.28	6.7	50	1400
3	4.3	42	<1	207	3.2	13.9	38.9	3.3	5.2	47.4	
צו הרשאה חיתר	10	70	10		3	1				10	50
חזרמה	35	120	35		5						100

הערות:

- הערכים עבור כל הפרמטרים למעט קולי צואתי הם במיליגרם לליטר.
- הערכים עבור קולי צואתי הם מס' ב- 100 מיליליטר.
- חנקן כללי תושב כסכום הערכים של חנקן קילדל, ניטריט וניטראט.
- הערכים בהיתר החזרמו לים, הם הערכים המקסימליים לדיגום בודד (כגון זה שבוצע במקרה זה). הערכים הממוצעים שנקבעו בהיתר נמוכים יותר.

ג. בהתאם לטבלה לעיל, ניתן לקבוע כי:

1. הקולחים המוזרמים לנחל, עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי החומר האורגני (BOD, COD, SS)
2. הקולחים המוזרמים לנחל אינם עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי נוטריאנטים (זרחן כללי וחנקן כללי).
3. הקולחים המוזרמים לנחל אינם עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי חיידקים (קולי צואתי). זאת, על אף שביציאה ממכון הטיפול בשפכים אל בריכת הליטוש, ריכוז הקולי הצואתי עומד בדרישות הצו.

ד. על פי האמור לעיל:

1. תפקוד המכון בהורדת העומס האורגני משביע רצון לעת עתה.
2. היטוי הקולחים יצטרך לעבור שיפור, כך שגם הקולחים במוצא מבריכת הליטוש יעמדו בערכים שנקבעו בצו ההרשאה. על פי הבנתני, ביצוע שיפור זה, יסיד את המגבלות המונעות את פתיחת חוף הפולג, בהנחה שלא יהיו מוהמים אחרים באגן הנחל.

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז
ענף מים ושפכים עירוניים

רמלה, רח' הרצל 91 ת.ד. 562 מיקוד 72100 טל': 9788810-08 פקס: 9788819-08

3. לטשא ריכוזי החנקן והזרחן, נדרשה העירייה בתנאים לרשיון עסק שהוצאו לה בתאריך 7/11/2000, להגיש בתוך 6 חודשים תכנית לשיפור מקיף באיכות הקולחים שיוזרמו לנחל, לרבות לוח זמנים לביצוע. כמו כן נדרשת העירייה לבצע את השיפור לאחר אישור התכנית ובהתאם ללוח זמנים שייקבע.

חתימה:

תאריך: 30/11/2000

אורי

מדינת ישראל

המשרד לאיכות הסביבה

רח' כנפי נשרים 5, ת"ד 34033 ירושלים 95464 טלפון: 6553731-02 פקס: 6553744-02

הלשכה המשפטית

Date: 30 נובמבר, 2000 תאריך:

Fax No.: מס' פקס:

Number of Pages: (Including Cover) מס' דפים: (כולל זה)

To: אל: עו"ד אסנת מנדל, לידי אבנשי

From: מאת: עו"ד איריס שליט

תיק: 208.86, ת.ת. הנדון: בניית החוף הירוק- פולג

שלום רב,

מצ"ב תוצאות הדגימות שנלקחו ביום 23/11/2000 ע"י גדעון מזור, רעיין מיס ושפכים במחוז מרכז וחוות דעתי לגבי התוצאות ומשמעותן ביחס לצו החרשאה.

אנא הודיעו לי, האם עליי להחתים את גדעון מזור על תצהיר לבג"צ.

אשמח לעמוד לרשותכם בכל הבהרה שתידרש ובכל שאלה שתתעורר.

בברכה,

איריס שליט, עו"ד

העתקים: עו"ד אושרי מרוסט, נציבות המים

עו"ד אורלי סלע, נציבות המים

רעיין מיס ושפכים, מחוז מרכז

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה
מחוז המרכז
ענף מים ושפכים עירוניים

רח' הרצל 91, ת"ד 562 רמלה 72100, טל: 08-9788809 / פקס: 08-9229135

א' כסלו תשס"א
28 נובמבר 2000
 סימוכין: ביוב רעננה

נשלח בפקס

לכבוד:
 עו"ד איריס שליט
 לשכה משפטית, ירושלים

הנדון: דיגום במתקן טיפול בשפכים רעננה
תוצאות חלקיות

א. בתאריך 23/11/2000 ערכתי דיגום במתקן הטיפול בשפכים של עיריית רעננה. במהלך הדיגום נלקחו 3 דגימות חטף שהועברו על ידי בקיורר למעבדת בקטוכם:

שעה	מיקום	דגימה מס'
09:20	אחרי כלורינציה, טרם הזרמה לבריכות ליטוש	1
09:20	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	2
13:00	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	3

ב. לחץ תוצאות חלקיות של אנליזות המעבדה:

קולי צואתי	ניטריט	ניטראט	זרחן כללי	אמוניה	כלורידים	SS (105°C)	COD	דוגמה
10	<0.003	68.5	11.8	< 0.02	204	11	66	1
2900	3.28	40	18.2	3.1	199	<1	38	2
1400	3.3	38.9	13.9	3.2	207	<1	42	3

חערות:

- הערכים עבור כל הפרמטרים למעט קולי צואתי הם במיליגרם לליטר.
- הערכים עבור קולי צואתי הם מסי ב- 100 מיליליטר.

ג. יצויין כי התוצאות הקובעות עבור שחרור לנחל הן של דוגמאות 2 ו-3. תוצאות דיגום מס' 1 משקפות את פעילות חמכון בלבד בעת הדיגום.

ד. דו"ח מלא עם כל התוצאות יועבר בימים הקרובים, לאחר קבלת כל התוצאות מן המעבדה.

בכבוד רב,
 גדעון מזור
 רע"נ מים ושפכים עירוניים

העתיקים:

גבי בת שבע קופטש - מנהלת המחוז.
 די"ר ישעיהו בראור - רא"ג מים ונחלים, ירושלים.
 מר ניר ברלב - מנהל מחלקת מים וביוב, עיריית רעננה.
 אינג' ויקי שור - יחידת אזורית לאיח"ס, רעננה.

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז
ענף מים ושפכים עירוניים

רמלה, רח' הרצל 91 ת.ד. 562 מיקוד 72100 טל: 9788810-08 פקס: 9788819-08

חוות דעת של מומחה

שם המומחה: גדעון מזור.
 מקום עבודה: המשרד לאיכות הסביבה, מחוז מרכז.
 תפקיד: ראש ענף מים ושפכים עירוניים.

אני, החתום מטה, נתבקשתי על ידי מדינת ישראל/ המשרד לאיכות הסביבה, לחוות דעתי המקצועית בשאלה המפורטת להלן שנתעוררה בבית המשפט בעניין שבנדון. אני נותן חוות דעת לעניין חשש לזיהום מקורות מים. אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית משפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית משפט, דין חוות דעתי זו, כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי:
 תואר ראשון: ביולוגיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים
 תואר שני: מדעי הסביבה, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

ואלה פרטי נסיוני:
 1992-1999: עוזר מחקר, מחלקה לביוכימיה, אוני' עברית.
 1995-1993: עור מחקר, מחלקה למיקרוביולוגיה סביבתית, אוני' בן גוריון.
 2000-1996: רע"נ מים ושפכים עירוניים, משרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז.

וזאת חוות דעתי:
 א. בתאריך 23/11/2000 ביצעתי דיגום קולחים במכון לטיפול בשפכים של העיר רעננה. בעת הדיגום נלקחו 3 דגימות (חטף) קולחים על פי הפירוט בטבלה הבאה, והן הועברו באותו יום בקירור לאנליזה במעבדת בקטוכם בנס ציונה.

שעה	מיקום	דגימה מס'
09:20	אחרי כלורינציה, טרם הזרמה לבריכות ליטוש	1
09:20	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	2
13:00	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	3

בעת נטילת דגימה מס' 1, היה נוכח מנהל מכון הטיפול בשפכים. בעת נטילת דגימה מס' 3, היה נוכח מר ניסים קלו ממחלקת המים והביוב של עיריית רעננה.

ב. שפכי העיר רעננה עוברים טיפול במכון לטיפול בשפכים של העיר רעננה. הקולחים מהמכון עוברים לאחר הטיפול תהליך של חיטוי לצורך הפחתת כמות החידקים והפטווגנים, ומשם הם מועברים לבריכת ליטוש (תבריכה המערבית). מנקודת היציאה מבריכת הליטוש, מוזרמים הקולחים להשקיה חקלאית או לנחל פולג.

לפיכך, דגימה מס' 1 נלקחה בתום תהליך הטיפול במכון ולפני האיגום בבריכת הליטוש, ודגימות 2 ו-3 נלקחו בזמנים שונים מנקודת ההזרמה של הקולחים אל הנחל.

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז
ענף מים ושפכים עירוניים

רמלה, רח' הרצל 91 ת.ד. 562 מיקוד 72100 טל': 9788810-08 פקס: 9788819-08

יחדש כי הדיגום הינו דיגום חטף שנלקח בנקודת זמן מסויימת. לפיכך תוצאות בדיקת המעבדה לדיגומים, משקפות את פעילות המכון בעת נטילת הדגימות, ואינן משקפות בהכרח את תפקוד המכון לאורך זמן.

ב. להלן תוצאות אנליזות המעבדה לדגימות הנייל, בהשוואה לערכים שנקבעו בצו ההרשאה שנקבע ע"י נציב המים בתאריך 14/3/1999, ומצ"ב לחוות דעת זו:

דוגמה	BOD	COD	SS (105° C)	כלורידים	אמוניה	זרחן כללי	ניטראט	ניטריט	חנקן קילדל	חנקן כללי	קולי צואתי
1	5.4	66	11	204	< 0.02	11.8	68.5	0.003	5.4	73.9	10
2	4	38	<1	199	3.1	18.2	40	3.28	6.7	50	2900
3	4.3	42	<1	207	3.2	13.9	38.9	3.3	5.2	47.4	1400
צו הרשאה	10	70	10		3	1				10	50

הערות:

- הערכים עבור כל הפרמטרים למעט קולי צואתי הם במיליגרם לליטר.
- הערכים עבור קולי צואתי חם מס' ב- 100 מיליליטר.
- חנקן כללי חושב כסכום הערכים של חנקן קילדל, ניטריט וניטראט.

ג. בהתאם לטבלה לעיל, ניתן לקבוע כי:

1. הקולחים המוזרמים לנחל, עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי החומר האורגני (BOD, COD, SS)
2. הקולחים המוזרמים לנחל אינם עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי נטריאנטים (זרחן כללי וחנקן כללי).
3. הקולחים המוזרמים לנחל אינם עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי חיידקים (קולי צואתי). זאת, על אף שביציאה ממכון הטיפול בשפכים אל בריכת הליטוש, ריכוזי הקולי הצואתי עומד בדרישות הצו.

מצ"ב העתק צו הרשאה מתאריך 14/3/1999 להזרמת קולחים לנחל פולג.

חתימה: _____

תאריך: 6/6/2000

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז
ענף מים ושפכים עירוניים

רמל"ג, רח' הרצל 91 ת.ד. 562 מיקוד 72100 טל': 9788810-08 פקס: 9788819-08

חוות דעת של מומחה

שם המומחה: גדעון מזור.
מקום עבודה: המשרד לאיכות הסביבה, מחוז מרכז.
תפקיד: ראש ענף מים ושפכים עירוניים.

אני, החתום מטה, נתבקשתי על ידי מדינת ישראל/ המשרד לאיכות הסביבה, לחוות דעתי המקצועית בשאלה המפורטת להלן שנוערה בבית המשפט בעניין שבדון.
אני נותן חוות דעת לעניין חשש לזיהום מקורות מים. אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית משפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית משפט, דין חוות דעתי זו, כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי:
תואר ראשון: ביולוגיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים
תואר שני: מדעי הסביבה, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

ואלה פרטי נסיוני:
1992-1990: עוזר מחקר, מחלקה לביוכימיה, אוני' עברית.
1995-1993: עוזר מחקר, מחלקה למיקרוביולוגיה סביבתית, אוני' בן גוריון.
2000-1996: רע"נ מים ושפכים עירוניים, משרד לאיכות הסביבה- מחוז מרכז.

וזאת חוות דעתי:
א. בתאריך 23/11/2000 ביצעתי דיגום קולחים במכון לטיפול בשפכים של העיר רעננה. בעת הדיגום נלקחו 3 דגימות (חטף) קולחים על פי הפירוט בטבלה הבאה, והן הועברו באותו יום בקירור לאנליזה במעבדת בקטוכס בנס ציונה.

שעה	מיקום	דגימה מס'
09:20	אחרי כלורינציה, טרם הזרמה לבריכות ליטוש	1
09:20	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	2
13:00	מוצא בריכת ליטוש מערבית לצינור הזרמה לנחל	3

בעת נטילת דגימה מס' 1, היה נוכח מנהל מכון הטיפול בשפכים. בעת נטילת דגימה מס' 3, היה נוכח מר ניסים קלו ממחלקת המים והביוב של עיריית רעננה.

ב. שפכי העיר רעננה עוברים טיפול במכון לטיפול בשפכים של העיר רעננה. הקולחים מהמכון עוברים לאחר הטיפול תהליך של חיטוי לצורך הפחנת כמות החידקים והפטוגנים, ומשם הם מועברים לבריכת ליטוש (הבריכה המערבית). מנקודת היציאה מבריכת הליטוש, מוזרמים הקולחים להשקיה חקלאית או לנחל פולג.

לפיכך, דגימה מס' 1 נלקחה בתום תהליך הטיפול במכון ולפני האיגום בבריכת הליטוש, ודגימות 2 ו-3 נלקחו בזמנים שונים מנקודת הזרמה של הקולחים אל הנחל.

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה - מחוז מרכז
ענף מים ושפכים עירוניים

רמלה, רח' הרצל 91 ת.ד. 562 מיקוד 72100 טל: 9788810-08 פקס: 9788819-08

יודגש כי הדיגום הינו דיגום חטף שנלקח בנקודת זמן מסויימת. לפיכך תוצאות בדיקת המעבדה לדיגומים, משקפות את פעילות המכון בעת נטילת הדגימות, ואינן משקפות בהכרח את תפקוד המכון לאורך זמן.

ב. להלן תוצאות אנליזות המעבדה לדגימות הנ"ל, בתשוואה לערכים שנקבעו בצו ההרשאה שנקבע ע"י נציב המים בתאריך 14/3/1999, ומצ"ב לחוות דעת זו:

דוגמה	BOD	COD	SS (105° C)	כלורידים	אמוניה	זרחן כללי	ניטראט	ניטריט	חנקן קילדל	חנקן כללי	קולי צואתי
1	5.4	66	11	204	< 0.02	11.8	68.5	0.003	5.4	73.9	10
2	4	38	<1	199	3.1	18.2	40	3.28	6.7	50	2900
3	4.3	42	<1	207	3.2	13.9	38.9	3.3	5.2	47.4	1400
צו הרשאה	10	70	10		3	1				10	50

הערות:

- הערכים עבור כל הפרמטרים למעט קולי צואתי הם במיליגרם לליטר.
- הערכים עבור קולי צואתי הם מסי ב- 100 מיליליטר.
- חנקן כללי חושב כסכום הערכים של חנקן קילדל, ניטריט וניטראט.

ג. בהתאם לטבלה לעיל, ניתן לקבוע כי:

1. הקולחים המוזרמים לנחל, עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי החומר האורגני (BOD, COD, SS)
2. הקולחים המוזרמים לנחל אינם עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי ניטריאטים (זרחן כללי וחנקן כללי).
3. הקולחים המוזרמים לנחל אינם עומדים בדרישות צו ההרשאה בכל האמור לריכוזי חיידקים (קולי צואתי). זאת, על אף שביציאה ממכון הטיפול בשפכים אל בריכת הליטוש, ריכוז הקולי הצואתי עומד בדרישות הצו.

מצ"ב העתק צו הרשאה מתאריך 14/3/1999 להזרמת קולחים לנחל פולג.

חתימה:

תאריך: 6/6/2000

המלצות מועצת המים בישיבתה ה-164 מיום 18.9.00

1. המועצה שמעה סקירה מפי נציב המים על הפעולות הנעשות ליישום החלטות ועדת השרים לכלכלה לגבי משק המים, וכן סקירה על הפעילות וההתקדמות בנושאים של תמיכה במפעלי השבת קולחין וטיוב בארות.

2. המועצה הביעה התנגדותה להצעה לקיצוץ כמויות המים שיוקצו לחקלאות לשנת 2001, באופן ובהקף שהוצע.

לדעת המועצה, הקיצוץ המוצע עומד בניגוד להחלטות ממשלה קודמות; הקצוצים המוצעים פרושם הרס החקלאות, מבלי להציע לה חלופה אחרת ומבלי להבטיח תשלום פצויים לחקלאים, שמטה לחמם נשבר לשנים ארוכות.

השלכותיו החמורות וארוכות הטווח של הקיצוץ לחקלאות בפרט ולמשק המדינה בכלל, לא נשקלו כראוי;

המועצה סבורה, כי לא מוצו כל האמצעים האחרים של יצירת מקורות מים חליפים.

לפיכך, ממליצה המועצה בפני שר החקלאות כדלקמן:

- א. לבחון מחדש את מצב משק המים אל מול צרכי החקלאות.
- ב. לאחר מכן, ועל יסוד הנתונים שימצאו, לבחון את מכלול הצעדים שניתן לנקוט בהם כדי לצמצם ככל האפשר את הפגיעה בחקלאות.
- ג. אם, לאחר כל הבחינות הללו, יסתבר כי עדיין צפוי לחקלאות נזק רחב מימדים, על שר החקלאות להביא זאת באופן מידי לידיעת הממשלה. במסגרת זו על שר החקלאות להבהיר לממשלה את המסקנה המשתמעת ממצאיו, ולפיה מדיניות המים הנוכחית תביא לכך שבטווח הבינוני והארוך לא תתקיים חקלאות, כך שהחלטת הממשלה להקצות לחקלאות 1100 מלמ"ק בטווח זה איננה ניתנת כלל לביצוע.
- על השר ליזום דיון מקיף בעניין זה במסגרת הממשלה על מנת לגבש דרכי חירום לאומיות להצלת החקלאות כדי לאפשר הגשמת החלטת הממשלה.
- ד. לאחר כל אלה, על שר החקלאות להגיש למועצה הצעת תקנות מתוקנת וכן "הצעת הסדר מפורטת" כחוק, לרבות כל הנתונים והעובדות עליהם הן מבוססות.
- ה. רק לאחר כל אלה, ורק לאחר שיתקיים דיון בעניין זה במועצת המים, תוכל המועצה להשתכנע בנחיצות ההצעות שיובאו בפניה ולבחון לגופן את התנגדויותיהם וטענותיהם של החקלאים.
- ההנמקות להמלצות אלה מפורטות בהרחבה בתזכיר שהפיץ מר שלמה לשם בישיבה.

3. א. הוצעה ועדה לשמיעת ההתנגדויות להקצאות המים לחקלאות אשר תשמש גם כועדת הספקה, בהרכב הבא:

- מרדכי כהן (קדמון), יו"ר - משרד החקלאות
- זוהר ינון - משרד האוצר
- ראובן אור - התאחדות האכרים
- שלמה לשם - המרכז החקלאי
- יעקב כהן - תנועת המושבים
- מוטי מגער - הפועל המזרחי
- דני תמרי - המרכז החקלאי
- דן המברג - חב' תה"ל

ב. המועצה הביעה את התנגדותה להצעה הנ"ל מאותם נמוקים שפורטו בסעיף 2 לעיל.

4. המועצה סמכה את ידיה על ההצעה לתיקון התקנות בדבר תעריפים למים של חב' מקורות - תעריפי מים מליחים לחקלאות בערבה ובמפעל נגב.

5. המועצה סמכה ידיה על ההצעה לתיקון התקנות בדבר היטל הפקה, תיקון אשר יאפשר לקבוע שיעור היטל מופחת על מים שטוייבו גם בשנת 2000.

! זענען אפגעקומען
צאנז

צו גאנץ אהרן שניידער
אצט, אלו וסמא א חנה
פריער רחמי. געווא-האצט-
האט זי.

צו זיין אפטי ווען אהרן!!

א. ז.

למלא : למלא

• גמול על עמל ועצתו מן המעלה
מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא
מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא

→ עתה על גמול על עמל מלא מלא מלא מלא מלא

מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא
מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא
מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא מלא

טיוטא מתוקנת לעיון ראשוני
(כולל התייחסות למפיקים וספקים)

תקנות המים (מענקים למפיקים ולספקים של מים שעלותם גבוהה)
התשנ"ט - 1999

בתוקף סמכותי לפי סעיף 122 (ב) (3) לחוק המים התשי"ט-1959(1), ובהסכמת שר האוצר, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

- "מפיק" - אדם המפיק מים ממקור מים על פי רשיון הפקה, בין לצריכה עצמית ובין להספקה לאחרים, לרבות תאגיד צרכן ;
- "ספק" - אדם המספק מים לאחר על פי רשיון הפקה.
- "נקודת מדידה" - אצל מפיק - פי הבאר או מקור השאיבה, לרבות מתקני אגירה בגודל סביר לוויסות הספקת מים.
- אצל ספק - הנקודה בה מועברים המים מרשות הספק לרשות הצרכן (להלן - "נקודת המעבר").
- "כמות מים מוקצית" - כמות המים המוקצית כדין, על פי רשיון הפקה.
- "כמות המים המופקת" - כמות המים המופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המדידה ;
- "כמות המים המסופקת" - כמות המים שסופקה בפועל בנקודת המעבר ובתנאי שלא תפחת מהכמות המופקת מינוס 5% , לכל היותר. במערכות הספקה יוצאות דופן ובעלות תנאים מיוחדים, רשאי נציב המים לקבוע אחוזים העולים על 5%, כאמור.
- "עלות מים" - אצל מפיק - כלל הוצאות ההפקה השנתיות, כשהן מחולקות בכמות המים המופקת.
- אצל ספק - כלל הוצאות ההפקה וההספקה השנתיות, כשהן מחולקות בכמות המים המסופקת.
- "רשות מקומית" - עירייה ומועצה מקומית, לרבות מי שבא במקומן לענין הספקת מים בתחומיהן.

2. ~~חיישוב~~ חיישוב של עלות המים

- (א) חיישוב עלות מים, לענין תקנות אלה, ייעשה אך ורק בהתאם לתקנות בדבר חיישוב עלות מים, המתפרסמות כדין מפעם לפעם, ובכפוף להוראות תקנות אלה. (להלן - עלות מים מוכרת).
- (ב) חיישוב עלות המים ייעשה על פי כמות המים המופקת, אצל מפיק ועל פי כמות המים המסופקת, אצל ספק..
- (ג) היטל הפקה, כמשמעותו בסעיף 116(א) לחוק, אם הוטל על המפיק, יכלל בחיישוב עלות המים.

3. מענקים בגין כמות מים מוקצית בלבד

(א) מענקים כמפורט בתקנות אלה יינתנו אך ורק בגין כמות מים מוקצית.

(ב) מענקים כמפורט בתקנות אלה ינתנו בהתאם למטרות המים, כפי שצויינו ברשיון הפקה.

4. שיעור מענק על מים לייצור תעשייתי

מפיק או ספק של מים לייצור תעשייתי אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על 1.314 שקלים חדשים למ"ק, יהיה זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות המים המוכרת לבין 1.314 שקלים חדשים.

5. שיעור מענק על מים לצורכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים

מפיק או ספק של מים לצורכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים, אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על 1.350 שקלים חדשים למ"ק, יהיה זכאי למענק בשיעור ההפרש בין עלות המים המוכרת לבין 1.350 שקלים חדשים למ"ק.

הערה: היות והוסכם לא להחיל את הוראות התקנות על מים המופקים ומסופקים ע"י רשויות מקומיות, יש לשקול ביטול כולל של המענקים לצרכי בית, שירותים, ושירותים ציבוריים, כדי להמנע מהפליה בין רשויות מקומיות לבין מושבים, קבוצים וכו'.

6. שיעור מענק על מים לחקלאות

מפיק או ספק של מים לחקלאות, אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על 0.804 שקלים חדשים למ"ק, יהיה זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות המים המוכרת לבין 0.804 שקלים חדשים למ"ק.

7. אי-תחולה

(א) הוראות תקנות אלה לא יחולו על מים המופקים או מסופקים ע"י חב' מקורות.

(ב) הוראות תקנות אלה לא יחולו על מים המופקים או מסופקים ע"י רשויות מקומיות.

(ג) הוראות תקנות אלה לא יחולו על מי שמפיק או מספק מים מותפלים, מי-שפכים מטוהרים, מי שטפונות או מים שהוגדרו ברשיון הפקה כמים מליחים או מלוחים לענין מטרות המים השונות, על פי קביעת נציב המים.

מפקח המים
רשות מקומית

מ

מפקח המים
רשות מקומית

במקרים מיוחדים רשאי נציב המיס להחיל תקנות אלה, כולן או מקצתן, על מים כאמור בתקנת משנה (ג), אם שוכנע כי מטרת ההפקה של מים כאמור חיונית ומצדיקה מתן מענק.

במקרים בהם כלל נציב המיס מי שפכים מטוהרים בכמות המיס המוקצית, רשאי הוא לקבוע, כי למרות האמור בתקנת משנה (ג), יהיה המפיק או הספק זכאי למענק בשיעור הפרש שבין עלות של מי השפכים המטוהרים כפי שהוכרה על ידי נציב המיס לבין 0.50 שקלים חדשים.

8. מועדי תשלום המענקים, תשלום על חשבון מענק ועריכת חשבון סופי.

(א) מפיק או ספק, הרואה עצמו זכאי למענק, כאמור בתקנות אלה, יגיש בקשתו לנציב המיס ויצרף מסמכים, המוכיחים את אומדן עלות המים שלו. בקשה כאמור תוגש לא יאוחר מאשר תשעה חדשים מסוף שנת הכספים, עברה מבוקש המענק.

(ב) במהלך שנת הכספים עברה מבוקש המענק, רשאי נציב המיס לתת למפיק או לספק סכומים על חשבון המענק, שלא יעלו על שמונים וחמישה אחוזים מהמענק המבוקש, שהוכר כסביר על ידי נציב מים לאותה שנה.

(ג) ראה נציב המיס צורך לדרוש מן המפיק או הספק מסמכים נוספים לביסוס בקשתו, יודיע על כך למפיק או לספק, אשר יגיש את המסמכים שנדרשו ממנו לא יאוחר מתשעים יום מיום הדרישה, אלא אם קבע נציב המיס בהודעתו מועד אחר.

(ד) תוך שנה אחת מסוף שנת הכספים ייערך חשבון סופי עם המפיק או הספק, בהתאם לעלות המים המוכרת וישולם לו הפרש המענק, אם יגיע לו.

9. תשלומי פיגורים על מענק שלא שולם במועדו

(א) על מענק שלא שולם במועדו, לאחר החשבון הסופי, על אף שהמפיק או הספק המציא לנציב המיס את כל המסמכים שנדרשו על ידו לביסוס הבקשה למענק במועדים הנקובים בתקנות אלה, יחולו הוראות סעיף 124 ט לחוק, לעניין הפרשי הצמדה וריבית.

(ב) ההצמדה והריבית יחולו מה-31 לדצמבר של אותה שנה לגביה נעשה חישוב הזכות למענק.

שר התשתיות הלאומיות

אני מסכים

שר האוצר

10.12.99 (אשרי אה)

אל:	התאריך
מאת:	22/5/00
הערות:	חק מס

זרקה אברהם
קבינו יחי

הערות: אמת ארנה אסקוים
(ההצגה)

ד
בביתן אלוכלתיה אסרה א
 אהלוכי דרבה ראליס, הרה א
 הרה ארנה ארנה ארנה
 אלוכי אכני אנה
 ער היום א ארנה ארנה
 איה ארנה א ארנה
 הרה דרבה דרבה ארנה אסקוים
 ארנה ארנה (הרנה ארנה ארנה)
 ארנה ארנה ארנה ארנה ארנה
 ארנה ארנה ארנה ארנה ארנה
 ארנה ארנה ארנה ארנה ארנה
 ארנה ארנה ארנה ארנה ארנה

א

7"א
17
15

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים
הלשכה המשפטית

יג' באייר התשנ"ט
29 באפריל 1999
140-99

נציבות המים
סגן נציב המים
29-04-1999
הוא"ד

אל: ימימה מזוז, היועץ המשפטי, משרד האוצר, ירושלים.

הנדון: הצעה לתקנות המים (מענקים למפיקים ולספקים של מים שעלותם גבוהה) התשנ"ט - 1999

ימימה שלום,

מצי"ב הצעה לתקנות בנדון, שבאות להחליף את תקנות ההענקות מקרן האיזון, שחדלה מלהתקיים.
הצעת התקנות מבוססת על הוראות סעיף 160(ב)(3) החדש לחוק המים התשי"ט-1959 (שהוסף בחוק ההסדרים לשנת 1999).

אני מעבירה עותקים גם לזוהר ינון ודני זייצ'יק שלכם ומציעה כי נקיים בהקדם דיון משותף, במטרה לאשר ולפרסם את התקנות כדין.

בברכה,

אורה תמיר, עו"ד
היועץ המשפטי

העתק: זוהר ינון, אגף התקציבים.
דן זייצ'יק, אגף התקציבים.
צ'י נור, סגן נציב המים. ✓
א' ברקול, כאן.

הצעה

**תקנות המים (מענקים למפיקים ולספקים של מים שעלותם גבוהה)
התשנ"ט - 1999**

בתוקף סמכותי לפי סעיף 160 (ב) (3) לחוק המים התשי"ט-1959(1) (להלן - החוק), ובהסכמת שר-
האוצר, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"מפיק" - אדם המפיק מים ממקור מים על פי רשיון הפקה, בין לצריכה עצמית ובין להספקה לאחרים, לרבות תאגיד צרכן;

"ספק" - אדם המספק מים לאחר על פי רשיון הפקה.

"נקודת מדידה" - אצל מפיק - פי הבאר או מקור השאיבה, לרבות מתקני אגירה בגודל סביר לוויסות הספקת מים.

אצל ספק - הנקודה בה מועברים המים מרשות הספק לרשות הצרכן (להלן - "נקודת המעבר").

"כמות מים מוקצית" - כמות המים המוקצית כדין, על פי רשיון הפקה.

"כמות המים המופקת" - כמות המים המופקת בפועל, כפי שנמדדה בנקודת המדידה;

"כמות המים המסופקת" - כמות המים שסופקה בפועל בנקודת המעבר ובתנאי שלא תפחת מהכמות המופקת מינוס 5%, לכל היותר. במערכות הספקה יוצאות דופן ובעלות תנאים מיוחדים, רשאי נציב המים לקבוע אחוזים העולים על 5%, כאמור.

"עלות מים" - אצל מפיק - כלל הוצאות ההפקה השנתיות, כשהן מחולקות בכמות המים המופקת.

אצל ספק - כלל הוצאות ההפקה וההספקה השנתיות, כשהן מחולקות בכמות המים המסופקת.

"רשות מקומית" - עירייה ומועצה מקומית, לרבות מי שבא במקומן לענין הספקת מים בתחומיהן.

2. דרך החישוב של עלות המים

- (א) חישוב עלות מים, לענין תקנות אלה, ייעשה אך ורק בהתאם לתקנות בדבר חישוב עלות מים, המתפרסמות כדין מפעם לפעם, ובכפוף להוראות תקנות אלה. (להלן - עלות מים מוכרת).
- (ב) חישוב עלות המים ייעשה על פי כמות המים המופקת, אצל מפיק ועל פי כמות המים המסופקת, אצל ספק..
- (ג) היטל הפקה, כמשמעותו בסעיף 116(א) לחוק, אם הוטל על המפיק, יכלל בחישוב עלות המים.

3. מענקים בגין כמות מים מוקצית בלבד

- (א) מענקים כמפורט בתקנות אלה יינתנו אך ורק בגין כמות מים מוקצית.
- (ב) מענקים כמפורט בתקנות אלה ינתנו בהתאם למטרות המים, כפי שצויינו ברשיון הפקה.

4. שיעור מענק על מים לייצור תעשייתי

מפיק או ספק של מים לייצור תעשייתי אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על 1.314 שקלים חדשים למ"ק, יהיה זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות המים המוכרת לבין 1.314 שקלים חדשים.

5. שיעור מענק על מים לחקלאות

מפיק או ספק של מים לחקלאות, אשר עלות המים המוכרת שלו עולה על 0.804 שקלים חדשים למ"ק, יהיה זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות המים המוכרת לבין 0.804 שקלים חדשים למ"ק.

6. אי-תחולה

- (א) הוראות תקנות אלה לא יחולו על מים המופקים או מסופקים ע"י חב' מקורות.
- (ב) הוראות תקנות אלה לא יחולו על מים המופקים או מסופקים ע"י רשויות מקומיות.
- (ג) הוראות תקנות אלה לא יחולו על מי שמפיק או מספק מים מותפלים, מי-שפכים מטוהרים, מי שטפונות או מים שהוגדרו ברשיון הפקה כמים מליחים או מלוחים לענין מטרות המים השונות, על פי קביעת נציב המים.

(ד) במקרים מיוחדים רשאי נציב המים להחיל תקנות אלה, כולן או מקצתן, על מים כאמור בתקנת משנה (ג), אם שוכנע כי מטרת ההפקה של מים כאמור חיונית ומצדיקה מתן מענק.

(ה) במקרים בהם כלל נציב המים מי שפכים מטוהרים בכמות המים המוקצית, רשאי הוא לקבוע, כי למרות האמור בתקנת משנה (ג), יהיה המפיק או הספק זכאי למענק בשיעור ההפרש שבין עלות של מי השפכים המטוהרים כפי שהוכרה על ידי נציב המים לבין 0.50 שקלים חדשים.

7. מועדי תשלום המענקים, תשלום על חשבון מענק ועריכת חשבון סופי.

(א) מפיק או ספק, הרואה עצמו זכאי למענק, כאמור בתקנות אלה, יגיש בקשתו לנציב המים ויצרף מסמכים, המוכיחים את אומדן עלות המים שלו. בקשה כאמור תוגש לא יאחר מאשר תשעה חדשים מסוף שנת הכספים, עבורה מבוקש המענק.

(ב) במהלך שנת הכספים עבורה מבוקש המענק, רשאי נציב המים לתת למפיק או לספק סכומים על חשבון המענק, שלא יעלו על שמונים וחמישה אחוזים מהמענק המבוקש, שהוכר כסביר על ידי נציב מים לאותה שנה.

(ג) ראה נציב המים צורך לדרוש מן המפיק או הספק מסמכים נוספים לביסוס בקשתו, יודיע על כך למפיק או לספק, אשר יגיש את המסמכים שנדרשו ממנו לא יאחר מתשעים יום מיום הדרישה, אלא אם קבע נציב המים בהודעתו מועד אחר.

(ד) תוך שנה אחת מסוף שנת הכספים ייערך חשבון סופי עם המפיק או הספק, בהתאם לעלות המים המוכרת וישולם לו הפרש המענק, אם יגיע לו.

8. תשלומי פיגורים על מענק שלא שולם במועדו

(א) על מענק שלא שולם במועדו, לאחר החשבון הסופי, על אף שהמפיק או הספק המציא לנציב המים את כל המסמכים שנדרשו על ידו לביסוס הבקשה למענק במועדים הנקובים בתקנות אלה, יחולו הוראות סעיף 124 ט לחוק, לעניין הפרשי הצמדה וריבית.

(ב) ההצמדה והריבית יחולו מה-31 לדצמבר של אותה שנה לגביה נעשה חישוב הזכות למענק.

אין אסיה
אסיה
(להוצאות פנימיות במשרד המשלוח)

מזכר

אל

התאריך
ט-11-00

צבאי ו

מאת

אסיה

העיון

המקרה של חנייה (פא) (הממשל)

סימון

(ח צב)

המסר המפורסם
אסיה

אסיה

מינהל | מקרקעי | ישראל |

לשכת מנהל המינהל

טי בחשון, תשס"א

7 בנובמבר, 2000

לכבוד

מנוח מינהל מקרקעי ישראל

הענקת זכויות חכירה בפטור ממכרז
לחברת מקורות למתקן מים

1. אני ממליץ בזאת על הענקת זכויות חכירה בפטור ממכרז, למקורות חברת מים בע"מ, לגבי המקרקעין כמפורט להלן:
2. א. המקום _____
ב. סוג מתקן המים _____
ג. גודל השטח הדרוש ומתאים למתקן המים הנייל הינו _____ מ"ר
ד. השטח נמצא בגוש/גושים _____
הלקה/חלקות (לרבות בחלק) _____
ה. כינוי המתקן בחברת מקורות הוא _____
ו. המתקן קיים/מתקן טרם הוקם
3. א. אני ממליץ כי השטח יוחבר לחברת מקורות למטרה הנ"ל בלבד לתקופה של _____ *
ב. אם המתקן קיים וחל עליו זכרון הדברים (הסכם הגג) מיום 27.11.74 שנחתם בין המינהל לבין חברת מקורות, יתרת תקופת החכירה של 49 שנה תהיה עד לתאריך 31.3.2021.
* לא יותר מ-49 שנה.

נציב המים

נעידה נגור

מדינת ישראל

משרד האוצר – הלשכה המשפטית

כ"ב בחשון התשס"א
20 בנובמבר 2000
י.מ. 2897-2000

לכבוד
עו"ד אושרי פרוסט
היועצת המשפטית
נציבות המים

הנדון: תגובת המשיבים בבג"צ ההסתדרות

לבקשתך, מצורף העתק תגובת המשיבים בבג"צ ההסתדרות בעניין מכרז ההתפלה.
כידוע העתירה נדחתה אולם טרם נתקבלה החלטה בכתב.

לשאלתך – אנא ראי סעיף 64 בתגובה הנ"ל.

בברכה,
רונית תושייה, עו"ד

העתק:
מר זוהר יגון - רכז תחום מים וביו, משרד האוצר

בג"צ 7681/00

קבוע: 15.11.00

בבית המשפט העליון

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

1. הסתדרות העובדים הכללית החדשה
  2. מנחם פריאל
  3. אלי פלד
- ע"י ב"כ עוה"ד י. יצחקי ואח'
 מרח' דיזינגוף 158, תל-אביב
 טל: 03-52771690, פקס: 03-5271688

העותרים

נגד

1. ממשלת ישראל
  2. משרד האוצר
  3. המשרד לתשתיות לאומיות
  4. מקורות ואח'
- המשיבים מס' 1 - 3
 על ידי פרקליטות המדינה,
 משרד המשפטים, ירושלים
 טל: 02-6466590, פקס: 02-6466655

המשיבים

הודעה מטעם המשיבים מס' 1 - 3

1. עניינה של עתירה זו הוא בקשתם של העותרים כי בית המשפט הנכבד יקבע כי החלטת ועדת השרים לכלכלה מיום 18.7.00 האוסרת על חברות ממשלתיות להתמודד במכרז להקמה ותפעול של מתקן להתפלת מי ים אינה חוקית והיא בטלה ומבוטלת, או לחילופין דינה להתבטל מן הטעמים המופיעים בעתירה. כמו כן מבקשים העותרים לקבוע כי תנאי המכרז לבניה ולתפעול המתקן להתפלת מי ים הינם בלתי סבירים ועומדים בסתירה לעקרונות דיני המכרזים. כן מבקשים העותרים לבטל את המכרז ולחילופין לתקן את תנאיו, כך שחברות ממשלתיות תוכלנה ליטול בו חלק ולהגיש הצעותיהן. עוד מבקשים העותרים צו ביניים המורה למשיבים לדחות את המועד האחרון להגשת הצעות פרלמינאריות במכרז נשוא העתירה.
2. עמדת המשיבים היא שדין העתירה והבקשה לצו ביניים להדחות, וזאת הן מטעמי סף והן לגופו של עניין.
3. להלן תוצג עמדת המשיבים 1-3 (להלן - המשיבים).

טענות סף

שיהוי

4. החלטת ועדת השרים לכלכלה נשוא העתירה התקבלה ביום 18.7.00. זמן קצר לאחר קבלת ההחלטה פורסמו מסמכי המכרז. העותרים לא עתרו מיד עם קבלת החלטת הממשלה, ואף לא בסמוך לפרסום המכרז, אלא המתינו במשך למעלה משלושה חדשים, ורק אז הגישו את העתירה. יתרה מכך, החלטת השרים נשוא העתירה הינה החלטת המשך להחלטת הממשלה 4894 מיום 7.3.99 ולהחלטת ועדת שרים לכלכלה מיום 17.4.00 כאשר בראשונה החליטה הממשלה, בין היתר, להנחות את שר התשתיות הלאומיות להעריך להתפלת מי ים ולהכין מסמכי מכרז להקמת מתקן התפלה בשיטה של מימון הקמה ותפעול באמצעות יזמים פרטיים, ובשנייה הוחלט על הקמת מתקן ההתפלה. העתק ההחלטה נשוא העתירה מצורף ומסומן מש/1. העתק שתי ההחלטות הקודמות מצורף ומסומן מש/2 ו מש/3.
5. והיה ויאמרו העותרים כי המתינו לפרסום המכרז שכן קיוו שהחלטת הממשלה לא תצא אל הפועל, הרי שגם אז לוקה עתירתם בשיהוי כבד. המכרז פורסם ביום 25.7.00. למרות זאת לא טרחו העותרים לעתור לבית המשפט הנכבד במשך שלושה חדשים, ועתרו רק ביום 25.10.00, שלושה חדשים לאחר פרסום המכרז, וששה ימים לפני המועד האחרון שהיה קבוע באותה עת להגשת ההצעות לשלב המיון המוקדם.
6. בנסיבות אלה דין העתירה להידחות על הסף בשל השיחוי הרב שבהגשתה. בענין זה ראו בג"צ 453/84 איתורית נ' שר התקשורת ואח', פ"ד לח(4) 618 בעמ' 621 שם קבע בית המשפט הנכבד כי:

"מקובל עלינו מימים ימימה, כי הסמכות, הנתונה לבית המשפט הגבוה לצדק על-פי סעיף 15(ג) ו-1(ד) לחוק-יסוד: השפיטה - ולפניו על-פי סעיף 7 לחוק בתי המשפט, תשי"ז1957 - סמכות שבשיקול-דעת היא. לשיקול-דעת זה נקבעו כללים. רשימתם של כללים אלה אינה סגורה, והדיחי ניתנת לשינוי ולמילוי תוכן חדש על-פי צורכי הזמן והמקום. אחד הכללים, המכוונים את שיקול הדעת השיפוטי, הוא זה שעניינו שיהוי בהנשת העתירה. על-פי כלל זה יעשה בית המשפט הגבוה לצדק שימוש בשיקול-דעתו וידחה עתירה על הסף, אם נוכח לדעת, כי הוגשה באיחור וכי הדבר גרם נזק או שינוי באינטרס של יחידים או של הכלל"

במו כן ראו בעניין זה בג"צ 3057/93 בטסי דיאמנט - כחן ואח' שר החינוך והתרבות פ"ד מז 3 בעמ' 526 שם קבע בית המשפט הנכבד כי:

"אין ספק בדבר שהעתירה מעוררת שאלות נכבדות לגופן, ואולם בלא שנביע דעתנו על אותן שאלות - לא לכאן ולא לכאן - נראה לנו כי העותרות חייבו עצמן, אמנם, בשיהוי שיש בו כדי להביא לדחיית עתירתן. שיהוי, על פי עצם טיבו והגדרתו, הינו פונקציה של דחיפות, וככל שנושא דוחק להכרעה, כן יקפיד בית-משפט וידקדק עם עותר אשר לא בא בעתו לבית המשפט הגבוה לצדק."

7. לא זו בלבד שהעותרים השתהו שיהוי כבד בהגשת העתירה, אלא ששיהוי זה עלול לגרום לנזקים כבדים ולהביא לעכוב בהשלמת הליכי המכרז ובהקמת מתקן ההתפלה, שכפי שהעותרים עצמם טוענים, משק המים הישראלי זקוק לו כמה שיותר מהר.
8. לא זו בלבד, אלא שגופים פרטיים מהארץ ומהעולם אשר רכשו את מסמכי המכרז ועסקו בחכנות אינטנסיביות להגשת החצעות, חכנות הכרוכות בעלויות גבוהות, יפגעו פגיעה קשה אם תתקבל העתירה.
9. בתגובתם לבקשה לצו ביניים מסבירים העותרים כי לא הגישו את העתירה מיד כי ניסו לחביא לידי שינוי החלטת הממשלה בדרכים אחרות, ורק משלא עלה בידם הדבר, נקטו בדרך המשפטית של הגשת עתירה.
10. העובדה שהעותרים פעלו בדרכים אחרות אינה פוטרת אותם מן החובה שלא לחשתתות יתר על המידה בהגשת העתירה לבג"צ. הלכה פסוקה היא שהחל משלב מסוים, כאשר הפניות לרשות או לגורמים אחרים, אינן משיגות את יעדן, על הפונה לנקוט בהליכים משפטיים ולעתור לבג"צ, שאם לא ייעשה כן עלול הוא להגיע למצב שכאשר יגיש את העתירה יהיה הדבר מאוחר מידי, והוא לא יוכל לקבל סעד בשל השיהוי שבהגשת העתירה. אף אם היה טעם בפניות לרשויות לפני פרסום המכרז, הרי שלא היה כל טעם בכך לאחר פרסומו, ובוודאי שאין הנסיון לשנות את תנאי המכרז שכבר יצא בדרכים אחרות, מצדיק השתתות בעתירה לבג"צ. ראו בעניין זה בג"צ איתודית לעיל שם נקבע כי אין בחלופי הזמן שחלף עד שמוצה טיפול נציב תלונות הצבור בנושא, בכדי להצדיק את השיהוי שבהגשת העתירה.

זכות העמידה של העותרים

11. העותרים מציגים את עצמם כנציגי עובדי החברה וככאלה הם הגישו את העתירה. דא עקא, הגורם שלכאורה נפגע מן המכרז באופו ישיר, הינו חברת מקורות עצמה ולא עובדיה, והחברה עצמה כלל לא הגישה עתירה לבג"צ. יתרה מכך, העותרים ציינו בעתירה שהם אף פנו לחברת מקורות על מנת שזו תנקוט בצעדים משפטיים כנגד החלטת הממשלה והמכרז שפורסם בעקבותיה אך היא לא פעלה בדרך זו. כאשר הנפגעת העיקרית מהחלטת הממשלה אינה עותרת, אין מקום לקבל עתירה של גורמים אחרים כמו העותרים, אשר הפגיעה בהם, אם בכלל, היא עקיפה בלבד.

12. זאת ועוד, כפי שיובחר בהמשך הודעה זו חברת מקורות אף התחייבה שלא לחכנס בין בעצמה ובין בשותפויות אחרות למכרזים חדשים ולהתחייבויות חדשות כלשהן בתחומים שאמורים להיות מבוצעים בחברת הפיתוח. לפיכך גם לו היו העותרים זוכים בעתירתם, לא היה הדבר משנה את העובדה כי חברת מקורות לא תוכל להשתתף בו, שכן הדבר עומד בניגוד מפורש להתחייבויותיה. בנסיבות אלה אין כל מקום לדון בעתירה, ויש לדחותה על הסף.

13. למעלה מן הנדרש נציג גם את עמדת המשיבים לגופה של העתירה.

עמדת המשיבים

14. עמדת המשיבים היא שאין כל מקום לקבל את העתירה. בהחלטה נשוא העתירה החליטה הממשלה על פתרון חלקי לבעיות במשק המים בישראל. אופן הוצאתו לפועל של הפתרון עולה בקנה אחד עם משנתה הסדורה של הממשלה לפתיחת משק המים לתחרות, כפי שהיא באה לידי ביטוי בהחלטות הממשלה ובחשכמת מקורות. החלטת הממשלה התקבלה כדין ואין בה כל פסול, וכתוצאה מכך, המכרז שפורסם ומנע מחברות ממשלתיות להתמודד בו, הינו מכרז חוקי שאין כל עילה לבטלו או לשנותו. להלן תוצג החלטת הממשלה והרקע לקבלתה.

הרקע להחלטת הממשלה

15. החלטת הממשלה נשוא העתירה הינה החלטה אחת, במסגרת סדרת החלטות שממשלת ישראל קבלה ועתידה לקבל, בכל הנוגע למשק המים בישראל בכלל, וליצירת מקורות מים נוספים על הקיימים היום בפרט.

16. בשנים האחרונות הולכת ומתגברת מצוקת המים בישראל, עקב התנאים האקלימיים כמו גם עקב גידול מתמיד בביקוש למים כתוצאה מגידול האוכלוסייה, התחייבויות הממשלה עקב הסכמי השלום, העלייה ברמת החיים והפיתוח התעשייתי המואץ.

17. בנוסף לקשיים אלה קיימים קשיים הנובעים מן הריכוזיות במשק המים ומן המעורבות הממשלתית הגבוהה, הן באופן ישיר, והן באמצעות החברה הממשלתית מקורות המים הם בבחינת מצרך חיוני במחסור, אשר הספקתו נעשית ברובה הגדול באמצעות מונופול, מקורות, שהוא חברה ממשלתית, וכאשר הממשלה מעורבת בו באופן ישיר באמצעות סבסוד והסכם עלויות.
18. מדיניות הממשלה בשנים האחרונות ככלל מאופיינת במגמה של הורדת הרכוזיות והמעורבות הממשלתית במשק, תוך הגדלת התחרות. מדיניות כללית זו, באה לידי ביטוי גם במדיניות הממשלה בכל הנוגע למשק המים.
19. מזה שנים שגורמים מקצועיים מתריעים על חוסר יעילותו של משק המים ומצביעים על החכרה בפתירתו לתחרות כאמצעי מרכזי והכרחי להתייעלותו. התייעלות זו צפויה להביא, לדעת הגורמים המקצועיים, להפחתת תעריפים משמעותית ולשיפור ברמת השירות, איכות המים והסדרת הענף בכללותו.
20. בחודש אוקטובר 1996 החליטה הממשלה על נקיטת אמצעים לצמצום הריכוזיות במשק המים, בידוד פעולתיה של מקורות בתחום הובלה והולכת מים מתוקף תפקידה כרשות המים הארצית, ופתיחת שאר הענפים הנוגעים לייצור הפקה והספקת מים לתחרות. לשם כך הוחלט על שינוי מבני במקורות שעיקרו הוא הקמת שלוש חברות ממשלתיות: מקורות אחזקות, מקורות נכסים ומקורות פיתוח. העתק העמוד הראשון של החלטת הממשלה מצורף ומסומן מש/4.
21. במסגרת עבודת הגורמים הממשלתיים על נושא משק המים מונתה ועדה צבורית לבחינת הניהול של אספקת מים בישראל. ועדה זו ערכה עבודת מחקר מסיבית והגישה בחודש אפריל 1997 את המלצותיה לשרי האוצר, התשתיות, החקלאות ונציב המים. (להלן - דו"ח ארלוזורוב).
22. על אף שדו"ח ארלוזורוב לא אומץ בכללו באופן רשמי על ידי הממשלה או השרים הנוגעים בדבר, הוא היווה כלי עבודה ושמש רקע לקבלת החלטות שונות הנוגעות למשק המים. בענייננו, חשובה המסקנה המתייחסת למתקני התפלה מרכזיים. וכך קבע הדו"ח:

"במועד כלשהוא בעתיד תתחיל הקמתם של מפעלי התפלה גדולים....הועדה סבורה כי יש למנוע את כניסתה של חברת מקורות לתחום ההפעלה של מתקנים גדולים להתפלת מי ים, על מנת לעצור את עוצמתה המונופוליסטית ואת כל המגרעות הנלוות לקיום מונופולים בתשתית צבורית.

חברות מקורות נותרה בגוף יחיד בעל יכולת פיננסית ותפעולית משמעותית במשק המים. כבר כיום זהו גוף בעל עוצמה מונופוליסטית עם ריכוזיות יתר. אגודות המים והמפיקים הפרטיים הם גופים קטנים יחסית, בעלי יכולת פיננסית מוגבלת. הפרטתה של תה"ל והחלשותה של נציבות המים הביאו לכך ש'חברות מקורות' מובילה כיום את משק המים ללא פיקוח נאות. זאת ועוד, גדלה מגביר את הריכוזיות במשק המים ומעצים את יכולתה הפיננסית. כבר עתה קיים חשש, כי ישנם גופים הפועלים במשק זה הרוקדים לצלילי החליל של מקורות - בהיותה מקור ההכנסה המרכזי לרוב הגופים הפועלים במשק המים." (עמ' 19 לדו"ח)

העתק קטעים מן הדו"ח מצורף ומסומן מש/5.

23. ואכן, באופן העולה בקנה אחד עם מסקנות דו"ח ארלוזורב בכל הנוגע לזהות הגורמים שיעסקו בנושא התפלת מי ים, התקבלו בממשלה מספר החלטות הנוגעות להתפלת מי ים. ההחלטות החשובות לענייננו הן: החלטת הממשלה מיום 7.3.99, (מש/1 לעיל) החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה כל/28 מיום 17.4.00 (מש/2 לעיל) והחלטת ועדת השרים לכלכלה מיום 18.7.00 (מש/3 לעיל). ההחלטה הראשונה היא החלטה כללית על הערכות מוקדמת של המשק להתפלת מי ים ועל המסגרת הכללית של הערכות זו, שתעשה באמצעות יזמים פרטיים. החלטה השנייה מתייחסת באופן קונקרטי להקמת מתקן התפלה בהיקף של עד 50 מלמ"ק והחלטה שלישית, מתייחסת להוצאת המכרז נשוא העתירה ולתנאיו העקריים של מכרז זה.

24. ההחלטה נשוא העתירה קובעת כדלקמן:

"להכין ולפרסם מכרז למימון, הקמה ותפעול (בשיטת BOT) על ידי הסקטור הפרטי, של מתקן להתפלת מי ים במישור החוף הדרומי בהיקף של 50 מלמ"ק לשנה, כנגד התחייבות לרכישת המים. תקבע אופציה של 50 מלמ"ק נוספים....

בתנאי החוזה ייקבע כי הזוכה במכרז יהיה רשאי למכור (עודפי מים מעבר לכמות שהוזמנה על ידי המדינה) לצרכנים סופיים, ... על פי רשיון שינתן על ידי נציב המים.

לא רשאים לגשת למכרז ה-BOT חברות ממשלתיות, חברות בת ממשלתיות וגופים נתמכים"

25. בחלטה נקבע אופי המכרז - מכרז בשיטת ה-BOT כלומר, שיטה בה אותו גורם (אשר יכול כמובן, להיות מורכב מקבוצה של חברות או גופים) מתחייב לממן, לתכנן, להקים ולתפעל את המתקן. כמו כן נקבע איסור ההשתתפות של חברות ממשלתיות.
26. התנאי האוסר על חברות ממשלתיות, כולל מקורות, להשתתף במכרז הוא תנאי מהותי ומרכזי במכרז, התואם את מדיניות הממשלה ואשר בלעדיו עלולה להיכשל מטרת המכרז. ביסודה של החלטה שלא לאפשר לחברות ממשלתיות, ובכללן מקורות להשתתף במכרז, עמדה המדיניות הכללית של הממשלה לצמצום הריכוזיות במשק המים ולהגברת התחרות.
27. החלטת הממשלה עולה בקנה אחד עם השינוי המבני המתוכנן במשק המים ובמבנה חברת מקורות, ועם ההסכמה אשר הושגה עם מקורות לפיה עד אשר יושלם השינוי היא לא תשתתף במכרזים חדשים והתחייבויות חדשות בתחומים הנוגעים לחברת הפיתוח. דוגמאות למכתבים המתייחסים להתחייבותה זו של מקורות מצורפים ומסומנים מש/6.
28. מניעת השתתפות החברות הממשלתיות בכלל, וחברת מקורות בפרט נועדה להשיג מספר מטרת עקריות, הקשורות זו בזו:
- א. השינוי המבני והגברת התחרות בשוק המים וחברת מעורבות חשוק הפרטי בתחום זה.
  - ב. שמירה על שוויון בין המתמודדים.
  - ג. העברת סכונים לגורמים פרטיים ומניעת מעורבות ממשלתית בפרוייקט ההתפלה.
- להלן נתייחס לכל אחת מן המטרות.

הגברת התחרות

29. פתיחת שעריו של מכרז ההתפלה בפני חברות ממשלתיות בכלל, וחברת מקורות בפרט, עומדת בסתירה ברורה למדיניות הממשלה בעניין השינוי המבני במשק המים שמטרתו הגברת התחרות בתחום וכניסת גופים פרטיים לפעילות במשק המים. משק המים בישראל וחברת מקורות הם כמעט שמות נרדפים. מקורות היא בעלת מונופולין בהפקת מים (70% מכלל המים) ובהולכתם.
30. בדין וחשבון של ועדת ארלוזורוב נקבע בעמ' 21 כי:
- "המטרה העיקרית בהסדרה המוצעת היא לגרום לשיפור איכות המים ואמינות השימוש והפחתת העלות למשתמשים. מטרת אלה תושגנה באמצעות: הגדלת התחרות העסקית בענף; הגבלת כניסתה של חברת מקורות לתחומים נוספים; יצירת תנאים שיעודדו כניסת גופים עסקיים לתחום;..."**

31. מכרז ההתפלה הוא הזדמנות פז להקטין את הרכוזיות בענף המים בישראל ולהעצים את התחרות בענף זה לטובת הצרכנים. מתן אפשרות לחברת מקורות ליטול חלק במכרז עלול, להביא להפך הגמור - הגדלת הריכוזיות במשק המים לרעת הצרכנים.
32. מקורות מהווה מונופול בחולכה של מים שפירים באספקתם ובהפקתם מכוח זכיון של מדינת ישראל. מונופול זה עלול לנצל את כוחו על מנת לשמור על מעמדו תוך פגיעה בהתפתחות הסקטור הפרטי ובהגדלת התחרות. מפעלי ההתפלה העתידיים להבנות יספקו מים ובכך יתחרו בחברת מקורות בתחומי הפקת המים אשר למקורות שליטה דומיננטית בהם. אם מקורות לא תהיה מעורבת במתקן ההתפלה, תיווצר תחרות בין מקורות לבין הסקטור הפרטי בתחום הפקת המים. אם לעומת זאת היא תיטול חלק בהתפלת מי הים, יוגבר כוחה המונופוליסטי כמפיקה וכפועל יוצא מכך תפגע התחרות.
33. בהקשר זה ראוי להביא מספר נתונים להמחשת כוחה המונופוליסטי של מקורות. חברת מקורות מפיקה ומוליכה כ - 1350 מליון מ"ק לשנה, היא מזרימה את רוב מי הכינרת, את רובו של אקוויפר החר, כחצי מאקוויפר החוף, רוב המים המלוחים, רוב מי הקולחין המטופלים ומים ממתקני ההתפלה באילת ובערבה. מקורות מספקת כ - 70% מצריכת המים בישראל, כאשר חיתר מסופק בידי אגודות מים לחקלאות, רשויות מקומיות ואחרים. מערכת החולכה הארצית של המים הינה בהפעלה ואחריות של מקורות מתוקף תפקידה כרשות מים ארצית. חלקה של מקורות במחזור הכספי הכולל של משק המים גבוה ומגיע ל- 80% מן הפעילות העסקית בענף.
34. בעת פתיחת שוק לתחרות, בעייתי במיוחד מעמדם של גופים מונופוליסטיים בעלי עוצמה פיננסית, העלולים לנצל את מעמדם המונופוליסטי כדי להמית מות נשיקה את האפשרות ליצירת תחרות בענף בו הם מצויים או כדי להרחיב את תחומי השפעתם לתחומים חדשים. המכרז להקמת מתקן ההתפלה ותפעולו הוא מכרז ראשון להקמה ותפעול בתחום זה, מכרז אשר עשוי להיות סנונית ראשונה למספר מכרזים דומים. במיוחד במכרז ראשון מסוגו קיימת חשיבות למניעת השתתפות של גוף מונופוליסטי כמקורות, אשר אם ישתתף במכרז, עלול למנוע תחרות לא רק לגבי המתקן הראשון, אלא גם לגבי מתקנים נוספים, אם יוקמו.
35. בהקשר זה ראוי להביא את עמדתו של הממונה על הגבלים עסקיים אשר קבע כי שילוב מקורות בתחום התפלת מי ים יפגע פגיעה קשה, עמוקה ומתמשכת בטובת הצבור, וכי פגיעה זו אינה הכרחית ואינה מוצדקת. העתק מכתב הממונה על הגבלים העסקיים מצורף ומסומן מש/7.

שמירה על השוויון

36. השתתפותה של מקורות במכרז עלולה לפגוע בשוויון במכרז, ולהרתיע גורמים פרטיים פוטנציאליים מלהשתתף במכרז. חברת מקורות, הנהנת מתמיכה ממשלתית, תוכל בקלות יחסית לבצע סבסוד צולב בין פעילות אספקת המים לפעילויות אחרות הקשורות להקמת המפעל ותפעולו. הסבסוד יקנה לחברה יתרון יחסי במתן הצעות המחיר למכרזים שונים, ובתוכם מכרזים להתפלת מי ים, ויתרון ברור בהפעלה, (לרבות שימוש בכוח אדם קיים) כל עוד אין הפרדה מבנית בין פעילויות הייזום, פתוח, הפעלה ואספקה.

37. יתרון ברור ומוחלט של מקורות על פני מציעים פוטנציאליים נובע מהיותה גורם המסובסד בעיסוקיו ברשות המים הארצית על ידי הממשלה ולפיכך - בהתמודדות במכרז ישנו יתרון ניכר למקורות על פני מציעים אחרים מן שוק הפרטי. יתרון זה נובע בעיקר מן העובדה שמקורות המקבלת תמיכה כלכלית מן הממשלה, יכולה לספוג הפסדים ולקבל החזר מן הממשלה באמצעות סבסוד צולב בין כלל עיסוקיה. יתרון זה מאפשר למקורות להשתתף במכרז תוך מתן הצעה בתנאי רווח אפסי, או אף בתנאי הפסד, אשר מתחרה פוטנציאלי אינו מסוגל לעמוד בו והכל תוך שמירת היתרונות הגלומים בחיותה מונופול, ותוך ניצול היותה רשות מים ארצית על היתרונות הכרוכים בכך.

38. במאמר מוסגר נציין שוב כי עמדה זו מקובלת בעקרון על מקורות אשר קיבלה על עצמה להמנע מהשתתפות במכרזים מסוג המכרז דגן (הכוללים פיתוח והשקעת הון) עד אשר יושלם השינוי במבנה הארגוני של החברה וניתן יהיה למנוע סבסוד צולב. (ראו מש/6 לעיל)

העברת סיוכונים מהמדינה לשוק הפרטי

39. יתרה מכך, בניגוד לחברות הפרטיות, אשר נוטלות על עצמן סכונים בעצם ההתמודדות במכרז, וצריכות לפיכך לבחון בקפדנות את ההצעות ולהציע הצעות שניתן לעמוד בהן, הרי שמקורות היא חברה ממשלתית העוסקת בתחום שהוא מן החיוניים ביותר במדינה. לפיכך, אך ברור הוא שבכל מקרה בו טיטול על עצמה חברת מקורות סכונים מיותרים, תיאלץ מדינת ישראל, הבעלים של מקורות והנושאת באחריות הכוללת למשק המים בישראל, לשאת בנטל ההפסדים בדרך זו או אחרת.

40. לעומת זאת, העברת הנושא להקמה ותפעול של חברות פרטיות מסירה סכונים מן המדינה ומטילה על המפעיל הפרטי שיזכה במכרז סכונים הכרוכים במימון הקמת המפעל ותפעולו למשך למעלה מעשרים שנה. בהקשר זה נדגיש כי יש חשיבות רבה בכך שהמפעל יוקם על ידי מפעילו העתידי. אחד מן היתרונות הבולטים של שיטת ה-BOT הינו העובדה כי חיזום, בבואו להקים תשתית, רואה לנגד עיניו את כל מחזור החיים של הפרוייקט ומוודא כי המפעל אכן יפעל כראוי במשך כל התקופה. כתוצאה מכך גם הקמת התשתית זולה יותר,

יעילה יותר ומתאימה יותר לדרישות התפעול שנקבעו במכרז על פי צרכי המשק. ברי כי שיתוף חברת מקורות במכרז וזכייתה בו יותירו את הסכונים אותם בקשה הממשלה להעביר למגזר הפרטי במגזר הצבורי. בניגוד לטענת העותרים, העובדה שהמדינה התחייבה לרכוש את מים מן הזוכה הפוטנציאלי במכרז אינה מנטרלת את הרוכש מסכונים רבים, הכרוכים בחקמה ובהפעלה של המתקן, ולפיכך אין כל פסול בשקול של העברת סכונים מן המגזר הצבורי לשוק הפרטי.

41. בנסיבות אלה, ולאור כל האמור לעיל, החליטה הממשלה על מניעת השתתפותן של חברות ממשלתיות, ובכללן מקורות, במכרז נשוא העתירה.

42. לעותרים השגות על החלטת הממשלה בעניין זה. להלן נתייחס להשגות העותרים.

התייחסות לטענות העותרים

חופש העסוק

43. טענתם העקרית של העותרים כי המכרז פוגע בחופש העסוק של חברת מקורות, ואינו עומד בתנאי פסקת ההגבלה של חוק יסוד: חופש העסוק.

44. אכן, איסור על חברת מקורות להשתתף במכרז פוגע באפשרותה לעסוק בהתפלת מי ים במסגרת הפרוייקט נשוא המכרז. לעומת זאת, מגביר תנאי זה את חופש העסוק של כל החברות הפרטיות העשויות להשתתף במכרז, שכן כפי שהובהר לעיל, השתתפותן של מקורות במכרז הייתה פוגעת בתחרות ובשוויון, ומקשה על מתחרות פוטנציאליות להשתתף במכרז. כך שבסופו של דבר התנאי נשוא העתירה לא זו בלבד שכלל אינו פוגע בחופש העסוק, אלא הוא אף מגביר את חופש העסוק הכללי ותורם לו.

45. באשר לפגיעה בחופש העסוק של מקורות, הרי שהיא נעשתה מכוח הסמכה מפורשת בתקנות חובת המכרזים תשנ"ג - 1993 (להלן - תקנות חובת המכרזים) שהותקנו מכוח סעיף 4 (2) לחוק חובת מכרזים, תשנ"ב - 1992, (להלן - חוק חובת המכרזים) היא הולמת את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, היא נועדה לתכלית ראויה, ופגיעתה בחופש העסוק, ככל שקיימת, היא במידה שאינה עולה על הנדרש.

46. תקנה 6(ב) לתקנות חובת המכרזים קובעת ש"ניתן להתנות את ההשתתפות במכרז בתנאים ענייניים נוספים, לרבות תנאים בדבר ניסיונו של המועמד להשתתף במכרז, כישוריו, היקף פעילותו, עמידה בדרישות תקן ישראלי לא רשמי, חשיבות המקום שבו מתנהלים עסקיו, וקיומן של המלצות אודותיו." (הדגש אינו במקור - ד.ב.).

47. התנאי שהותנה המונע השתתפות חברות ממשלתיות במכרז הוא תנאי עניני וראוי, אשר כפי שיובהר להלן נועד לתכלית ראויה ביותר. ראשית גם תנאי החורג באופן ישיר מהליך המכרז יכול להיות תנאי עניני, שכן כאשר ממשלה מפרסמת מכרז, עליה להתאים את תנאיו למטרותיה ומדיניותה כללית, כאשר מטרותיה אינן חייבות להיות צרות ונקודתיות, רק באשר לפרוייקט הספציפי. שנית, כפי שהובהר לעיל תנאי זה הינו תנאי חיוני גם מתוך נקודת המבט הצרה של המכרז עצמו, שכן מתן אפשרות למקורות להשתתף במכרז יפגע בשוויון ותמנע ממועמדים פוטנציאלים אחרים להשתתף בו.

48. כאמור תכלית התנאי היא הגברת התחרות, השוויון והעברת סכונים מן הממשלה. שלושה תנאים אלה הם תנאים ראויים וסבירים.

49. התכליות של הגברת התחרות וחופש העסוק של גורמים רבים ככל האפשר הינה תכלית ראויה ביותר. הערך של הגברת התחרות הינו ערך שהוכר על ידי בית המשפט העליון כערך חשוב ביותר. בע"א 2247/95 הממונה על הגבלים עסקיים נ' תגובה מרכז שיתוף לשיווק תוצרת חקלאות בישראל בע"מ פ"ד (נב) 5) 213 בעמ' קבע בית המשפט הנכבד כי:

"סמכות זו, כמו גם סמכויות אחרות הנתונות בידי של הממונה, באה להגשים את התכלית המונחת ביסוד החוק. תכלית זו היא הבטחת פעילות כלכלית חופשית ... מטרת החוק הינה החגנה על הציבור הרחב מפני עיוותים כלכליים שמקורם בריכוזיות-יתר בשוקים מסוימים. ביסוד החוק מונחת התחרות, אשר נועדה להבטיח הקצאה יעילה של משאבים והגברת היעילות ... "תחרות בריאה וחופשית בין יצרנים מבטיחה לצרכנים את המוצר בעל האיכות הטובה ביותר במחיר הסביר ביותר, המשקף בצורה המדויקת ביותר את הביקוש שלו. כמו כן, תחרות מהווה תמריץ ליעול, לפיתוח ולחדשנות, דבר שיביא לירידה בהוצאות היצור ולעילה באיכות המוצר ... אכן, חופש התחרות הוא אינטרס מובהק של הציבור ... התחרות החופשית היא אבן יסוד בכל שיטת משטר דמוקרטי, בהיותה סממן בולט של חירות הפרט להגשמת האוטונומיה שלו. בהגשמת התחרות החופשית ובשמירה עליה יש משום ביזור מוקדי ההכרעה החברתיים ומניעת ריכוז-יתר של כוח בידי השלטון או בידי גופים מונופוליים פרטיים. היו שראו בשמירה על התחרות החופשית כמנגנון הכרעה דמוקרטי בקבלת החלטות חברתיות בתחום הכלכלי, כאשר שמירת כוחו של הצרכן להכריע בין אלטרנטיבות כלכליות מקנה לו, למעשה, כוח להשפיע

ולהכריע גם בהכרעות כלכליות כלליות של החברה... ההגנה על התחרות החופשית עומדת גם ביסוד ההגנה על זכויות יסוד אחרות. כך, לדוגמה, אין לנתק בין חופש התחרות לבין חופש העיסוק... קיומו של מונופולין או היעדר זכות שווה לעסוק, פוגעת בחופש העיסוק ...

שוק מסוים נשלט על-ידי יצרן בודד יכול למנוע לעתים את יכולתו של פרט אחר להיכנס בשעריו של העיסוק האמור. מטעם זה בחן בית-משפט זה בקפדנות מיוחדת מצב שבו הרשות העניקה זיכיון בלעדי - גם כאשר הענקה זו נומקה בקיום "טובת הציבור"

50. בבג"צ 3136/98 אגד נ' שר התחבורה פד (נ5) 705 קבע בית המשפט הנכבד כי אין מניעה עקרונית לקביעת תנאי במכרז אשר מונע מאגד להתחרות על הענקת שירותי הסעה במקומות מסוימים. וכך קבע בית המשפט הנכבד:

"על יסוד הנסיון המצטבר ועל יסוד חוות דעת מומחים הגיעה הממשלה לכלל מסקנה כי ייעול השירות והוזלתו תלוי, בראש ובראשונה, בפתיחת ענף התחבורה הציבורית לתחרות, באמצעות הקצאת רשיונות להפעלת קווים בתנאים תחרותיים. יוזמת הממשלה נראית, לכאורה, מוצדקת, אך גם בלי לעסוק בצדקתה, אין כל ספק שהממשלה הייתה מוסמכת ורשאית להחליט כפי שהחליטה. ברי שהחלטתה פוגעת באגד, אך לאגד אין זכות לתבוע שהמונופולין שנפל בחלקה, ושמעולם לא הוענק לה כדין, יישאר נחלתה לעולם." (שם - עמ' 709)

51. חשוב לציין כי בפסק הדין בענין אגד נפסקה החלכה במקרה בו פורסם מכרז לגבי קווים שאגד הפעילה בעבר, כלומר נלקח ממנה "נכס" קונקרטי. אם במקרה מעין זה מותר לממשלה, באופן עקרוני, לפרסם מכרז שאחד מתנאי הוא איסור השתתפות של אגד, קל וחומר במקרה כמו שלנו, בו מדובר בהקמת מתקן חדש לחלוטין, שלא היה קיים קודם לכן, כאשר גם בתחום הפעילות של מתקן זה, דחיינו התפלת מי ים, לא עוסקת מקורות בקנה מידה משמעותי.

52. הוא הדין לגבי ההגנה על השוויון ולגבי העברת סכונים מן המדינה. ערך השוויון הינו עקרון יסודי בשיטתנו המשפטית בכלל, ובדיני מכרזים בפרט. מכרז אשר פוגע בעקרון השוויון הינו מכרז פסול. לפיכך, איסור על מקורות להתמודד במכרז על מנת למנוע פגיעה בשוויון בין המתמודדים במכרז, הינו איסור ראוי ביותר, אשר מהווה תכלית ראויה.

53. גם העברת סכונים מן המדינה לגורמים פרטיים מהווה תכלית ראויה. המדינה רשאית לצמצם את הסכונים שהיא נוטלת בהכנסתה לפרוייקטים שונים, ואין כל פסול במטרה ראויה זו.

54. לא זו בלבד שהפגיעה בחופש העסוק של חברת מקורות נעשתה לתכלית ראויה, והיא הולמת את ערכיה של מדינת ישראל, הרי שהיא גם מדתית ביותר.

55. המכרז נשוא העתירה מתייחס לכמות של 50 מליון מ"ק לשנה עם אופציה ל - 50 מליון נוספים. כמות מים זו (של 50 מליון מ"ק) מהווה אחוז זעיר של 2.5% ממשק המים, וחלק זניח ביחס להפקת המים על ידי מקורות. מקורות עוסקת במגוון רחב של תחומים אחרים, היא מספקת 70% מצריכת המים בישראל. חלקה של מקורות במחזור הכספי של משק המים מגיע ל - 80% מן הענף. יתרה מכך, במכרז נשוא העתירה לא נלקח ממקורות תחום שעסקה בו בעבר באופן מסיבי, אלא נמוע ממנה להשתתף במכרז המאפשר הקמת מתקן ההתפלה נשוא העתירה.

56. יתרה מכך, לא זו בלבד שמקורות ממשיכה לשלוט במשק המים גם לאחר המכרז, אלא שהיא פועלת, במידה מצומצמת מכוח החלטות מן העבר גם בהקשר של התפלת מי ים. בשנה האחרונה קיבלה מקורות אישורים שונים לביצוע פעילות במשק המים ובכלל זה: התפלת מים מליחים בקציעות, התפלת מים מליחים למחנות צה"ל באזור אילת, בניית קו הולכת המים ממתקן ההתפלה למערכת הארצית, הרחבת מספר מפעלי קולחין ברשותה.

57. עוד יובהר כי ההגבלה להשתתף במכרזים מוגבלת למכרזים המיועדים למקורות פיתוח וזאת עד למיצוי הליך השינויים המבניים, אשר נועד בעיקרו למנוע סבסוד צולב בין עיסוקיה של מקורות כרשות מים ארצית האחראית למפעל המים הארצי וזאת להבדיל מעיסוקיה האחרים כמונופול.

58. אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל עולה כי אין באסור על מקורות להשתתף במכרז להקמת מתקן ההתפלה ותפעולו משום פגיעה בלתי חוקתית בחופש העסוק שלה.

טענות נוספות של העותרים

59. עמדת המשיבים היא שגם ביתר טענות העותרים אין ממש.

60. העותרים טוענים כי האיסור על מקורות להשתתף במכרז פוגע בשוויון. עמדת המשיבים היא שאין לקבל טענה זו. כפי שהובהר לעיל, מניעת השתתפותה של מקורות במכרז, נועדה להבטיח את השוויון במכרז. לו הייתה הממשלה מאפשרת למקורות להשתתף במכרז היה ניתן לה יתרון בלתי הוגן, שהיה פוגע בשוויון כלפי שאר המתמודדים הפוטנציאליים. אין

אפשרות לראות את מקורות כמתמודדת שווה בין שווים, אלא מצבה שונה לחלוטין מכל המתמודדות האחרות. לכן, האיסור עליה להשתתף במכרז אינו מחוזה הפליה פסולה הפוגעת בשוויון, אלא אבחנה מותרת, אשר תורמת להשגת שוויון במכרז.

61. העותרים טוענים כי התנאי הקובע איסור על מקורות להשתתף במכרז חורג הן מחוראות חוק החברות הממשלתיות, תש"ח - 1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות) והן מחוראות חוק המיס, תשי"ט - 1959 (להלן - חוק המיס). אין יסוד לטענות אלה.

62. סעיף 4א) לחוק החברות הממשלתיות קובע כי חברה ממשלתית תפעל על פי שקולים עסקיים. הסעיף אינו מחייב את הממשלה לקבל רק החלטות שעולות בקנה אחד עם השקולים העסקיים של החברות הממשלתיות. כאשר הממשלה פועלת כגורם שמוציא מכרז, כריבון, חובה עליה לשקול את טובת המדינה ובענייננו את טובת משק המיס, ולא את טובת החברות הממשלתיות, אף אם אלה יושפעו מהחלטותיה. אין בכך כל סתירה לסעיף 4א) לחוק החברות הממשלתיות, אשר אינו מחייב את הממשלה לפעול על פי טובתן העסקית של החברות הממשלתיות, אלא מחייב את החברות הממשלתיות עצמן לפעול על פי שקולים אלה.

63. במסגרת החלטת הממשלה בדבר פרסום המכרז, קבעה הממשלה, בפעולה כריבון, תנאים להוצאת מכרז שיש לו, בין היתר, השלכה על פעילותן של חברות ממשלתיות, לרבות חברות מקורות; אך היא לא קבעה למקורות, כמו שנעשה, למשל, באיסור על חברת אל - על לטוס בשבת, שיקולי פעולה לא עסקיים. לפיכך סעיף 4א) לחוק החברות הממשלתיות כלל אינו רלוונטי.

64. באשר לחוק המיס: אין כל סעיף בחוק המיס המונע מן המדינה להוציא מכרזים להתפלת מי ים, או להפקת מיים בדרכים אחרות. מתן האפשרות לחברה פרטית להקים מתן התפלה ולתפעלו, אינו גורע משליטת המדינה במשאבי המים ומשימושם לטובת תושביה, הן במהלך תקופת תפעול המפעל והן בתום תקופת ההסכם שאז יוחזר המתקן למדינה. גם היותה של מקורות רשות המיס הארצית אינה יכולה למנוע מן המדינה לאפשר לגורם נוסף לבנות מפעלי מיים. מתקן ההתפלה אינו חלק ממפעל המים הארצי כהגדרתו בחוק, ולפיכך אין כל חובה כי דווקא רשות המיס הארצית תקימו.

65. טענה נוספת של העותרים היא כי הוצאת המכרז מהווה הפרטה של חברת מקורות, וכי הפרטה זו לא עמדה בתנאי חוק החברות הממשלתיות. בטענה זו אין כל ממש. המכרז להקמת מתקן המים אינו נוטל כל נחש פעילות מחברת מקורות, ולפיכך אין הוא מהווה הפרטה של חברה זו. מדובר בהקמת מפעל חדש, שלא היה קיים קודם לכן, אשר המכרז בעניינו פונה לגורמים פרטיים. אין בין זה ובין החלטת הפרטה כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות כל קשר. כמו כן, וכפי שהובהר לעיל, אין בפרסום המכרז הנוכחי בכדי להביא לצמצום מהותי בפעילות החברה.

66. טענה אחרונה של העותרים היא כי החלטה חורגת ממתחם הסבירות, וזאת משלושה טעמים. ראשית הממשלה לא נצלה את הפטור שלה ממכרו שאפשר לה להעניק למקורות את הזכות להקים את המפעל ללא מכרו. שנית, החלטה נעשתה ללא תכנית מקפת, ושלישית לא נשקלו השקולים המחייבים את השתתפותה של מקורות במכרו. גם בטענה זו אין כל ממש.

67. הממשלה לא ניצלה את הפטור ממכרו, משום שלפי מדיניות הממשלה לא היה זה ראוי שחברה ממשלתית תבצע את הפרוייקט, וזאת לאחר שנשקלו כל השקולים בעד ונגד מהלך זה. לא זו בלבד שאין בכך כל פסול, אלא שדבר זה הוא אף רצוי. אין מוטלת על הממשלה כל תובה לעשות שימוש בסמכות הניתנת לה לבצע פרוייקטים בפטור ממכרו. יתרה מכך, עמדת המשיבים היא כי תקנה 3 לתקנות חובת המכרזים העוסקת בפטור ממכרו כלל אינה חלה, שכן הפטור ממכרו מתקיים רק אם הממשלה סבורה כי חברה ממשלתית תבצע את הפרוייקט באופן הטוב והמתאים ביותר בשל שליטתה של הממשלה בחברה. בענייננו הממשלה סבורה כי המשימה לא תבוצע באופן הטוב ביותר אם תיעשה על ידי חברת מקורות, ודווקא שליטת המדינה בחברת מקורות היא הגורם המביא לכך שלא תוכל להשתתף במכרו. יתרה מכך, תקנה 42 לתקנות המכרזים קובעת עדיפות לעריכת מכרזים, גם במקרים בהם קיימת אפשרות להמנע מפרסום מכרו בשל פטור הקבוע בתקנות.

68. גם את הטענה בדבר העדר תכנית מקפת אין לקבל. החלטה בדבר פרסום המכרו להקמת מתקן ההתפלה נעשתה בחמשך לדיונים מקיפים בממשלה ובנציבות המים, על משק המים ומבנהו בכלל, ועל נושא התפלת המים בפרט. השאלות שנדונו היו עצם הצורך בהתפלה והן הדרך העדיפה לעשות זאת. נציבות המים בחנה באופן יסודי ביותר את נושא ההתפלה והציגה את מסקנותיה בהקשר זה. יתרה מכך, בנושא עסקה גם וועדה ציבורית מכובדת אשר הוציאה את דו"ח ארלוזורב אשר אף הוא שמש רקע חשוב לממשלה בקבלת החלטותיה, ואשר החלטת הממשלה נשוא העתירה עולה עמו בקנה אחד.

69. הממשלה קבלה החלטות ממשלה בדבר משק המים בכלל, בדבר הקמת מתן ההתפלה, ובדבר השינוי המבני במקורות. החלטת הממשלה נשוא העתירה עצמה מתייחסת למספר פרוייקטים שנועדים לשפר את משק המים, כאשר חלק ניכר מן הפרוייקטים גם הוטל על מקורות. האיסור על מקורות להשתתף במכרזים מסוג זה ימשיך על פי מדינות הממשלה עד להשלמת השינוי המבני של מקורות, שכן לאחריו לא ימשיכו להתקיים המגבלות המונעות היום את השתתפותה במכרו.

70. בניגוד למצב ששרר בפסק דין אגד שהוזכר לעיל, בעניינו יש לממשלה החלטה סדורה וברורה בדבר השינוי המבני של חברת מקורות, שמהווה את הבסיס לפתיחת משק המים לתחרות, וכאשר עד לשינוי זה תהיה מנועה מקורות להשתתף במכרזים הדורשים השקעת הון מן הסוג נשוא עתירה זו. החלטה בדבר איסור השתתפותה של מקורות במכרו הינה חלק בלתי נפרד מן המדיניות הכללית הברורה והסדורה של הממשלה בנושא זה.

71. באש לשקילת השקולים המחייבים לטענת העותרים, את שיתוף מקורות במכרז. העותרים סבורים כי למקורות יתרונות כה רבים, עד כי ברור הוא שעדיף לתת לה את הפרוייקט ועדיף בפטור ממכרז. עמדת המשיבים היא שאין למקורות יתרונות הגוברים על כל מערכת השקולים שהוצגה לעיל. בהקשר זה חשוב להדגיש כי למקורות אין ניסיון בקנה מידה בינלאומי דווקא בתחום של הקמת מפעלי התפלה, וקיימות חברות בינלאומיות בעלות ניסיון רב יותר בתחום ספציפי זה, ואין לקבל כמובנת מאליה את טענת העותרים כי מקורות הייתה מצליחה לבנות ולתפעל מתקן התפלה באופן טוב ומהיר יותר.

לסכום

72. עמדת המשיבים היא שהחלטת הממשלה נושא העתירה, כמו גם המכרז שחוצא בעקבותיה, הינה החלטה ראויה סבירה ועניינית, אשר לא דבק בה כל פגם משפטי או אחר.

73. אשר על כן עמדת המשיבים היא שאין כל יסוד לעתירה ובית המשפט הנכבד מתבקש לדחותה.

הבקשה לצו ביניים

74. הוא הדין לגבי הבקשה לצו ביניים. אין כל הצדקה לעכב מכרז אשר נמצא בעצומו, כאשר משק המים זועק לתוספת מים, וחמתמודדים הפוטנציאלים רכשו את מסמכי המכרז ונכנסו לחוצאות כבדות, רק משום שהעותרת השתהתה ולא הגישה עתירה במועד. בנסיבות אלה, אין כל הצדקה לחוצאת צו ביניים ובית המשפט הנכבד מתבקש לדחות בקשה זו.

75. אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה ואת הבקשה לצו ביניים ולחייב את העותרים בחוצאות הולמות.

היום י"ד חשוון, תשס"א

12 נובמבר, 2000

דנה בייסקמן

סגנית בכירה א' לפרקליטת המדינה

5. לחברת מקורות הידע, הניסיון, המומחיות ויכולת מוכחת לביצוע פעולות הדרושות להוספת מקורות מים ובכלל זה בידח ניסיון רב שנים בהתפלת מי ים והיא אף משמשת כיועצת בתחום זה למדינות רבות בעולם.
6. לחברת מקורות יחידה מיוחדת להתפלת מי-ים, העוסקת בתכנון מתקני התפלה בארץ וברחבי העולם. כיום מתפילה מקורות, ביעילות מרובה, כ-14 מיליון מטרים מעוקבים מים בשנה, ובכלל זה מפעילה בהצלחה מתקן להתפלת מי ים באילת (המספק כ-80% מצריכת המים של העיר אילת).
חברת מקורות ערוכה מוכנה ומסוגלת לבצע פרויקטים נוספים בתחום התפלת מי ים, ביעילות, מומחיות ובזמינות מרבית.
גם משרד חתשותיות הלאומיות, המשרד האחראי על מקורות ומשק המים, בהיותו סבור כי מקורות היא המתאימה ביותר לחקים את מתקן התפלת מי-ים, הגיש הצעת החלטה לממשלה, ברוח דברים אלו, כבר ביום 6/7/00. הצעת החלטה מצ"ב כנסמך א'.
7. זאת ועוד. בשל מומחיותה הרבה של מקורות בתחום ההתפלה, פנו אליה מספר מרוכשי מסמכי המכרז בבקשה שתקבל על עצמה את תפעול מתקן ההתפלה לאחר זכייתם במכרז, על בסיס כלכלי. למותר לציין, כי המתקן להתפלת מי הים התיכון יחובר למערכת המים הארצית.
על אף יכולתה המקצועית המוכחת של מקורות ונכונותה להיענות להצעות שכאלה, מנועה מקורות מלעשות כן, לאור החלטת הממשלה נשוא בני"צ זה.
8. לנוכח האמור לעיל, מצבו הנרוע של משק המים בישראל ונחיצות מתקן ההתפלה מחד, ומומחיותה ויכולתה של מקורות בתחום זה מאידך, נכון וראוי כי מקורות תיטול חלק במכרז להקמת המתקן ובהפעלתו, דבר אשר יהא לתועלת הציבור בכללותו.
9. מקורות הינה חברה הנדרשת על פי חוק לפעול משיקולים עסקיים. מקורות היא רשות המים הארצית, על פי חוק, ותחום התפלת מי ים מנוי בין עיסוקיה ותחומי מומחיותה שנים ארוכות. דווקא בשל כל אלו מעוניינת מקורות להשתתף במכרז וסבורה כי השתתמותה זו הינה מחויבת המציאות גם על מנת לאפשר קבלת ההצעות הטובות ביותר במכרז.

 חני עינת, עו"ד
 ב"כ המשיבה 4

6.11.00

נוסח לועד

ד"ר אפרים אשכנזי

הצעת חוק תאגידי מים וביוב, התש"ס 2000-

פרק א': פרשנות

לפי סעיף 110
לפי סעיף 81
לפי סעיף 4

מטרות החוק 1. (א) מטרתו של חוק זה הן - להדרכים להשגתן

- (1) להבטיח רמת שירות, איכות ואמינות נאותים, במחירים סבירים וללא הפליה, בתחום שירותי המים והביוב;
- (2) להבטיח ייעוד של ההכנסות ממתן שירותי אספקת מים וביוב לצורך השקעות במערכות המים והביוב, הפעלתן ומתן השירותים;
- (3) לאפשר גיוס הון להשקעות במשק המים והביוב, ושיתוף משקיעים פרטיים בבעלות ובחלוקת הרווחים;
- (4) להביא לניהול עסקי, מקצועי ויעיל של מערכות המים והביוב ברשויות המקומיות;
- (5) לעודד חיסכון במים ובמשאבים אחרים, ושמירה על מקורות המים, בריאות הציבור, איכות הסביבה; וערכי טבע ונוף, ומניעת זיהום הים והנחלים;
- (6) לעודד תחרות במתן שירותים הקשורים במשק המים והביוב.

(ב) לשם השגת מטרת החוק יוסמכו הרשויות המקומיות להקים, לפי חוק זה, חברות לשירות ציבורי, שתפקידן העיקרי יהיה לתת שירותי מים וביוב בתחומיהן; על החברות יוטלו חובות לענין מתן השירותים, באיכות נאותה לכלל התושבים ללא אפליה, תינתן להן הסמכות להגבות את התשלומים בעד השירותים, והן יהיו נתונות לפיקוח הממונה ולבקרת איכות ועלויות השירותים בידי הרשות, אשר תקבע גם את תעריפי השירותים.

הגדרות 2. בחוק זה -

"הממונה" - מי שהממשלה הסמיכה לפי סעיף 110 להיות ממונה על ענייני החברות לשירותי מים וביוב;

"הרשות" - הרשות לשירותים ציבוריים - מים וביוב, שהוקמה לפי סעיף 81;

"חברה" - חברה לשירותי מים וביוב שהוקמה לפי סעיפים 3 או 4, והתאגדה בישראל לפי חוק פקדון החברות;

"חוק החברות" - חוק החברות, התשנ"ט 1999-¹;

"חוק החברות הממשלתיות" - חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975-²;

"חוק החוזים (חלק כללי)" - חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973-³;

"חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז-1977-⁴;

"יום תחילת פעילות החברה" - היום שנקבע, באישור הממונה, בהסכם בין רשות מקומית לבין חברה, להעברת תפעול משקי המים והביוב לחברה, ובלבד שבאותו יום קיים בידי החברה רשיון; לא היה קיים באותו יום רשיון בידי החברה - יהיה "יום תחילת פעילות החברה" יום קבלת הרשיון;

"הממונה" - מי שהממשלה הסמיכה לפי סעיף 110 להיות ממונה על ענייני החברות לשירותי מים וביוב;

"מערכת ביוב" - כל מערכות הביוב הציבורי, ובכלל זה ביב מאסף וביוב ראשי על כל מיתקניהם, תחנות שאיבה וקוי סניקה על כל מיתקניהם, מיתקנים לטיהור שפכים משפכים, מיתקנים לטיפול בבוצה, וכן מיתקנים לסילוק שפכים מטוהרים;

"מערכת מים" - צנרת צינורות ומיתקנים אחרים להפקה, להולכה ולאספקה של מים, לרבות מיתקני אחסון, מדידה וויסות לחץ, ומיתקנים לטיוב המים ולטיפול בהם, למעט מיתקנים כאמור הנמצאים בחצרי הצרכן אחרי מד המים, ובהעדר מד מים - אחרי המקום שבו מועברים המים לרשות הצרכן;

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

² ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

³ ס"ח התשל"ג, עמ' 118.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

"מחזיק מקרקעין" - לרבות בעל מקרקעין.
"בעל מקרקעין" - בעל המקרקעין, בין רשום ובין שאינו רשום, ואם המקרקעין מוחזרים בחכירה לדורות כמשמעותה בחוק המקרקעין, התשכ"ט 1969⁵ - החוכר, וכן מי שחייב על פי דין בתשלום תשלומים חד-פעמיים שיוטלו לפי חוק זה בשל התקנה וחיבור של מערכת מים או מערכת ביוב למקרקעין;

"מפעל" - עסק טעון רישוי כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח 1968⁶, או מקום שבו מעבדים או מייצרים מוצרים או נותנים שירותים שמהם מוזרמים שפכי תעשייה;

"פעילות חיונית" -

(1) לגבי חברה שהוקמה לפי סעיף 3 - מתן שירותי מים לצרכנים יחד עם מתן שירותי ביוב לצרכנים;

(2) לגבי חברה שהוקמה לפי סעיף 4 - פעילויות של מתן שירותי מים ושירותי ביוב לצרכנים, כאמור בפסקה (1) שהן בגדר תפקידיו וסמכויותיו של איגוד הערים שהקים אותה;

"פעילות נוספת" - כל אחד מאלה:

- (1) הפקת מים;
- (2) התפלת מים מלוחים ומי-ים;
- (3) הולכה, השבה, הולכה ומכירה של קולחים לשימושים חקלאיים ואחרים;
- (4) ניצול בוצה ומכירתה;
- (5) ניקוז ותיעול מי גשמים ושטפונות באזורים שאינם בתחום רשות ניקוז שהוקמה לפי חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות, התשי"ח 1957⁷;
- (6) פעילות אחרת בתחומים הקשורים למשק המים והביוב או לתחום התברואה, שקבעו השרים בצו;

"פקודת החברות" - פקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג 1983⁸;

"צרכן" - מי שמקבל או זכאי לקבל שירותי מים ושירותי ביוב בתחומה של החברה, כל צרכן של חברה הנמצאת בתחומה, בין אם הוא צרכן בפועל ובין אם הוא זכאי להיות כזה, לרבות רשות מקומית שבתחום החברה;

"קולחים" - שפכים מטוהרים;

"רשות מקומית" - עיריה או מועצה מקומית, ולענין ואם החברה שהוקמה לפי סעיף 4 - גם איגוד ערים;

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

⁷ ס"ח התשי"ח, עמ' 4.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.

"הרשות" - הרשות לשירותים ציבוריים - מים וביוב, שהוקמה לפי סעיף 81;

"מועצת הרשות" או "המועצה" - מועצת הרשות שמונתה לפי סעיף 83;

"מנהל הרשות" - מי שמונה מנהל מועצת הרשות לפי סעיף 92;

"רשיון" - רשיון שניתן לפי סעיף 15;

"שירותי ביוב" - איסוף שפכים, טיהורם וסילוקם, באמצעות מערכת ביוב או באמצעי אחר, טיפול בבוצה וסילוקה, וכן פיקוח על הזרמת שפכי תעשייה אל מערכת ביוב או באמצעותה;

"שירותי מים" - מכירת מים ואספקתם באמצעות מערכת מים;

"שליטה", "אמצעי שליטה", "בן משפחה", "החזקה" ו"רכישה" - כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח 1968; לענין הגדרות אלו יראו רשויות מקומיות המחזיקות אמצעי שליטה בחברה, כמחזיקות ביחד;

"שפכים" - מים לאחר שימוש, הטעונים טיהור או סילוק לפי דיוחמבילים פסולת, שיש להרחיקם מנכסים;

"שפכי תעשייה" - שפכים שמקורם במפעל, למעט שפכים סניטריים, המוזרמים מן המפעל למערכת הביוב;

"השרים" - שר הפנים, שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר;

"תואר אקדמי מוכר" - תואר אקדמי שניתן על ידי מוסד שהמועצה להשכלה גבוהה הכירה בו כמוסד להשכלה גבוהה;

"תחום החברה", בכפוף להוראות סעיפים 29 ו-30 -

(1) לגבי פעילות חיונית - כל השטח שבתחום הרשות המקומית או הרשויות המקומיות שהקימו את החברה, כפי שהיה ביום תחילת פעילותה;

(2) לגבי פעילות נוספת - כל השטח שבתחום כאמור בפסקה (1), או חלקו, כפי שנקבע לגביה ברשיון;

"התקופה הראשונה" - שלוש שנים מיום תחילת פעילות החברה;

"תשלומים" - כל סוגי התשלומים המשולמים בעד שירותים שחברה מספקת, או בעד פעילות שהיא מבצעת, בין חד-פעמיים ובין שוטפים, והתנאים לתשלומם, לרבות החזר הוצאות לפי סעיף 53(א), ולרבות תשלומים בשל איחור בתשלום;

"השרים" - שר הפנים, שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר.

פרק ב': הפעלת משק המים והביוב באמצעות חברה

סימן א': הקמת חברה

- (א) 3. הקמת חברה בידי עיריות ומועצות מקומיות
- עירייה או מועצה מקומית (בסעיף זה – רשות מקומית) רשאית להחליט כי משק המים והביוב שבתחומה יופעל בידי חברה לשירותי מים וביוב שהיא תקים למטרה זו, ומספר רשויות מקומיות רשאיות להחליט כי משקי המים והביוב שבתחומיהן יופעלו בידי חברה לשירותי מים וביוב שהן יקימו במשותף למטרה זו; החליטו רשות מקומית או רשויות מקומיות כאמור, תוקם החברה לפי הוראות חוק זה, והוראות חוק זה יחולו על החברה.
- (ב) החלטה כאמור בסעיף זה טעונה אישורה הסכמה של רוב חברי מועצת הרשות המקומית ובהם ראש הרשות המקומית.
- (ג) לא תעביר רשות מקומית את כלל משק המים או כלל משק הביוב שבתחומה להפעלה בידי גורם אחר, אלא אם הוא חברה שהיא הקימה לפי חוק זה.
- (א) 4. הקמת חברה בידי איגוד ערים
- איגוד ערים רשאי להחליט כי פעילות חיונית שלו או פעילות חיונית ופעילות נוספת שלו יבוצעו בידי חברה שהוא יקים למטרה זו; החליט איגוד ערים כאמור, תוקם החברה לפי הוראות חוק זה, והוראות חוק זה יחולו על החברה.
- (ב) החלטה לפי סעיף זה טעונה אישור שלהסכמת רוב חברי מועצת האיגוד, וכן הסכמת כל אחת מן הרשויות המקומיות שבתחום האיגוד וראשיהן החלטה כאמור בסעיף 3(ב).
- (ג) הוקמה חברה לפי סעיף זה, והפעילות שהועברה לביצועה היתה עיקר תפקידיו וסמכויותיו של האיגוד, רשאית מועצת האיגוד להחליט על פירוק האיגוד; בצו המפרק יקבע שר הפנים הוראות בדבר הקנייה לרשויות המקומיות של אמצעי השליטה בחברה ושל יתרת רכוש האיגוד שלא הועברה לחברה לרשויות המקומיות, והוראות סעיפים 17 ו-18(1) לחוק איגודי ערים, התשט"ו 1955-¹⁰, יחולו, בשינויים המחויבים.
- (א) 5. אישור להקמת חברה
- הקמת חברה לפי סעיפים 3 או 4 טעונה אישור שר הפנים ושר האוצר לאחר קבלת חוות דעת של הממונה.
- (ב) שר הפנים ושר האוצר רשאים, לאחר קבלת חוות דעת של הממונה, לשם השגת יעילות כלכלית מנקודת ראות של המשק הלאומי או מטרתיו של חוק זה, להתנות את אישורם בכך שתחום החברה שתוקם יכלול תחום של רשות מקומית נוספת או של מספר רשויות

¹⁰ ס"ח התשט"ו, עמ' 48; התשכ"ו, עמ' 36; התשל"ז, עמ' 57.

מקומיות נוספות, אשר ישתתפו בהקמת החברה, או שלחברה שתוקם תינתן סמכות להפעיל את מערכות המים והביוב בשטחים מסויימים שבתחום רשות מקומית נוספת או רשויות מקומיות נוספות, הכל בהסכמתן של כל הרשויות המקומיות האמורות.

(ג) שר הפנים, בהתייעצות עם ישר האוצר, רשאים לקבוע כללים לעריכת חוות דעת של הממונה לענין סעיף זה.

6. אישור תקנון החברה מסמכי ההתאגדות של חברת טעונוניס אישור הממונה; הממונה לא יאשרם אלא אם כן נוכח כי הוא עולה הם-עולים בקנה אחד עם הוראות חוק זה ומטרותיו.

7. אי תחולת פקודת העיריות הוראות פקודת העיריות [נוסח חדש]¹¹ ובכלל זה הוראות סעיפים 249 א ו 170-א, בענין תאגידים עירוניים וגופים עירוניים מבוקרים, לא יחולו על חברה.

סימן ב': העברת עובדים, נכסים, זכויות והתחייבויות

8. (א) הסכם להעברת עובדים והסכם עבודה הרשות המקומית והחברה רשאיות להסכים ביניהן, וביניהן לבין הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי הרשות המקומית, על העברת עובדי הרשות המקומית משירות הרשות המקומית לשירות החברה (להלן - הסכם להעברת עובדים); נחתם הסכם להעברת עובדים יחולו הוראות אלה מיום תחילתו, שלא יקדם ליום תחילת פעילות החברה:

(1) עובד הרשות המקומית שנקבע בהסכם להעברת עובדים יהיה עובד החברה החל ביום שנקבע בו;

(2) על אף האמור בכל דין, עובד הרשות המקומית שהיה לעובד החברה כאמור בפסקה (1), לא יהיה זכאי להטבות פרישה כלשהן בשל ההעברה, והוא לא יהיה רשאי לתבוע מן הרשות המקומית את זכויותיו מכח יחסי עובד ומעביד בשל תקופת היותו עובד שלה, שהחברה קיבלה על עצמה בהסכם להעברת עובדים לקיים אותן.

(ב) לגבי תקופת היות החברה חברה עירונית כמשמעותה בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹², יהיו הסכמי העבודה בין החברה לבין הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי החברה, שענינם תנאי עבודה, שינויי תקן, שכר והטבות אחרות, וכן חוזים אישיים בין החברה לבין עובדיה שענינם כאמור, טעונים אישור שר הפנים ושר האוצר; אין בהוראות

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

¹² סי"ח התשמ"ה, עמ' 60.

סעיף זה כדי לגרוע מהוראות החוק האמור לענין חברה עירונית.

העברת נכסים 9. (א) רשות מקומית שהקימה חברה, לבדה או ביחד עם רשויות מקומיות אחרות, תעביר לחברה את כל זכויותיה בנכסים התפעוליים ששימשו ערב הקמת החברה את משק המים והביוב של הרשות המקומית, לרבות -

- (1) מערכת המים ומערכת הביוב;
- (2) בריכות ותחנות שאיבה;
- (3) מיתקני טיהור וסילוק של שפכים;
- (4) ציוד מכני ואלקטרוני המשמש את מערכות המים והביוב;
- (5) תכניות, מפות, סקרים וכיוצא באלה.

(ב) הרשות המקומית רשאית להעביר לחברה נכסים נוספים ששימשו, ערב הקמת החברה, את משק המים והביוב שלה, לרבות זכויות במקרקעין, משרדים, בתי מלאכה, מעבדות, מחסנים וציוד לשעת חירום.

(ג) אישר הממונה אתאשר הסכם ההעברה בידי הממונה לפי סעיף 11(ב), תבוא החברה לענין הזכויות בנכסים שהועברו בהסכם, מיום תחילת פעילות החברה, במקום הרשות המקומית לכל דבר, על אף האמור בכל דין ובכל חוזה, לרבות חוזה בדבר שעבוד הנכסים, וזכויות בעל השעבוד יהיו כלפי החברה, אולם אם קבע בית המשפט, לבקשת בעל השעבוד, כי ההעברה פוגעת פגיעה מהותית בזכויותיו, רשאי בית המשפט לצוות כי הרשות המקומית תמשיך להיות חייבת כלפי הנושה יחד עם החברה. תשפה החברה את הרשות המקומית על כל הוצאה שתגרום לה בשל כך.

(ד) רשיונות והקצבות קציבות שניתנו לפי חוק המים, התשי"ט 1959-¹³, לרשות מקומית שהקימה חברה, לבדה או יחד עם רשויות מקומיות אחרות, יועברו לחברה החל ביום תחילת פעילות החברה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכויותיו של נציב המים לפי החוק האמור.

העברת זכויות 10. (א) רשות מקומית שהקימה חברה, לבדה או יחד עם רשויות מקומיות אחרות, תעביר לחברה את זכויותיה וסמכויותיה לפי הסכמים, התקשרויות ועסקאות בכל הנוגע להפעלת מערכות המים והביוב ולמתן שירותי המים והביוב ערב יום תחילת פעילות החברה; מיום תחילת פעילות החברה, יהיו הזכויות והסמכויות כאמור נתונות לחברה, והחובות וההתחייבויות המוטלות על הרשות המקומית בהסכמים יהיו מוטלות על החברה, והיא תבוא במקום הרשות המקומית לכל דבר, על אף האמור בכל חוזה.

והובות
להפעלת
המערכות
למתן
השירותים

(ב) כל דרישת תשלום שהוציאה הרשות המקומית או שהיתה זכאית להוציא לפני יום תחילת פעילות החברה לפי כל דין בשל מתן שירותי מים וביוב, שטרם נפרעה ביום האמור, תיפרע לחברה.

(בג) אין בדיני המחאת חיובים כדי לגרוע מהוראות סעיף זה.

11. תנאי ההעברה (א) שר הפנים ושר האוצר יקבעו, לאחר התייעצות עם הממונה, כללים ועקרונות לענין התנאים שבהם יועברו הנכסים והזכויות מן הרשות המקומית לחברה; לענין זה יהיו השרים האמורים רשאים, בין השאר, לקבוע כללים ועקרונות -

(1) לחישוב שווי הנכסים המועברים;

(2) לקביעת החלק של הנכסים אשר יועבר כתמורה להקצאת מניות בחברה;

(3) לקביעת החלק של הנכסים אשר יועבר לחברה כהלוואה, ותנאי ההלוואה, לרבות שעבוד נכסים להבטחת פרעונה.

(ב) הנכסים, הזכויות והחובות אשר יועברו כאמור בסעיפים 9 ו-10 ותנאי העברתם ייקבעו בהסכם בין הרשות המקומית לבין החברה, בכפוף לכללים שייקבעו לפי סעיף קטן (א); הסכם כאמור טעון אישור הממונה.

12. תביעות ועילות (א) כל תביעה שהיתה תלויה ועומדת מטעם הרשות המקומית או נגדה לפני יום תחילת פעילות החברה בקשר לתפעול משק המים והביוב, לנכסי מערכות המים והביוב או בקשר לרשיונות, להסכמים, להתקשרויות או לעסקאות כאמור בסעיפים 6 עד 11, וכן כל עילה של תביעה כזו שהיתה קיימת אותו זמן, למעט תביעה ועילה הנובעים מדרישת תשלום כאמור בסעיף 10(ב), יוסיפו לעמוד בתוקפן כאילו לא נעשתה ההעברה האמורה. על

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) ובחוק המחאת חיובים, התשכ"ט 1969 - 14, רשאי הממונה להורות או לאשר כי לענין תביעות או עילות מסוימות, או סוגי תביעות ועילות, תבוא החברה במקום הרשות המקומית, אולם אם קבע בית המשפט, לבקשת תובע, כי הדבר פוגע פגיעה מהותית בזכויותיו, רשאי בית המשפט לצוות כי הרשות המקומית תמשיך להיות צד לתביעה יחד עם החברה.

אין בהוראות דיני המחאת חיובים כדי לגרוע מהוראות סעיף זה.

13. פטור ממסים (א) פטור ממסים ותמאגרות החברה ולהעברת נכסים, זכויות וחובות ביניהן, שנחתמו עד תום התקופה הראשונה, יהיו פטורים ממס בולים לפי חוק מס

הבולים על מסמכים, התשכ"א 1961-15.

- (ג) רישום חברה-פטור מאגרות לפי פקודת החברות:
- (ב) לענין סעיפים 21 ו-88 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) ¹⁶ יחולו הוראות אלה לגבי נכס שהועבר מהרשות המקומית לחברה לפי סימן זה, ובלבד שיום ההעברה חל במהלך חמש שנות המס המתחילות בשנת תחילתו של חוק זה:
- (1) המחיר המקורי של נכס יהא העלות של הנכס לרשות המקומית כשהיא מתואמת מן היום שבו הגיע הנכס לידי הרשות המקומית עד ליום ההעברה; אולם לגבי זכויות במקרקעין כמשמעותן בחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג 1963-¹⁷ (להלן - חוק מיסוי מקרקעין) שעל מכירתם מוטל מס שבח או שהיה מוטל מס שבח, יהא המחיר המקורי שווי הזכות ביום ההעברה;
- (2) יום ההעברה יחשב כ"יום הרכישה";
- (ג) לענין חוק מיסוי מקרקעין, יחולו הוראות אלה, לגבי זכויות במקרקעין שהועברו מהרשות המקומית לחברה לפי סימן זה, ובלבד שיום ההעברה חל במהלך חמש שנות המס המתחילות בשנת תחילתו של חוק זה:
- (1) "שווי הרכישה" יהא שווי הזכות במקרקעין ביום ההעברה;
- (2) יום ההעברה יחשב כ"יום הרכישה";
- (3) העברת הזכות במקרקעין מהרשות המקומית לחברה לפי סימן זה לא תחייב במס רכישה ולא תתחייב במס מכירה.
- (ד) לענין סעיף זה, "יום ההעברה" - יום חתימת הסכם ההעברה של הנכסים מהרשות המקומית לחברה.

סימן ג': רישוי

חובת רשיון 14. חברה שהוקמה לפי סעיפים 3 או 4, לא תעסוק חברה בפעילות חיונית אלא על פי רשיון שניתן לה לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו, ולא תעסוק בפעילות נוספת אלא אם כן ניתן לה גם רשיון לאותה פעילות נוספת, ובהתאם לתנאיו.

- מתן רשיונות 15. (א) הממונה, לאחר התייעצות עם הרשות ואישור השרים, רשאי לתת לחברה רשיונות לפעילות חיונית ולפעילות נוספת ולקבוע בהם תנאים להגשמת בטחת מטרותיו של חוק זה. ולהבטחת מילוי הוראות לפי חוק זה.
- (ב) הממונה לא יתן רשיון לפעילות נוספת אלא לחברה שיש לה רשיון לפעילות חיונית, או לחברה-בת שלה כאמור בסעיף קטן (ג).
- (ג) הממונה רשאי להורות כי פעילות נוספת תבוצע באמצעות חברה-בת של החברה; לחברה-הבת יינתן רשיון לפעילות הנוספת, ויחולו עליה הוראות חוק זה, כולן או חלקן מקצתן, כפי שייקבע ברשיון; לענין פרק די-יראו את החברה-הבת כחברה בשליטת רשות מקומית ואת הדירקטורים מטעם החברה בה כדירקטורים מטעם הרשות המקומית, והכל כל עוד החברה היא חברה בשליטת הרשות המקומית-כהגדרתה שם.
- תקופת רשיון 16. רשיון יינתן לצמיתות או לתקופה קצובה שתיקבע בו ברשיון-תיקבע תקופת תוקפו, אם הוגבלה התקופה.
- שינוי תנאים ברשיון 17. (א) הממונה, בהתייעצות עם מועצת הרשות, רשאי, בכל עת, לשנות, להוסיף או לגרוע תנאים ברשיון, לרבות שינוי תקופתו או קציבתה, אם מצא כי הדבר דרוש לשם שמירה על דמות השירותים לציבור או שיפורם, לשם השגת יעילות כלכלית מנקודת ראות של המשק הלאומי או לשם הבטחת מטרותיו של חוק זה.
- (ב) בטרם יעשה הממונה לא יעשה שימוש בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן-
- (1) ינתן לחברה הזדמנות סבירה להשמיע טענותיה;
- (2) ינתן לרשויות המקומיות שהן בעלות אמצעי שליטה בחברה הודעה על כוונתו לעשות כן, לפחות 30 ימים מראש, וישקול את עמדותיהן, אם אלה נמסרו לו בכתב;
- (3) יפרסם הודעה לציבור על כוונתו לעשות כן לפחות 30 ימים מראש, וישקול עמדות שנמסרו לו בכתב.
- (ג) שימוש בסמכות לפי סעיף קטן (א) טעון התייעצות עם מועצת הרשות ואישור השרים, ואולם השרים רשאים לקבוע סוגי תנאים שהוספתם או שינויים אינו טעון את אישורם.
- פרסום ועיון 18. (א) הודעה על מתן רשיון ועל כל שינוי בו תפורסם ברשומות.
- (ב) ברשיון ובשינויים בו ניתן לעיין במשרדי החברה ובמשרדי הממונה בשעות העבודה המקובלות.

- (א) 19. הגבלות על העברת רשיון, שעבוד ועיקול
- רשיון או כל חלק ממנו אינו ניתן להעברה, במישרין או בעקיפין, לרבות בדרך של שעבוד או עיקול.
- (ב)
- הממונה רשאי לקבוע ברשיון כי נכסים מסויימים של החברה, לרבות זכויות, הדרושים לדעת הממונה לביצוע הפעילות לפי הוראות הרשיון, אינם ניתנים להעברה, במישרין או בעקיפין, לרבות בדרך של שעבוד או עיקול, אלא באישור מראש ובכתב מאת הממונה ובתנאים שיקבע כדי להבטיח את רציפות מתן שירותי המים והביוב.
- (ג)
- פעולה שנעשתה בניגוד להוראות סעיף זה בטלה, ובית המשפט לא יורה על הקניית זכות בנכס כאמור בסעיף קטן (ב) לאדם אחר; מי שקיבל לידיו נכס כאמור חייב להשיבו לחברה, והחברה תשיב לו את מה שקיבלה תמורתו, או את שוויו.
- (ד)
- נקבעו ברשיון מגבלות כאמור בסעיף קטן (ב), תפעל החברה ככל הדרוש לרישומן בפנקסים ומרשמים המתנהלים לפי כל דין לגבי הנכסים שעליהם הן חלות, ותמציא לממונה אישורים על הרישומים שבוצעו.
- (א) 20. ביטול רשיון או הגבלתו
- הממונה רשאי, לאחר התייעצות עם מועצת הרשות, או בעקבות פניה שלה, לבטל בכל עת רשיון או להגבילו, אם מצא כי התקיים אחד מאלה:
- (1) החברה הפרה הוראה מהוראות חוק זה או התקנות והכללים לפיו, או תנאי ברשיון, באופן הפוגע פגיעה של ממש במתן שירותים חיוניים או באפשרות הפיקוח על פעולותיה, ולא תיקנה את ההפרה תוך זמן סביר שקבע הממונה בהודעה שנשלחה אליה;
- (2) החברה הפרה הוראה מהוראות חוק זה או התקנות והכללים לפיו, או תנאי ברשיון, הפרות חוזרות ונשנות, על אף התראות שקיבלה מאת הממונה.
- (ב)
- הממונה לא יעשה שימוש בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן ניתנה לחברה הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיה.
- (א) 21. העברת האחריות על מתן השירותים ומערכות המים והביוב
- בוטל רשיון או הוגבל, או פג תקפו, יקבע הממונה הוראות לענין קיום רצף במתן שירותי המים והביוב, ורשאי הוא להורות, באישור השרים, על העברת האחריות לנתינתם לרשות מקומית בעלת אמצעי שליטה בחברה או לחברה אחרת, וכן לקבוע תנאים לתשלום דמי שימוש בנכסי החברה ושיעורם.
- (ב)
- בוטל רשיון או הוגבל, או פג תקפו, או מונה לחברה כונס נכסים, מפרק או מפרק זמני, לא יועברו נכסי מערכות המים והביוב של החברה, ולא תוקנה בהם זכות שימוש, אלא באישור הממונה ובתנאים שיקבע כדי להבטיח את רציפות מתן שירותי המים והביוב.

(ג) בוטל רשיון או פג תקפו, וניתן לחברה אחרת רשיון במקומו, רשאי הממונה להורות כי יועברו לחברה האחרת זכויות החברה בנכסים אשר הממונה קבע, לפי בקשת החברה האחרת או בהסכמתה, כי הם דרושים לחברה האחרת לביצוע הפעילות לפי הוראות הרשיון. חובותיה:

(ד) הורה הממונה כאמור בסעיף קטן (ג), על החברה להעביר את הנכסים לחברה האחרת ותשלם - ועל החברה האחרת לשלם לחברה את שוים לפי ערכם בספרי החברה; תמורה בעד הנכסים המועברים; באין הסכמה בדבר השווי התמורה, יקבע הממונה את השווי תהיה התמורה ומועדי התשלום בסכומים ובמועדים שיקבע הממונה, לאחר שנתן לחברות הזדמנות להשמיע את טענותיהן.

(ה) החברה רשאית, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לה קביעת הממונה לפי סעיף קטן (ד), לערור על הקביעה לפני בית משפט השלום;

(ו) אין באי הסכמה על השווי או בהגשת ערר, לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה), ואולם אין בהגשת הערר כדי למנוע מתן רשיון לחברה האחרת או לעכב את העברת הנכסים, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

סימן ד': תפקידי חברה והנחיות לפעולתה

עיסוקים מותרים לחברה

22. (א) חברה לא תעסוק, במישרין או בעקיפין, אלא בפעילות חיונית ובפעילויות נוספות בתחום החברה, הכל לפי הרשיונות שניתנו לה לפי חוק זה, וכן בפעולות נלוות הקשורות במישרין בפעילויות כאמור.

(ב) התעורר ספק או מחלוקת בענין עיסוק של חברה, יקבע הממונה אם העיסוק מותר לה, ורשאי הוא להתנות את העיסוק בתיקון הרשיון או בתנאים אחרים.

תפקידי חברה בפעילות חיונית

23. (א) חברה תפעל להספקת ספק מים ברציפות, ביעילות ובאיכות הנדרשת לפי כל דין, לאיסוף ואסוף שפכים מהנכסים שבתחומה, לטיהורם ולסילוקם תטוהרם ותשלמם בהתאם לרמה ולכללים הנדרשים לפי כל דין, והכל לכלל הצרכנים שבתחומה, ללא הפליה.

(ב) לשם ביצוע הפעילות החיונית החברה תתכנן, תקים ותפתח את מערכות המים והביוב שבתחומה, תתפעלן, תנהלן ותחזיקן במצב תקין ובהתאם להוראות כל דין, ובכלל זה -

(1) תכין תחזיות לביקוש לשירותי מים ולשירותי ביוב;

(2) תכין תכניות אב למים ולביוב, וכן תכניות רב-שנתיות ותכניות שנתיות הנגזרות מהן, לשיקום ולפיתוח מערכות המים והביוב (להלן - התכניות); התכניות יהיו התואמות את תחזיות הביקוש ואת צורכי התושבים

והרשויות המקומיות שבתחום פעולת-החברה, ואתו על
בסיס תכניות המיתאר שבתחום החברה;

(3) תטפל באישורן של התכניות כאמור על פי כל דין,
בהשגת זכויות במקרקעין הדרושות לשם ביצוען,
ברכישת הציוד הנחוץ לביצוען, ובביצוען של התכניות,
הכל במועדים הנדרשים;

(4) תדאג לתפעול ואחזקה תקינים של מערכות המים
והביוב, תוך שמירה על איכות המים, מניעת זיהום
מקורות מים, מניעת זיהום ים ומניעת מפגעים
בריאותיים וסביבתיים;

(5) תגבה את התשלומים המגיעים לה בהתאם לתעריפים
שאושרו לה לפי חוק זה, ותגייס משאבים נוספים
לביצוע תפקידיה.

(ג) בביצוע תפקידיה תפעל החברה על פי שיקולים מקצועיים
ותבחר בדרכי הפעולה המתאימות להשגת מטרותיו של חוק זה
בעלות סבירה.

ביצוע פעילות 24. (א) חברה רשאית להתקשר עם אחר לביצוע פעולות שעליה לבצע
באמצעות אחר לפי חוק זה ולפי הרשיונות, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לגרוע
מאחריותה לפי חוק זה ולפי הרשיונות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חברה לא תתקשר עם אחר
לביצוע כל תפקידיה בפעילות החיונית או עיקרם, בכל תחום
החברה או בחלקו, אלא אם כן הוא תאגיד כאמור בסעיף קטן
(ג) והממונה, בהתייעצות עם מועצת הרשות, אישר הממונה
את ההתקשרות והסכים לתת לו לאותו אדם רשיון משנה לפי
סעיף זה.

(ג) התקשרות כאמור בסעיף קטן (ב) לא תהיה אלא עם
תאגיד חברה שהתאגדה בישראל לפי פקודת החברות, שלה או
למי מבעלי השליטה בנה נסיון של שבע שנים לפחות במתן
שירותי מים וביוב באזור ששטחו ומספר תושביו אינם קטנים
משטחה וממספר תושביה של הרשות המקומית שבתחומה
פועלת החברה.

(ד) אישר הממונה התקשרות כאמור בסעיף קטן (ב), יתן
לתאגיד לפי שהחברה התקשרה עמו רשיון משנה ויקבע בו
תנאים שיותאמו לתנאי הרשיון שניתן לחברה, בשינויים
המחויבים, וכן רשאי הוא לקבוע תנאים נוספים ככל הדרוש
לדעתו להשגת מטרותיו של חוק זה, ולשנותם כאמור בסעיף 17

(ה) רשיון משנה יינתן לתקופה שיקבע בו הממונה ושלא תעלה
תקופת ההתקשרות בין החברה לבין בעל רשיון המשנה, או על
עשרים וחמש שנים, לפי התקופה הקצרה יותר.

(ו) בכפוף להוראות סעיף קטן (ה), דין רשיון משנה כדין רשיון,
והוראות חוק זה והתקנות והכללים שנקבעו לפיו יחולו על בעל
רשיון משנה כשם שהן חלות על החברה, בשינויים ובתיאומים

שיקבעו ברשיון המשנה.

(ז) אין במתן רשיון משנה כדי לגרוע מאחריות החברה לפי חוק זה, והחברה ובעל רשיון המשנה יהיו חייבים ביחד ולחוד בחובותיהם החופפות לפי הרשיון ורשיון המשנה ולפי הוראות חוק זה; הפר בעל רשיון משנה הוראה חופפת שהוחלה עליו כאמור, יראו בכך גם הפרה של החברה, לכל דבר וענין, לרבות לענין סעיף 20 ופרק ט'.

(ח) התקשרות של חברה לביצוע כל תפקידיה בפעילות החיונית בתחומה, כולו או חלקו, או עיקרם, שלא אושרה בידי הממונה - בטלה, ולבית המשפט לא תהיה סמכות לפי סעיף 31 לחוק החוזים (חלק כללי).

25. (א) בסעיף זה, "ספק המים" - תאגיד שאינו בשליטת הרשות המקומית והמספק מים שספק את רוב המים הנצרכים בתחום החברה, תאגיד השולט בו או תאגיד בשליטתו.

(ב) ספק המים אינו רשאי לבצע את תפקידי החברה בפעילות חיונית, וחברה אינה רשאית להתקשר עם ספק המים לשם ביצוע תפקידיה בפעילות חיונית; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם לענין פעילות נוספת, זולת אם הממונה התיר את ההתקשרות, ובתנאים שקבע.

(ג) התקשרות שנעשתה בניגוד להוראות סעיף זה - בטלה, ולבית המשפט לא תהיה סמכות לפי סעיף 31 לחוק החוזים (חלק כללי).

26. (א) בתקופה הראשונה לא תרכוש חברה שירותים מאת הרשויות המקומיות שבתחומן היא פועלת, ולא תעשה עמן עסקאות, לרבות שאילת עובדים, אלא אם כן הם מסוגים ובתנאים שנקבעו לענין זה ברשיון החברה.

(ב) לאחר התקופה הראשונה לא תרכוש חברה שירותים מאת הרשויות המקומיות שבתחומן היא פועלת, ולא תעשה עמן עסקאות, לרבות שאילת עובדים, אלא באישור מיוחד של הממונה, שיינתן לתקופות שלא יעלו על שנתיים בכל פעם.

(ג) עסקה שנעשתה בניגוד להוראות סעיף זה - בטלה, ולבית המשפט לא תהיה סמכות לפי סעיף 31 לחוק החוזים (חלק כללי).

27. (א) חברה תפעל בכפוף לכל דין, ככל שאינו סותר הוראה מפורשת של חוק זה.

(ב) אין במתן רשיון כדי לגרוע מן החובה לקבל כל רשיון, היתר, הרשאה או אישור הנדרשים על פי כל דין אחר לביצוע תפקידי החברה, והפעילות נושא הרשיון, והפעלת כל סמכות של החברה לפי חוק זה.

איסור עסקאות אחרות עם ספק המים

עסקאות עם הרשויות המקומיות

הפעילות - בכפוף לכל דין ורשיון אחר

סימן ה': שינויים בחברה ובתחומה

שינויים בחברה	28.	(א)	ההחלטות הבאות של חברה טעונות אישור מראש ובכתב של הממונה:
		(1)	שינוי <u>תקנון החברה</u> ; <u>התיכיר או תקנות ההתאגדות</u> ;
		(2)	הקמת תאגיד, לבד או יחד עם אחרים, וקבלת אמצעי שליטה בתאגיד קיים;
		(3)	ארגון מחדש, לרבות מיזוג או פיצול;
		(4)	פשרה או הסדר בין החברה לבין <u>בעלי מניותיה</u> <u>החברה</u> או בינה לבין נושיה;
		(5)	פירוק מרצון.
		(ב)	(1) הממונה רשאי להתנות את אישורו להקמת תאגיד או קבלת אמצעי שליטה בתאגיד, כאמור בסעיף קטן (א) (2), שכתוצאה מהן החברה תשלוט בתאגיד, בתנאי שכל עוד החברה שולטת בתאגיד יחולו על התאגיד הוראות חוק זה, כולן או מקצתן, כפי שיקבע, כשם שהן חלות על החברה;
		(2)	הפר התאגיד הוראות שהוחלו עליו כאמור, יראו בכך גם הפרה של החברה לכל דבר וענין, לרבות לענין סעיף 20 ופרק ט'.
		(ג)	הממונה לא יאשר החלטה של חברה על פירוקה מרצון, על מיזוגה או על פיצולה, כל עוד היא בעלת רשיון ולא ניתן לחברה אחרת רשיון לגבי תחומה.
שינויים בתחומי חברות	29.	(א)	חברות שתחומיהן <u>סמוכים</u> , וכן חברה ורשות מקומית שתחומיהן <u>סמוכים</u> , רשאיות להסכים ביניהן כי האחת תבצע פעילות חיונית ופעילות נוספת בתחומה של האחרת.
		(ב)	הסכם כאמור בסעיף קטן (א) טעון אישור שר הפנים <u>ו</u> <u>ישר האוצר</u> , <u>השראשר</u> יתנו את אישורן אם ראוי, לאחר התייעצות עם הממונה ועם <u>שר האוצר</u> <u>ו</u> מועצת הרשות, כי יש לדבר הצדקה מטעמים כלכליים, גיאוגרפיים, הנדסיים או סביבתיים, וכי תנאי ההסכם אינם פוגעים פגיעה של ממש בצרכנים או בנושי החברות.
		(ג)	שר הפנים, <u>בהתייעצות עם</u> <u>ישר האוצר</u> , רשאים להתנות את

אישורם בתנאים; התנאים ייחשבו כתנאים ברשיונותיהן של החברות הנוגעות בדבר, לכל דבר וענין, לרבות לענין סעיף 20 ופרק ט'.

(ד) אושר הסכם לפי סעיף זה, יראו את השטח שבו חברה או רשות מקומית מבצעת פעילות חיונית ופעילות נוספת לפי ההסכם כתחומה לענין חוק זה והוראות סעיף 26 לא יחולו על הסכם כאמור בסעיף זה.

שינויים בתחומי הרשות המקומית

30. חל שינוי בתחומה של רשות מקומית שבה הוקמה חברה, יקבעו השרים, בהתייעצות עם שר האוצר-השרים, ולאחר שקיבלו את חוות דעת הממונה ושמוע ולאחר שישמעו את עמדות הרשות המקומית והחברה, אם תחום החברה ישתנה בהתאם לכך; קבעו השרים כי תחום החברה יורחב, יחולו הוראות סימן ב', בשינויים המחויבים, והממונה יהיה רשאי ליתן הוראות משלימות והוראות מעבר לעניינים המצויים בו.

פרק ג': חובות וסמכויות של חברה

סימן א': שירותי מים

31. חובת מתן שירותי מים
חברה תמכור ותספק מים באופן סדיר בכמות ובאיכות הנדרשת לפי כל דין לכל צרכן בתחומה, ללא הפליה, בהתאם לאמות המידה שנקבעו לפי סעיף 99, ולתעריפים שנקבעו לפי סעיף 102.
32. סמכויות במתן שירותי מים
לשם מילוי חובותיה כאמור בסעיף 31 ובכפוף לתנאי הרשיון, רשאית חברה -
- (1) להקים, לרכוש, לחכור או לשכור מפעלי מים, להחזיקם, להפעילם לתפעולם ולתחזקם;
  - (2) לקנות מים, ואם קיבלה רשיון להפקת מים - גם להפיקם בעצמה, לחפור ולצייד בארות, ולעשות כל פעולה אחרת שתידרש למטרה זו;
  - (3) להקים מערכת מים ולחבר מקרקעין נכסים אליה; למערכת המים שלה;
  - (4) להקים מיתקנים ולבצע פעולות לניטור ולשיפור איכות המים;
  - (5) להתקין ולתחזק מדי מים ולבצע מדידה של המים הנצרכים;
  - (6) לבצע פעולות נילוות הקשורות במישרין בביצוע פעילויות כאמור בסעיף זה.

סימן ב': שירותי ביוב

33. חובת מתן שירותי ביוב
חברה תספק שירותי ביוב בתחומה, ברמה הנדרשת לפי כל דין ותנאי הרשיון, לכל צרכן בתחומה, ללא הפליה, בהתאם לאמות המידה שנקבעו לפי סעיף 99, ולתעריפים שנקבעו לפי סעיף 102.
34. סמכויות במתן שירותי ביוב
(א) לשם ביצוע חובותיה כאמור בסעיף 33 ובכפוף לתנאי הרשיון, רשאית חברה -
- (1) להקים מערכת ביוב ולחבר מקרקעין אליה; תחנות שאיבה ולהניח ביבים מתחת לכל רחוב ודרך;
  - (2) לחבר נכסים למערכת הביוב שלה;
  - (3) להקים מיתקנים ולבצע פעולות לניטור ולטיפול בשפכים;

(3) לבצע פעילויות נילות הקשורות במישרין בביצוע פעילויות כאמור בסעיף זה.

(ב) הוראות סעיפים 10, 14 ו-15 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962¹⁸, יחולו על חברה, והוראות סעיף 13 והתקנות שהותקנו לפי סעיף 55(ב) לחוק האמור יחולו על תכניות של החברה.

35. חיבור נכס שמחוץ לתחום חברה רשאית להרשות לבעל או למחזיק נכס שמחוץ לתחומה לחבר ביב שבנכסו עם מערכת הביוב של החברה בתנאים שיוסכם עליהם עמה ועם אותה חברה או רשות מקומית שבתחומה נמצא הנכס.

סימן ג': הוראות כלליות למים ולביוב

36. הודעה לבעלי מקרקעין החליט דירקטוריון החברה להקים מערכת ביוב או מערכת מים ולחבר מקרקעין אליה, תודיע החברה לכל בעל מקרקעין שיחברו כאמור הודעה על כל שלב או חלק של המערכת העומד לקום; טענה כי לא נמסרה הודעה כאמור למי שחייב בתשלום עקב ההקמה והחיבור לא תישמע אלא מאותו חייב עצמו.

36. סמכויות כלליות בנוסף להוראות סעיפים 32-34, רשאית חברה, לשם ביצוע תפקידיה ובכפוף לתנאי הרשיון, לבצע כל עבודה במבנה או במיתקן שמתחת לרחוב ולדרך, לרבות הריסתם, הכל במידה הדרושה להסרת מכשולים להתקנת מערכת המים או הביוב ומיתקניהם, ובלבד שלאחר סיום העבודה יחזרו הרחוב או הדרך למצבם הקודם.

37. (א) שימוש בסמכות לפי סימן זה או לפי סימן ד- בידי חברה מחוץ לתחומה, לצורך ביצוע תפקידיה, טעון אישור הממונה.

(ב) חברה החפצה להשתמש בסמכות כאמור בסעיף קטן (א) במקום שהוא מחוץ לתחומה, תגיש בקשה מנומקת ומפורטת לממונה, ותשלח העתק מן הבקשה לרשות המקומית או לחברה האחרת שבתחומן היא מבקשת להשתמש בסמכות, נמצא אותו מקום.

(ג) הממונה לא יתן את אישורו אלא לאחר שנתן לרשות המקומית או לחברה האחרת הזדמנות להשמיע את טענותיה.

38. מניעת מפגע התקנת מיתקנים של מערכות מים וביוב בידי חברה וכל שינוי בהם, לרבות סגירתם או הריסתם, ייעשו באופן שלא יהא בהם משום סכנה לבריאות הציבור, וככל האפשר באופן שלא יהא בהם משום מפגע לציבור או לסביבה.

גביה 39. חברה תנקוט את האמצעים הדרושים לגביית התשלומים המגיעים לה בעבור השירותים שהיא מספקת וכן הוצאות שהוציאה לפי סעיף 53, ואולם היא לא תהיה רשאית להפסיק או לצמצם את מתן שירותי המים והביוב לצרכן שלא שילם את התשלומים שנדרשו ממנו כדין, אלא על פי תקנות שיותקנו לפי סעיף 143.

העברת מים ושפכים בעבור אחרים 40. (א) חברה רשאית להרשות לחברה אחרת או לרשות מקומית להעביר דרך מערכת המים שלה מים המיועדים לתחום אותה חברה או רשות מקומית, ולהעביר דרך מערכת הביוב שלה שפכים שמקורם בתחום אותה חברה או רשות מקומית, בתנאים ובתמורה שיוסכמו ביניהן.

(ב) הממונה רשאי להורות לחברה להעביר דרך מערכות המים והביוב שלה מים ושפכים עבור חברה אחרת או רשות מקומית, בתנאים ובתמורה שיוסכמו ביניהן, ובאין הסכמה - כפי שתקבע מועצת הרשות; הממונה לא ייתן הוראה כאמור ומועצת הרשות לא תקבע תנאים ותמורה כאמור, אלא לאחר ששמעו את עמדת הצדדים החברה.

סימן ד': סמכויות חברה הקשורות למקרקעין

הגדרה 41. בסימן זה - "הממונה" - לרבות אדם שהוא הסמך לענין סימן זה.

כניסה למקרקעין ופעולות אחרות 42. (א) החברה וכל אדם שהיא הרשתה, רשאים לצורך ביצוע תפקידי החברה, להיכנס למקרקעין, בין מקרקעין ציבוריים ובין מקרקעין פרטיים, ולבצע בהם פעולות אלה:

- (1) לערוך מדידות ובדיקות כנדרש;
- (2) להתקין, לבנות או להציב מיתקנים של מערכות מים וביוב המיועדים לתת שירותי מים או ביוב לאותם מקרקעין;
- (3) באישור הממונה או לפי כללים שיקבע - להתקין, לבנות או להציב מיתקנים של מערכות מים וביוב המיועדים לתת שירותי מים או ביוב למקרקעין אחרים;
- (4) לחפור, להסיר אבן, אדמה ועץ, ולבצע פעולות נלוות אחרות הדרושות להפעלת הסמכויות האמורות בפסקאות (2) ו-(3);

(5) להסיר או לגזום, מסביב לכל מיתקן קיים או מתוכנן של מערכת מים או ביוב, כל צמח המפריע לבנייתו, לקיומו או לפעולתו התקינה של המיתקן;

(6) לבצע בדיקה, תיקון או הסרה של מיתקן של מערכת מים או ביוב הנמצא בהם, וכן לבצע בו שינוי שאין בו משום פגיעה בהיקף השימוש באותם מקרקעין;

(7) לחפור תעלות, מינהרות ומעברים על-קרקעיים ותת-קרקעיים;

(8) להעביר צינורות במקרקעין;

(9) להסיר כל מיתקן המפריע שלא כדין לפעולה התקינה של מערכות המים והביוב ולהסיר כל מכשול המפריע לפעילות כאמור;

(10) לפתוח כל דרך לשם ביצוע עבודות המנויות בסעיף זה, ובלבד שמיד עם השלמת העבודה תחזיר החברה את הדרך ככל האפשר למצבה הקודם; בפסקה זו, "דרך" - לרבות מסילה, כביש, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות מעבר בהם;

(10) להסיר כל מיתקן המפריע שלא כדין לפעולה התקינה של מערכות המים והביוב ולהסיר כל מכשול המפריע לפעילות כאמור;

(11) לעבור ברכב במקרקעין הנמצאים סמוך למקום שבו נדרש לבצע פעולה כמפורט בפסקאות (1) עד (10).

(ב) כניסה למקום המוחזק בידי מערכת הבטחון למיתקן בטחוני על-פי סעיף זה טעונה אישור מראש של הגוף המוסמך לכך על פי דין לגבי אותו מקום מיתקן.

(א) 43. קבלת הסכמת בעל מקרקעין המוחזק או הודעה למחזיק

כניסה למקרקעין שהם פרטיים בכוונה לעשות שימוש בסמכויות לפי סעיף 42(א)2, (3), (4), (7), (8) ו-109, טעונים הסכמת המחזיק במקרקעין; נמסרה למחזיק הודעה על כוונה כאמור, והוא לא הודיע על התנגדותו בתוך 14 ימים, רואים אותו כאילו הסכים.

(ב) כניסה למקרקעין בכוונה לעשות שימוש בסמכויות לפי סעיף 42 (א) (1), (5), (6) ו-110, טעונה הודעה מראש של 14 ימים בעל המחזיק במקרקעין, ואם המקרקעין הם מקרקעי ציבור - גם לרשות המקומית שבתחומה נמצאים המקרקעין. או למינהל מקרקעי ישראל, לפי הענין.

(ג) לא ניתן למצוא את בעל המחזיק במקרקעין, תפרסם החברה הודעה באופן שיקבע הממונה בכללים; פורסמה הודעה כאמור, חזקה שבעל המחזיק במקרקעין קיבל אותה.

(ד) כאשר המקרקעין הם בנין, וכאשר יש במקרקעין בנין המשמש

למגורים, תיעשה הכניסה בשעות היום.

44. סייג
על אף האמור בסעיף 43, כניסה למקרקעין לצורך קריאת מונה, תחזוקתו או החלפתו, וכן לצורך ביצוע בדיקה, ביקורת, או פעולת תחזוקה או החלפה של מיתקן של מערכת מים או של מערכת ביוב, מסוג שקבע שר הפנים בתקנות באישור ועדת הכלכלה הפנים של הכנסת, אינה טעונה הסכמת בעל המקרקעין המחזיק או הודעה מראש לבעל המקרקעין המחזיק.

45. התנגדות (א)
לא נתן בעל המחזיק בהמקרקעין הסכמתו לביצוע פעולות כאמור בסעיף 43(א), רשאית החברה לבקש מהממונה הרשאה לכך.

(ב) בעל המחזיק בהמקרקעין הרואה עצמו נפגע מהכוונה לעשות שימוש בסמכויות כאמור בסעיף 43(ב), רשאי להגיש התנגדות לממונה בתוך 14 ימים מיום מסירת ההודעה או פרסומה, וימסור לחברה העתק מכתב ההתנגדות.

46. הרשאה
ביקשה החברה הרשאה לפי סעיף 45(א) או הוגשה התנגדות לפי סעיף 45(ב), רשאי הממונה, לאחר שנתן לנציג החברה ולבעל המחזיק בהמקרקעין הזדמנות להגיש את טענותיהם בכתב במועדים שיקבע, ליתן הרשאה לשימוש בסמכות לפי סעיף 42, להתנותה בתנאים, או לסרב ליתן הרשאה; הממונה ייתן את החלטתו בתוך 30 ימים מקבלת טענות הצדדים, או מהיום שבו היה עליהם להגיש את טענותיהם, לפי המוקדם.

47. ערעור (א)
בעל המחזיק בהמקרקעין הרואה את עצמו נפגע ממתן הרשאה לפי סימן זה, רשאי לערער על כך לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, בתוך 21 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה על ההרשאה.
(ב)
הגשת ערעור לבית המשפט אין בה, כשלעצמה, כדי לעכב את השימוש בסמכות לפי ההרשאה, ואולם בית המשפט רשאי בהחלטה מנומקת מחמת טעם מיוחד שראה, להורות על עיכוב השימוש בסמכות.

48. עבודות דחופות
ראתה המנהל הכללי של החברה כי יש צורך לנקוט פעולה לצורך מניעה של נזק לאדם או לרכוש, בזבז מים, זיהום מקורות מים או ים, או מפגע תברואי או סביבתי, ודחיה בנקיטת הפעולה עלולה לגרום להגדלת הפגיעה, רשאית החברה היא, וכל אדם שהינא הרשאה, להשתמש בסמכויות המנויות בסעיף 42(א) אף ללא הסכמת בעל המקרקעין או מתן הודעה מראש לבעל המקרקעין המחזיק ואף שלא בשעות היום, בכפוף לאמור בסעיף 42(ב); פעלה החברה כאמור, ללא מתן הודעה מראש; תמסור על כך הודעה לבעל המחזיק בהמקרקעין ולממונה, בתוך 48 שעות מביצוע הפעולה, והוראות סעיף 43(ג) יחולו.

49. תשלום פיצויים (א)
חברה וכל אדם שהיא הרשתה, בהשתמשם בסמכות הנתונה להם לפי פרק זה, יימנעו, עד כמה שהדבר ניתן, מגרימת נזק ויחזירו

את המקרקעין ככל האפשר, למצבם הקודם.

(ב) נגרם נזק ישיר כתוצאה משימוש בסמכות האמורה בסעיף 42, תשלם החברה פיצויים על הנזק שנגרם; אין בהוראה זו כדי לגרוע מזכויותיו של הניזוק על פי כל דין.

(ג) החליטה החברה לדחות דרישה לפיצויים לפי סעיף קטן (ב), תמסור לתובע הודעה מנומקת בכתב על כך 60 ימים מיום קבלת הדרישה.

50. על אף האמור בסעיף 12 לחוק המקרקעין, התשכ"ט 1969, מיתקן של מערכת מים או ביוב שחובר למקרקעין של אחר יהיה בבעלותו של מי שהתקין את המיתקן כדין.
מיתקני החברה המחוברים למקרקעין

סימן ה': סמכויות בדבר ביצוע עבודות

51. סמכות חברה לדרוש ביצוע עבודות מבעלי נכסים ומפעלים
(א) חברה רשאית לקבוע למפעלים שבתחומה הוראות בעניינים אלה:

(1) טיפול מקדים בשפכי תעשייה; הוראות כאמור יבואו בנוסף על הוראות לפי כל דין ולא יגרעו מהן;

(2) ניטור של איכות שפכי התעשייה ודיווח על תוצאות הניטור לחברה, בדרך ובתדירות שקבעה;

(3) מסירת הודעה לחברה על כל שינוי שחל בספיקה או באיכות של שפכי התעשייה, אשר יש בו כדי להשפיע על תקינות פעולתה של מערכת הביוב או על איכות הקולחים או הבוצה שהיא מייצרת.

הוראות לפי סעיף קטן זה ייקבעו ככל הנדרש לדעת החברה כדי למנוע נזקים למערכת הביוב, לפעולת הזרמת הביוב ולתהליכי הטיפול בשפכים וטיהורם, או למערכת השבת קולחים, וכדי למנוע מטרדים ונזקים לציבור או לסביבה; ההוראות יהיו בכפוף לכללים שקבעה מועצת הרשות לענין זה, ויכול שיהיו דרך כלל, לסוגי מפעלים או למפעל מסוים, בין כתנאי לחיבור המפעל למערכת הביוב ובין בכל עת לאחר מכן.

(ב) ראתה חברה כי יש צורך לנקוט פעולה לצורך טיפול תקין בשפכים במקרקעין או במפעל שבתחומה, הבטחת הפעלתם התקינה של מערכות המים או הביוב, מניעה של נזק ממים או משפכים, זיהום מקורות מים או ים, או מניעה של מפגע תברואי או סביבתי, או הסרתו - רשאית היא, בכפוף לתנאי הרשיון ולכללים שקבעה מועצת הרשות בענין זה -

(1) לדרוש בכתב מבעל המקרקעין או מהמפעל לבצע, בתוך המועד ובתנאים שתקבע בדרישה, להתקין ביב לנכס, לשנותו או לתקנו, לחבר ביב שבנכסו, ולשנות או לתקן צינורות או מיתקנים של מערכת מים או ביוב שבנכסו;

(2) לדרוש בכתב מהמפעל לבצע, בתוך המועד ובתנאים שתקבע בדרישה, טיפול מקדים בשפכי תעשייה לפני כניסתם למערכת הביוב, כנדרש לפי כל דין, לרבות הוראות שהחברה קבעה לפי סעיף קטן (א).

ראתה חברה כי יש צורך לנקוט פעולה לצורך טיפול תקין בשפכים בנכס פלוני שבתחומה, הבטחת הפעלתם התקינה של מערכות המים או הביוב, מניעה של נזק ממים או משפכים, זיהום מקורות מים או מפגע תברואי או סביבתי או הסרתו - רשאית היא, בכפוף לתנאי הרשיון ולכללים שקבעה מועצת הרשות בעניין זה, לדרוש בכתב מבעל הנכס לבצע, בתוך המועד ובתנאים שתקבע בדרישה, פעולות אלה:

(1) — התקנת ביב לנכס, שינויו או תיקונו;

(2) — חיבור ביב שבנכסו;

(3) — שינוי או תיקון של צינורות או מיתקנים של מערכת מים או ביוב שבנכסו;

(4) — טיפול ראשוני בשפכים, שאינם שפכים ביתיים, הזורמים מן הנכס לביב הציבורי, לפני כניסתם לביב הציבורי, כנדרש לפי כל דין או בהתאם להוראות החברה, דרך כלל, לנכסים מסוגו או לאותו נכס.

52. ערר וערעור (א) מפעל הרואה עצמו נפגע על ידי הוראות שקבעה החברה לפי סעיף 51(א) או על ידי דרישת חברה לפי סעיף 51(ב)(2)(4), רשאי בתוך המועד שנקבע לו לביצוע העבודה, לבקש ממי שהשר לאיכות הסביבה הסמיד לענין זה (להלן - המוסמך) את ביטולנה של ההוראות או של הדרישה או את שינוי ה; בבירור הבקשה רשאי המוסמך להחליט כל החלטה שהחברה היתה רשאית להחליטה לגבי הנכס לפי סעיף 51.

(ב) בעל מקרקעין או מפעל הרואה עצמו נפגע על ידי דרישת החברה לפי סעיף 51(1) עד (3) 51(ב)(1) או מהחלטת המוסמך, רשאי לערער עליה לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצא הנכס, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לו; החלטת בית משפט השלום לפי סעיף זה, תהיה ניתנת לערעור ברשות סופית.

53. סמכות חברה (א) לא קיים בעל מקרקעין או מפעל בעל נכס-הוראה או דרישה של החברה לפי סעיף 51, החלטה הוראה של המוסמך לפי סעיף 52 (א), או החלטה של בית משפט בערעור לפי סעיף 52(ב), לפי הענין, או נוכחה החברה כי הדבר דרוש לשם מניעת סכנה ממשית ומיידית לפעולתה של מערכת הביוב עקב הזרמת שפכי תעשייה, רשאית החברה -

(1) בהתאם לתקנות שיותקנו לפי סעיף 143 - להפסיק או לצמצם את מתן שירותי המים והביוב למקרקעין או למפעל הנכס, על פי תקנות שיותקנו לפי סעיף 143;

(2) לאחר מתן התראה סבירה לפי נסיבות הענין ובכפוף לאמור בסעיף 42(ב) - להיכנס למקרקעין או למפעל ולבצע את העבודות הדרושות ולגבות את הוצאותיה מבעל המקרקעין או מהמפעל, מבעל הנכס.

(ב) בקשה של בעל הנכס לפי סעיף 52(א) או ערעור לפי סעיף 52(ב) אינם מעכבים אינה מעכבת את השימוש בסמכויות לפי סעיף קטן

(א), זולת אם המוסמך או בית המשפט לפי הענין, הורו אחרת.

(ג) ביצוע עבודות על ידי החברה לפי סעיף זה אינו פוטר את בעל המקרקעין או המפעל בעל-הנכס מאחריות פלילית או אזרחית לפי חוק זה ולפי כל חיקוק אחר.

סימן ו': דוחות ומסירת מידע דיניים וחשבונות

דוחות כספיים 54. (א) חברה תערוך ליום 31 בדצמבר של כל שנה דוחדין-חשבון כספי שנתי שלה מבוקר בידי רואה חשבון, ותגישו לרשות ולממונה עד 30 באפריל שלאחר תאריך הדו"ח. דיניים-חשבונות

(ב) חברה תערוך ליום האחרון של החודשים מרס, יוני וספטמבר של כל שנה (להלן - יום הדו"ח) דו"חות כספיים-ביניים, מסוקרים בידי רואה חשבון, ותגישם לרשות ולממונה עד תום חודשיים מיום מתאריך הדו"ח.

(ג) הדו"חות האמורים ייערכו לפי העקרונות החשבונאיים המקובלים וכללי הדיווח המקובלים לענין דו"ח שנתי ולענין דו"חות כספיים-לתקופות-ביניים, לפי הענין, והכללים שתקבע מועצת הרשות לפי סעיף 103.

(ד) חברה תפרסם את הדוחדין-חשבון הכספי השנתי שלה כפי שיקבע הממונה.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), בתקופה הראשונה רשאית חברה להגיש את הדוחות-החשבון עד תום שלושה חודשים מן המועדים הקבועים להגשתם בסעיפים הקטנים האמורים.

דו"ח מידי 55. (א) מועצת הרשות רשאית לקבוע כללים בדבר חובת חברה להגיש לרשות לממונה דו"חות מידיים על אירועים חריגים מסוימים.

(ב) הממונה רשאי לקבוע כללים בדבר חובת חברה להגיש לממונה דו"חות מידיים על אירועים חריגים מסוימים.

מסירת מידע 56. (א) יושב ראש מועצת הרשות, או עובד שהמועצה הסמיכה, וכן הממונה, רשאים לדרוש מחברה למסור להם בכתב הסבר, פירוט, ידיעות ומסמכים בקשר לפרטים הכלולים בדו"ח שנתי, בדו"ח ביניים או בדו"ח מידי שהגישה חברה לפי סימן זה.

(ב) למילוי תפקידיהם רשאים מועצת הרשות, באמצעות עובד שהיא הסמיכה, וכן הממונה, לדרוש מחברה, וכן מדירקטור בחברה מטעם רשות מקומית, מהמנהל הכללי של חברה ובאמצעותו מכל מי שעובד בחברה או מועסק בשירותה, מידע וחומר בעניני החברה, ורשאים הם לעיין ברשומות ובמסמכים של חברה.

(א)	.57	חובות דיווח לצרכנים ולציבור	מועצת הרשות רשאית לקבוע בכללים חובות דיווח לצרכנים ולציבור שיחולו על חברה, לרבות בדבר עמידתה באמות המידה שנקבעו לפי סעיף 99, ובדבר איכות המיס, השפכים והקולחים שבתחומה.
(ב)			הכללים יכול שיכללו הוראות בדבר פירוט הדוחות הדיניים והחשבונות שתפרסם חברה ומועדי פרסומם.

סימן ז': מילוות ואיגרות חוב

	.58	פטור	הוראות סעיפים 45, 46 ו-46א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ¹⁹ לא יחולו על חברה.

¹⁹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

פרק ד': ניהול החברה

סימן א': הגדרות

- הגדרות לפרק 59. (א) ד' בפרק זה, "חברה בשליטת רשות מקומית" - חברה שיותר מ-50 אחוזים מאמצעי שליטה בה, מסוג כלשהו, שלה מוחזקים בידי רשות מקומית או רשויות מקומיות, וכן חברה בת שלה שקיבלה רשיון כאמור בסעיף 15(ג).
- (ב) "דירקטור חיצוני מקרב הציבור", לענין סעיפים 66 ו-67 -
- (1) בחברה בשליטת רשות מקומית - דירקטור שאינו חבר מועצת רשות מקומית או עובד שלה;
- (2) בחברה אחרת - דירקטור שמתקיימים בו תנאי הכשירות המנויים בסעיף 240 - מקרב הציבור לחוק - כמשמעותו בסעיף 396 לפקודת החברות.

סימן ב': הדירקטוריון

- תנאי כשירות 60. (א) על דירקטור בחברה יחולו תנאי הכשירות הקבועים בסעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחויבים.
- (ב) לא יכהן אדם כדירקטור בחברה אם עיסקיו האחרים עלולים ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כדירקטור בחברה; כהונתו של אדם כחבר מועצה או כעובד של רשות מקומית שהיא בעלת אמצעי שליטה בחברה, לא תיחשב כיוצרת ניגוד ענינים כאמור.
- (ג) מי שמונה דירקטור בחברה, ימסור לחברה, לא יאוחר מתום 14 ימים מיום מינויו, הצהרה בדבר העדר ניגוד ענינים כאמור בסעיף קטן (ב), והחברה תשלח העתק ממנה לממונה.
- (ד) חדלו להתקיים בדירקטור תנאי הכשירות כאמור בסעיף זה, יכנס הדירקטוריון אסיפה כללית לשם ביטול מינויו ומינוי אחר במקומו.
- (ה) הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי חברה בת שקיבלה רשיון כאמור בסעיף 15(ג).
- החלת הוראות 61. (א) על חברה בשליטת רשות כל עוד החברה היא חברה בשליטת רשות מקומית יחולו, נוסף על הוראות סעיף 60, ההוראות האלה:

מקומית

(1) מספר חברי הדירקטוריון של החברה יהיה לפחות חמישה ולא יותר משבעה, ואם החברה הוקמה בידי יותר מרשות מקומית אחת - לא יותר מתשעה;

(2) לא יותר מרבע מחברי הדירקטוריון יהיו חברי מועצה ברשויות מקומיות, ולא יותר משני שלישים מחברי הדירקטוריון יהיו חברי מועצה או עובדים ברשויות מקומיות;

(3) בהרכב הדירקטוריון יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים, ככל שהדבר ניתן בנסיבות הענין;

(4) נעדר דירקטור משיבות הדירקטוריון משלוש ישיבות רצופות של הדירקטוריון או מחמש ישיבות בתקופה של שנה אחת, תמסור החברה הודעה על כך לממונה, והדירקטוריון יכנס אסיפה כללית לשם ביטול מינויו ומינוי אחר במקומו, אלא אם כן אישר הדירקטוריון, בתוך 45 ימים, ברוב קולות חבריו, כי הסיבה להיעדרותו היתה מוצדקת;

(5) החלטות החברה בדבר ייעוד רווחיה טעונות אישור הממונה; חלק הממונה על החלטת החברה, תובא המחלוקת להכרעת שר הפנים בהתייעצות עם גשר האוצר יחדיו.

הממונה רשאי, באישור שר הפנים שיתיעץ עם גשר האוצר, לפטור, בכתב, חברה מהצורך לקבל את אישורו לפי הוראת סעיף קטן (א)(5), אם ראה שטעמים של מכירת מניותיה, לרבות הנפקתן לציבור או למשקיעים, מחייבים זאת; בסעיף קטן זה, "מניות" - תעודות שחברה מנפיקה בסדרות והמקנות זכות חברות או השתתפות בה, או המקנות זכות לרכישת תעודות כאמור.

דירקטורים מטעם רשות מקומית ימונו בידי מועצת הרשות המקומית, לאחר התייעצות עם הועדה לבדיקת מינויים שהוקמה לפי סעיף 18 לחוק החברות הממשלתיות (בסעיף זה - הועדה); ובלבד שהממונה יהיה חבר בועדה במקום נציג רשות החברות הממשלתיות; הוראות סעיף 18 ב(ב) ו-(ג)(1), (3), (4) ו-(5) לחוק החברות הממשלתיות, יחולו, בשינויים המחויבים, על עבודת הועדה ותפקידיה.

החלטת הוראות על דירקטורים מטעם רשות מקומית

(א) .62

על דירקטורים מטעם רשות מקומית יחולו הוראות סעיפים 17א, 19, 20, 21, 22(א)(1), (3), (5), ו-(6), ו-23 לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים האלה:

(1) בכל מקום שנאמר "הרשות" יראו כאילו נאמר "הממונה";

(2) בכל מקום שנאמר "השרים" יראו כאילו נאמר "מועצת הרשות המקומית".

(ג) לא יתמנה דירקטור מי שהורשע בעבירה שבשל חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת הוועדה מועצת הרשות המקומית, להיות דירקטור בחברה; דירקטור יחדל לכהן בחברה לפני תום תקופת כהונתו אם הורשע בעבירה כאמור.

(ד) דירקטור שמונה בהיותו חבר מועצת רשות מקומית או עובד שלה, יחדל להיות חבר או עובד כאמור, יחדל לכהן כדירקטור בחברה; ואולם ניתן למנותו מחדש, לאחר התייעצות עם הוועדה האמורה בסעיף קטן (א).

(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם על דירקטורים מטעם חברה בשליטת רשות מקומית בחברה בת שלה שקיבלה רשיון כאמור בסעיף 15 (ג).

חדלה חברה מלהיות חברה בשליטת רשות מקומית, יחולו, נוסף על הוראות סעיף 60, הוראות חלק ששי, פרק ראשון, סימן ה' לחוק החברות, אף אם אינה חברה ציבורית כמשמעותה בחוק החברות. סעיפים 96ב, 96ג(א), 96ד, 96ה, 96ח(א), 96ט, 96י, 96יא, 96יג, 96יד לפקודת החברות, אף אם אינה חברה כמשמעותה בסעיף 96א לפקודת החברות; ואולם מינוי דירקטור מקרב הציבור יהיה טעון אישור הממונה במקום אישור הוועדה כמשמעותה בסעיף 96א לפקודת החברות, והודעה לפי סעיף 96א(ב) לפקודת החברות תימסר לממונה במקום לרשות ניירות ערך.

63. החלת הוראות על חברה שאינה בשליטת רשות מקומית

דירקטוריון של חברה יעסוק, בין השאר, בעניינים אלה, בנוסף לתפקידיו כאמור בסעיף 92 לחוק החברות:

64. תפקידי הדירקטוריון

(1) יאשר מדי שנה את תכניות ההשקעות והפיתוח של החברה;

(2) ימנה את ועדות הדירקטוריון ויקבע את סמכויותיהן;

(3) ימנה מנהל כללי לחברה;

(24) יאשר מדי שנה את התקציב הרגיל ואת תקציב הפיתוח של החברה;

(35) יקבע את תקן כוח האדם בחברה ואת מדיניות השכר בחברה, לרבות תנאי פרישה והטבות כספיות אחרות, וכל שינוי במדיניות זו;

(4) ימנה את ועדות הדירקטוריון ויקבע את סמכויותיהן;

(56) יבחן את אופן ביצוע החלטותיו בידי המנהל הכללי של החברה.

(א) ישיבות הדירקטוריון יתקיימו לפחות אחת לחודשיים.

65. ישיבות הדירקטוריון

(ב) הדירקטוריון יקיים ישיבה מיוחדת אם דרש זאת הממונה, ביוזמתו או ביוזמת מועצת הרשות; הישיבה תתקיים בתוך שבעה ימים מיום הדרישה, זולת אם נדרש לקיימה בתוך זמן קצר יותר; בישיבה ידונו בעניינים המפורטים בדרישה, והחלטותיה יובאו מיד לידיעת הממונה, ואם הישיבה זומנה ביוזמת מועצת הרשות - גם לידיעת מועצת הרשות.

מנין חוקי בישיבות ולהחלטות 66. (א) (1) המנין החוקי לישיבות הדירקטוריון הוא רוב חברי הדירקטוריון, שבהם לפחות דירקטור חיצוני אחד - מקרב הציבור; אולם בדירקטוריון שמספר חבריו שבעה או יותר, בישיבה שנתכנסה בשל העדר מנין חוקי בישיבה קודמת, יהיה מנין חוקי שלושה חברי הדירקטוריון שבהם לפחות דירקטור אחד - חיצוני אחד מקרב הציבור;

(2) המנין החוקי לענין פסקה (1) נדרש בפתיחת הישיבה.

(ב) המנין החוקי לקבלת החלטות הדירקטוריון יהיה שלושה דירקטורים.

(ג) החלטות הדירקטוריון יירשמו בפרוטוקול בתום כל ישיבה.

ועדות הדירקטוריון 67. (א) הדירקטוריון רשאי לאצול מסמכויותיו, למעט מהסמכויות המפורטות בסעיף 64, לועדה של שלושה לפחות מבין חבריו, ואשר בה לפחות דירקטור חיצוני אחד מקרב הציבור.

(ב) הדירקטוריון רשאי למנות ימנה ועדת השקעות ופיתוח שתפקידיה יהיו, בין השאר, לפקח על ביצוע תכניות ההשקעות והפיתוח של החברה, ולבדוק את מידת ההתאמה להוראות הממונה. לא יונה הדירקטוריון ועדה כאמור - יבצע הדירקטוריון תפקידים אלה.

סימן ג': המנהל הכללי ועובדי החברה

מינוי וכשירות מנהל כללי 68. (א) הדירקטוריון ימנה לחברה מנהל כללי - המנהל הכללי לא יכהן כדירקטור בחברה, ועיקר עיסוקו יהיה בניהולה.

(ב) הדירקטוריון לא ימנה מנהל כללי מי שהוא חבר מועצה או עובד של רשות מקומית כלשהי, או מי שהורשע בעבירה שבשל חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות מנהל כללי בחברה. וטרם חלפו עשר שנים מיום גזר הדין או מיום שגמר לרצות עונש מאסר בפועל אם הוא נדון, בפסק דין סופי, לעונש כאמור.

(ג) על המנהל הכללי יחולו תנאי הכשירות הקבועים בסעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות.

(ד) כל עוד החברה היא חברה בשליטת רשות מקומית, יחולו על המנהל הכללי גם הוראות סעיף 37 לחוק החברות הממשלתיות,

בשינויים המחוייבים, והוא יתמנה לאחר התייעצות עם הועדה
האמורה בסעיף 62(א).

עובדים 69. לא תעסיק חברה כעובד מי שהוא עובד של רשות מקומית שהיא בעלת
ענין בחברה, או של תאגיד שבשליטת רשות מקומית כאמור, או מועסק על
ידן, במישרין או בעקיפין, זולת עובדים שהושאלו לחברה לפי הוראות
סעיף 26.

סימן ד': ביקורת פנימית

ועדת ביקורת 70. (א) כל עוד החברה היא חברה בשליטת רשות מקומית, יחולו עליה
הוראות חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב 1992-20, והדירקטוריון
ימנה ועדת ביקורת מבין חבריו, שמספר חבריה לא יפחת משלושה.

(ב) חדלה החברה מלהיות חברה בשליטת רשות מקומית, יחולו עליה
הוראות חלק רביעי פרק רביעי לחוק החברות, אף אם אינה חברה
ציבורית כמשמעותה בחוק החברות. סעיפים 96טו עד 96יט. 96-97
לפקודת החברות, בשינויים המחוייבים, אף אם אינה חברה
כמשמעותה בסעיף 96א לפקודת החברות.

מסירת
דו"חות
ביקורת 71. (א) מבקר הפנים של חברה יעביר לממונה ולרשות העתקים מדו"חות
הביקורת שלו.
(ב) יושב ראש ועדת הביקורת של חברה יעביר לממונה ולרשות העתקים
מהחלטות הועדה.

פרק ה': החזקת אמצעי שליטה בחברה

הגדרה 72. בפרק זה, "השרים" - שר הפנים ושר האוצר.
הבעלות
במועד הקמת
החברה 73. במועד הקמתה תהיה חברה בשליטה ובבעלות מלאה של הרשות
המקומית שבתחומה היא פועלת; הוקמה החברה בידי יותר מרשות
מקומית אחת, תהיה החברה בשליטה ובבעלות מלאה שלהן, בחלוקה
ביניהן לפי כללים שיקבעו השרים בהתייעצות עם הממונה, או בחלוקה
אחרת שתוסכם ביניהן באישור הממונה.

העברת אמצעי
שליטה 74. בתקופה הראשונה לא יעבירו הרשויות המקומיות האמורות בסעיף 73
אמצעי שליטה בחברה, כולם או מקצתם, והחברה לא תעניק אמצעי

²⁰ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198.

שליטה ולא תקצה אמצעי שליטה בה למי שאינן הרשויות המקומיות האמורות, אלא לאחר שהשרים קיבלו חוות דעת מאת הממונה ונתנו את אישורם לכך; ניתן אישור כאמור, יחולו הוראות פרק זה.

בתקופה הראשונה

75. החלטה על העברה או על הקצאה של אמצעי שליטה

(א) החלטה של רשות מקומית להעביר לאחר שליטה או אמצעי שליטה בחברה, כולם או מקצתם, טעונה הסכמה של רוב חברי מועצת הרשות המקומית ובהם ראש הרשות המקומית.

(ב) החלטה של חברה להעניק אמצעי שליטה או להקצות ניירות ערך המקנים אמצעי שליטה בחברה למי שאינו רשות מקומית, או להנפיק ניירות ערך הניתנים להמרה בניירות ערך כאמור, טעונה הסכמה של רוב חברי מועצת הרשות המקומית ובהם ראש הרשות המקומית.

(ג) ההחלטה הראשונה של רשות מקומית לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), והחלטה שכתוצאה ממנה תועבר השליטה בחברה מן הרשות המקומית לאחר, טעונות אישור של השרים לאחר שקיבלו חוות דעת מאת הממונה.

76. תקנות לענין העברת אמצעי שליטה

(א) השרים יתקינו תקנות בדבר ההליכים להעברת אמצעי שליטה בחברה מאת רשות מקומית, כדי להבטיח שוויוניות בין מעוניינים ברכישה ולהפיק את מרב היתרונות לרשות המקומית ולצרכני החברה בהתאם למטרותיו של חוק זה.

(ב) השרים רשאים להתקין תקנות בדבר החובות שיחולו על חברה שרשות מקומית החליטה לגביה כאמור בסעיף 75, ועל נושאי משרה בה, ככל שייראה דרוש להבטחת ביצועה הנאות של החלטה כאמור.

77. רכישה והחזקה של שליטה ואמצעי שליטה בחברה

(א) לא ירכוש אדם ולא יחזיק שליטה בחברה אלא באישור מאת הממונה.

(ב) לאחר התקופה הראשונה לא ירכוש ולא יחזיק אדם אמצעי שליטה בחברה בשיעור של עשרה אחוזים או יותר, אלא אם ניתן לכך אישור הממונה, זולת אם קיבלם באישור לפי סעיף 74; הממונה רשאי ליתן אישור כללי או לסוגים או לרכישה מסוימת.

(ג) לא יעביר אדם אמצעי שליטה בחברה לאחר, בידועו שעל המקבל לקבל אישור לפי פרק זה וטרם קיבלו.

(ד) הממונה יקבע בכללים את הדרכים להגשת בקשה לקבלת אישור לפי פרק זה, את הפרטים שייכללו בבקשה ואת המסמכים שיצורפו אליה.

(ה) חדלה חברה מלהיות חברה בשליטת רשות מקומית כהגדרתה בסעיף 59, רשאים השרים לפטור אותה מהוראות סעיפים 75, 76 וסעיף זה, כולן או מקצתן, ולקבוע תנאים לפטור כאמור.

- איסורים מיוחדים .78 (א) חברה, תאגיד בשליטת חברה או בעל ענין בחברה, לא ירכשו ולא יחזיקו אמצעי שליטה בשיעור כלשהו בחברה אחרת, או בבעל רשיון משנה הפועל בתחום חברה אחרת, אלא באישור הממונה; אישור הממונה יכול שיהיה כללי או לסוגים או לרכישה מסוימת.
- (ב) ספק מים כהגדרתו בסעיף 25(א), לא ירכוש ולא יחזיק אמצעי שליטה בחברה שהוא מספק את רוב המים הנצרכים בתחומה.
- מכירת אמצעי שליטה המוחזקים שלא כדין .79 (א) החזיק אדם, ללא אישור כנדרש לפי פרק זה, בשליטה או באמצעי שליטה, יהיה חייב בחובה עליו למכור את אמצעי השליטה המקנים לו שליטה או את אמצעי השליטה העודפים, לפי הענין; עד למכירה לא יהיה המחזיק או מי מטעמו רשאי להפעיל את הזכויות מכוח אמצעי השליטה האמורים ולא יהיה תוקף להפעלת זכות כאמור.
- (ב) לא מכר המחזיק את אמצעי השליטה לאחר שהממונה נתן לו התראה בכתב, רשאי בית המשפט המחוזי, לבקשת הממונה, למנות כונס נכסים למכירת אמצעי השליטה ולהפעלת הזכויות מכוחם עד למכירתם.
- שיקולים .80 בהחלטות השרים והממונה ובמתן חוות דעת הממונה לפי פרק זה תישקל השפעת ההעברה של השליטה או של אמצעי השליטה, או ההענקה או ההקצאה של אמצעי השליטה, לפי הענין, על השגת מטרותיו של חוק זה, והם לא ייתנו אישור כאמור אם ראו כי הדבר יפגע בהשגת מטרותיו של חוק זה.

פרק ו': הרשות לשירותים ציבוריים - מים וביוב

סימן א': הקמת הרשות, מטרותיה ותפקידיה

- הקמת הרשות ומטרותיה .81 מוקמת בזה הרשות לשירותים ציבוריים - מים וביוב, כרשות פיקוח ממשלתית שמטרתה להבטיח כי מתן שירותי המים והביוב על ידי חברות שיוקמו לפי חוק זה, יהיה ברמות שירות, איכות ואמינות נאותות, ובמחירים סבירים על פי עקרון העלות המוכרת.
- תפקידי הרשות וביצועם .82 (א) תפקידי הרשות הם:
- (1) לקבוע, לפי סעיף 99, אמות מידה לשירותים שעל חברה לתת, ולפקח על מילוי חובותיה של חברה על פי אמות המידה ועל טיפולה בתלונות צרכנים;
- (2) לקבוע, לפי סעיף 101, כללים לחישוב עלות השירותים שעל חברה לתת, וכללים בדבר תשלומים הנתעריפים

ועדכונם ;

(3) לבצע פעולות של בקרת העלויות של החברות, ולקבוע, לפי סעיף 102, תעריפים לכל חברה ;

(4) לקבוע, לפי סעיפים 55, 57 ו-103, כללים בדבר חובות פרסום ודיווח לצרכנים, לציבור ולרשות, שיחולו על חברה, באופן שיבטיח פומביות ושקיפות של פעולות החברות, ולפקח על מילויין ;

(5) ליעץ לממונה ולשרים בהפעלת סמכויותיהם לפי חוק זה, בעניינים המנויים לענין זה בחוק זה.

(ב) תפקידי הרשות, למעט אלה שיוחדו למועצת הרשות, יבוצעו בידי מנהל הרשות, בהתאם להחלטות המועצה, ובאמצעות עובדי הרשות.

סימן ב' : מועצת הרשות

מינוי מועצת הרשות והרכבה 83. (א) לרשות תהיה מועצה בת שבעה חברים שתמנה הממשלה ; חברי מועצת הרשות יהיו אזרחי ישראל ותושביה.

(ב) חברי מועצת הרשות הם -

(1) מנהל הרשות, והוא יהיה יושב ראש המועצה ;

(2) נציג אחד של כל אחד מן השרים, מקרב עובדי משרדו (להלן - נציגי הממשלה) ; כל שר רשאי למנות ממלא מקום קבוע לנציגו, מקרב עובדי משרדו ;

(3) שלושה חברים מקרב הציבור, לפי הצעת השרים, שהם בעלי תואר אקדמי מוכר באחד המקצועות האלה : כלכלה, ראיית חשבון, מינהל עסקים, הנדסה, משפטים, או מקצוע אחר בתחום משק המים והביוב, ולהם גם ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בתחומים האמורים.

(ג) אחד מבין החברים מקרב הציבור ימונה לאחר התייעצות עם השר לאיכות הסביבה.

(ד) אחד מבין החברים מקרב הציבור ימונה מתוך רשימת מומלצים שיגיש לשרים הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של הרשויות המקומיות בישראל, ובלבד שאינם עובדי רשויות מקומיות או חברי מועצות של רשויות מקומיות.

(ה) הממשלה תמנה את אחד מנציגי הממשלה להיות ממלא מקום יושב ראש המועצה ולמלא את תפקידיו בהעדרו.

(ו) הודעה על מינוי חברי המועצה תפורסם ברשומות.

פסול בשל עבירה או ניגוד עיניים

84. (א) לא יתמנה כחבר המועצה מי שהורשע בעבירה שבשל חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת הממשלה, להיות חבר המועצה.

(ב) לא יתמנה ולא יכהן כחבר המועצה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עיניים בין תפקידו כחבר המועצה לבין ענין אחר שלו או של בן משפחתו או של תאגיד שהוא או בן משפחתו הינם בעלי ענין בהם.

תקופת כהונה ופקיעת כהונה

85. (א) חבר המועצה לפי סעיף 83(ב)(2) ו-3) ימונה לתקופה של ארבע שנים ואפשר לחזור ולמנותו לתקופה כאמור, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

(ב) חבר המועצה, לרבות המנהל, יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, באחת מאלה:

(1) התפטר במסירת כתב התפטרות לממשלה;

(2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, והממשלה, על פי הצעת השרים או אחד מהם, העבירה אותו מכהונתו בהודעה בכתב;

(3) הורשע בעבירה שלדעת השרים שבשל חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות חבר המועצה;

(4) אם נתמנה כחבר מקרב הציבור - נתמנה עובד המדינה, ואם נתמנה כעובד המדינה - חדל להיות עובד המשרד הממשלתי שבו עבד בעת מינויו, ואם נתמנה לפי המלצת ארגון כאמור בסעיף 83(ד) - מונה להיות עובד רשות מקומית או חבר מועצה של רשות מקומית;

(5) אם-הממשלה קבעה, לפי הצעת השרים או אחד מהם בהתייעצות עם המועצה, כי אינו ממלא את תפקידו כראוי;

(ג) (6) נעדר חבר המועצה, ללא סיבה מוצדקת, משלוש ישיבות רצופות של המועצה או מחמש ישיבות בשנה אחת, וזולת אם השרים קבעו שהיתה סיבה מוצדקת להעדרותו. רשאית הממשלה, על פי הצעת השרים או אחד מהם, לבטל את מינויו.

(ד) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה, לרבות המנהל, בעבירה כאמור בסעיף קטן (ב)(3), רשאית הממשלה, לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, להשעותו מכהונתו עד למתן פסק-דין סופי בענינו, ולמנות לו ממלא מקום לתקופת ההשעיה; היועץ המשפטי לממשלה ייתן, לפני מתן חוות דעתו, הזדמנות לחבר להשמיע את טענותיו.

86. החלת דינים על חברי המועצה
חבר המועצה, שאינו עובד המדינה, דינו כדין עובד המדינה לענין חיקוקים אלה:

(1) חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט 1969-²¹;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט 1959-²²;

(3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס 1979-²³;

(4) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א 1971-²⁴;

(5) פקודת הנויקין [נוסח חדש]²⁵;

(6) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט 1969-²⁶.

87. ישיבות (א) המועצה תקיים ישיבה אחת לחודש, לפחות.

(ב) המועצה תקיים ישיבה מיוחדת אם דרשו זאת לפחות שניים מחבריה; הישיבה תתקיים בתוך שבעה ימים מיום הדרישה, זולת אם בנסיבות הענין נדרש לקיימה בתוך זמן קצר יותר; בישיבה תדון המועצה בנושאים המפורטים בדרישה.

88. סדרי עבודה (א) המנין החוקי בישיבת המועצה הוא רוב חבריה, ובהם לפחות נציג ממשלה אחד, וחבר מקרב הציבור אחד; המנין החוקי כאמור נדרש בפתיחת הישיבה.

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות של החברים-הנוכחים המצביעים-באותה-ישיבה, ובלבד שבשעת ההצבעה נכחו יושב ראש המועצה או ממלא מקומו; היו הדעות שקולות, תכריע דעת יושב ראש המועצה, ובהעדרו - דעת ממלא מקומו.

(ג) הזמנה לישיבות המועצה תישלח גם לממונה, והוא או נציגו רשאי להשתתף בישיבה, אלא שלא ייחשב במנין החוקי ולא תהיה לו זכות הצבעה.

(ד) חבר מועצה שעשוי להיות לו ענין, במישרין או בעקיפין, בנושא העומד לדיון במועצה, יודיע על כך בכתב ליושב ראש המועצה, מיד לאחר שנודע לו כי הנושא האמור עומד לדיון, לא יהיה נוכח

21 ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשנ"ו, עמ' 30.

22 ס"ח התשי"ט, עמ' 190; התש"ן, עמ' 146.

23 ס"ח התשי"ס, עמ' 2.

24 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421; ס"ח התשנ"ה, עמ' 367.

25 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266; ס"ח התשמ"א, עמ' 134.

26 ס"ח התשכ"ט, עמ' 144; התשי"ס, עמ' 100.

בדיוני המועצה ולא יצביע באותו נושא.

- (ה) המועצה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה ופעולתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
89. (א) המועצה רשאית לאצול מסמכויותיה, למעט מהסמכויות האמורות בסעיפים 99 עד 103, לועדה של שלושה לפחות מבין חבריה; החלטה בדבר אצילת סמכויות טעונה הסכמת רוב חברי המועצה, ובהם לפחות נציג ממשלה אחד וחבר מקרב הציבור אחד.
- (ב) המנין החוקי בישיבת ועדה הוא רוב חבריה; הוראות סעיף 88 (ב) ו-(ד) יחולו על עבודת ועדה, בשינויים המחוייבים.
90. קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר מועצת הרשות, ובלבד שמספרם של חברי המועצה לא פחת משלושה, ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו.
91. חבר המועצה לא יהיה זכאי לתמורה בעד שירותיו לפי חוק זה, אך חבר המועצה מקרב הציבור יהיה זכאי לגמול כפי שיקבע שר האוצר.

סימן ג': מנהל הרשות

92. (א) הממשלה תמנה את מנהל הרשות, לפי הצעת שר הפנים ולאחר התייעצות עם הסכמת שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר.
- (ב) מנהל הרשות יהיה עובד המדינה, תקופת כהונתו תהיה חמש שנים ואפשר לחזור ולמנותו לתקופה נוספת אחת של חמש ארבע שנים.
93. כשיר להתמנות למנהל הרשות, אזרח ישראלי ותושב בה שנתקיימו בו שניים מאלה:
- (1) הוא בעל תואר אקדמי מוכר באחד המקצועות הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, או-ראיית חשבון או מקצוע אחר בתחום עיסוקה של הרשות;
- (2) הוא בעל ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בתפקיד בכיר בתחום הניהול של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי או בתפקיד בכיר בשירות הציבור בנושאים כלכליים.
94. הפסקת כהונה הממשלה לא תפסיק את כהונתו של מנהל הרשות לפי סעיף 85(א)(5), אלא לאחר שנתנה לו הזדמנות לערור על החלטתה לפני ועדת השירות

לפי סעיף 7 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט 1959-²⁷; ועדת השירות תדון בערר לאחר קבלת חוות דעת מנציב שירות המדינה.

95. ממלא מקום ליושב ראש שהושעה
השענה הממשלה את מנהל הרשות לפי סעיף 85(ג) תמנה כאמור בסעיף 92(א), ממלא מקום שיתקיימו בו תנאי הכשירות הנדרשים לפי חוק זה למנהל הרשות; לממלא המקום יהיו כל הסמכויות של מנהל הרשות לפי חוק זה.

סימן ד': עובדי הרשות

96. עובדי הרשות - עובדי מדינה
(א) עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה, והם יכללו סגל מקצועי של בעלי השכלה ונסיון בתחומי הכלכלה, ראיית חשבון, הנדסה ומקצועות אחרים בתחום משק המים והביוב.

(ב) על עובדי הרשות ועל מינוים יחולו הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט 1959-; ואולם מנהל הרשות מורשה, ביחד עם חשב הרשות, לייצג את המדינה בעשיית חוזים מיוחדים עם עובדים מבין עובדי הסגל המקצועי, ובלבד שכל חוזה מיוחד כאמור טעון אישור שר האוצר.

(ג) לא יופסק שירותו של עובד הסגל המקצועי של הרשות שלא בהסכמתו אלא באישור מועצת הרשות או על פי הוראת בית המשפט או בית דין מוסמך.

סימן ה': תקציב הרשות ועסקאותיה

97. תקציב הרשות
(1) תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי של המדינה, בסעיף תקציב נפרד או בתחום פעולה נפרד במסגרת סעיף תקציב שיוחד לרשויות פיקוח.

(2) הממונה על סעיף התקציב, או על תחום הפעולה, שיקבעו לפי סעיף קטן (א) פסקה (1), לענין חוק יסודות התקציב, התשמ"ה 1985-, יהיה מנהל הרשות.

98. עסקאות הרשות
לצורך ביצוע הוראות חוק זה מורשה מנהל הרשות, ביחד עם חשב הרשות, לייצג את הממשלה בעסקאות כאמור בסעיפים 4 ו-5 לחוק נכסי המדינה, התשי"א 1951-²⁸, למעט עסקאות במקרקעין, ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות כאמור.

²⁷ ס"ח התשי"ט, עמ' 86; התשנ"ה, עמ' 500.
²⁸ ס"ח התשי"א, עמ' 52; התשנ"ה, עמ' 448.

סימן ו': קביעת אמות מידה לשירות

- (א) 99. אמות מידה לשירות
- מועצת הרשות תקבע בהתייעצות עם הממונה או לפי הצעתו, אמות מידה והוראות בענין הרמה, הטיב והאיכות של השירותים שעל חברה לתת לצרכניה ולהבטחתם ברציפות ולאורך זמן, ובלבד שלא יסתרו כל דין אחר.
- (ב)
- מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א) תקבע מועצת הרשות אמות מידה והוראות בעניינים אלה:
- (1) פרקי הזמן המרביים לחיבורו של נכס למערכת המים ולמערכת הביוב, ולתיקון תקלות במערכות המים והביוב;
- (2) פרקי הזמן המרביים שבהם רשאית חברה להפסיק אספקת שירותים לצורך תיקון תקלות במערכות המים והביוב, וחובת חברה ליתן הודעה מראש על הפסקות מתוכננות;
- (3) דרכי טיפול של חברה בתלונות של צרכנים.
100. פיצוי בשל הפרה
- מועצת הרשות תקבע כללים הודאגה בענין סכומי כסף שתשלם חברה לצרכנים בשל הפרת הוראות שנקבעו לפי סעיף 99.

סימן ז': קביעת כללים לחישוב עלות ותעריפים

- (א) 101. כללים לחישוב עלות השירותים וכללי עדכון ותשלום
- מועצת הרשות תקבע כללים לחישוב העלות הריאלית של שירותי מים ושל שירותי ביוב שנותנת חברה, לרבות שיעור תשואה נאות על ההון; כללים כאמור יכול שייקבעו לפי שטח הקרקע והמבנים שאליהם או שבהם מסופקים המים או שמהם זורמים השפכים, העומס על המערכת, איכות המים, סוג השפכים ואיכותם, או כל ענין אחר שיש בו לשנות את העלות של שירותי המים או שירותי הביוב, ויכול שיתייחסו לעלות כלל השירותים שמספקת חברה או לסוגי שירותים או לכל שירות בנפרד.
- (ב)
- מועצת הרשות רשאית לקבוע בכללים את אופן מתן ההודעה על התשלומים עבור השירותים שמספקת חברה לצרכניה, ואת אופן גבייתם באחת או לשיעורין על פני תקופה ובטחונות לתשלומם, ואת סדרי הגביה ובירור מחלוקות בעניין תשלומים.
- (ג)
- מועצת הרשות רשאית לקבוע בכללים -

- (1) נוסחאות לעדכון תעריפים ותקופות שבהן יחולו הנוסחאות;
- (2) דרכי ניכוי מן התעריפים של שיעור הפחתה שייקבע לפי סעיף 102 (ד)(2);
- (3) שיעורי ריבית או הפרשי הצמדה וריבית שישולמו לחברה על תשלומים לשיעורין ועל איחור בתשלומים לחברה, ושישולמו בידי חברה בעת החזר תשלומי יתר שגבתה.

קביעת תעריפים לפי עקרון העלות המוכרת 102. (א)

מועצת הרשות תקבע את התעריפים לתשלומים שתגבה חברה מצרכניה בעד שירותי מים ובעד שירותי ביו, ורשאית היא לקבוע תעריפים לתשלומים שירותים אחרים של חברה, לרבות בעד פעולות החברה בניטור ופיקוח על שפכי תעשייה.

(ב)

התעריפים ייקבעו בהתאם לעלות אספקת השירותים, בהתבסס על הכללים שנקבעו לפי סעיף 101(א); כל מחיר ישקף, ככל האפשר, את עלות השירות שלו הוא נקבע.

(ג)

ניתנה מתקציב המדינה תמיכה לשם הפחתת מחיר שירות, יופחת סכום התמיכה מכלל העלות המוכרת של אותו שירות לצורך קביעת התעריף, כל עוד ניתנת התמיכה.

(ד) בקביעת התעריפים רשאית מועצת הרשות -

(1) שלא להביא בחשבון הוצאות, כולן או חלקן, אשר לדעתה חורגות מן הסביר או והנחוץ;

(2) לקבוע שיעור הפחתה מעדכון תעריפים לשם התייעלות.

(ה)

בקביעת התעריפים לא תביא מועצת הרשות בחשבון הוצאות בשל תשלום קנסות או עיצומים כספיים שהוטלו לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, וכן דיבידנד או רווחים שחולקו או הטבות שניתנו בניגוד לצו לפי סעיף 115(א)(2).

(ו)

מועצת הרשות לא תשתמש בסמכויותיה לפי סעיף זה אלא לאחר שנתנה לחברה הזדמנות להשמיע את עמדותיה.

(ז)

קבעה מועצת הרשות לחברה תעריפים לתשלום בעד שירות, לא תגבה החברה תשלומים בעד אותו שירות אלא בהתאם לתעריפים שאושרו לה.

(ח)

נקבעו לחברה תעריפים לפי חוק זה, לא יחולו הוראות חוק המים, התשי"ט 1959-, בדבר קביעת מחירים ותעריפים למים ולהספקת מים, על התשלומים שמגיעים לחברה מצרכניה בעד מים שהיא מספקת ובעד הספקתם.

מניעת כפל 103. כללים ותעריפים לפי סימון זה לענין תשלומים חד-פעמיים בעד הקמת

תשלומים	מערכת מים או מערכת ביוב, ייקבעו בידי מועצת הרשות בהתאם להוראות אלה:
(1)	<u>לגבי נכס שכבר שולמו בשלו לרשות המקומית דמי השתתפות בהתקנת ביוב או מערכת מים, לא יחוייב בעל הנכס בתשלום לגבי השלב שעליו שולמו;</u>
(2)	<u>לגבי נכס שכבר שולמו בשלו, לרשות המקומית או לחברה, היטלים או אגרות לחיבור או לפיתוח מערכת מים, או היטל ביוב, או תשלום שנקבע לפי חוק זה, לא יחוייב בעל הנכס בתשלום לגבי שטח הקרקע ושטח הבנין שבשלהם שולמו, ואם שולמו לפי תבחין אחר - לגבי אותו תבחין, לפי הענין;</u>
(3)	<u>על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2), אם דירקטוריון החברה החליט כי כתוצאה מתוספת בניה בנכס בהיקף ניכר או בשל שינוי מהותי בשימוש הנעשה בנכס, נוצר צורך להקים ולחבר לנכס מערכת מים או ביוב נוספת, או להחליף את מערכת המים או הביוב הקיימת המחוברת לנכס, ניתן להטיל על בעל הנכס תשלום לפי התעריפים שתקבע מועצת הרשות לפי סימן זה.</u>

סימן ח': הוראות שונות

כללי דיווח	1043.	ראתה מועצת הרשות כי הדבר דרוש לה למילוי תפקידיה לפי סעיפים 101 ו-102, רשאית היא לקבוע לחברות כללים בדבר הכללת פרטים בדו"חות שיוגשו לפי סעיף 54 או בדו"חות נפרדים, אם הם לא נקבעו בעקרונות החשבונאיים המקובלים ובכללי הדיווח המקובלים, או אם הם מהווים פירוט נוסף של הנדרש לפי העקרונות והכללים האמורים.
דו"ח מתקן או נוסף	105 .4	מועצת הרשות רשאית להורות לחברה, לאחר שניתנה לה הזדמנות להשמיע את טענותיה, להגיש, בתוך תקופה שתורה -
(1)		דו"ח המתקן דו"ח שהוגש לפי חוק זה או דו"ח שיכלול חוות דעת נוספת על חוות דעת שנכללה בו, אם נוכחה כי דו"ח שהוגש לה אינו כנדרש לפי סעיפים 54 ו-1043, או כי פרטים שנמסרו מכוח הוראות סעיפים 55 או 56 מחייבים מתן הוראה כאמור;
(2)		דו"חות כספיים, חוות דעת או סקירה של רואה החשבון שביקר או סקר אותם או של רואה חשבון אחר במקום אלה שנכללו בדו"ח שהוגש לרשות, אם לדעתה הם לא נערכו לפי העקרונות החשבונאיים המקובלים וכללי הדיווח המקובלים, או לפי הכללים שנקבעו כאמור בסעיף 1043, ואינם משקפים בצורה נאותה את מצב עסקי החברה.
דרך קביעת כללים	1065.	אמות מידה וכללים שתקבע מועצת הרשות לפי חוק זה יכול שיהיו לכל החברות, לסוגי חברות או לחברה מסויימת.
שמיעת עמדות	1076.	לצורך מילוי תפקידיה לפי חוק זה תאפשר הרשות לממונה, למשרדי

הממשלה, לרשויות ציבוריות, לנציגי ארגוני צרכנים ארציים ומקומיים, לרבות ארגוני צרכנים שהוקמו לטיפול בנושאי חוק זה, לנציגי ארגונים שעניינם בשמירה על איכות הסביבה, ולכל גורם מעוניין אחר, להביא בפניה, בדרך ובמועדים שתקבע מועצת הרשות, הצעות ועמדות לענין קביעת אמות המידה לפי סעיף 99, תעריפים לפי סעיף 102 וכללים לפי סעיפים 57 ו-101.

ברור תלונות | 1087. הרשות תברר תלונות של צרכנים, ובלבד שפנו תחילה לחברה הנוגעת בדבר.

דוח שנתי | 109. הרשות תפרסם אחת לשנה דין וחשבון על פעילותיה ועל פעילות החברות; הדין וחשבון יוגש לשרים ולועדת הכלכלה של הכנסת ויועמד לעיון הציבור. | 8.

הרשות תפרסם ברבים את אלה:

- (1) אמות מידה וכללים שקבעה מועצת הרשות;
- (2) תעריפים שקבעה מועצת הרשות;
- (3) ביאורים בדבר אופן קביעת התעריפים;
- (4) החלטות אחרות של מועצת הרשות שיש בהן ענין לציבור;
- (5) ממצאים של בקרת עלויות שתערוך הרשות ונתונים סטטיסטיים.

פרסומי הרשות יהיו בדרך שתקבע מועצת הרשות, ובלבד שאמות מידה, כללים ותעריפים כאמור בסעיף קטן (א1) ו-(2) יפורסמו גם ברשומות וברשת תקשורת אלקטרונית. | (ב)

פרסומי הרשות כאמור בסעיף קטן (א) יועמדו לעיון הציבור במשרדי הרשות ובמשרדי החברות הנוגעות בדבר. | (ג)

על אף האמור בסעיף זה רשאית מועצת הרשות לפטור החלטה או נתונים מסויימים מפרסום, אם לדעתה שמירה על סוד מסחרי של חברה או של אדם אחר או טעמים אחרים שבטובת הציבור מצדיקים זאת; הודעה על מתן פטור כאמור תפורסם בדרך שבה היו מתפרסמים ההחלטה או הנתונים אילולא ניתן הפטור. | (ד)

דו"ח שנתי | 109. הרשות תפרסם אחת לשנה דין וחשבון על פעילותיה ועל פעילות החברות: | (א)

הדין וחשבון יוגש לשרים ולועדת הכלכלה של הכנסת ויועמד לעיון הציבור. | (ב)

פרק ז': הממונה

הסמכת הממונה	110.	(א)	הממשלה, על פי הצעת שר הפנים ובהסכמת שר האוצר, תסמך עובד במשרד הפנים להיות ממונה על ענייני החברות לשירותי מים וביוב.
		(ב)	הודעה על הסמכת הממונה תפורסם ברשומות.
תפקידי הממונה	111.	הממונה -	
		(1)	יתן לחברות רשיונות כאמור בסעיף 15;
		(2)	יחליט בבקשות לאישור הסכמים כאמור בסעיפים 9 ו-101 בין רשויות מקומיות לבין חברות;
		(3)	יחליט בבקשות של חברות בעניינים הטעונים אישורו, הסכמתו או הרשאתו, לפי חוק זה;
		(4)	ייעץ וייתן חוות דעת לרשות ולשרים, בעניינים המנויים לענין זה בחוק זה;
		(5)	<u>יעקוב אחר פעילותן של חברות ואחר מילוי התנאים וההוראות שנקבעו להן לפי חוק זה ובהרשיונות ואחר קיום אמות המידה וההוראות שנקבעו לפי סעיף 99 שניתנו להן;</u>
		(6)	ימלא כל תפקיד אחר ויפעיל כל סמכות אחרת שנקבעו בחוק זה, לשם השגת מטרתו.
אישור תכניות פיתוח	112.	הממונה רשאי לדרוש מחברה להגיש לאישורו, באופן ובמועד שידרוש, תכניות אב למים ולביוב, ותכנית פיתוח שנתית או רב-שנתית, שלמה או בחלקים, לצורך פעילויותיה לפי הרשיונות שניתנו לה.	
כללים לחומרים ולאביזרים	113.	(א)	ראה הממונה צורך בכך לשם הבטחת האספקה הסדירה והתקינה של שירותי המים והביוב לאורך זמן, רשאי הוא, בהתייעצות עם מועצת הרשות ועם שר הבריאות ובכפוף לכל דין, לקבוע כללים לענין החומרים והאביזרים של מערכות המים והביוב.
		(ב)	כללים שקבע הממונה לפי סעיף זה יהיו פתוחים לעיון הציבור במשרדו, ובמשרדי החברות.
דיון נוסף במועצה	114.	סברה חברה כי דרישה של הממונה לפי סעיפים 112 או 113 עלולה להביא להעלאה ניכרת בעלויותיה במתן השירותים, אשר תשפיע באופן ניכר על התעריפים שהיא תבקש לאשר לה, רשאית היא לפנות לממונה בבקשה כי הענין ידון במועצת הרשות; שוכנע הממונה כי יש יסוד	

לסברתה זו של החברה, יביא את הנושא לדיון במועצת הרשות; מועצת הרשות רשאית לאחר שמיעת עמדות הממונה והחברה, להורות על הארכת התקופה שבתוכה על החברה לבצע את זרישת הממונה.

פרק ח': פיקוח על ניהולה התקין של חברה ומילוי חובותיה

סימן א': תיקון פגמים

היה הממונה או מנהל הרשות סבור כי חברה פלונית אינה מנהלת את עסקיה באופן תקין או שאינה ממלאה אחר הוראות שנקבעו ברשיון או בחוק זה או לפיו, לרבות אמות מידה וכללים שקבעה מועצת הרשות, ישלח הודעה בכתב לחברה ובה יפרט את הפגמים ואת התקופה שבה נדרשת החברה לתקנם, וייתן לחברה הזדמנות להגיש את הערותיה או את השגותיה לגבי הפגמים או הדרישות לתיקונם, וזאת בתוך התקופה האמורה או תקופה קצרה ממנה כפי שיפורש בהודעה. (א) 1154 הודעה לחברה על פגמים

הגישה חברה הערות והשגות כאמור בסעיף קטן (א), יחליט בהן נותן ההודעה סמוך ככל האפשר לאחר שקיבל אותן, ויודיע על החלטתו לחברה, ואם דרש את תיקונם של הפגמים - יקבע מחדש את התקופה שבה על החברה לעשות כאמור. (ב)

לא תיקנה חברה פגמים כנדרש בהודעת הממונה או מנהל הרשות לפי סעיף 1154, בתוך התקופה שנקבעה לכך, רשאי הממונה באישור שר הפנים, או מנהל הרשות באישור מועצת הרשות, לפי הענין, ליתן לחברה צו - (א) 1165 צו לתיקון פגמים

(1) המורה לה לעשות מעשה שהיא חייבת לעשותו על פי חוק זה או הרשיון, או להימנע מלעשות מעשה שאסור לה לעשותו על פי חוק זה או הרשיון;

(2) האוסר עליה לחלק דיבידנד או רווחים לבעלי המניות של החברה ועל מתן הטבות לנושאי משרה בה או לעובדיה מעבר לשכרם הרגיל לפני מתן ההודעה לפי סעיף 1154.

הודעה על מתן צו לפי סעיף זה תפורסם ברשומות. (ב)

על מתן צו לפי סעיף זה רשאים החברה, בעל מניות בה ונושא משרה בה, לפי הענין, לערער לבית משפט השלום. (ג)

סימן ב': מינוי מנהל מיוחד וועדת הנהלה

היה הממונה סבור כי חברה פלונית אינה ממלאת אחר חובותיה לפי חוק זה, או שהיא מנהלת את עסקיה באופן שאינו מאפשר לה למלא את חובותיה לפי חוק זה או שלא יאפשר לה לעשות כן, רשאי הממונה, לאחר שנתן לחברה הזדמנות להשמיע את טענותיה, להשעות את המנהל הכללי של החברה מתפקידו, למנות לה מנהל מיוחד שינהל את עסקיה ולמנות ועדת הנהלה שתייעץ למנהל המיוחד; החלטת הממונה טעונה התייעצות עם מועצת הרשות ואישור השרים. (א) 1176 מינוי מנהל מיוחד

(ב) למנהל מיוחד שנתמנה לפי סעיף קטן (א) יהיו כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל הכללי של החברה, לדירקטוריון שלה, לוועדות הדירקטוריון שלה ולדירקטורים שלה, על פי הוראות חוק זה ועל פי מסמכי ההתאגדות תקנון של החברה וההחלטות שנתקבלו בה כדין. כל עוד ממלא המנהל המיוחד את תפקידו לא ימלאו הדירקטוריון, ועדותיו וחבריו את תפקידיהם ולא ישתמשו בסמכויותיהם.

(ג) הממונה רשאי להורות לחברה לשלם למנהל המיוחד שכר והוצאות כפי שיקבע, ואם היה המנהל המיוחד עובד המדינה או עובד הרשות, רשאי הממונה להורות כי השכר ישולם לאוצר המדינה.

תפקידיו של המנהל המיוחד הם: (א) 1187 תפקידי המנהל המיוחד

- (1) לנהל את החברה;
- (2) לבדוק את הגורמים לפגמים שנתגלו בניחולה של החברה ;
- (3) להגיש את המלצותיו לממונה לענין הפעולות הנדרשות לתיקון הפגמים, ובין השאר רשאי הוא להמליץ על העברת ניהול החברה לידי אחר, על פירוקה של החברה לשתי חברות או יותר, או על העברת שירותי המים והביוב שבידי החברה, כולם או חלקם, לחברה אחרת.

(ב) הממונה רשאי לקבל את המלצותיו של המנהל המיוחד לפי סעיף קטן(א)(3), או לדחותן; קיבל הממונה את ההמלצות, רשאי הוא להורות למנהל המיוחד לפעול ליישומן; לא קיבל הממונה את ההמלצות, רשאי הוא לפעול בכל דרך שתיראה לו לתיקון הפגמים.

ועדת הנהלה (א) 1198 ועדת הנהלה
ועדת הנהלה שנתמנתה לפי סעיף 1176(א) תיעץ למנהל המיוחד במילוי תפקידיו לפי סעיף 1187.

(ב) המנהל המיוחד יהיה יושב ראש ועדת ההנהלה.

(ג) הממונה רשאי להורות לחברה לשלם לחברי ועדת ההנהלה גמול כפי שיקבע, ואם היו החברים עובדי המדינה או עובדי הרשות, רשאי הממונה להורות כי הגמול ישולם לאוצר המדינה.

(ד) מונתה ועדת הנהלה - תאשר היא את מאזן החברה ותמנה לה רואה חשבון, כאילו היתה האסיפה הכללית של החברה.

מתן ידיעות | 1201
.9
נתמנה מנהל מיוחד לפי סעיף 1176(א), יהיו המנהל הכללי וכל דירקטור של החברה, וכן כל אדם אחר המועסק אצל החברה, חייבים, לפי דרישת המנהל המיוחד או מי שהוא הסמיך לכך, למסור לו או לשלוחיו את הידיעות, הפנקסים, המסמכים או כל מידע אחר שלדעת הדורש יש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע תפקידיו של המנהל המיוחד.

סיום תפקיד | 1210
מנהל מיוחד וועדת ההנהלה יתמנו לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים; ואולם הממונה רשאי, אם ראה כי הדבר דרוש לשם השלמת תפקידם, להאריך את תקופת מינוים לתקופה נוספת של ששה-ארבעה חודשים.

סייג לפירוק ולמינוי כונס נכסים | 1221
(א)
המנהל המיוחד רשאי, באישור הממונה, להורות כי בתוך תקופה שלא תעלה על ארבעה עשר ימים מיום מינויו לא תקיים החברה התחייבויות כספיות שמועד קיומן חל באותה תקופה או קודם לכן; הממונה רשאי, באישור בית המשפט, להאריך את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו בסך הכל על תשעים-ארבעה עשר ימים נוספים, אם המנהל המיוחד המליץ על העברת ניהול החברה לידי אחר או על פירוקה או על העברת שירותי המיס והביוב שבידי החברה לחברה אחרת, וההליכים הדרושים לשם כך טרם הסתיימו, ובלבד שבית המשפט לא נתן צו לפירוק החברה או לכינוס נכסיה.

(ב)
היה ביצוע המלצות המנהל המיוחד כרוך בהליך הטעון אישור בית המשפט, רשאי בית המשפט להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א) בשישים ימים נוספים, אם הדבר דרוש לצורך סיום ההליך, ובלבד שבית המשפט לא נתן צו לפירוק החברה או לכינוס נכסיה.

(ג)
נתמנה מנהל מיוחד לחברה, לא יתן בית המשפט, כל עוד מינוי המנהל המיוחד בתקפו, צו לפירוק או לכינוס נכסים של החברה.

(ד)
נציג היועץ המשפטי לממשלה יוזמן לכל הליך שנפתח בבית המשפט בענין מינוי מפרק או כונס נכסים לחברה כלשהי.

(ה)
החברה, המנהל המיוחד או הממונה לא ישאו בכל אחריות בשל מתן הוראה לפי סעיף זה, ובלבד שפעלו בתום לב, והחברה וכל הפועל מטעמה לא ישאו בכל אחריות בשל אי מילוי התחייבות בהתאם להוראה שניתנה לפי סעיף זה, או בשל אי מילוי התחייבות לפיה.

אחריות ושיפוי | 1232
(א)
מנהל מיוחד וחברי ועדת הנהלה חייבים לפעול בנאמנות כלפי החברה וברמת מיומנות שבה היה פועל אדם סביר הממלא תפקידים אלה ובאותן נסיבות.

(ב)
המדינה תשפה מנהל מיוחד וחבר ועדת הנהלה על תשלום שנתחייבו בולו לצד שלישי, לרבות הוצאות משפט סבירות, בשל ביצוע תפקידיהם לפי סימן זה, ובלבד -

(1) שהחוב הוא על פי פסק דין סופי או פסק בורר שהמדינה הסכימה למינויו, ולמדינה ניתנה אפשרות להצטרף להליך או לנהל את ההגנה בו מטעם הנתבעים;

(2) שהתובע שיפוי פעל בתום לב.

פרק ט': עונשין ועיצומים כספיים

סימן א': עונשין

עבירות ועונשין | 1243 (א)

הפועל במסגרת חברה או מטעמה בפעילות חיונית או בפעילות נוספת כשלחברה אין רשיון לכך לפי חוק זה, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין וקנס נוסף לכל יום שבו נמשכה העבירה, פי שניים מן הקנס הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

(ב)

העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, וקנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכת העבירה:

(1) מעביר רשיון בניגוד להוראות סעיף 19(א);

(21) מפר הוראות סעיף 54 או כללים שנקבעו לפי סעיף 55;

(23) אינו ממלא אחר דרישה לפי סעיפים 56 או 12019;

(34) גובה תשלומים בניגוד להוראות סעיף 102(ז);

(45) מפר צו שניתן לפי סעיף 1165.

(ג)

מי שאינו ממלא אחר דרישה לפי סעיף 15(ב), דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין וקנס נוסף לכל יום שבו נמשכת העבירה, פי שלושה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

(ד)

המוסד דיווח או הודעה לפי הוראה שנקבעה לפי סעיף 15(א)(2) או (3) שהם כוזבים בפרט מהותי, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, וקנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ה)

נעברה עבירה לפי סעיף זה על ידי תאגיד, דינו - כפל הקנס שנקבע לעבירה.

אחריות נושא משרה | 1254 (א)

נושא משרה בחברה חייב לפקח ולעשות כל שאפשר כדי למנוע שהחברה או מי מטעמה יעברו עבירה לפי סעיף 1243; המפר הוראה זו, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" - דירקטור, המנהל הכללי וכל ממלא תפקיד כאמור גם אם תואר משרתו שונה, או בעל תפקיד אחר בחברה האחראי מטעמה על התחום שבו נעברה העבירה.

(ב)

נעברה עבירה לפי סעיף 1243 על ידי חברה או על ידי מי מטעמה, חזקה היא כי נושא המשרה בחברה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שאפשר כדי למלא את חובתו.

<p>המשחית כל מיתקן או חלק של מערכת מים או מערכת ביוב, למעט מיתקן לשימוש פרטי, הגורם לו נזק או המסלק אותו ממקומו, דינו - מאסר חמש שנים.</p>	1265	<p>השחתת מיתקן מים או ביוב</p>
<p>העושה שלא כדין, בעצמו או על ידי מי מטעמו, אחת מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים:</p>	1276	<p>הפרעה לבעל רשיון</p>
<p>(1) מפריע, מונע או מעכב מתן שירותי מים או שירותי ביוב;</p> <p>(2) מפריע לחברה או למי מטעמה, בהקמתה, בהפעלתה, בקיומה, בשינויה, בבדיקתה או בתיקונה של מערכת מים או מערכת ביוב, או חלק ממנה;</p> <p>(3) מתחבר למערכת מים או למערכת ביוב של חברה ללא הסכמתה-החברה, או מאפשר לאדם אחר להתחבר למערכות אלה שלא בהסמכות החברה.</p>		
<p>נעברה עבירה לפי סעיף זה על ידי תאגיד, דינו - כפל הקנס שנקבע לעבירה.</p>	(ב)	
<p>התעורר חשד לעבירה על הוראה מהוראות חוק זה, רשאי הממונה, עובד משרד הפנים או עובד הרשות שהממונה הסמיך לכך בכתב, לדרוש מחברה כל מסמך הנוגע לענין, לרבות דינים וחשבונות, פנקסים ותעודות או מסמכים אחרים ופלט המופק על ידי מחשב (להלן - מסמכים).</p>	1287	<p>סמכויות לדרוש ידיעות ומסמכים</p>
<p>המסמכים יוחזרו למי שממנו נלקחו, לא יאוחר מתום שלושה חודשים מיום שנלקחו, אלא אם כן הם דרושים לשם ניהול הליך פלילי; שופט של בית משפט שלום רשאי, לבקשת הממונה ולאחר שניתנה למי שממנו נלקחו המסמכים הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו, להאריך תקופה זו בתנאים שיקבע.</p>	(ב)	
<p>הממונה ימסור למי שממנו נלקחו לחברה העתק צילומי מהמסמכים שנלקחו ממנו בתוך שבעה ימים מהיום שבו נלקחו, אם ביקש זאת. אלא אם כן ויתרה החברה על כך.</p>	(ג)	
<p>נעשה מעשה בדרך ובנסיבות שיש בהם משום עבירה לכאורה לפי סימן זה, בין שהוגש על העבירה כתב אישום לבית המשפט ובין שטרם הוגש, רשאי בית המשפט לצוות על הנאשם או על מי שנראה לבית המשפט אחראי לביצוע העבירה, ועל שלוחיו או קבלניו, להפסיק את המעשה המהווה עבירה או לעשות מעשה שימנע המשך קיומה של העבירה, ותוקפו של הצו יהיה עד שבית המשפט יבטל או ישנה אותו.</p>	1298	<p>צו איסור וצו עשה</p>

עיצום כספי | 1302 (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם עשה אחד מאלה, רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בשיעור הקנס הקבוע בסעיף 61(א)2) לחוק העונשין:

- (1) הפר הוראות סעיף 25(ב);
- (2) הפר הוראות לפי סעיף 26(א) או (ב);
- (3) פעל כאמור בסעיף 29(א) ללא אישור לפי סעיף 29(ב) או בניגוד לתנאיו;
- (4) הפר הוראות סעיף 54 או כללים שנקבעו לפי סעיף 55 או 57;
- (5) הפר הוראות סעיף 69;
- (6) הפר כללים שנקבעו לפי סעיף 104-3.

(ב) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם עשה אחד מאלה, רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בשיעור פי שניים מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)3) לחוק העונשין:

- (1) הפר הוראות סעיף 28;
- (2) הפר הוראות סעיפים 74, 75, 77, 78 או 79;
- (3) הפר הוראות סעיפים 31 או 33 בשל אי מילוי הוראות שנקבעו לפי סעיף 99 לענין אמות מידה לשירות או הפר כללים שנקבעו לפי סעיף 114-3 לענין החומרים והאבזרים של מערכות המים והביוב;
- (4) לא מילא אחר דרישה או צו שניתנו לפי סעיפים 56, 104, 112, 116-5 או 120-19;
- (5) גבה תשלומים בניגוד למה שנקבע בכללים לפי סעיף 101 או בניגוד להוראות סעיף 102(א).

הפרה נמשכת | 1310 (א) בהפרה נמשכת ייתוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה עיצום כספי בשיעור החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכה ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייתוסף על העיצום הכספי שניתן היה להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה למחצית העיצום הכספי כאמור; לענין זה, "הפרה חוזרת" - הפרת הוראה שנקבע לגביה עיצום כספי, בתוך שנתיים מיום שהוטל עיצום כספי על ההפרה המקורית.

שיעורים | 1321 עיצום כספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום הדרישה לתשלומו, ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדן בערעור הורה על עיכוב תשלומו - לפי מעודכנים

סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

עיצום כספי על הפרה לפי סעיף 13029 ישולם לפי דרישת הממונה בתוך שלושים ימים מיום קבלתה; הדרישה תוצא לאחר שהממונה הודיע למי שאליו נועדה על הכוונה להוציאה, וניתנה לו הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו. ²⁹	(א) 1332	דרישת העיצום הכספי ותשלומו
הממונה רשאי להורות למי ששילם עיצום כספי לפרסם את דבר התשלום בעיתון, בנוסח שיורה; הורה כן הממונה, יפורסם הדבר בנוסח האמור בתוך שלושה ימים מיום מתן ההוראה; התקבל ערעור על הדרישה, יפרסם הממונה את דבר קבלת הערעור.	(ב)	
על דרישה כאמור בסעיף 1332 ניתן לערער לבית המשפט השלום בתוך 30 ימים מקבלת הדרישה.	(א) 1343	ערעור
הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים, זולת אם הסכים לכך הממונה או אם הורה בית המשפט על עיכוב ביצוע ההחלטה.	(ב)	
התקבל ערעור, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 ²⁹ (להלן - הפרשי הצמדה וריבית) מיום תשלומו ועד יום החזרתו.	(ג)	
על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות.	(ד)	
לא שולם עיצום כספי במועד, ייתוספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית.	1354	הפרשי הצמדה
עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה) ³⁰ .	1365	גביה
תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל ההפרה.	(א) 1376	שמירת אחריות פלילית
הוגש נגד אדם כתב אישום על עבירה לפי חוק זה, לא יחויב בשלה בתשלום עיצום כספי, ואם שילם - יוחזר לו העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.	(ב)	

פרק י': תחולת חוקים והוראות שונות

²⁹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

³⁰ חוקי אי"י, כרך ב' עמ' (נ) 374; (א) 1399; ס"ח התש"ן, עמ' 127.

1387 (א) החל מיום תחילת פעילות החברה תהיה כל אחת מן הרשויות המקומיות שבתחום החברה (להלן - הרשות המקומית) משוחררת מחובותיה לאספקת שירותי מים ושירותי ביוב ויינטלו ממנה סמכויותיה על פי כל דין בכל הנוגע לאספקת שירותי מים ושירותי ביוב; אולם אין בכך כדי לגרוע מחובות הרשות המקומית כבעלת מניות בחברה.

ביטול סמכויות הרשות המקומית

(ב) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א) הרשות המקומית לא תפעל כאמור בהוראות החוקים הבאים ובתקנות וחוקי עזר שהותקנו מכוחם, לפי הענין:

(1) סעיפים 237 ו-238 לפקודת העיריות (נוסח חדש);

(2) סעיף 147 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950³¹, ולצו המועצות המקומיות (ב), התשי"ג-1953³², וסעיף 63 (א) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958³³;

(3) פקודת העיריות (אספקת מים)³⁴;

(4) חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962.

השר לאיכות הסביבה רשאי להסמיך עובד של חברה להיות נותן אישור לענין חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, בכל הנוגע למתן אישור מוקדם לפי סעיף 6 לחוק האמור ולקביעת תנאים מוקדמים, תנאים ברשיון ותנאים נוספים ברשיון, כמשמעותם בסעיף 7 לחוק האמור, שעניינם איכות שפכי התעשייה שיוזרמו מעסק למערכת הביוב.

139. הסמכת עובד החברה כנותן אישור לעסק

בחוק המים, התשי"ט-1959, בסעיף 20יב, בסעיף קטן (א), במקום "או לאיגוד ערים" יבוא "לאיגוד ערים או לחברה כמשמעותה בחוק תאגידי מים וביוב, התש"ס-2000", ובסעיף קטן (ג), אחרי "לאיגוד ערים" יבוא "לחברה כמשמעותה בחוק תאגידי מים וביוב, התש"ס-2000".

1403.8 תיקון חוק המים

בחוק מדידת מים, התשט"ו-1955³⁵, בסעיף 13, בסיפה, אחרי "רשויות מקומיות" יבוא "או חברות כמשמעותן בחוק תאגידי מים וביוב, התש"ס-2000".

1413.9 תיקון חוק מדידת מים

בחוק החברות הממשלתיות -

1420 תיקון חוק החברות הממשלתיות

(1) בסעיף 60א(ב), אחרי פסקה (א4) יבוא:

"(ב4) לענין כשירות לכהונה לרשות לשירותים ציבוריים - מים

31 ק"ת התשי"א, עמ' 178; התשכ"ז, עמ' 18.
 32 ק"ת התשי"ג, עמ' 1174; התשכ"ו, עמ' 904.
 33 ק"ת התשי"ח, עמ' 1259; התשנ"ו, עמ' 756 ו-1505.
 34 ע"ר 1936, תוס' 1 עמ' 1; ס"ח התשנ"ב, עמ' 102.
 35 ס"ח התשט"ו, עמ' 82.

וביוב, לפי חוק תאגידי מים וביוב, התש"ס2000-, במקום הוראות סעיף 16א יחולו הוראות סעיפים 81(ב) (3) 91- לחוק האמור; "

(2) בתוספת, בסופה יבוא :

8". הרשות לשירותים ציבוריים - מים וביוב, לפי חוק תאגידי מים וביוב, התש"ס2000-."

1431 תיקון חוק התכנון והבניה | בסעיף 157א לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה1965-, בסעיף קטן (ה) בסופו יבוא :

(3)" על אף האמור בפסקה (1), הרשות המאשרת לא תיתן אישור לפי סעיפים קטנים (ב)2, (ג) ו-ד2 לבנין חדש שנבנה בתחומה של חברה כמשמעותה בחוק תאגידי מים וביוב, התש"ס2000-, אלא לאחר שהחברה האמורה אישרה כי הבנין מחובר למערכת המים ולמערכת הביוב, או כי קיים פתרון אחר לשפכים, בהתאם לשימוש בבנין ולמטרותיו, ועל פי כל דין."

1442 דין המדינה | דין המדינה לענין חוק זה כדין כל בעל מקרקעין או צרכן אחר.

1453 תקנות לענין הפסקת שירותים | שר הפנים, בהתייעצות עם ושר האוצר יקבעו בתקנות את המקרים והתנאים שבהם רשאית חברה להפסיק או לצמצם מתן שירותי מים וביוב לצרכן או למקרקעין, לרבות בשל אי תשלום תשלומים שדרשה ממנו, ובשלא יקום דרישה לפי סעיף 51-

(ב) שר הפנים, בהתייעצות עם השר לאיכות הסביבה, יקבע בתקנות את המקרים והתנאים שבהם רשאית חברה להפסיק או לצמצם מתן שירותי מים וביוב בשל אי קיום הוראה או דרישה לפי סעיף 51.

(ג) תקנות לפי סעיף זה יותקנו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת ויובאו לאישורה תוך ששה חדשים מיום תחילתו של חוק זה.

1464 ביצוע ותקנות | שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

פרק י"א: תחילה והוראות מעבר

תחילה	1475.	תחילתו של חוק זה שלושים ימים מיום פרסומו.
החלת החוק על חברה קיימת תאגידים קיימים	1486. (א)	בסעיף זה, "חברה" - כמשמעותה בחוקפקודת החברות.
	(ב)	רשות מקומית שהקימה לפני תחילתו של חוק זה חברה שמטרתה הפעלת משק המים והביוב בתחומי הרשות המקומית, והעניקה לה בעלות, חכירה או זכות שימוש בנכסי מערכת המים ומערכת הביוב שלה, כולם או מרביתם, רשאית להחליט בהחלטה כאמור בסעיף 3(ב) כי חוק זה יחול על אותה חברה.
	(ג)	החלטה לפי סעיף קטן (ב) טעונה אישור כאמור בסעיף 5(א), והוראות סעיף 5(ב) יחולו, בשינויים המחויבים; בקשה לאישור תוגש בידי הרשות המקומית לממונה, בצירוף כל אלה: (1) מסמכי ההתאגדות של החברה; (2) כל ההסכמים שבין הרשות המקומית לבין החברה; (3) דו"חות כספיים מבוקרים לשנה שהסתיימה לפני הגשת הבקשה; (4) כל מסמך ומידע נוסף שידרוש הממונה הקשור למשק המים והביוב שבתחום הרשות המקומית ולפעולותיה, נכסיה והתחייבויותיה של החברה. (ד) שר הפנים ושר האוצר רשאים, בהתייעצות עם הממונה, להתנות את אישורם בשינוי המסמכים וההסכמים האמורים בסעיף קטן (ג)1 ו-2) ובכל תנאי אחר שייראה להם דרוש להשגת מטרותיו של חוק זה. (ה) אישרו שר הפנים ושר האוצר את החלטות הרשות המקומית ומולאו התנאים שקבעו לפי סעיף קטן (ד), וניתן לחברה רשיון לפי סעיף 15, יחולו הוראות חוק זה החל ביום מתן יום הרשיון, והוא ייחשב כיום תחילת פעילות החברה, ואולם השרים רשאים לקבוע כי התקופה הראשונה לענין החברה תהיה פחות משלוש שנים מאותו יום, דרך כלל או לענין הוראה מהוראות חוק זה, <u>וכן רשאים הם לקבוע הוראות מעבר בענין הדירקטורים והמנהל הכללי של החברה המכהנים ביום מתן הרשיון.</u>
שמירת זכויות	149.	אין בחוק זה כדי לפגוע בזכויותיהן של חברות ואגודות שיתופיות שהוקמו לפני תחילתו להפעלת משק מים או משק ביוב ברשויות מקומיות.

תחולה על 150. חוק זה לא יחול על רשות מקומית שהיא מועצה אזורית; על אף האמור
מועצות אזוריות
רשאים השרים, בצו, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להחיל חוק זה
על מועצות אזוריות ולקבוע תנאים והתאמות לכך.

הוראות מעבר לענין תעריפים והפסקת שירות 151.147. (א) כל עוד לא נקבעו לחברה תעריפים לפי חוק זה, ימשיכו לחול
בתחומה התעריפים שנקבעו לפי כל דין ושהיו בתוקף ערב יום
תחילת פעילות החברה, והיא תהיה זכאית לגבות מן הצרכנים
תשלומים לפי התעריפים האמורים; מועצת הרשות רשאית, כל
עוד לא קבעה לחברה תעריפים לפי חוק זה, לקבוע עדכונים
לתעריפים אלה, לפי שיעור השינוי של הסל הקובע כהגדרתו
בסעיף 112 לחוק המים, התשי"ט 1959-, או לפי מדד אחר
שייראה לה.

(ב) כל עוד לא נקבעו תקנות לפי סעיף 143 יחולו לענין הפסקה או
צמצום שירותים בידי חברה ההסדרים שנקבעו לפי כל דין
ושהיו בתוקף בתחומה ערב יום תחילת פעילותה.

הוראות מעבר לענין מינויים 1524.8. המינויים וההסמכה הראשונים לפי חוק זה ייעשו במועדים כמפורט
להלן:

(1) מינוי חברי מועצת הרשות כאמור בסעיף 83(ב) ו- (3) - בתוך
60 ימים מן היום שבו אושרה לראשונה הקמת חברה לפי סעיף
5;

(2) מינוי מנהל הרשות כאמור בסעיף 92 - בכל עת החל ביום
פרסומו של חוק זה ועד ליום מינוי שאר חברי המועצה כאמור
בפסקה (1);

(3) מינוי הממונה כאמור בסעיף 110 - בתוך 30 ימים מיום
פרסומו של חוק זה.